

Γ. Α. ΜΕΓΑ

ΕΛΛΗ
ΝΙΚΑ

ΠΑΡΑ
ΜΥΘΙΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ :
ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΙΔΗ

ΣΕΙΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ

ἘΚΔΟΤΑΙ
Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ ΚΑΪΣΙΑ Α.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΕΚΔΟΓΗ Γ. Α. ΜΕΓΑ

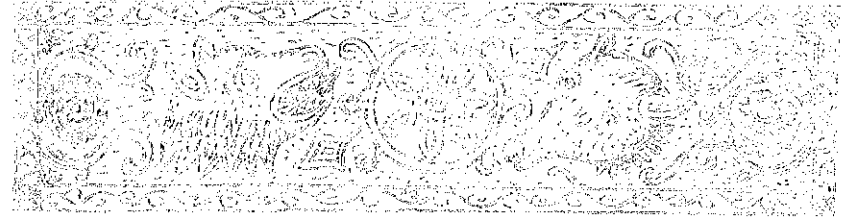
ΕΙΚΟΝΕΣ ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΪΔΗ

ΣΕΙΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ

1. ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΠΟΥ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ και τὰ παλιά τὰ χρόνια όλα τὰ ζῶα μαζεύτηκαν σ' έναν τόπο κ' ἔκαμαν συμβούλιο, γιὰ νὰ ἐκλέξουν βασιλέα. "Όλα τὰ ζῶα συμφώνησαν, ὅτι ἀπ' ὅλα πιὸ ἀντρεωμένο εἶναι τὸ λιοντάρι καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι ὁ βασιλέας τους. "Ἐβαλαν λοιπὸν τὸ

στεφάνι στὸ κεφάλι τοῦ λιονταριοῦ καὶ ἔγινε βασιλέας.

Μὲ χρόνια πολλὰ τὸ λιοντάρι ἀρρώστησε καὶ κείτονταν στὸ στρῶμα. "Όλα τὰ ζῶα πῆγαν καὶ εἶδαν τὸ βασιλέα τους, ποὺ ἦταν ἀρρωστος.

Μιὰ μέρα ὁ λύκος, ἓνας ἄσπρος λύκος, πῆγαινε νὰ ἰδῆ τὸ λιοντάρι. Κεῖ ποὺ πῆγαινε, βρῖσκει στὸ δρόμο τὴν ἀλεπού καὶ τῆς λέει :

— 'Ἀλεπού, αἰντε νὰ πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τί κάνει ὁ πολυχρονεμένος ὁ βασιλιάς μας: εἶναι ἀρρωστος.

— Πῆγαινε, σὰν θέλῃς, εἶπεν ἡ ἀλεπού· μήπως εἶναι ἐκεῖνος καλύτερος ἀπὸ μένα καὶ θὰ πάω ἐγὼ στὰ πόδια του; "Ἄς ἔρθῃ ἐκεῖνος στὰ δικά μου τὰ πόδια.

'Ο λύκος δὲν τῆς εἶπε τίποτε. 'Ἐχάρηκε μάλιστα ποὺ θὰ πάῃ καὶ θὰ πῆ στὸ λιοντάρι «αὐτὸ κι αὐτὸ εἶπεν ἡ ἀλεπού», καὶ θὰ φανῆ αὐτὸς καλὸς μὲ τὸ λιοντάρι. Χαιρόταν καὶ πῆγαινε στὸ δρόμο. 'Ἡ ἀλεπού πάλι πῆγαινε ἀπὸ πίσω του σιγά-σιγά, νὰ ἰδῆ τί θὰ εἰπῆ στὸ λιοντάρι.

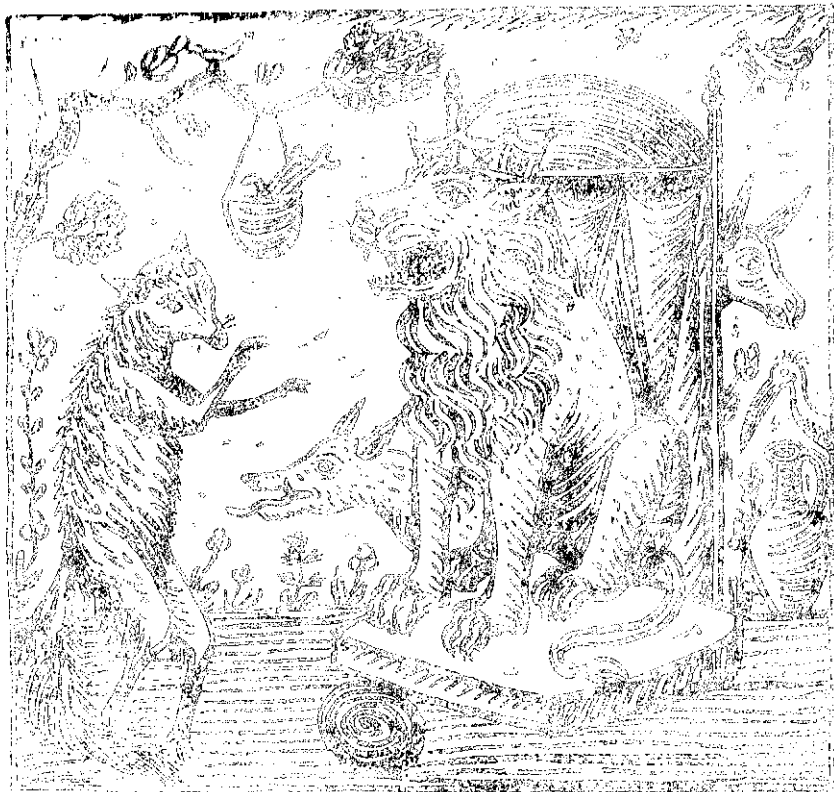
Πρώτη ἔκδοση: 1962
Δωδέκατη ἔκδοση: Μάρτιος 2003

Εἰκονογράφηση: Ράλλης Κοψίδης
Ἐκτύπωση: Γραφικὲς Τέχνες «Corfu»
Βιβλιοδεσία: Α. Πετρέλης & Υἱός

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ἘΣΤΙΑΣ"
Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
Εὐριπίδου 84 - Ἀθήνα 105 53
info@hestia.gr • www.hestia.gr

ISBN (set) 960-05-0191-2
ISBN 6' τόμου 960-05-0193-9

Ἦγγεν ὁ λύκος, μπῆκε μέσα κ' ἔκατσε κοντὰ στὸ λιοντάρι.
Ἡ ἀλεπού σιάθθηκε πίσω ἀπὸ μιὰ κουρτίνα καὶ ἄκουε τί λένε.
Σὲ λίγο λέει τὸ λιοντάρι στὸ λύκο :
Λύγῃ ἢ ἀλεπού πολὺ μᾶς περηφανεύτηκε καὶ δὲν εἶπε :

Ἄχ, βασιλέα μου, δὲν ξέρεις ἐγὼ ποῦ ἦμουν !

«Ὁ βασιλέας εἶναι ἄρρωστος, ὅς πάω νὰ ἰδῶ τί κάνει».

Τοῦ λέει κι ὁ λύκος :

—Ὁ Θεὸς νὰ σέ πολυχρονίζῃ, βασιλέα μου. Ὅταν ἐρχόμουν, τὴν εἶδα τὴν ἀλεπού καὶ τῆς εἶπα : «Ἄιντε νὰ πᾶμε στὸ βασιλέα τὸν πολυχρονεμένο, νὰ ἰδοῦμε τί κάνει » καὶ μοῦ εἶπε :

«ἐγὼ δὲν θὰ πάω· μήπως εἶναι καλύτερος ἀπὸ μένα ;»

Εἶπε τότε καὶ τὸ λιοντάρι :

—Ἐ καὶ νὰ ἔπεφτε ἀπὸ πουθενὰ στὰ χέρια μου ! ἤξερα ἐγὼ τί νὰ τὴν ἔκανα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε μέσα ἡ ἀλεπού κ' ἐπροσκύνησε τὸν βασιλέα.

—Ἀλεπού, τῆς λέει, ποῦ ἦσουν ὡς τώρα καὶ δὲν ἦρθες νὰ μὲ δῆς ;

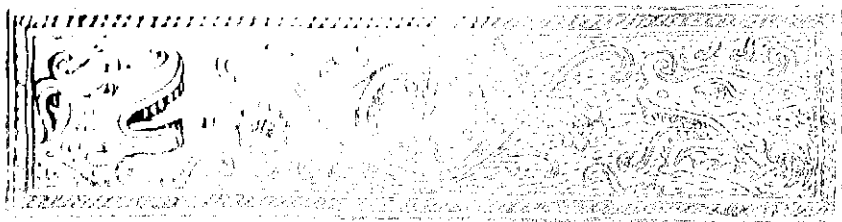
—Ἄχ, βασιλέα μου, λέει ἡ ἀλεπού, δὲν ξέρεις ἐγὼ ποῦ ἦμουν ! Ἄκουσα πὼς ἦσουν ἄρρωστος καὶ ρώτησα ποῦ μπορῶ νὰ βρῶ ἕναν καλὸ γιατρὸ καὶ μοῦ εἶπαν, στὸ Μπαγδάτι εἶναι ἕνας γιατρὸς ξακουσμένος κι ἀμέσως ξεκίνησα κ' ἐπῆγα στὸ Μπαγδάτι, γιὰ νὰ τὸν φέρω νὰ σέ γιατρέψῃ. Ἐκεῖνος μοῦ εἶπε : «Ἐγὼ γιὰ νὰ πάω δὲν εἶναι ἀνάγκη. Ἐγὼ ξέρω τὴν ἀρρώστια τοῦ βασιλέα σας. Νὰ σοῦ πῶ τὸ γιατρικὸ του καί, σὰν πᾶς, κάμετέ το : «Νὰ κόψετε στὴ μέση ἕναν λύκο, ἕναν ἄσπρο λύκο, καὶ μὲ τὸ πετσί του νὰ τυλίξετε τὸ βασιλέα σας· ἂν δὲν τὸ κάμετε αὐτό, θὰ πεθάνῃ ». Ἐγὼ πάλι καθόλου δὲ στάθηκα· μέσα σὲ μιὰν ἡμέρα ἦρθα.

Ὁ λύκος καθόταν ἐκεῖ δά. Εὐθύς τὸ λιοντάρι πρόσταξε κ' ἔκοψαν τὸν λύκο κ' ἐτύλιξαν στὸ πετσί του τὸ λιοντάρι καὶ γιατρεύτηκε.

Τότε εἶπε τὸ λιοντάρι :

—ὦ, τοῦ σκύλου τὸν γιό, τὸ λύκο ! Ἡ ἀλεπού τόσο καλὸ μοῦ ἔκαμε κι αὐτὸς πολεμοῦσε νὰ τῆς κάνῃ κακό !

2. ΓΑΤΑ, ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μ

ΙΑ ΦΟΡΑ ήταν μια γάτα και βγήκε να κάνη ένα γύρο μέσα στο βουνό. Έξαφνα την αντικρύζει ένα λιοντάρι.

‘Η γάτα, άμα είδε το λιοντάρι, ζάρωσε σ’ ένα μέρος και περίμενε να ιδῆ τί θά κάνη το λιοντάρι. Το λιοντάρι πήγε κοντά της και την μυρίστηκε κ’ ύστερα τῆς λέει :

— Καί σὺ ἀπὸ τῆ δική μας τῆ γενιά μοιάζεις, ἀλλὰ πολὺ μικρὴ εἶσαι.

Καί ἡ γάτα τοῦ λέει :

— Ἄν ζοῦσες καί σὺ κοντὰ στὸν ἄνθρωπο, καί σὺ μικρὸς θά ἦσουν.

— Καί γιατί; ρωτᾷ τὸ λιοντάρι, τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Τόσο μεγάλος εἶναι καί τόσο ἄγριος; Ποῦ ’ναι τος νὰ τὸν ιδῶ;

Τότε ἡ γάτα λέει :

— Ἐλα μαζί μου νὰ σοῦ τὸν δείξω.

Τὸ λιοντάρι ἄκουσε τῆς γάτας τὰ λόγια καί ἄρχισαν νὰ περπατοῦν. Περπατῶντας μέσα στὸ βουνὸ βλέπουν ἕνα ἄνθρωπο ποὺ ἔκοβε ξύλα.

‘Η γάτα λέει στὸ λιοντάρι :

— Νάτος ὁ ἄνθρωπος.

Πῆγαν κοντά. Τὸ λιοντάρι καλημέρισε τὸν ἄνθρωπο καί τοῦ λέει :

- Σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος;
- Ἐγώ, λέει αὐτός.
- Ἐμαθα ποὺ εἶσαι πολὺ δυνατὸς καί ἤρθα νὰ παλέψουμε.
- Πολὺ καλὰ, νὰ παλέψουμε.. Ἄλλὰ βόηθησέ με πρῶτα νὰ σκίσω αὐτὸ τὸ μισοσκισμένο ξύλο καί ὕστερα παλεύουμε.
- Σὲ βοηθῶ.

Τὸ λιοντάρι ἔβαλε τὰ χέρια του στὴ σκισμάδα τοῦ ξύλου

— Βάλε, σὰν εἶναι, τὰ χέρια σου ἐδῶ ἀνάμεσα στὴ σκισμάδα τοῦ ξύλου, γιὰ νὰ τὸ σκίσω.

Τὸ λιοντάρι ἔβαλε τὰ χέρια του κι ὁ ἄνθρωπος ἀπόλυσε τὸ ἕνα μέρος τοῦ ξύλου ποὺ βαστοῦσε ἀποδῶ καί τ’ ἄλλο ἀποκεῖ καί σφίχτηκαν ἐκεῖ μέσα τοῦ λιονταριοῦ τὰ χέρια. Τότε παίρνει ὁ ἄνθρωπος ἕνα ρόπαλο κι ἀρχινᾷ, δῶσ’ του καί δῶσ’ του

ξύλο! πού σε τρώει, πού σε πονεῖ, καὶ τὸν ἔκανε σὰν πεθαμένο ἀπὸ τὸ ξύλο.

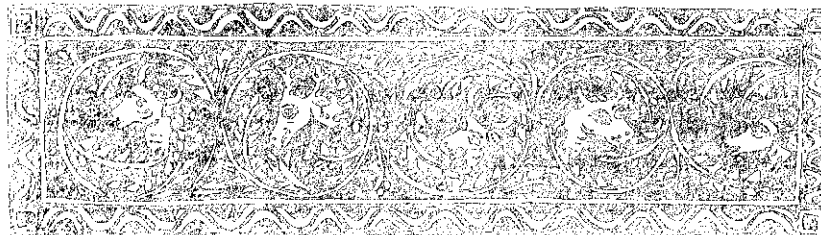
Κατόπι ἀνοίξε τὸ ξύλο καὶ ξεπολύθηκαν τοῦ λιονταριοῦ τὰ χέρια καὶ ξαπλώθηκε σὰν ψόφιο.

Ἔστερα φορτώθηκε ὁ ἄνθρωπος ξύλα στὴ ράχη του, πῆρε τὸ ἀξινάρι του καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι του.

Σὰν ἔφυγεν ὁ ἄνθρωπος, βγῆγεν ἡ γάτα, πού ἦταν κρυμμένη, καὶ πῆγε κοντὰ στὸ λιοντάρι καὶ τὸ ρώτησε, ἅμα ἦρθε στὸν ἑαυτό του.

— Πῶς σοῦ φάνηκεν ὁ ἄνθρωπος ;

— Ἐγὼ, ἂν ἤμουν στὴ θέση σου, ἀπὸ σένα ἀκόμα πιὸ μικρούτσικος θὰ ἀπόμνησκα.

3. Ο ΓΕΡΟΣ ΕΥΛΟΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας γέρος πολὺ φτωχὸς κ' εἶχε κάμποσα παιδιά. Κάθε μέρα ἐπαιρνε τὸ γαϊδούρι του κ' ἐπήγαινε στὸ δάσος κ' ἔκοβε μὲ τὸ πελέκι του ξύλα· χτυποῦσε ἀποδῶ, χτυποῦσε ἀποκεῖ, ὅσο μπορούσε.

Μιὰ μέρα ἔρχεται μπροστά του ἓνα λιοντάρι καὶ τοῦ λέει :

— Κάτσε, γέρο, νὰ ξεκουραστῆς κ' ἐγὼ νὰ σοῦ κόψω τὰ ξύλα, νὰ φορτώσης τὸ ζῶο σου καὶ νὰ πᾶς νὰ τὰ πουλήσης καὶ νὰ πάρης τίποτε τῶν παιδιῶν σου γιὰ νὰ φᾶνε.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἐκατсен ὁ γέρος νὰ ξεκουραστῆ, τοῦ ἔκοψε τὸ λιοντάρι τὰ ξύλα, ἐφόρτωσε τὸ γαϊδούρι του κ' ἔφυγεν ὁ γέρος...

Ἔστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες ξαναπῆγεν ὁ γέρος στὸ δάσος καὶ τὸ λιοντάρι τοῦ εἶπε :

— Φέρνε, γέρο, τὸ ζῶο σου κάθε μέρα νὰ σοῦ τὸ φορτῶναι ξύλα.

Ἄπὸ τὶς πολλὲς φορές μιὰ μέρα ἔκαμνε ζέστη φοβερή. Κουράστηκε τὸ λιοντάρι κόβοντας τὰ ξύλα καὶ εἶπε :

— Κάτσε, γέρο, ἀποκάτω ἀπ' τὴν ἐλιά πού ἔχει δροσιά, νὰ ρθῶ κ' ἐγὼ νὰ βάλω τὸ κεφάλι μου πάνω στὰ γόνατά σου, νὰ ξεκουραστῶ.

Ἄκουμπησε τὸ κεφάλι του στὰ γόνατα τοῦ γέρου καὶ τὸν ἐρώτησε :

- Εἶμαι ἡμορφος, μπάρμπα ;
- Εἶσαι ἡμορφος, γυιέ μου.
- Εἶμαι ἀντρειωμένος ;

Ἐπήγαινε στὸ δάσος κ' ἔκοβε μὲ τὸν πελέκι τοῦ ξύλου

- Εἶσαι, λιοντάρι μου, εἶσαι !
 - Εἶμαι καὶ νιούτσικος ;
 - Εἶσαι.
 - Εἶδες τί παλληκάρι εἶμαι ἐγώ ; ἔχω ὅλα τὰ χαρίσματα !
 - Τὰ ἔχεις ὅλα τὰ καλά, μὰ ἔχεις κ' ἓνα μεγάλο κακό...
- Βρωμάει πολὺ τὸ στόμα σου !
Τὸ λιοντάρι ἀμέσως σηκώθηκε, φόρτωσε τὰ ξύλα στὸ γαῖδαρο καὶ εἶπε στὸ γέρο :

— Ἐλα τώρα, πάρε τὸ πελέκι σου καὶ δῶσ' μου μιὰ μέσα στὸ σβέρκο.

— Ποτέ δὲν θὰ τὸ κάνω αὐτό, γυιέ μου, νὰ χτυπήσω μέσ' στὸ σβέρκο μὲ τὸ πελέκι ἓνα πλάσμα ποῦ μοῦ ἔκαμε τόσο καλό !

— Μὰ ἐγὼ τὸ θέλω, εἶπε τὸ λιοντάρι καὶ ὁ γέρος τοῦ ἔδωσε μιὰ μὲ τὸ πελέκι του καὶ τοῦ ἀνοιξε μιὰ πληγῆ δυὸ δάχτυλα βαθειά ...

Ἐπήγαινε πάλι κάθε μέρα ὁ γέρος στὸ δάσος καὶ τὸ λιοντάρι, ἔτσι πληγωμένο ποῦ ἦταν, ἔκοβε ξύλα καὶ ὁ γέρος τὰ φόρτωνε στὸ ζῶο του.

Ἄμα πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς, τοῦ λέει τὸ λιοντάρι.

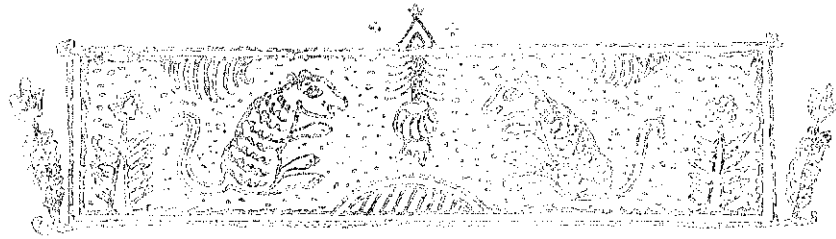
— Κοίτα, γέρο, πῶς σοῦ φαίνεται ὁ σβέρκος μου ;

— Ἐγιανε τέλεια, καλὲ γυιέ μου ! τοῦ λέει ὁ γέρος.

— Κοτζιά μου πληγῆ ἔγιανε, τοῦ ἀπαντᾷ, μὰ ὁ λόγος ποῦ μοῦ εἶπες, πῶς βρωμάει τὸ στόμα μου, ἔμεινε μέσα στὴν καρδιά μου, καὶ ἄντε φύγε καὶ νὰ μὴ ξανάρθῃς πιά, γιατί θὰ σέ φάω.

Γι' αὐτὸ λένε : ἡ μαχαιριὰ γιανίσκει,
μὰ ὁ κακὸς λόγος μεινίσκει.

4. « Η ΑΛΕΠΟΥ ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΩΝ ΚΑΙ Τ' ΑΛΕΠΟΥΔΑΚΙ ΕΝΤΕΚΑ »

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ἡ ἀλεπού βγῆκε ἀπὸ τῆ φωλιά της καὶ καθόταν στὸν ἥλιο. Ἡ φωλιά της ἦταν κάτω ἀπὸ τὸ βουνό. Φυσοῦσε κ' ἕνας ἀέρας, κρύος χιόνι.

Ἔστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἦρθαν καὶ τ' ἀλεπουδάκια της κ' ἔκατσαν καὶ κεῖνα κοντὰ της. Κάτσε, κάτσε, κόντευε τὸ μεσημέρι κ' ἡ ἀλεπού δὲν ἐκουνιόταν ἀποκεῖ.

Ἔνα ἀλεπουδάκι τῆς λέει :

— Τί κάνουμε τώρα ἐδῶ, μάνα ;

— Ζεσταινόμαστε, νὰ σὲ χαρῶ ! τοῦ λέει.

— Καὶ ποῦ 'ναι ἡ φωτιά, μάνα ;

— Δὲν τὴν βλέπεις ; Νά την ἐκεῖ πάνω στ' ἀντικρινὸ βουνό.

Τὸ ἀλεπουδάκι δὲν εἶπε τίποτε. Ἔστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἔβαλε τὶς φωνές :

— Μάνα, μάνα ! νερό, μάνα !

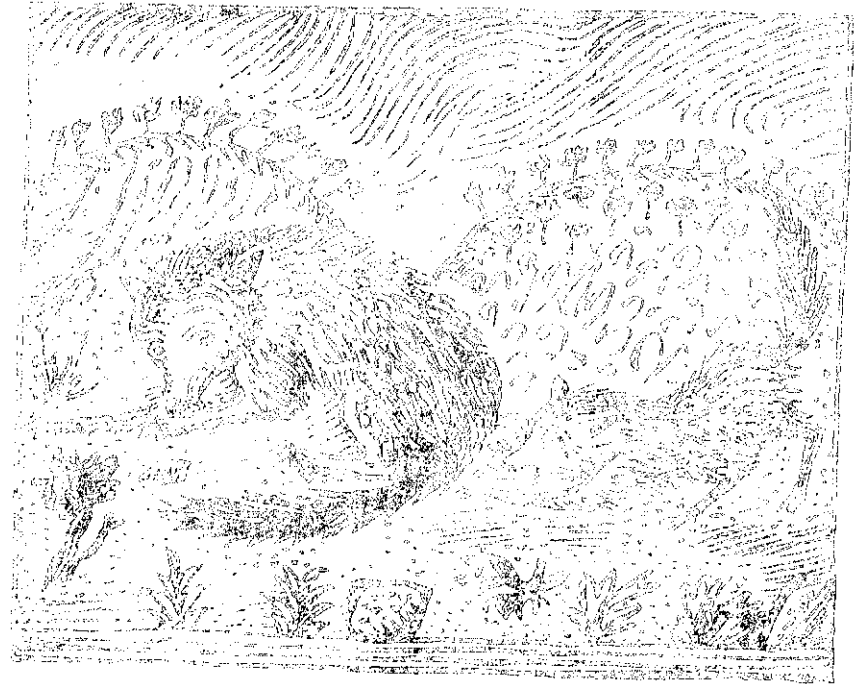
— Τί ἔπαθες, παιδάκι μου ! Τί τὸ θέλεις τὸ νερό ;

— Νερό, μάνα, νερό ! κάηκα !

— Πόθεν κάηκες, παιδάκι μου ;

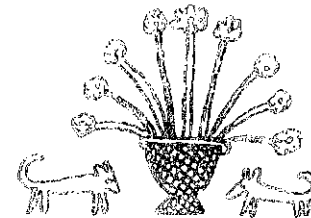
— Ἀπὸ μιὰ σπίθα. Πετάχτηκε ἀπὸ τῆ φωτιά πού ἀνάβει ἐκεῖ πάνω πού μοῦ ἔδειξες κ' ἔκαψε τ' αὐτί μου.

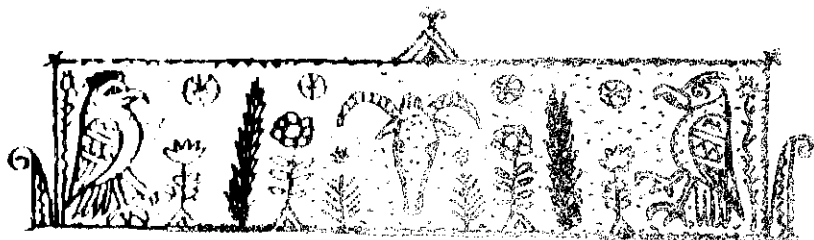
— Μπράβο, παιδί μου ! τοῦ λέει ἡ ἀλεπού. Τώρα κατάλαβα πὼς εἶσαι ἔξυπνο καὶ μπορεῖς νὰ ζήσης μοναχό σου πιά.

Μάνα, μάνα, νερό μάνα !

Καλὰ τὸ λένε : « Ἡ ἀλεπού δέκα χρονῶν καὶ τ' ἀλεπουδάκι ἔντεκα ! »

5. Η ΑΛΕΠΟΥ ΣΤΟ ΛΑΚΚΟ

ΙΑ ΜΕΡΑ ἡ ἀλεπού ἐγύριζε μέσα στοῦ δάσους νὰ βρῆ τίποτε νὰ φάῃ. Ἐβράδιασε καὶ ἦταν κατανήστικη, γιατί δὲν ἤυρε τίποτε μπροστά της.

Πάνω στὰ δέντρα πετοῦσαν τὰ πουλιά καὶ κελαδοῦσαν. Ὅσο τ' ἄκουε ἡ ἀλεπού, ἦταν νὰ σκάση ἀπ' τὸ κακό της. Περπατοῦσε καὶ στεκόταν, τὰ ἔβλεπε καὶ τὰ ξανάβλεπε κ' ἔτρεχαν τὰ σάλια της. Σκεφτόταν καὶ πάλι σκεφτόταν, πῶς νὰ τὰ καταφέρῃ νὰ πιάση κανένα. Δὲν μπόρεσε νὰ κάμῃ τίποτε.

Καθὼς περπατοῦσε καὶ τὰ ἔβλεπε, λέγει ἀπομέσα της :

— Κι' αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν ξέρει τί κάνει! Ἐπιασε νὰ με κάνη ἔτσι, νὰ περπατῶ στὴ γῆ καὶ νὰ μὴν βρίσκω τίποτε νὰ φάω. Ἄν μ' ἔκαμνε κ' ἐμένα πουλι νὰ πετῶ, θὰ τραβοῦσα τέτοια βάσανα; Κεῖνο τὸ πουλι πού κάθεται ἐκεῖ πάνω καὶ τ' ἄλλο πού κάθεται ἀποδῶ κ' ἡ κάργα πού με ξυπάζει κάθε λίγο, θὰ γλύτωναν ἀπὸ λόγου μου;

Καθὼς τὰ ἔλεγε αὐτὰ κ' ἐκοίταζε τὰ πουλιά, ἔξαφνα βρέθηκε μέσ' στοῦ λάκκο. Λέγει τότε :

... Καθὼς ἐκοίταζε τὰ πουλιά, ἔξαφνα βρέθηκε μέσ' στοῦ λάκκο ...

— Καλὰ πού δὲν ἔχει καὶ νερό! Θὰ πνιγόμεσταν ἔτσι στὰ καλά καθούμενα. Δὲν μ' ἄρεσε ἔτσι πού μ' ἔκαμνε ὁ Θεὸς κ' ἤθελα νὰ με κάμῃ πουλι νὰ πετῶ στὸν οὐρανό!

6. ΤΟ ΒΟΔΙ ΚΙ Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ τὸ βόδι κι ὁ γαΐδαρος κουβέντιαζαν στὸ στάβλο. Τὸ ἕνα ρωτοῦσε τὸ ἄλλο πῶς τὰ περνᾶ.

—“Ἐ, βόδι, πῶς τὰ περνᾶς ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, γαΐδαρέ μου. Ἐγὼ ἔχω πιά βαργεστήσει μ’ αὐτὴ τὴ ζωὴ. Ὅλη μέρα τσιμπιές μὲ τὴ βουκέντρα κεῖ πού κάνω χωράφι.

— Νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ, κακομοίρη, πῶς θὰ γλυτώσης ;

— Πές μου, πῶς θὰ γλυτώσω καὶ θὰ σοῦ τὸ γνωρίζω χάρη.

— Νὰ πιάσης νὰ κάμης τὸν ἄρρωστο . . .

Τὸ βόδι ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ γαϊδάρου. Τοῦ βάζουν τὸ βράδου ἄγερα, δὲν τρώει· τοῦ βάζουν νερό, δὲν πίνει.

— Μπρέ, ἄρρωστο εἶναι τὸ βόδι μας ! Τί νὰ κάνουμε ; Νὰ ζέψουμε τὸ γαΐδαρο αὔριο . . .

Παίρνουν τὸ γαΐδαρο καὶ πᾶνε καὶ τὸν ζεύουν στὸ ἀλέτρι κι ὅλη μέρα τσιμπιές μὲ τὴ βουκέντρα καὶ χτυπιές μὲ τὸ ραβδί. Δὲν τὸν ἀφῆκαν στιγμὴ ν’ ἀνασάνη.

Γυρίζει ἀργὰ ὁ γαΐδαρος στὸ σπίτι, σακατεμένος ἀπ’ τὴν κούραση.

Τὸν ρωτᾶει τὸ βόδι :

—“Ἐ, πῶς τὰ πέρασες, γαΐδαρε ;

— Καλὰ, πολὺ καλὰ ! Μὰ ξέρεις τί ἄκουσα τὸ ἀφεντικό νὰ λέη ;

— Τί, γαΐδαρέ μου ;

— Ἄκουσα πῶς θὰ σὲ σφάξῃ, γιὰ νὰ μὴν ψοφήσης καὶ πομείνη μόνο τὸ τομάρι σου !

Τὸ βόδι ν’ ἀκούση αὐτὸ τὸ λόγο, ἐγινεν ἀμέσως καλὰ, ἔφαγε καὶ ἤπιε καὶ τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὴ δουλειά.

Ἔτσι γλύτωσεν ὁ γαΐδαρος ἀπὸ τ’ ἀλέτρι.

7. ΟΙ ΜΟΥΖΙΚΑΝΤΕΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ’ ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας γεωργὸς κ’ εἶχε ἕνα γαΐδαρο. Ὁ γαΐδαρος ἐγέρασε κι ὁ γεωργὸς πῆγε καὶ τὸν ἔδεσε ἔξω νὰ ψοφήσῃ.

Ἀπὸ κεῖ πέρασεν ἕνας κυνηγὸς κ’ εἶχε ἕνα σκυλί, ἀλλὰ δὲν τὸ ἤθελε πιά, γιὰτι

ἐγέρασε καὶ δὲν ἔβγαζε τοὺς λαγούς.

Ὁ σκύλος ἐστάθηκε κ’ ἐρώτησε τὸ γαΐδαρο :

— Τί κάνεις, καημένε γαΐδαρε, ἐδῶ ;

Λέει ὁ γαΐδαρος :

— Μ’ ἔδεσεν ἐδῶ τ’ ἀφεντικό μου νὰ ψοφήσω, γιὰτι ἐγέρασα.

— Καὶ μένα μ’ ἐδιώξεν ὁ δικός μου, γιὰτι δὲν βλέπω πιά τοὺς λαγούς.

— Ἐρχεσαι, τοῦ λέει ὁ γαΐδαρος, νὰ πᾶμε νὰ γίνουμε μουζικάντες ;

— Ἐρχομαι, λέει ὁ σκύλος.

Ἐκοψε τότε τὸ σκονί του ὁ γαΐδαρος κ’ ἔφυγαν.

Ἐξω ἀπ’ τὸ χωριὸ βρῆκαν μιὰ γάτα, πού καθόταν σ’ ἕνα πεζούλι καὶ ἔκλαιγε καὶ μὲ τὸ μαντήλι σκούπιζε τὰ δάκρυά της. Τῆς λέει ὁ γαΐδαρος :

— Γιατί κλαῖς, συντέκνισσα ;

— Γιατί κλαίω ; Ἐγέρασα καὶ δὲ βλέπω πιά τοὺς ποντικούς καὶ γι’ αὐτὸ ἡ κυρά μου μ’ ἐδιώξε.

— Δὲν ἔρχεσαι κ’ ἐσὺ μαζί μας, πού πᾶμε νὰ γίνουμε μουζικάντες ;

— Ἐρχομαι.

Λέει τώρα ὁ σκύλος στὸ γαΐδαρο :

— Δὲν μπορῶ, καημένε γαΐδαρε, νὰ περπατήσω.

Τοῦ λέει ὁ γαΐδαρος :

— Ἀνέβα στὴ ράχη μου. Ἀνεβαίνει στὴ ράχη του ὁ σκύλος, ἀνεβαίνει κ’ ἡ γάτα καὶ πᾶνε καβάλλα στὸ γαΐδαρο.

Πήγαν πήγαν, έφτασαν σ' ένα έξοχικό σπίτι. 'Απάνω σέ μιὰ κολάνα ήταν ένας πετεινός και λαλούσε. Του λέει ό γάιδαρος :

Καημίνε πετεινέ, γιατί λαλείς ;

"Λι, τα, λέει ό πετεινός. "Έχει μουσαφιρέους τ' άφεντικώ μου και θα με σφάξη.

Δέν έρχεσαι μαζί μας, πού πάμε νά γίνουμε μουζικάντες ;

Πηδάει κι ό πετεινός πάνω στο γάιδαρο.

Πήγαν-πήγαν, έφτασαν σ' ένα δάσος κ' έβραδιάστηκαν

Οί κλέφτες τάχασαν . . . και πήραν τό δρόμο.

έκει. Λένε στη γάτα : «'Ανέβα, γάτα, σ' ένα ψηλό δέντρο και κοίταξε, αν φαίνεται πουθενά καμμιά φωτιά». 'Η γάτα ανέβηκε άπάνω σ' ένα δέντρο και είδε φώς μέσα στο δάσος. 'Εκει ήταν ένα καλύβι και μέσα στο καλύβι καθόταν μιὰ συντροφιά από κλέφτες. Τη στιγμή πού οί κλέφτες κατεβάζανε τό καζάνι με τό φαί άπ' τη φωτιά, βάζει ό γάιδαρος τό κεφάλι του άπ' τό παράθυρο κι άρχίζει νά γκαρίζη : Γκά-γκά-γκάου, ό σκύλος : γάου, γάου' ή γάτα : νιάου-νιάου, ό πετεινός : κι-κι-ρί-κου . . .

Οί κλέφτες τάχασαν θάρρεσαν πώς είναι ζωτικές και πήραν τό δρόμο.

Μπαίνει μέσα ό γάιδαρος με την παρέα του, καθήσανε και την κάνανε νά !

Σάν έφαγαν, ό γάιδαρος βγήκεν έξω και κυλιόταν, ό σκύλος κάθησε στην πόρτα, ή γάτα στο τζάκι κι ό πετεινός άνέβηκε σ' ένα κλαρί μπροστά στο καλύβι.

Σάν νύχτωσε κ' οί μουζικάντες μας κοιμούνταν, λέει ό καπετάνιος στους κλέφτες :

— Ποιός είναι παλληκάρι νά πάη νά ιδή τί γίνεται στο καλύβι ;

—'Εγώ, λέει ένας.

—'Αντε νά πάς.

Πάει αυτός, μπαίνει μέσα. Τό σκυλί στην πόρτα δέν τον πείραζε. Βλέπει αυτός τά μάτια της γάτας λέει : «άκόμα βαστάει ή φωτιά». Πάει κοντά νά πιάση φωτιά ν' ανάψη τη λάμπα, τον άρπάζει ή γάτα άπ' τά μούτρα. Πάει νά βγή έξω, τον άρπάζει άπ' τά ποδάρια ό σκύλος. Βγαίνει έξω, τον άρχίζει ό γάιδαρος στα κλωτσιδία. 'Ο πετεινός φωνάζει άπ' τό κλαρί : «κι-κι-ρίκου, πιάστε τον, πιάστε τον».

Φεύγει αυτός τρομαγμένος. Σά γύρισε, τον έρώτησαν τί έκανε.

—'Ας τα, λέει. Πάω νά ιδώ στο τζάκι, μ' άρπάζει μιὰ στρίγγλα άπ' τά μάτια. Πάω νά βγώ έξω, μ' άρπάζει άλλη άπ' τά ποδάρια. Βγαίνω έξω και μου δίνει μιὰ μεγάλη στρίγγλα μ' ένα ξύλο μιὰ και μ' έρριξε κάτω, κι άλλη μιὰ φώναξε : «πιάστε τον - πιάστε τον».

Οί κλέφτες, πού νά ξαναπατήσουν πιά στο καλύβι ! 'Ο γάιδαρος, ό σκύλος, ή γάτα κι ό πετεινός,

Τρώγανε και πίνανε
και μās δέ μās δίνανε.

8. Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ συνάχτηκαν όλα τα πουλιά να ψηφίσουν βασιλιά. "Άλλο έλεγεν έτσι, άλλο έλεγεν άλλως, δέν έσυμφωνούσαν. Πετάχτηκε τότε ο τρυποφράχτης από μέσ' από τὸ φράχτη και τούς λέει :

— "Εγὼ δέν θέλω κανένα απ' αυτούς που εἶπατε. Κανένας δέν αξίζει.

— Καὶ ποιὸν θέλεις εσύ ; τὸν ερώτησαν τὰ ἄλλα πουλιά.

— "Εμένα να βάλετε βασιλιά ! Εἶμαι ὁ καλύτερος ἀπὸ ὅλους εγὼ.

— Καὶ θὰ μπορέσης εσύ να μᾶς γλυτώσης ἀπὸ τ' ἄλλα πουλιά που μᾶς κατατρέχουν ; τοῦ λένε.

— Θὰ μπορέσω ; "Αν δέν μποροῦσα, δέν θὰ σᾶς ἔλεγα να μὲ βάλετε ἔμένα.

Τ' ἄλλα πουλιά ἐδέχτηκαν και ὁ τρυποφράχτης ἔγινε βασιλιάς τους.

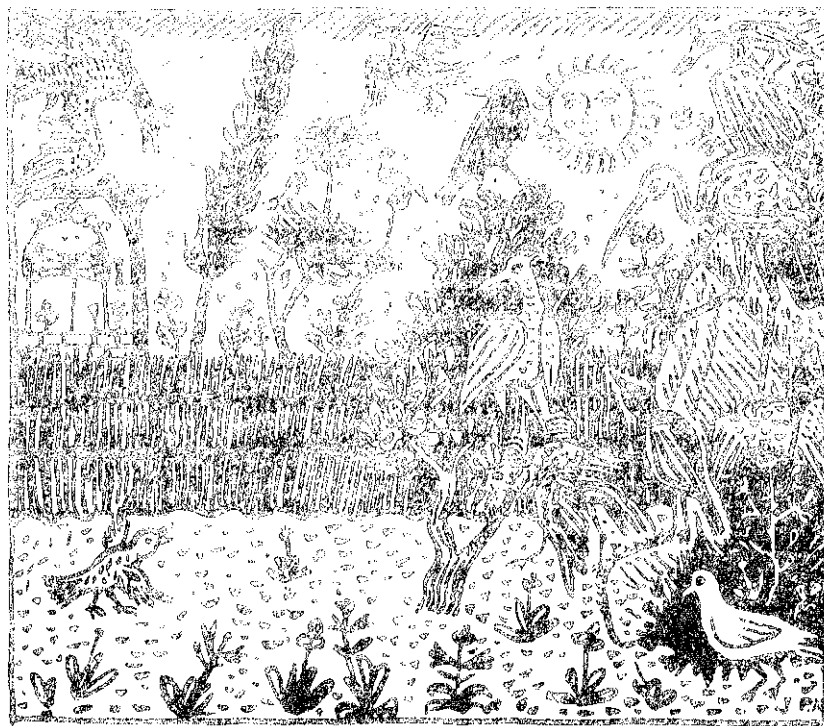
"Υστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ἐφάνηκε πάνω στὸν οὐρανὸ ἕνα μεγάλο πουλί. "Αμα τὸ εἶδαν τ' ἄλλα πουλιά, ἐπῆγαν κ' ἐφώνησαν τοῦ βασιλιά τους, γιατί ἐφοβήθηκαν. "Ο τρυποφράχτης ἦταν χωμένος μέσα στὸ βᾶτο και τοῦ λένε :

— Για ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! Τρέχα και χαθήκαμε !

— Τί 'ναι ; τούς λέει.

— "Ενα μεγάλο πουλί φάνηκε πάνω στὸν οὐρανὸ και θὰ μᾶς φάη ὅλους !

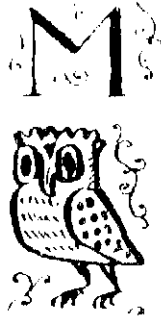
- Πόσο μεγάλο εἶναι ;
- Εἶναι μεγάλο, πολὺ μεγάλο !
- Εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τόσο ; τούς λέει, ἅμα βγήκε πάνω ἀπὸ τὸ φράχτη και ἄνοιξε τὴ μιά του φτερούγα, για να τούς δείξη.
- Οὐ ! εἶναι μεγαλύτερο, τοῦ λένε.

Τόσο ; κι ἄνοιξε και τίς δυὸ του φτεροῦγες.

- Τόσο ; κι ἄνοιξε και τίς δυὸ του φτεροῦγες.
- Οὐ ! εἶναι πολὺ - πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τόσο. Νάτο ! κοντεύει ... Κοίτα το να ἰδῆς.
- "Ο τρυποφράχτης ἅμα τὸ εἶδε, ἐτρύπωσε μέσα στὸ φράχτη και τούς λέει.
- Χωθῆτε ὅπου μπορεῖτε ! Τί να σᾶς κάμω ! ...

9. Η ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ Κ' Η ΠΕΡΔΙΚΑ

ΜΙΑ ΜΕΡΑ συνάχτηκαν όλα τὰ πουλιά και συμφώνησαν νὰ βάλουν τὰ παιδιά τους στο σχολεῖο νὰ μάθουν γράμματα. Ἦσαν και δάσκαλο και τὸν διώρισαν. "Ἀνοιξε τὸ σχολεῖο κ' ἐπῆραν τὰ παιδιά τους και τὰ ἔγραψαν.

"Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες μερικά παιδιά πήγαν στο σχολεῖο και δὲν ἤξεραν τὸ μάθημά τους. Ὁ δάσκαλος τὰ ἄφησε νηστικά τὸ μεσημέρι.

Μέσα στὰ παιδιά πὺ ἔμειναν τιμωρία ἦταν και τὸ παιδί τῆς κουκουβάγιας.

Ἡ κουκουβάγια, ἄμα εἶδε πὺς ἐσχόλασαν τὰ παιδιά τὸ μεσημέρι και τὸ μωρὸ τῆς δὲν ἐσχόλασε, ἐπῆρε λίγο ψωμί κ' ἐπῆγε στο σχολεῖο νὰ τοῦ τὸ δώσει.

Καθὼς ἐπήγαινε, τὴν ἔφτασεν ἡ πέρδικα. "Ἐμεινε κ' ἐκείνης τὸ μωρὸ τῆς νηστεία, κ' ἐπήγαινε νὰ τοῦ δώσει λίγο ψωμί. Λέγει ἡ πέρδικα τῆς κουκουβάγιας :

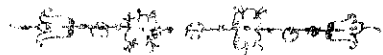
— Νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου, γείτονα· ἔχω πολλὴ δουλειὰ και σὲ παρακαλῶ νὰ πάρῃς και τοῦ μωροῦ μου τὸ φαί του.

— Τὸ παίρνω, γειτόνισσα, λέγει ἡ κουκουβάγια, ἀλλὰ δὲν ξέρω τὸ μωρὸ σου ποιὸ εἶναι.

— "ὦ, λέγει ἡ πέρδικα, ὅσο γι' αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐκόλο νὰ τὸ βρῆς. Τὸ μωρὸ μου εἶναι τὸ πιὸ ὁμορφο μωρὸ τοῦ σχολείου!

Ἡ κουκουβάγια πήγε στο σχολεῖο. Παρακάλεσε τὸ δάσκαλο και αὐτὸς ἐδέχτηκε νὰ δώσει τὸ ψωμί τοῦ μωροῦ τῆς. Ὑστερα εἶπε τοῦ δασκάλου νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ δῆ ὅλα τὰ παιδιά. Ἐκοίταξε καλά-καλά, δὲν ἤυρε τὸ μωρὸ τῆς πέρδικας. Ἐγύρισε πίσω, ἐπῆγε και ἤυρε τὴν πέρδικα και τῆς ἔδωσε τὸ ψωμί και τῆς λέει :

— Τί νὰ σοῦ κάμω! Ἐκοίταξα μιὰν ὥραν και δὲν τὸ ἤυρα τὸ μωρὸ σου, γιατί μέσ' στο σχολεῖο δὲν ἦταν ὁμορφότερο μωρὸ ἀπὸ τὸ δικό μου!

10. Ο ΤΣΑΛΑΠΕΤΕΙΝΟΣ Κ' Η ΚΑΡΑΚΑΞΑ

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ἡ καρακάξα καθόταν πάνω σ' ἓνα δέντρο κοντὰ στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ κ' ἐκοίταζε τὰ περιστέρια πὺ κατέβαιναν κοπάδι ἀπὸ τὶς φωλιές τους μέσα στὴν αὐλὴ κ' ἔτρωγαν καλαμπόκι. Ἄλλη μέρα τὰ εἶδε πάλι και κάθε μέρα ἔβλεπε πὺς ζοῦν τὰ περιστέρια.

Μιὰ μέρα, καθὼς καθόταν πάνω στο δέντρο, εἶδε πάλι τὰ περιστέρια νὰ κατεβαίνουν μέσα στὴν αὐλὴ και νὰ τρῶνε και ἀναστέναζε ἀπὸ τὸ κακό τῆς.

Σ' ἓνα ἄλλο δέντρο ἐκεῖ κοντὰ καθόταν ὁ τσαλαπετεινός. "Ἄμα ἄκουσε τὴν καρακάξα πὺ ἀναστέναζε, τὴν ἐρώτησε τί ἔπαθε. Κι αὐτὴ τοῦ λέει :

— "Ὅσο βλέπω τὰ περιστέρια νὰ ζοῦν ἔτσι, θὰ σκάσω ἀπὸ τὸ κακό μου. Τί! ἐκεῖνα εἶναι καλύτερα ἀπὸ μένα και βρίσκουν κάθε μέρα φαί ἔτοιμο κ' ἐγὼ νὰ σκοτώνωμαι ὅλη μέρα και νὰ μένω νηστική ;

Τῆς λέει και ὁ τσαλαπετεινός :

— Κάθεσαι και μαραζώνεις γι' αὐτὸ τὸ πρᾶμα ; Εὐκόλο εἶναι νὰ ζῆς κ' ἐσὺ σὰν τὰ περιστέρια.

— Μὲ ποιὸν τρόπο ; τὸν ἐρωτᾷ ἡ καρακάξα.

— Μὲ ποιὸν τρόπο ; νὰ σοῦ πῶ, τῆς λέει. Βλέπεις τὰ περιστέρια ; "Ὅλα εἶναι ὀλόασπρα. Νὰ πᾶς κ' ἐσὺ ν' ἀσπρίσῃς τὰ φτερά σου κ' ὕστερα νὰ πᾶς νὰ τρυπώσῃς ἀνάμεσά τους. Δὲν θὰ σὲ καταλάβῃ κανένας και θὰ καλοπερνᾷς σὰν ἐκεῖνα.

— Πολὺ καλὴ ἡ συμβουλή, γείτονα! Καλὰ τὸ λένε : «Γείτονα ἔχεις ; Θεὸν ἔχεις». Πᾶω ἀμέσως νὰ κάμω, ὅπως μοῦ λές.

Πέταξε ἡ καρακάξα ἀπὸ τὸ δέντρο κ' ἐπῆγε ἴσια στὸν ποταμό. Ἐκεῖ ἦταν ἓνας νερόμυλος. Πέφτει μέσα στ' αὐλάκι, ἔγινε μουσκίδι. Κοιτάζει, τὸ παράθυρο τοῦ μύλου ἦταν ἀνοιχτό. Κανένας δὲν ἦταν μέσα. Μπαίνει ἀπὸ τὸ παράθυρο, κυλιέται καλά-καλά μέσα στὴ σεντούκα ἀπὸ τ' ἄλευρι, ἔγινεν ὀλόα-

σπρη, πιά άσπρη από τὰ περιστέρια. Βγαίνει κατόπι από τὸ παράθυρο καὶ πάει ὀλίβια στὸ σπίτι ποῦ ἦταν τὰ περιστέρια. Ἄνακατεύτηκε μαζί τους κ' ἔτρωγε. Κάμποσες μέρες περνοῦσε ζωὴ χαρισάμενη.

Μιά μέρα ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ ἔφερε κάτι ξένους νὰ τοὺς κάμη τραπέζι. Παράγγειλε στὴ γυναῖκα του νὰ ἑτοιμάσῃ φαγητὰ καὶ νὰ σφάξῃ καὶ πέντ' ἔξι περιστέρια.

Ἡ νοικοκυρὰ ἐδιάλεξε τὰ μεγαλύτερα. Μέσα σὲ κείνα ποῦ ἐδιάλεξε ἦταν κ' ἡ καρακάξα. Τὰ ἔσφαξεν ἕνα-ἕνα καὶ τὰ ἔδωσε τῆς κόρης τῆς νὰ τὰ μαδέσῃ.

Τὴν ὥρα ποῦ ἔπιασε τὴν καρακάξα νὰ τὴν σφάξῃ, τῆς ἔμπηξε κάτι φωνές, ποῦ τὴν ἔκαμαν νὰ ξυπαστῇ. Κοιτάζει, δὲν ἦταν περιστέρι! Ἄπο τίς φωνές, τὴν κατάλαβε πὼς εἶναι καρακάξα κ' ἐθύμωσε. Ἔτσι θυμωμένη ποῦ ἦταν, τῆς ἔβγαλε τὰ φτερά τῆς ὡς τὸ ἕνα καὶ τὴν ἐπέταξε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ μέσα στὰ χωράφια.

Ἡ καρακάξα ἔμεινεν ἐκεῖ δὲ κάμποσὴν ὥρα ζαλισμένη κι ἅμα ἦρθε στὸν ἑαυτὸ τῆς, σηκώθηκε κ' ἔκατσε καὶ λέει μοναχὴ τῆς : «Ὁ Θεὸς μ' ἐγλύτωσε. Τέτοια καλοπέραση καλύτερα νὰ μοῦ λείπῃ!»

Ὁ τσαλαπετεινὸς ἐκείνη τὴν ὥρα καθόταν πάνω στὸ ἴδιο δέντρο καὶ ἄκουσε τί εἶπεν ἡ καρακάξα, καὶ τῆς λέει :

— Τί νέα, γειτόνισσα ; Ὅλο καλοπέραση βλέπω ! Ἄς πεθάνωμε ἐμεῖς !

Κ' ἡ καρακάξα τοῦ λέει :

— Οὐ, νὰ γκρεμιστῆς ἀπ' ἐμπρός μου, βρωμοτσαλαπετεινὸ κ' ἐσύ κ' οἱ συμβουλές σου ! Ἄπο σένα καὶ μόνον ἐγίνηκα τέτοιο χάλι ! Ἄν μποροῦσα νὰ πετάξω, θὰ σ' ἔκαμνα νὰ μὴν ξέρῃς ποῦ νὰ πὰ νὰ σταθῆς !

Σὰν τ' ἄκουσεν αὐτὰ ὁ τσαλαπετεινός, ἐχάθηκεν ἀποκεῖ. Κι ἀπὸ τότε ἡ καρακάξα ἔχει ἐχθρητα μαζί του. Ἄμα τὸν δῆ νὰ φανερωθῆ, μπήγει τίς φωνές καὶ συνάζει ὅλα τὰ πουλιὰ πάνω του. Ἄλλὰ ὁ τσαλαπετεινὸς τὸ ξέρει καὶ χάνεται σὰν τὸν ἄνεμο.

11. Ο ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ, ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΓΚΙ

ΝΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ἔχτισε τὴ φωλιά του μέσα στὸν ἡλιακὸ ἑνὸς σπιτιοῦ. Κάτω ἀπὸ τὰ κεραμίδια, στὴν ἄκρῃ τῆς στέγῃς, ἦταν κ' ἡ φωλιά ἑνὸς σπουργίτη.

Μιά μέρα φυσοῦσε κρύος ἄνεμος κι ἄρχισε νὰ βρέχῃ. Τὸ χελιδόνι δὲν ἠῦρε τίποτε νὰ φάῃ.

Μέσα στὰ θεμέλια τοῦ τοίχου εἶχε τὴ φωλιά του ἕνα μυρμηγκι. Τὸ χελιδόνι ἐπήγε καὶ παρακάλεσε τὸ μυρμηγκι νὰ τοῦ

δώσῃ λίγο φατ' κ' ὕστερα ποῦ θ' ἀνοίξῃ ὁ καιρὸς νὰ τοῦ τὸ δώσῃ διπλό. Τὸ μυρμηγκι ἤθελε καὶ δὲν ἤθελε, γιατί ἦταν πολὺ φυλάργυρο, ἀλλὰ, ἅμα ἄκουσε «διπλό», ἀποφάσισε καὶ τοῦ ἔδωκε.

Ὁ σπουργίτης τὰ ἔβλεπε ἀποπάνω, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὸ καλοκαίρι τὰ χελιδόνια ἐπλήθυναν καὶ τὸ μυρμηγκι χαιρόταν ὅσο ἔβλεπε τοὺς χρεοφειλέτες του νὰ δυναμώνουν. Ἄπο μέρα σὲ μέρα περίμενε νὰ τοῦ πληρώσουν τὸ χρέος τους, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔλεγε τίποτε, ὥσπου εἶχαν μωρὰ μικρά. Ἄμα ὁμως τὰ μωρὰ τους ἐμεγάλωσαν, μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ χάραμα τοῦ θεοῦ σηκώθηκαν κ' ἔφυγαν.

Βγαίνει τὸ μυρμηγκι ἀπὸ τὴ φωλιά του, κοιτάζει . . . πουθενὰ οἱ χρεοφειλέτες ! Κεῖ ποῦ συλλογιζόταν ποῦ νὰ πῆγαν, κι ἄν

12. Ο ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ

Θά τὸν πληρώσουν, ἀκούει τὴ σπουργίταινα ἀπὸ πάνω καὶ λέει στὸν ἀντρα τῆς :

—“Ἐμαθες τὸ νέο;

— Ποιὸ νέο; λέγει ὁ σπουργίτης.

— Οἱ γειτόνοι μας, καλέ, τοῦτοι οἱ ξένοι, πού κάθονταν μέσ’ στὸν ἡλιακὸ, χάθηκαν ἀπὸ τὸ χάραμα τοῦ θεοῦ. “Ἐμαθες πού ἐπήγαν;

—“Ἐφυγαν, καλέ, ἔφυγαν κ’ ἐπήγαν πέρα, ἀποκεῖ πού ἤρθαν. Τοὺς ἀκουσα πού ἐτοιμάζονταν, πρὶν νὰ χαράξῃ τὸ φῶς.

Τ’ ἀκούει τὸ μυρμηγκι καὶ λέει τοῦ σπουργίτη :

—“Ἐ! γείτονα, εἶναι πρᾶμα τοῦτο; νὰ τὸ ξέρῃς πῶς θὰ φύγουν καὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆς; Καταστράφηκα ὁ κακομοίρης. Τοὺς ἔδωκα δανεικὰ καὶ τώρα ἔφυγαν καὶ δὲν μοῦ ἔδωκαν μῆτε μονὰ μῆτε διπλά.

— Καλὰ νὰ πάθῃς! τοῦ λέει ὁ σπουργίτης. Οἱ πλεονέκτες ἔτσι παθαίνουν. Ἐγὼ τίς προάλλες σοῦ ἐζήτησα πέντ’ ἔξι κουκιά σιτάρι καὶ δὲν μοῦ ἔδωκες. Τὸ χελιδόνι μόλις ἤρθε, τοῦ ἔδωκες, γιατί σοῦ ἔταξε διπλά. Πάρε τώρα! “Ἐ, γείτονα, ἔχω μιὰ συμβουλή νὰ σοῦ δώσω: Νὰ κάμνης δοσοληψίες μετὸν ντόπιο, ὄχι μετὸν ξένο.

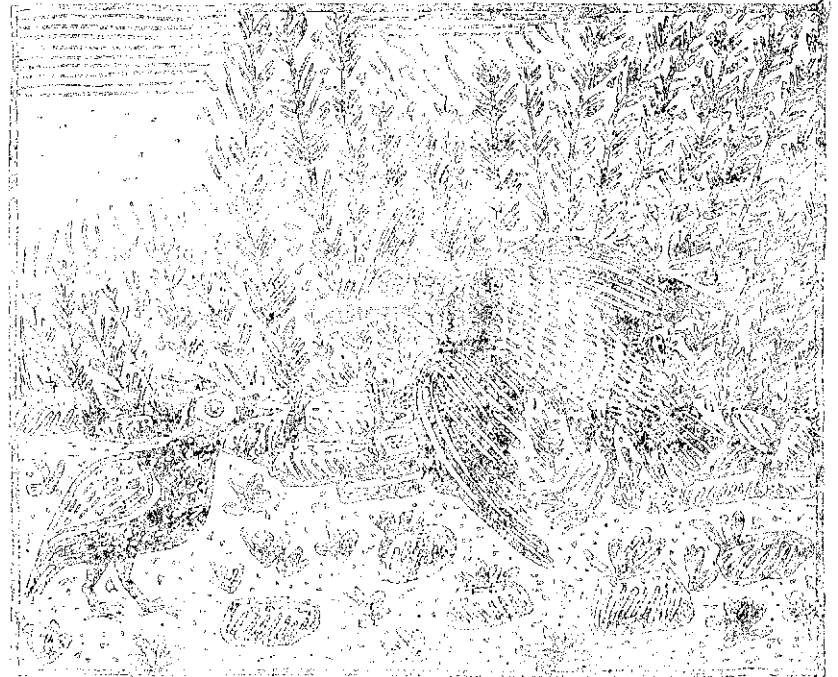
Ἄπο τότε βγήκε κ’ ἡ παροιμία: «Πάντα νὰ κοιτάζῃς τὸ σπουργίτη πού ’ναι ντόπιο κι ὄχι τὸ χελιδόνι πού ’ναι περαστικό».

ΑΜΑ ΑΡΧΙΣΑΝ οἱ βροχὲς μέσ’ στὸ χειμῶνα, ὁ κορυδαλλὸς μετὴ τῆς γυναῖκα του, ἐτρύπωσαν μέσ’ στὴ φωλιά τους κάτω ἀπὸ ἓνα θυμάρι. Τὰ νερά κ’ ἡ κρυάδα ἔπεφταν ἀποπάνω τους κ’ ἐγίναν μουσκίδι κ’ ἐτουρτούριζαν ἀπὸ τὸ κρύο. Τοῦ λέει ἡ κορυδαλλίνα, ἡ γυναῖκα του :

—Δὲν εἶναι σπίτι τοῦ πλάστη μου τοῦτο. Πῶς θὰ βγάλωμε τὸ χειμῶνα μέσα σὲ τοῦτο τὸ σπίτι, ἀντρούλη μου;

— Μὴ στενοχωριέσαι, γυναῖκα, τῆς λέει ὁ κορυδαλλός. Δὲ

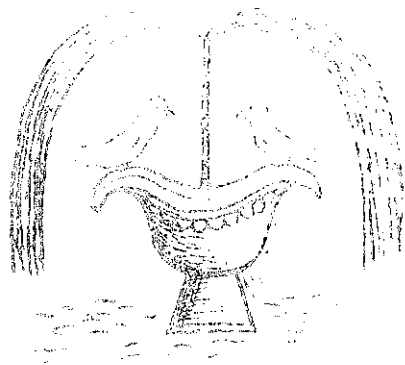
Πῶς θὰ βγάλωμε τὸ χειμῶνα μέσα σὲ τοῦτο τὸ σπίτι;

Θὰ τελειώσῃ ὁ χειμῶνας; “Ἄμα τελειώσῃ, νὰ δῆς τί θὰ κάμω! θὰ χτίσω ἀνώγεια καὶ κατώγεια.

Τελείωσεν ὁ χειμῶνας, ἦρθε τὸ καλοκαῖρι κ' ἐκόντευε νὰ τελειώσῃ. Ὁ κορυθαλλὸς δὲν κουνιόταν ἀπὸ τὴ θέση του. Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα του :

— Κοντεύει νὰ τελειώσῃ τὸ καλοκαῖρι. Πότε θὰ χτίσῃς τ' ἀνώγεια καὶ τὰ κατώγεια πού εἶπες ;

— Δὲ βαριέσαι, γυναῖκα, τῆς λέει. Τί τὰ θέλω τ' ἀνώγεια καὶ τὰ κατώγεια ! Δὲν ἐπεράσαμε καλὰ ἢ κακὰ πέρυσι ; Καλὰ ἢ κακὰ θὰ περάσωμε καὶ φέτος. Νὰ κάτσω ἐγὼ τώρα νὰ χτίζω σπίτια ! Ἀποκάτω ἀπὸ ἓνα θυμάρι θὰ περάσωμε πάλι...

13. ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΨΑΡΑΚΙ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας γέρος καὶ μιὰ γριά κ' εἶχαν μόνο ἓνα παιδί καὶ τὸ σπούδαζαν. Ἦταν φτωχοὶ ἄνθρωποι οἱ κακόμοιροι. Ἦταν ὁ γέρος ψαρᾶς, ἐψάρευε κ' ἐζούσαν κ' ἐσπούδαζε καὶ τὸ παιδάκι.

Ὁ γέρος ὅμως ἀρρώστησε καὶ πέθανε καὶ τὸ παιδί παράτησε τὰ γράμματα.

— Μάνα, λέει μιὰ μέρα τὸ παιδί. Θὰ μάθω τὴν τέχνη τοῦ πατέρα μου.

— Μὰ γώ, παιδί μου, σ' ἔχω γιὰ νὰ σέ σπουδάσω, δὲ σ' ἔχω γιὰ νὰ γίνῃς ψαρᾶς.

— Ὅχι, μάνα, θὰ μάθω τοῦ πατέρα μου τὴν τέχνη, μόνο νὰ μοῦ βρῆς τὰ σύνεργα τῆς ψαρικῆς.

Ἀναγκάστηκε λοιπὸν ἡ μάνα του κ' ἤρρε τὰ σύνεργα τῆς ψαρικῆς τοῦ πατέρα του, τὰ παίρνει τὸ παιδί καὶ πάει στὸ ψάρεμα.

Μόλις ἔφτασε κάτω στὴ θάλασσα, κατεβάζει τὸ καλαμίδι, βάνει τὸ δόλωμα στ' ἀγκίστρι καὶ τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα. Πέρασε λίγη ὥρα κ' ἓνα ψαράκι ἐτσιμπήσε τὸ δόλωμα. Σηκώνει τὸ καλαμίδι καὶ βγάνει τὸ ψαράκι. Τότε τὸ ψαράκι μίλησε καὶ τοῦ λέει :

— Τί θὰ καταλάβῃς, ἀν μὲ φάῃς, πού εἶμαι τόσο δὰ μικρὸ καὶ ὄλο κόκκαλα : Παράτησέ με νὰ μεγαλώσω κ' ἔργεσαι καὶ μὲ πιάνεις.

— Καὶ πῶς θὰ σέ βρῶ ἐγὼ μέσα σὲ τόση θάλασσα :

— Θα μοῦ φωνάξης τ' ὄνομά μου.

— Καί πῶς σέ λένε ;

— Μὲ λένε Ν ο ὦ .

Τὸ παιδί πέταξε τὸ ψαράκι στὴ θάλασσα. Ξαναβάζει πάλι δόλωμα στ' ἀγκίστρι καὶ τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα.

Πάει πάλι τὸ ἴδιο ψαράκι καὶ τὸ πιάνει.

Μιλεῖ τὸ ψαράκι καὶ τοῦ λέει :

— Τί θὰ καταλάβης, ἀν μὲ φάης, πού εἶμαι τόσο δὰ μικρὸ καὶ ὄλο κόκκαλα ; " Ἀφησέ με νὰ μεγαλώσω κ' ἔρχεσαι καὶ μὲ ξαναπιάνεις.

— " Α ! λέει, δὲ σ' ἀφήνω, γιατί ἔπιασα ἄλλο ἓνα καὶ τὸ ἔφησα κ' ἐκεῖνο.

— " Ἀφησέ με κ' ἐμένα νὰ μεγαλώσω κ' ἔρχεσαι καὶ μὲ πιάνεις.

— Καὶ ποῦ θὰ σέ βρῶ ἐγὼ νὰ σέ ξαναπιάσω σὲ τόση θάλασσα ;

— Θα μοῦ φωνάξης τ' ὄνομά μου.

— Καί πῶς σέ λένε ;

— Μὲ λένε Γ ν ὦ σ η ! Νὰ μὲ φωνάξης κ' ἐγὼ μονο μιᾶς θὰ παρουσιαστῶ.

Παρατᾶ τὸ παιδί τὸ ψαράκι. Πάει λίγο παρέκει, ρίχνει τὸ καλαμίδι του καὶ ξαναπιάνει πάλι τὸ ἴδιο ψαράκι. Κ' εἶπε :

— Καλὸ εἶναι αὐτὸ νὰ τὸ πάρω, γιὰ νὰ τὸ τηγανίσω ἢ μάνα μου. Καὶ τὸ ψαράκι τοῦ εἶπε :

— Γιατί νὰ μὲ πᾶς στὴ μάνα σου ἔτσι μικρὸ πού εἶμαι ; " Ἀφησέ με νὰ μεγαλώσω κ' ἔρχεσαι σὲ ὄχτῶ μέρες καὶ μὲ πιάνεις.

— Καὶ ποῦ θὰ σ' εὔρω νὰ σέ πιάσω ;

— Φώναξε τ' ὄνομά μου. Μὲ λένε Σ ο υ β λ ί .

Παρατᾶ κι αὐτὸ τὸ ψάρι. Ἐβράδιασε κι ὄλας ἡ μέρα καὶ φεύγει καὶ πάει στὸ σπίτι του κατευχαριστημένο.

— Καλησπέρα, μάνα μου.

— Καλῶς τὸ παιδί μου. Ποῦ εἶναι τὰ ψάρια πού ' φερες ;

— Ἐπιασα, μάνα μου, τρία, μὰ μοῦ εἶπαν νὰ τ' ἀφήσω νὰ μεγαλώσουν κ' ἔστερα ἀπὸ ὄχτῶ μέρες νὰ πάω νὰ τὰ πιάσω.

Πέρασαν οἱ ὄχτῶ μέρες καὶ τὸ παιδί θυμήθηκε τὰ ψάρια. Πάει τρέχοντας στὴ θάλασσα καὶ φωνάζει μ' ὄλη του τὴ δύναμη: Ν ο ὦ , Ν ο ὦ , Ν ο ὦ ...

' Ἀπ' τὰ βάθη τῆς θάλασσας ἀκούει μιὰ φωνὴ νὰ λέγῃ :

— " Ἀν εἶχες νοῦ, δὲ μ' ἀφηνες !

" Ὑστερα φωνάζει : Γ ν ὦ σ η , γ ν ὦ σ η ...

Τὸ ψαράκι πάλι φωνάζει : " Ἀν εἶχες γνώση, δὲ μ' ἀφηνες.

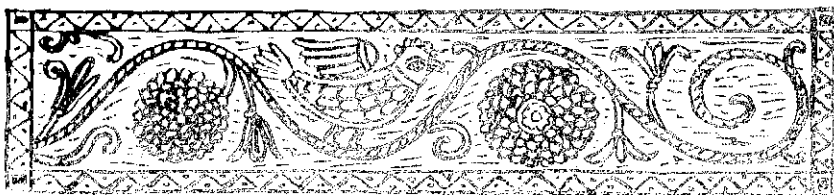
" Ὑστερα θυμήθηκε καὶ φωνάζει : Σ ο υ β λ ί , σ ο υ β λ ί ...

Καὶ τὸ ψαράκι τοῦ ἀπαντᾶ :

— Στὴ μύτη σου νὰ μπῆ !

Κ' ἔτσι τὸ παιδί κατάλαβε πῶς τὸν ἐχοροῦδεσαν κι ἀπὸ τότε ἔβαλε μυαλό.

14. ΤΟ ΦΤΩΧΟ ΚΑΛΟ ΠΑΙΔΙ

Η ΤΑΝ μιὰ φορά κ' ἕναν καιρὸ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα κ' εἶχε τέσσερα θηλυκὰ παιδιά. Δούλευε ἢ ἄτυχη νὰ τὰ μεγαλώσῃ, ἀλλὰ τί νὰ σοῦ πρωτοκάνῃ; Μεροκάματο, μεροφάγωτο. ἴσα-ἴσα τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν της ἔβγαζε. Τὰ εἶχε κ' ἐγύριζαν γυ-

μνά καὶ ξυπόλυτα· δὲν περισσεύε λεπτὸ νὰ τοὺς πάρῃ καὶ κανένα ρουχαλάκι. Ἄν βρισκόταν καμμιά χριστιανὴ καὶ τῆς ἔδινε κανένα παλιό, τὸ συγύριζε γιὰ τὴ μεγάλη, ἔπειτα τὸ ἔκοβε, νὰ τὸ βάλῃ ἢ δεύτερη, ἢ τρίτη. Γιὰ τὸ μικρὸ δὲν ἀπόμεινε τίποτε. Χειμῶνα καὶ καλοκαίρι γύριζε μ' ἕνα κουρελιχμένον, πουκαμισάκι, ξυπόλυτο καὶ ζετραχηλισμένο.

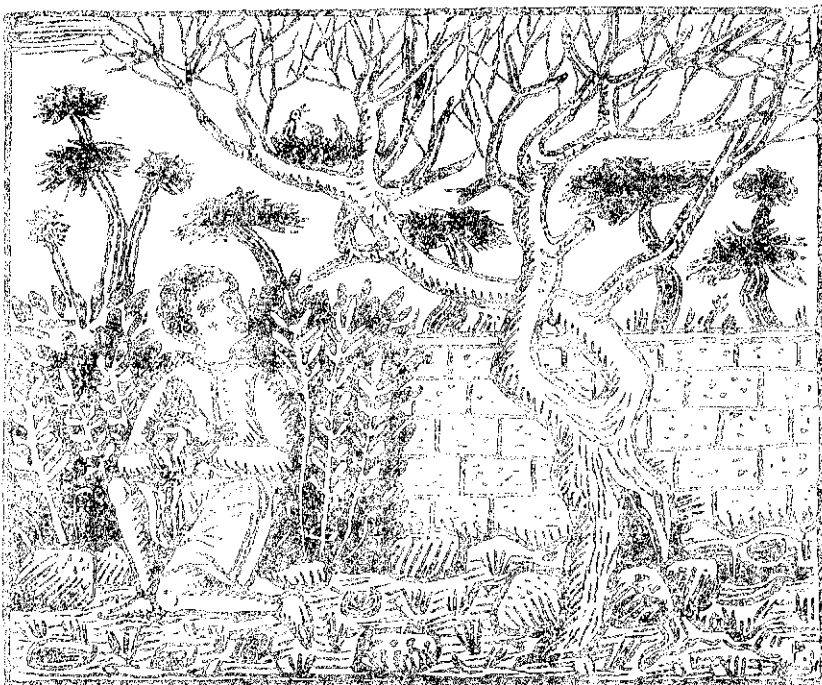
Μιὰ χρονιά ὁ χειμῶνας ἦρθε πολὺ βαρὺς! Βροχές, κρύα, χιόνια. Τὸ καημένο τὸ μικρὸ ἔτρεμε, δὲ μπορούσε νὰ ζεσταθῇ. Λέει τῆς μάνας του: «Μάνα! γὼ θὰ φύω! θὰ πᾶ νὰ βρῶ ἄλλο, μάνα, νὰ μοῦ κάνῃ, καὶ κανένα ρουχαλάκι καμμιά φορά. Θὰ πεθάνω, ἂν ἀπομείνω ἄλλο ἐδῶ! Μόνο μὲ τὸ πουκαμισάκι δὲ βαστῶ!».

Φεύγει τὸ παιδί! πάει... πάει... Στὸ δρόμο βρίσκει ἕνα πουλάκι κάτω ἀπ' ἕνα δέντρο. Τὸ πουλάκι ἦταν μικρὸ κι ἀμάλλιαγο. Εἶχε πέσει ἀπὸ τὴ φωλιά του καὶ φώναζε. Δὲν εἶχε δύναμη νὰ πετάξῃ, ν' ἀνεβῆ πάνω στὸ δέντρο. Θὰ ψοφοῦσε κάτω στὸ χῶμα.

Τὸ παιδί τὸ λυπήθηκε. Τὸ πῆρε στὰ χεράκια του, τὸ ζέστανε μέσ' στὴ φούχτα του. Κοίταξε γύρω του καί, σὰν εἶδε ἕναν

ἄντρα ποὺ ἐρχόταν, τοῦ εἶπε καὶ τὸ ἔβαλε πίσω στὴ φωλιά του. Τὸ γλύτωσε τὸ πουλί!

Πῆρε πάλι τὸ δρόμο του τὸ παιδί καὶ πῆγαινε νὰ περάσῃ ἀνάμεσα ἀπὸ κάτι κλαδιά. Βλέπει μιὰν ἀράχνη κ' ἐπλεκε τὸ πανί της πάνω-κάτω, μπρὸς-πίσω καὶ τὸ μεγάλωνε γρήγορα-γρήγορα, λὲς κ' εἶχε βιάσῃ μεγάλη. Στάθηνε τὸ παιδί καὶ λέει

Τὸ πῆρε στὰ χεράκια του, τὸ ζέστανε μέσ' στὴ φούχτα του.

«Ἄς μὴ τῆς χαλάσω τὸ πανάκι της, ἄς πάω ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, νὰ μὴ στενοχωρήσω τὴν ἀράχνη». Τοῦ λέει ἡ ἀράχνη:

— Σ' εὐχαριστῶ, καλὸ παιδί! Τὸ καλὸ ποὺ μοῦ 'κανες τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω; Ποῦ πᾶς τώρα ἔτσι δὲ γυμνὸ καὶ ξυπόλυτο;

— Πᾶ νὰ βρῶ πανί, νὰ τὸ πάω τῆς μάνας μου, νὰ μοῦ κάνῃ κ' ἐμένα κανένα ρουχαλάκι, γιὰτὶ κρυώνω.

Πήγαινε, τοῦ λέει ἡ ἀράχνη, καὶ στὸ γυρισμό σου πέρασε ἀπὸ δῶ νὰ μοῦ πῆς, νὰ σὲ βοηθήσω κ' ἐγὼ σὲ ὅ,τι δύνομαι.

Φεύγει τὸ παιδί, πάει πιὸ πέρα, βρίσκει ἕνα βάτο. Πάει νὰ περάσῃ, πιάνεται τὸ πουκαμισάκι του πάνω στ' ἀγκάθια, κουρελιάστηκε, ἀπόμεινε ντίπ τσίτσιδο. "Ἐκλαιγε πιά τὸ παιδί. "Ήταν καημὸς καρδιάς νὰ τ' ἀκοῦς καὶ νὰ τὸ βλέπῃς!...

Τ' ἀκούει ἐν' ἀρνάκι, ποῦ ἔβροσκε ἐκεῖ δὲ κάτω στὸ λιβάδι. Τοῦ λέει :

— Τί ἔχεις, παιδάκι μου ; γιατί κλαῖς ; Σ' ἔδειρε κανεὶς ;

— "Αχ ! λέει τὸ παιδί, πήγαινα νὰ βρῶ κανένα ρουχαλάκι, νὰ ντυθῶ καὶ πέρασα ἀπ' τὸ βάτο κι ὁ βάτος μοῦ κουρέλιασε τὸ πουκαμισάκι μου κι ἀπόμεινα ὀλοτσίτσιδο.

Ἐρωτᾷ τ' ἀρνὶ τὸ βάτο :

— "Αμ ! γιατί τοῦ ἔκανες αὐτὸ τὸ κακό ; τί θὰ γίνῃ τώρα μὲ τὸ παιδί ;

— Δῶσ' του σὺ μαλλὶ κ' ἐγὼ νὰ τὸ ξάνω. Νὰ τὸ πάρῃ, νὰ πάῃ στὴ μάνα του, νὰ τοῦ κἀνῃ ρουχαλάκια, νὰ εἶναι καὶ μάλλινα, νὰ μὴν κρυώνῃ, λέει ὁ βάτος.

Ἀρχίζει τ' ἀρνὶ, γύριζε, γύριζε γύρω γύρω στὸ βάτο ἄφηνε πάνω στ' ἀγκάθια τὸ μαλλί, τὸ μάζευε τὸ παιδί ξασμένο. Ἄφοῦ μάζεψε καμπόσο, λέει :

— Σ' εὐχαριστῶ, ἀρνάκι μου ! Πάω τώρα νὰ προκάμω τὴ μάνα μου, νὰ μοῦ τὸ γνέσῃ καὶ νὰ μοῦ τὸ ὑφάνῃ, νὰ τὸ κόψῃ καὶ νὰ τὸ ράψῃ πρὶν ἀπ' τοῦ Χριστοῦ, νὰ τὸ βάλω ποῦ θὰ πάω νὰ κοινωνήσω.

"Ἐτρεχε πιά στὸ δρόμο ὅλο χαρά, ἀλλὰ συλλογιόταν κι ὄλας ποῦ δὲ θὰ πρόκανε ἡ μάνα του, μεροκαματάρισσα ὅπως ἦταν, νὰ κἀνῃ ὄλες τοῦτες τίς δουλειές ὡς τοῦ Χριστοῦ καὶ στενοχωριόταν.

"Ἀμα ἔφτασε κάτω ἀπ' τὸ δέντρο, ποῦ ἦταν ἡ φωλιά τοῦ πουλιοῦ, νὰ σου μπροστά του ἡ μάνα τοῦ πουλιοῦ :

— "Αχ ! καλὸ παιδί ! τοῦ λέει, πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω ; Τὸ καλὸ ποῦ μοῦ ἔκανες κι ἔσωσες τὸ πουλάκι μου, πῶς νὰ σοῦ τὸ ξεπληρώσω ; Τί ἔναι τοῦτο ποῦ βαστᾷς στὰ χέρια σου ;

Λέει τὸ παιδί πῶς ἦταν τὸ μαλλὶ ποῦ τοῦ ἔδωκε τ' ἀρνάκι

καὶ βιαζόταν νὰ τὸ πάῃ στὴ μάνα του νὰ τὸ γνέσῃ, νὰ τὸ ὑφάνῃ, νὰ τὸ κόψῃ, νὰ τὸ ράψῃ, νὰ τοῦ κἀνῃ ρουχαλάκια, νὰ τὰ βάλῃ τοῦ Χριστοῦ, νὰ πᾶ νὰ κοινωνήσῃ.

— Δῶσ' μου νὰ σ' τὸ γνέσω ἐγὼ ! λέει τὸ πουλάκι.

Τὸ πῆρε στὴ μύτη του, ἀνέβηκε ψηλά - ψηλά, νὰ κἀνῃ μακριὰ κλωστή. "Ὡς νὰ γυρίσῃς νὰ ἰδῆς, τὸ ἔχε γενεσμένο, τὸ ἔκανε κουβάρι !

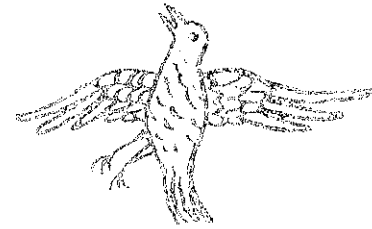
Τὸ πῆρε τὸ παιδί καὶ ἔφυγε.

Σὰν ἔφτασε στὴν ἀράχνη, ἐκείνη τὸ περίμενε.

— "Ε ! τί ἔκαμες ; ἡῦρες τίποτε ;

Σὰν εἶδε τὰ κουβάρια τὸ νῆμα ποῦ βαστοῦσε στὸ χέρι του, πῆρε τὸ νῆμα κι ἀρχίνησε, τὸ ὑφανε μάνι-μάνι μιὰ χαρά !

Πῆγε τὸ παιδί στὴ μάνα του, τῆς ἔδωκε τὸ πανί, κι αὐτὴ τοῦ ἔκοψε τὸ φουστανάκι του, τοῦ τὸ ἔραψε, τὸ ἔβαλε καὶ ὠμορφοστολίστηκε. Πῆγε στὴν ἐκκλησία κι ὄλοι τὸ ἐχάιδεuan, ποῦ ἦταν ἔτσι δὲ ζεστὸ κι ὀμορφοντυμένο.

15. ΑΔΕΡΦΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΡΦΗ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν δυο φτωχά αδέρφια, ένας αδερφός με την αδερφή του. Ο αδερφός πουλούσε ξύλα κ' η αδερφή καθόταν στο σπίτι και τὸ συγύριζε· μαγέρευε, ἂν είχαν τίποτε νὰ μαγερέψουν, κ' ἔκανε και καμμιά δουλίτσα.

Μιά μέρα, τὴν ὥρα πὺ πῆγαινε τὸ παιδί στη δουλειά του, τὸν βρίσκει ἕνας καὶ τοῦ λέει :

— Μοῦ πᾶς αὐτὸ τὸ κρέας σπῆτι :

— Τὸ πᾶω, λέει τὸ παιδί.

Πᾶει λοιπὸν τὸ κρέας καὶ τοῦ δίνουν τρεῖς δεκάρες γιὰ τὸν κόπο του. Ἀγοράζει αὐτὸς με δαῦτες τρεῖς σαρδέλλες, καὶ τις πᾶει τῆς αδερφῆς του.

— Ἀδερφή, τῆς λέει, νὰ φυλάξης τις σαρδέλλες, γιὰ νὰ τις φᾶμε τὸ βράδυ με τὸ ψωμί μας.

— Καλά, λέει τὸ κορίτσι.

Σὲ κάμποσην ὥρα τῆς χτυποῦν τὴν πόρτα. Ἀνοίγει κ' ἦταν τρεῖς γυναῖκες.

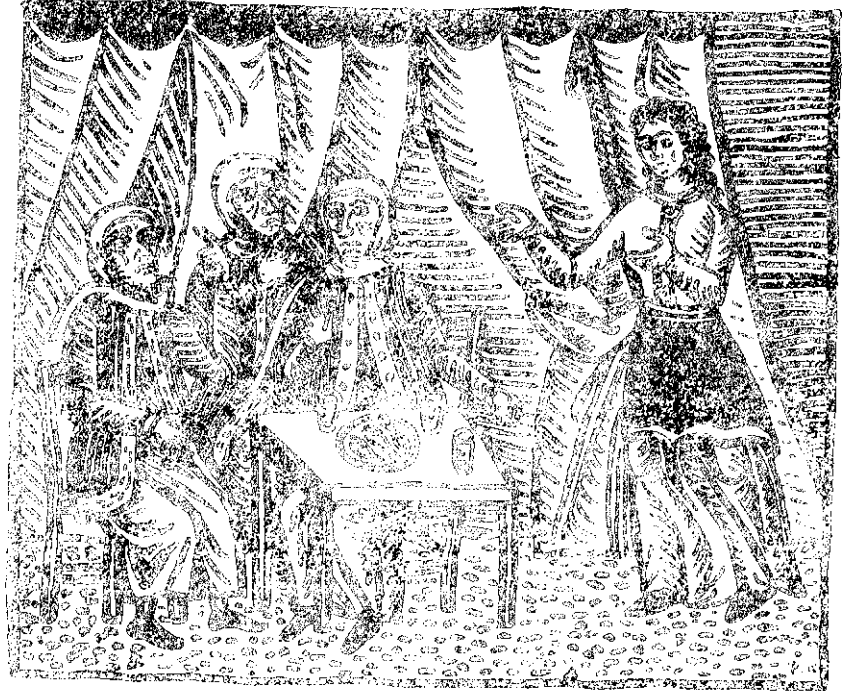
— Ἀχ, κοπέλλα μου, τῆς λένε, νὰ κάτσουμε ἐδῶ νὰ ξαποστάσωμε λιγάκι, πὺ εἴμαστε ἀπὸ δρόμο ;

— Μετὰ χαρᾶς κοπιᾶστε, τοὺς λέει τὸ κορίτσι.

Τὶς βάνει μέσα, τις καθίζει. Τὶ νὰ τοὺς βγάλῃ τώρα γιὰ νὰ

τοὺς δώσῃ ; Σὰν δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο, παρὰ μονάχα τις τρεῖς σαρδέλλες, τις βγάλει, τις καθαρίζει καὶ τοὺς τις δίνει με ξύδι καὶ νερό, γιὰτὶ δὲν εἶχε οὔτε ἕναν κόμπο λάδι νὰ τοὺς βάλῃ ἀπὸ πάνω.

— Νὰ με συμπαθᾶτε, λέει στὶς γυναῖκες, μὰ δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο...

Νὰ με συμπαθᾶτε, μὰ δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο...

— Ἀχ, κόρη μου, τῆς λένε ἐκεῖνες, ἐμεῖς δὲν ξέρομε πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσωμε.

— Νὰ τὴν ξαναμοιράνωμε, λέει ἡ μιά. Ἐγὼ τὴ μοιραίνω νὰ χτενίζεται καὶ νὰ πέφτῃ ψιλὸ μαργαριτάρη !

— Ἐγὼ, λέει ἡ δεύτερη, τὴ μοιραίνω νὰ νίβεται καὶ νὰ γεμίῃ ἡ λεκάνη ψάρια.

— Κ' ἐγὼ, λέει ἡ τρίτη, τὴ μοιραίνω νὰ σφουγγί-

ζεται και να γεμίξη τὸ προσόψι ρόδα και τριαντάφυλλα.
"Ἐφυγαν λοιπὸν οἱ γυναῖκες κι ἀπόμεινε τὸ κορίτσι μοναχὸ του.

— Για νὰ ἰδῶ, λέει, ἀληθινὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπαν ἐκεῖνες; Μὰ δὲν βαριέσαι ποὺ θὰ ἴναι ἀλήθεια!

Πιάνει λοιπὸν τὸ χτένι νὰ χτενίσῃ τὰ μαλλιά της, τί νὰ ἰδῇ! νὰ γεμίση ὁ τόπος ψιλὸ μαργαριτάρι. Κάνει νὰ νιφτῇ, νὰ γεμίση ἡ παδέλα κάτι μπαρμπούνια λαχταριστά, τόσο μεγάλα. Πιάνει νὰ σκουπιστῇ, νὰ γεμίση τὸ προσόψι ρόδα και τριαντάφυλλα!

Μαζεύει τὸ κορίτσι τὸ μαργαριτάρι, μαζεύει τὰ τριαντάφυλλα, πιάνει παστρεύει τὰ ψάρια, τὰ ψήνει και τὰ φυλάει.

Τὸ βράδυ ποὺ ἤρθε ὁ ἀδερφός της, ἀντὶ γιὰ τὶς σαρδέλλες ποὺ περίμενε, νὰ ἰδῇ ἐκεῖνα τὰ ὠραῖα ψάρια! Τοῦ ἤρθε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι του.

— Ἀδερφή, λέει τοῦ κοριτσιοῦ, ὡς τὰ τώρα σ' ἀγαποῦσα, ἀπὸ τώρα πιά δὲν θὰ σ' ἀγαπῶ· ποῦ τὰ βρῆκες τὰ ψάρια;

— Ἀδερφέ μου, τοῦ λέει τὸ κορίτσι, καλὴ μουν και καλὴ μαι. Τὸ και τό.

Πιάνει δείχνει τοῦ ἀδερφοῦ της τὰ ρόδα και τὰ τριαντάφυλλα και τὰ μαργαριτάρια. Χαρὲς πιά ἐκεῖνος.

— Ἄντε, ἀπὸ σήμερα, τῆς λέει, γενήκαμε πλούσιοι!

Τὴν ἄλλη μέρα λοιπὸν μαζεύουν τὰ μαργαριτάρια σ' ἓνα μαντῆλι και τὰ πᾶει στὴν πρωτεύουσα νὰ τὰ πουλήσῃ. Ἐκεῖ ποὺ πῆγε ὁμως νὰ τὰ δώσῃ, δὲν τὸν ἐπίστευαν πὼς ἦταν δικὰ του. Ποῦ τὰ βρῆκε αὐτὸς ὁ παλιοκουρελῆς τὰ μαργαριτάρια, λένε, σίγουρα κλεμμένα θὰ τὰ ἔχη. Τὸν πᾶνε λοιπὸν στὸ βασιλιᾶ νὰ τὸν δικάσουν.

— Βασιλιᾶ μου, τοῦ λέει τὸ παιδί, ἐγὼ τὰ μαργαριτάρια δὲν τὰ ἔχω κλεμμένα, μόνο ἔχω μιὰ ἀδερφή ποὺ, σὰ χτενίζεται, πέφτει ψιλὸ μαργαριτάρι, σὰν νίβεται, γεμίζει ἡ παδέλα ψάρια και σὰν σκουπίζεται, γεμίζει τὸ προσόψι τριαντάφυλλα και ρόδα.

— Ἀλήθεια; κάνει ἡ ἀδερφή σου αὐτὰ ποὺ μοῦ λές;

— Ἀλήθεια, βασιλιᾶ μου.

— Ἐ, ἂν εἶναι ἔτσι, τότε νὰ μοῦ τὴν φέρῃς ἐδῶ. Κι' ἂν λές

ἀλήθεια, θὰ τὴν πάρω γυναῖκα μου, εἰδὲ κι ἄλλιῶς, θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι.

— Μετὰ χαρᾶς, βασιλιᾶ μου, νὰ πάω νὰ σοῦ τὴ φέρω.

Πᾶει τὸ παιδί στὸν τόπο του νὰ πάρῃ τὴν ἀδερφή του και μπαίνουν στὸ καῖκι, γιὰ νὰ πᾶν στὸ βασιλιᾶ. Ἐκεῖ ὁμως ποὺ ταξίδευαν, τὸ κορίτσι τὸ ἔπιασε ἡ θάλασσα και βρέθηκε ἐκεῖ κοντὰ της μιὰ γύφτισσα κ' ἔγειρε στὴν ποδιά της, γιὰ νὰ τῆς περάσῃ λίγο. Τὴν ἐρώτησε τότε ἡ γύφτισσα ποὺ πηγαίνουν και τὸ κορίτσι τῆς εἶπε, πὼς πᾶνε στὴν πρωτεύουσα νὰ τὴν πάρῃ ὁ βασιλιᾶς γυναῖκα του.

Νὰ τ' ἀκούσῃ αὐτὸ ἡ γύφτισσα, βγάζει μιὰ καρφίτσα και καθὼς ἦταν γερμένο τὸ κορίτσι στὴν ποδιά της, τῆς τὴν χώνει στὸ κεφάλι της κ' ἐγίνηκε τὸ κορίτσι ἓνα πουλάκι και πέταξε.

Πιάνει ἡ γύφτισσα, φορεῖ τὰ ρούχα της και μπαμπούλωνεται καλὰ καλὰ, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἰδῇ ὁ ἀδερφός της κοπέλλας και τὴν γνωρίσῃ.

Φτάνουν καμμιὰ φορὰ, τὴν παίρνει τὸ παιδί, τὴν πᾶει στὸ βασιλιᾶ.

Σὰν τὴν εἶδε ὁ βασιλιᾶς, ἀπόμεινε ἀπὸ τὴ μαυρίλα της κι ἀπὸ τὴν ἀσχημιὰ της.

— Εἶμαι ἀπὸ τὴ θάλασσα, βασιλιᾶ μου, γι' αὐτὸ μὲ βλέπεις ἔτσι, τοῦ λέει ἐκεῖνη.

Τί νὰ πῇ πιά κι ὁ βασιλιᾶς! Φωνάζει και τῆς φέρνουν μιὰ λεκάνη γιὰ νὰ νιφτῇ, ἓνα χτένι γιὰ νὰ χτενιστῇ κ' ἓνα προσόψι γιὰ νὰ σκουπιστῇ. Πιάνει ἐκεῖνη νίβεται, γεμίζει τὸ νερὸ ὅλο βρῶμες και μουντζοῦρες, κάνει νὰ σκουπιστῇ και κάνει τὸ προσόψι μαῦρο ἀπὸ τὴ γάνα ποὺ ἔβγαλε, παίρνει τὸ χτένι και χτενίζεται· ἔ, ἐκεῖ πιά κι ἂν ἦταν, νὰ πέφτουν οἱ ψεῖρες κ' οἱ κονίδες θησαυρός!

Γίνηκε ὁ βασιλιᾶς βαπόρι.

— Νὰ τὸν πιάσετε αὐτὸν τὸν ψεύτη, φωνάζει, και νὰ τὸν ρίξετε στὴ φυλακή, και τούτῃ τὴν ἀδερφή του τὴν ψειροῦ νὰ τὴν βάλετε νὰ φυλάῃ τοὺς γάλους.

Νὰ φωνάζῃ τὸ παιδί, νὰ λέῃ πὼς δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ ἀδερφή του και πὼς τοῦ τὴν ἄλλαξαν, τίποτε ἐκεῖνοι. Τὸν πῆραν και

τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακὴ καὶ πῆραν καὶ τὴν παλιογύφτισσα καὶ τὴν ἔκαναν γαλοβοσκῶ.

Τὴν ἄλλη μέρα κατεβαίνει ὁ βασιλιάς στὸ περιβόλι νὰ πάρῃ τὸν ἀέρα του, ποῦ ἦταν στενοχωρημένος.

Ἔρχεται λοιπὸν ἓνα ὠραῖο πουλάκι καὶ κάθεται πάνω σ' ἓνα κλαδί ἀπὸ πάνω του κι ἄρχισε νὰ κελαηδῇ καὶ νὰ λέῃ :

*Ἐγὼ 'μαι ἐκεῖνο τὸ πουλί, ἐκεῖνο τὸ πουλάκι,
ποῦ χτενίζομαι κ' ἔπεφτε ὄλο μαργαριτάρι,
ποῦ ἐνιβόμαι κ' ἔπεφταν τὰ ψάρια στὴ λεκάνη,
ποῦ σκουπιζομαι κ' ἔπεφταν τριαντάφυλλα καὶ ρόδα.*

Τ' ἄκουσε αὐτὰ ὁ βασιλιάς καὶ τοῦ ἐφάνηκαν πολὺ παράξενα. Φωνάζει ὁ βασιλιάς τὸν περιβολάρη καὶ τοῦ λέει :

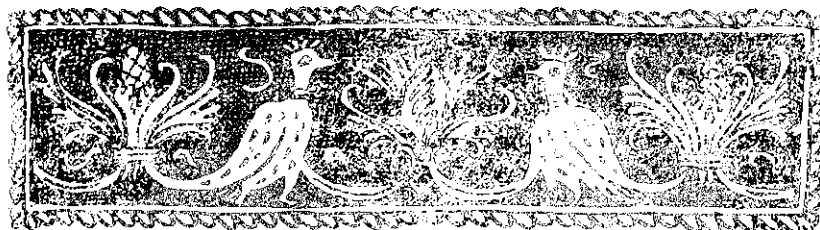
— Νὰ βάλετε κλουβιά, γιὰ νὰ πιάσωμε ἐκεῖνο τὸ πουλάκι, ποῦ ἔρχεται καὶ κελαηδῇ ἔτσι παράξενα.

Βάζουν λοιπὸν κλουβιά τὴν ἄλλη μέρα καὶ πιάνουν τὸ πουλάκι. Τὸ πῆρε ὁ βασιλιάς στὰ χέρια του καὶ τὸ χაῖδεψε. Καθὼς τοῦ χαῖδεψε λοιπὸν τὸ κεφάλι του, κάνει ἔτσι καὶ πιάνει μὲ τὸ δάχτυλό του τὴν καρφίτσα. Τὴν τραβάει καὶ παρουσιάζεται μπροστά του τὸ κορίτσι, ποῦ ἐσάστισε ὁ βασιλιάς ἀπὸ τὴν ὁμορφιά του.

— Ἐγὼ, τοῦ λέει, εἶμαι ἡ γυναῖκα σου κ' ἡ ἄλλη εἶναι μιὰ παλιογύφτισσα, ποῦ πῆγε νὰ μὲ καταστρέψῃ.

Πιάνει χτενίζεται, γεμίζει ὁ τόπος ψιλὸ μαργαριτάρι, νίβεται, γεμίζει ἡ λεκάνη ψάρια, σκουπίζεται καὶ πέφταν ἀπὸ τὸ προσόψι τριαντάφυλλα καὶ ρόδα!

Πρόσταξε τότε ὁ βασιλιάς καὶ τῆς ἔφεραν βασιλικὰ ροῦχα καὶ τὴν ἐντυσαν καὶ τὴν ἔβαλαν σ' ἓνα χρυσὸ θρονὶ καὶ τῆς ἔδωσαν ἓνα χρυσὸ μῆλο γιὰ νὰ παίξῃ. Βγάνουν καὶ τὸν ἀδερφό της ἀπὸ τὰ σίδερα τῆς φυλακῆς καὶ τὴ γύφτισσα τὴν ἐπῆραν καὶ τὴν ἔκαναν κομμάτια.

16. ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΑΔΕΡΦΙΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΟΝΤΑΝ ΠΟΥΛΙΑ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας βασιλιάς κ' εἶχε δεκατρία παιδιά : δώδεκα ἀγόρια κ' ἓνα κοριτσάκι.

Πέθανε ἡ βασίλισσα κι ὁ βασιλιάς ξαναπαντρεύτηκε. Πῆρε μιὰ κακιὰ γυναῖκα, ποῦ δὲν τ' ἀγαποῦσε καθόλου τὰ παιδιά, κ' ἦταν καὶ μάγισσα.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ γίνηκε πόλεμος κι ὁ βασιλιάς ἔφυγε πολὺ μακριά.

Τότε ἡ κακιὰ μητριὰ, ποῦ ἐχθρεύονταν τὰ παιδιά, ἄλειψε τὴν κόρη μὲ πίσσα καὶ τὴν ἔδιωξε ἀπ' τὸ παλάτι.

Ἡ βασιλοπούλα περπατοῦσε περπατοῦσε κ' ἤρε ἓνα ποταμάκι μὲ κρουσταλλένιο νερό. Νίφτηκε ἐκεῖ, βγῆκαν οἱ πύσσες καὶ γίνηκε πῖθ ὁμορφῆ ἀπ' ὅ,τι ἦταν πρὶν. Ξαναπῆρε τὸ δρόμο ἡ καχημένη καὶ περπατοῦσε μέρα νύχτα.

Καμμιά φορὰ βρῖσκει ἓνα γέρο, ποῦ βοσκοῦσε τ' ἀρνιά του καὶ τοῦ λέει :

— Μπάρμπα, καλέ μου γέροντα, δὲ μὲ παίρνεις μαζί σου γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί ; εἶμαι μόνη στὸν κόσμο κι ὀρφανή.

— Μετὰ χαρᾶς, κόρη μου, σὲ παίρνω. Ὅ,τι τρώγω ἐγὼ θὰ τρῶς κ' ἐσύ.

Κ' ἔτσι ἡ βασιλοπούλα ζοῦσε μέσα στοῦ γέροντα τὸ καλόβι.

Μιά μέρα τῆς λέει ὁ γέρος :

—'Εδῶ κοντά, κόρη μου, κάθε βράδυ γίνεται ἓνα παράξενο πρᾶμα, κοντά στο ποτάμι. Δώδεκα πουλιὰ κατεβαίνουν στὴ γῆ καὶ μόλις πατήσουν τὸ ποδᾶρι τους στὸ χῶμα, γίνονται ἄνθρωποι—ὦ θεέ μου, τὰ θαυμαστά σου!

'Ἡ κοπέλλα, μόλις τ' ἄκουσε, τaráχθηκε κ' εἶπε μὲ τὸ

Εἶδε δώδεκα πουλιὰ νὰ κατεβαίνουν ἀπ' τὸν οὐρανὸ ...

νοῦ τῆς : «τὰ δώδεκα πουλιὰ χωρὶς ἄλλο θὰ εἶναι τ' ἀδέρφια μου καὶ θὰ τὰ μάγειψε, φαίνεται, ἡ μάγισσα, ἡ διαβόλισσα».

Εἶπε λοιπὸν στο γέρο :

— Μπάρμπα, θὰ ἔρθω μαζί σου τὸ βράδυ, γιὰ νὰ ἰδῶ τὰ δώδεκα πουλιὰ.

Τὸ βράδυ βγῆκε ὄξω μὲ τὸ γέρο καὶ μόλις ἄρχισε νὰ σκο-

τεινιάζει εἶδε δώδεκα πουλιὰ νὰ κατεβαίνουν ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ κράζουν λυπητερά.

Μόλις ἐπάτησαν στὴ γῆ, ἀμέσως ἔγιναν ἄνθρωποι...

'Ἦταν τ' ἀδέρφια τῆς βασιλοπούλας.

Αὐτὴ ἀμέσως τὰ ἐγνώρισε. Καὶ τ' ἀδέρφια τῆς τὴν ἐγνώρισαν. Ἀγκαλιάστηκαν, φιλήθηκαν κ' ἔκλαψαν πολὺ. Δὲν ἤθελαν ὅμως νὰ τὴν ἀφήσουν σ' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ τὴν πῆραν καὶ πῆγαν σ' ἓνα παλιὸ μεγάλο σπίτι. Ἐκεῖ ἔμειναν ὅλη τὴ νύχτα καὶ τὸ πρωτὶ ξαναγίνηκαν πουλιὰ καὶ πέταξαν στὸν οὐρανὸ.

Μιά μέρα ἡ κοπέλλα βγῆκε νὰ μαζέψει χόρτα, νὰ τὰ μαγερέψει καὶ νὰ φάῃ τὸ βράδυ μὲ τ' ἀδέρφια τῆς, γιὰ τὴν ἀδέρφια τῆς, κάθε βράδυ πῆγαιναν σ' αὐτὸ τὸ παλιὸ σπίτι καὶ κάθονταν ὅλη τὴ νύχτα μὲ τὴν ἀδερφή τους.

Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ μάζευε χορτάρια, ἀκούει μιὰ φωνή :

—'Ἰχ, ἀνθρώπου ψυχὴ δὲ φαίνεται. Κανεὶς δὲ λέει νὰ μὲ θυμηθῆ.

Γυρίζει ἡ βασιλοπούλα καὶ βλέπει μιὰ γριά ποὺ καθόταν σ' ἓνα βράχο. Πάει κοντὰ καὶ τῆς λέει :

— Τί θέλεις, θειά ; βγῆκες γιὰ χόρτα ; δῶσ' μου τὸ καλάθι σου νὰ τὸ γεμίσω τρυφερὰ χόρτα.

'Ἡ γριά εὐχαριστήθηκε μὲ τὴν καλὴ καρδιὰ τῆς κοπέλλας καὶ τῆς λέει :

— Κακομοῖρα μου, κακομοῖρα μου ! Τί ἔχεις νὰ τραβήξῃς ! ἀλλὰ μὴ φοβᾶσαι, γιὰ τὴν πέρα θὲ νὰ βγῆς.

'Ἡ κοπέλλα παραξενεύθηκε, ἅμα ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια.

— Μὴ παραξενεύεσαι, καλὴ μου βασιλοπούλα, γιὰ τὴν μέσα τῆς καρδούλας σου ὅλα τὰ ξέρω, ὅλα. Ξέρω τὰ μάγια πῶς καὶ ἡ μητρὶα στ' ἀδέρφια σου. Γιὰ νὰ ξαναγίνουν ἄνθρωποι, νὰ κάνῃς αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ : Θὰ βγαίνῃς ὄξω πολὺ αὐγὴ μὲ τὸ φεγγάρι, θὰ μαζεύῃς ἀγριόχορτα καὶ μὲ αὐτὰ θὰ πλέξῃς δώδεκα φορεσιές, χωρὶς ὅμως νὰ μιλάς. Θὰ σοῦ μιλοῦν, ἀλλὰ σύ δὲ θ' ἀπαντᾷς. Κι ἅμα τὴν τελειώσης, θὰ τὴν ρίξῃς πάνω στὰ πουλιὰ καὶ αὐτὰ μονομιᾶς θὰ γίνουν ἄνθρωποι. Ἔτσι νὰ κάνῃς.

'Ἡ βασιλοπούλα ἔκανε, ὅπως τῆς εἶπε ἡ γριά. Ὅλη τὴ

νύχτα έκοβε άγριόχορτα κι όλη τή μέρα έπλεκε και τσιμουδιά δέν έβγαζε. Πήγαιναν τ' αδέρφια της. τὰ πουλιά, πού τή νύχτα γίνονταν άνθρωποι, τής μιλούσαν κι αύτή δέ μιλούσε, τή ρωτούσαν και δέν άπαντούσε. Κάθονταν όλη τή νύχτα και τó πρωτí κακοκαρδισμένα ξαναπετούσαν στόν ουρανó κι όλο έκραζαν λυπητερά.

Μιά μέρα λοιπόν—άμα είναι ή τύχη, καλή, πού σέ πάει και πού σέ φέρνει!—βγήκε ένα βασιλόπουλο νά κυνηγήση. Κεϊ λοιπόν πού προχωρούσε μέ τó σκύλο του, έφτασε στο παλιό τó σπίτι. 'Ο σκύλος μπήκε μέσα στο σπίτι και ξαναβγήκε και κουνούσε τήν ουρά του και γαύγιζε και ξαναμπήκε μέσα.

Τó βασιλόπουλο παραξενεύτηκε. Σου λέει, κάτι τρέχει, για νά μπαίνη και νά βγαίνη ó σκύλος από τó σπίτι. Πάει μέσα και βλέπει μιá πανέμορφη κοπέλλα νά πλέκη τ' άγριόχορτα. Τής μιλάει κι αύτή τσιμουδιά.

Τó βασιλόπουλο νόμισε πώς ήταν παθιασμένη, και δέν μπορούσε νά μιλήση. Φωνάζει τούς ανθρώπους πού είχε συνοδεία και διατάζει νά τήν βάλουν πάνω στ' άλογο και νά τήν πάνε στο παλάτι.

"Έτσι κ' έγινε. Τήν πήγαν στο παλάτι.

Τó βασιλόπουλο τήν άλλη μέρα πήγε στón πατέρα του και τού είπε :

— Πατέρα, έγώ αγάπησα μιá κοπέλλα· είναι βουβή, δέ μιλάει, αλλά έγώ τήν αγάπησα και θά τήν κάνω γυναίκα μου. 'Ο βασιλιάς τού είπε :

— Αφοϋ τήν αγάπησες, χίλια μετά χαρᾶς, νά τήν πάρης.

Τήν έβαλαν λοιπόν τήν κοπέλλα μέσα σέ μιá κάμαρα μ' ένα σωρό υπηρέτριες νά τήν υπηρετοϋν, αλλά αύτή όλο έπλεκε και καθόλου δέν σταματοϋσε. "Αμα τελείωσε όμως τις έντεκα φορεσιές, τελείωσε και τó χόρτο. Τότε αύτή βγήκε αύγή-αύγή όξω στην αύλή τού παλατιού κ' έκοψε χόρτα και άρχισε πάλι νά πλέκη.

Οί άνθρωποι τού βασιλιά τήν είδαν τή νύχτα πού βγήκεν όξω κ' έκοβε χορτάρια και πάνε στón βασιλιά και τού λένε :

— Βασιλιά μας πολύχρονη, αύτή ή κοπέλλα, πού θέλει τó βασιλόπουλο νά πάρη γυναίκα, είναι μάγισσα κι όλους έδω θά

σᾶς μαγέψη· βγαίνει όξω τή νύχτα μέ τó φεγγάρι και κόβει χορτάρια. Νά φυλαγτῆτε, πολυχρονεμένη βασιλιά, μή τᾶς κόνη κανένα κακό.

Κ' είπε ó βασιλιάς :

— Θά παραφυλάξω και θά ιδώ.

Πράγματι τή νύχτα παραφύλαξε. 'Η κοπέλλα—έλα ντέ αναποδιά!—άμα κόντευε νά τελειώση και τήν τελευταία φορεσιά, τελείωσε τó χορτάρι· βγήκεν όξω πάλι νά κόψη χορτάρι, τήν είδε ó βασιλιάς πού παραφύλαγε και άμέσως, χωρίς νά χάση καιρό, διατάζει νά τήν ρίξουν στη φυλακή κ' ύστερα σκόπευε νά τήν σκοτώση σά μάγισσα.

Αύτῆν τίποτε δέν τήν ένοιαζε. "Όλο έπλεκε και μέσ' στη φυλακή άκόμα.

"Έφτασεν ή μέρα πού θά τήν σκότωναν, θά τήν εκαιγαν ζωντανή!

Τά πουλιά, τ' αδέρφια της, τὰ έμαθαν τὰ γινόμενα κ' έπῆγαν στο παράθυρο τής φυλακῆς κ' εκλαιγαν κ' εκραζαν άπελπισμένα.

Σέ μιá στιγμή όμως, πού αύτή τελείωσε και τήν τελευταία φορεσιά, τις πετάει όλες από τó παράθυρο τής φυλακῆς πάνω στο καθένα πουλι και μονομιᾶς αύτά γίνηκαν άνθρωποι.

Τότε αύτή πού δέν μιλούσε, έμίλησε και ζήτησε νά τήν πάν στο βασιλιά.

Τήν πήγαν λοιπόν και τὰ είπεν όλα, ένα πρὸς ένα. "Όλοι εκλαψαν άπ' τὰ μαρτύρια πού τράβηξεν ή όμορφη βασιλοπούλα. 'Επῆραν στο παλάτι και τὰ δώδεκα αδέρφια κ' ήταν όλοι χαρά, προπάντων τó βασιλόπουλο, κ' έτοίμαζαν τó γάμο.

'Ο βασιλιάς προσκάλεσε στο γάμο όλους τούς βασιλιάδες, προσκάλεσε και τόν πατέρα τής βασιλοπούλας, πού έγύρισε στο μεταξύ άπ' τόν πόλεμο κ' ήταν καταθλιμμένος, πού εκασε τὰ δεκατρία παιδιά του. 'Η μάγισσα ή γυναίκα του, άμα έγύρισε άπ' τόν πόλεμο, τού είχε 'πεϊ πὸς τὰ παιδά τὰ ηῦρε μιá άρρώστια και πέθαναν όλα.

'Ο βασιλιάς έστειλε μήνυμα στόν άλλον βασιλιά, πού επάντρευε τόν γιό του, και τού είπε :

—'Εγώ δὲ θά 'ρθω στὸ γάμο. Τί νὰ κάμω νὰ 'ρθω, ἀφοῦ ἔχασα καὶ τὰ δεκατρία τὰ παιδιὰ μου. Μόνο νὰ πεθάνω παρακαλῶ.

Ἄλλὰ τὸν καλοῦσαν καὶ τὸν ξανακαλοῦσαν, τὸν ζάλισε κ' ἡ κακιά ἡ γυναῖκα του ποὺ ἤθελε σιργιάνια : ἄιντε νὰ πᾶμε, ἄιντε νὰ πᾶμε, καὶ ξεκίνησαν καὶ πῆγαν.

Ἐγινεν ὁ γάμος μὲ ὅλα τὰ μεγαλεῖα.

Ἡ μητριὰ, μόλις εἶδε τὴ βασιλοπούλα μὲ τὰ δώδεκα τ' ἀδέρφια της, ἀμέσως τ' ἀναγνώρισε καὶ γι' αὐτὸ ἤθελε νὰ φύγη, ἀλλὰ ἡ βασιλοπούλα δὲν τὴν ἄφησε, καὶ λέει :

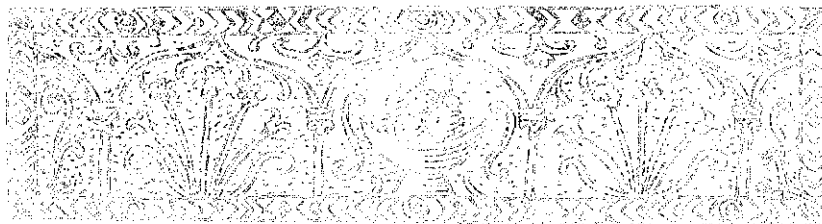
— Κανεὶς δὲ θὰ φύγη, προτοῦ κεραστῇ καὶ μᾶς πῆ τὴν ἱστορία του.

Κεράστηκαν τὰ δώδεκα τ' ἀδέρφια καὶ εἶπαν τὴν ἱστορία τους. Ὁ πατέρας τους, μόλις τ' ἄκουσε, ἀμέσως ἀναγνώρισε τὰ παιδιὰ του !

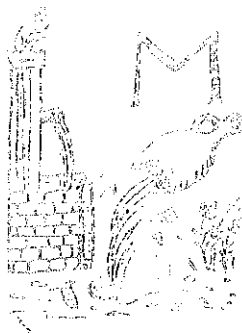
Ἦρθε κ' ἡ σειρὰ τῆς μητριᾶς νὰ πῆ τὴν ἱστορία της, ἀλλὰ αὐτὴ ποῦ ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της! Τί νὰ πῆ!

Ὁ ἄντρας της τότε διάταξε νὰ τὴν πιάσουν καὶ νὰ τὴν πετάξουν ὄξω ἀπὸ τὸ παλάτι. Κι ὅλοι οἱ βασιλιᾶδες ποὺ εἶχαν μαζευτῆ, εἶπαν νὰ τὴν κάψουν ζωντανή κ' ἔτσι ἔγινε. Τὴν ἔκαψαν καὶ τῆς βγῆκαν ξινὰ τὰ μάγια της.

Ἡ βασιλοπούλα ἔζησε μέσ' στὰ παλάτια μὲ τὸν ἄντρα της καὶ τ' ἀδέρφια της. Κ' ἔτσι ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ καὶ μεῖς καλύτερα.

17. ΟΙ ΕΦΤΑ ΚΟΡΑΚΟΙ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας πατέρας κ' εἶχε ἑπτὰ γιουὺς καὶ κανένα κορίτσι. Κάθε μέρα παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ στείλῃ καὶ μιὰ θυγατέρα, νὰ τὴν ἔχη θάρρος στὰ ὑστερνά του.

Ὁ Θεὸς τὸν ἄκουσε καὶ τοῦ ἔστειλε καὶ μιὰ θυγατέρα, μὰ ἦταν πολὺ ἀδύνατο πλάσμα. Γιὰ νὰ δυναμώσῃ καὶ νὰ γίνῃ καλά, ἔπρεπε νὰ τὴν βουτήξουν στὸ νερὸ ἀπὸ μιὰ πηγῆ. Ἐστειλε λοιπὸν τοὺς

γιουὺς του νὰ πᾶ νὰ τοῦ φέρουν ἓνα σταμνὶ νερὸ, μὰ ἐκεῖνοι ἔσπασαν τὸ σταμνὶ στὸ δρόμο κ' ἔφοβοῦνταν νὰ γυρίσουν πίσω.

Περιμένει ὁ πατέρας τους κ' ἡ μάνα τους, περιμένει, μὰ τίποτε ! Τότε πιά ἐθύμωσεν ὁ γέρος καὶ λέει :

—Τὴν κατάρα μου νὰ 'χουν νὰ γενοῦν μαυροκοράκοι !

Δὲν εἶχε τελειωμένο τὸ λόγο του καὶ ἑπτὰ μαυροκοράκοι ἐπέταξαν ἀποπάνω ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ἐμετάνοιωσε ἀμέσως ὁ πατέρας γιὰ τὴν κατάρα ποὺ ἔδωσε, μὰ τί ὄφελος ; «Χίλια μετανοιώματα ἓνα ἔσπρο καὶ πάλι κρῖμα τ' ἄσπρο» λέει ὁ λόγος. Δὲν μπορούσε πιά νὰ πάρῃ τὴν κατάρα του πίσω. Ἀπόμειναν μόνον μὲ τὸ θηλυκουδάκι.

Αὐτό, ὅσο ἦταν μικρό, δὲν ἤξερε πῶς εἶχε κι ἀδέρφια. μὰ

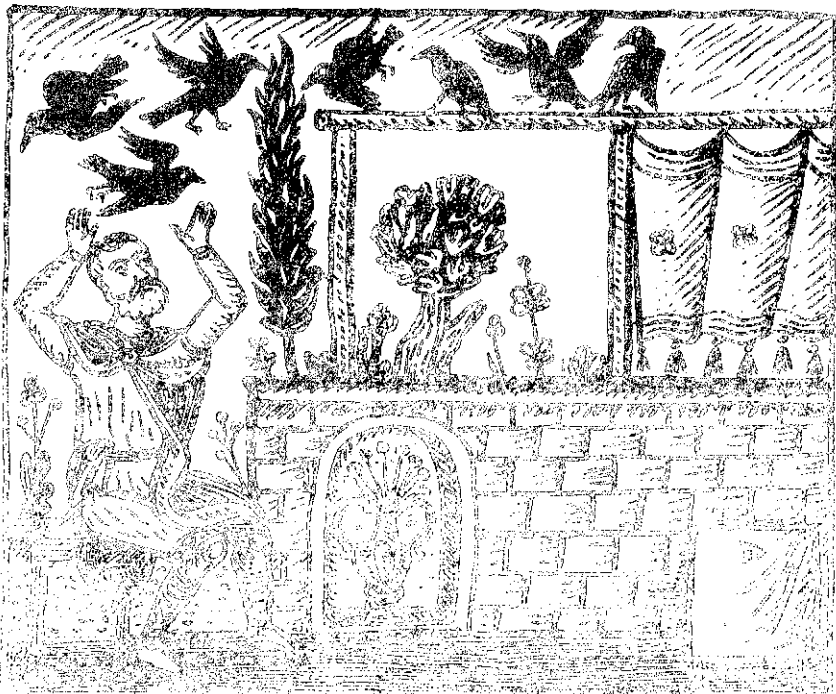
σάν μεγάλωσε, άκουσε μιά μέρα τή γειτόνισσα νά λέη :

— Καλά 'ναι τούτη τώρα, μά τί θά βγγή, πού έγινεν άφορμή και χαθήκανε τ' άδέρφια της.

Αυτή άμα τ' άκουσε, πήγε άμέσως και ρώτησε τή μάνα της.

— Μάνα, είχα κ' έγώ άδέρφια και χαθήκανε ;

'Η μάνα της είδε πώς δέ μπορούσε νά τής κρύψη τήν άλήθεια κ' έκατσε και τής είπε όλη τήν ιστορία.

'Εφτά μαυροκοράκοι επέταξαν άποάνω άπό τό σπίτι τους.

'Ενα πρωτ' χάνουν τήν κοπέλλα... Είχε φύγει για νά πά νά βρῆ τ' άδέρφια της : «'Εγώ δέ μπορώ νά ζώ καλά και τ' άδέρφια μου νά δυστυχοῦν», είπε τό κορίτσι.

Παίρνει ένα δαχτυλιδάκι πού είχεν ή μάνα της κ' έπή-

γαινε κ' έπήγαινε ίσαμε πού έφτασε στην άκρη του κόσμου.

'Εκει βρῆκε τόν 'Ηλιο, μά δέ μπορούσε νά σταθῆ, γιατί ήταν πολύ ζεστός κ' έφυγεν άμέσως και πήγε στο Φεγγάρι. Μά τό Φεγγάρι, μόλις μπῆκε μέσα, άρχισε νά μυρίζεται τόν άέρα και νά λέη : «'Ανθρωπινό κρέας μου μυρίζει».

'Η κοπελλούδα σκιάνεται άμέσως και φεύγει κι άποκει και πάει στ' άστρα.

Αυτά τήν ύποδέχτηκαν όμορφα και καλά και τήν έρώτησαν τί θέλει.

—'Εγώ πάω νά βρω τ' άδέρφια μου, είπε, πού τά χασα έτσι κ' έτσι.

'Απ' όλα τ' άστρα πιό πολύ τή λυπήθηκε ό Αύγερινός και τής έδωκε τό ποδαράκι τής νυχτερίδας και τής είπε :

— Πάρε τούτο δά τό κοκκαλάκι νά τό 'χης άπάνω σου, γιατί άλλιώςτικά δέ θά μπορέσης ν' άνοίξης τόν πύργο, πού κάθονται τ' άδέρφια σου.

Παίρνει ή κοπέλλα τό ποδαράκι, τό τυλίγει στο μαντήλι της και φεύγει.

Πάει, πάει, φτάνει στον πύργο και τόν βρίσκει σφαλιστό. Βγάνει τό ποδαράκι τής νυχτερίδας, τ' άκουμπάει κι άνοίγει άμέσως ό πύργος. Παρουσιάζεται μπροστά της ένας κοντός-κοντός άνθρωπος.

— Τί θέλεις, κοπέλλα μου ; τής λέει.

— Θέλω τ' άδέρφια μου, του λέει, τους έφτά κοράκους.

— Οι έφτά κοράκοι δέν είν' έδώ, μά, σάν θέλεις, έμπα νά κάτσης νά τους περιμένεις.

Σέ λίγο ό κοντός άνθρωπος έστρωσε τό τραπέζι κ' έβαλε έφτά πιατάκια φαί κ' έφτά ποτηράκια κρασί.

'Η κοπέλλα έπέιναγε κ' έδοκίμασε άπό κάθε πιάτο μιá μπουκιά κ' ήπιε κι άπό κάθε ποτήρι μιá ρουφηξιά. Και στο ποτήρι του πιό μικρού άδερφοῦ της έρριξε τό δαχτυλίδι πού φορούσε.

'Ερχονται τό μεσημέρι οι έφτά κοράκοι και κάθονται νά φάνε. Πάει νά δοκιμάση ό πρώτος και λέει :

—'Από τό πιάτο μου κάποιος έχει δοκιμάσει.

— Κι άπό τό δικό μου, λέει ό δεύτερος.

Τὰ παιδιὰ, ἀφοῦ μεγάλωσαν, δὲν ἤθελαν νὰ κάτσουν στὸ σπίτι τους, ἄς εἶχαν καὶ πολλὰ καλὰ, μόν' ἤθελαν νὰ πᾶν ν' ἀποχτήσουν ὄνομα.

Ὁ πατέρας τους δὲν τ' ἄφηγε, γιατί τὰ εἶχε μοναχά, καὶ τοὺς εἶπε, νὰ πάη τὸ ἓνα πρῶτα, κι ἀφοῦ γυρίση, νὰ πάη τ' ἄλλο.

Τότε τὸ ἓνα τὸ παιδί πῆρε τὸ ἓνα τὸ ἄλογο καὶ τὸ ἓνα τὸ σκυλί καὶ κίνησε, κ' εἶπε στὸν ἀδερφό του :

— "Ὅσο εἶναι τὰ δυὸ κυπαρίσσια χλωρά, νὰ μὲ λογαριάζης ζωντανό, κι ἂν μαραθῇ τὸ ἓνα, νὰ κινήσης νὰ μ' εὔρης.

Πῆγε, πῆγε πολὺ μακριὰ ἀπ' τὸν τόπο του καὶ κόνεψε σὲ μιᾶς γριάς τὸ σπίτι. Τὸ βράδου εἶπε τῆς γριάς :

— Ποιανοῦ εἶναι τοῦτο τὸ σπίτι, πού εἶν' ἐδῶ πάνω ;

Κ' ἡ γριά τοῦ εἶπε :

— Τοῦτο εἶναι τὸ παλάτι τῆς ὀμορφῆς τοῦ τόπου.

— Κ' ἐγώ, τῆς εἶπε τὸ παιδί, γιὰ νὰ τὴν πάρω ἤρθα.

— Πολλοί, παιδί μου, ἤρθαν νὰ τὴν πάρουν, καὶ κανένας δὲν μπόρεσε, τοῦ εἶπε ἡ γριά, καὶ τοὺς ἔκοψαν τὰ κεφάλια καὶ τὰ βαλαν σ' αὐτὰ τὰ σιδερένια παλούκια, πού βλέπεις ὀρθά.

Τότε τῆς εἶπε τὸ παιδί :

— Ἐγὼ θὰ πάω νὰ τῆς πῶ νὰ τὴν πάρω κι ἄς μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι.

Τὸ παιδί ἤξερε κ' ἐπαιξε καλὰ τὸν ταμπουρά. Τὸν ἐπαιξε καὶ τὸ βράδου, καὶ τὸν ἄκουσε ἡ ὀμορφῆ τοῦ τόπου.

Τὸ πρῶτ' ἡ ὀμορφῆ τοῦ τόπου εἶπε τῆς γριάς :

— Γριά, ποιόν ἔχεις ἐδῶ στὸ σπίτι σου, κ' ἐπαιξε τὸν ταμπουρά τόσο καλὰ :

— Ἐνας ξένος ἤρθε, εἶπε ἡ γριά, καὶ τὸν ἐπαιξε.

— Νὰ τοῦ πῆς νὰ ρθῇ νὰ τὸν ἀνταμώσω.

Πῆγε τὸ παιδί στὴν ὀμορφῆ καὶ τὸ ρωτοῦσε, ἀπὸ ποιὸν τόπο εἶναι, καὶ τοῦ εἶπε, πῶς πολὺ τῆς ἄρεσε ὁ ταμπουράς, καὶ θέλει νὰ τὸν πάρῃ ἄντρα.

— Κ' ἐγώ, εἶπε τὸ παιδί, γιὰ τοῦτο ἤρθα.

— Σύρε νὰ πῆς τοῦ πατέρα μου, τοῦ εἶπ' αὐτῆ, πῶς θέλεις νὰ μὲ πάρῃς γιὰ γυναῖκα, κι ὅ,τι σοῦ πῆ νὰ ρθῆς νὰ μοῦ πῆς.

Πῆγε τὸ παιδί στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ εἶπε, πῶς θέλει

νὰ πάρῃ τὴν κόρη τοῦ γυναιῖκα. Κ' ἐκεῖνος τοῦ εἶπε :

— "Ἄν εἶσαι ἄξιος, νὰ μοῦ κάνῃς ὅ,τι σοῦ πῶ, καλὰ, εἰ δὲ μὴ, θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι. "Ἐχω ἓνα κούτσουρο χοντρὸ στὸν κάμπο, πού δυὸ σκοινιά δὲν τὸ ζώνουν· ἂν τὸ κόψῃς μιὰ φορά μὲ τὸ σπαθί σου, θὰ σοῦ τὴν δώσω γιὰ γυναῖκα τὴν κόρη μου, εἰ δὲ μὴ, θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι.

Σηκώθηκε καὶ πῆγε τὸ παιδί στὴ γριά καταλυπημένο, γιατί τὴν ἄλλη μέρα θὰ τοῦ ἔκοβαν τὸ κεφάλι.

Τὸ βράδου δὲν ἐπαιξε τὸν ταμπουρά, πού τὸν ἐπαιξε κάθε βράδου, μόνο συλλογίζονταν, πῶς νὰ κόψῃ τὸ κούτσουρο, πού ἦταν τόσο μεγάλο.

Σὰ δὲν ἄκουσε ἡ ὀμορφῆ τὸν ταμπουρά, τοῦ φώναζε :

— Γιατί δὲν παίζεις ἀπόψε τὸν ταμπουρά, μόν' εἶσαι συλλογισμένος ;

Καὶ τὸ παιδί τῆς μολόγησεν, ὅσα τοῦ εἶπε ὁ πατέρας τῆς.

— Καὶ γι' αὐτὸ στενοχωριέσαι : παῖξε τὸν ταμπουρά γρήγορα νὰ γλεντήσωμε λίγο, κι αὔριο πρῶτ' ἔλα ἀπὸ δῶ.

Ἐπαιξε τὸν ταμπουρά τὸ παιδί ὅλο τὸ βράδου καὶ γλέντησαν καὶ τὸ πρῶτ', σὰν ἔφεξε, τοῦ ἔδωσε ἡ ὀμορφῆ μιὰ τρίχα ἀπ' τὰ μαλλιά τῆς, καὶ τοῦ εἶπε, νὰ τὴν δέση στὸ σπαθί του καὶ θὰ τὸ κόψῃ τὸ κούτσουρο.

Πῆγε τὸ παιδί ἐκεῖ πού ἦταν τὸ κούτσουρο, καὶ μὲ μιὰ σπαθιά τὸ κοψε. Καὶ τοῦ εἶπε ὁ πατέρας τῆς.

— Ἀκόμα ἓνα θὰ σοῦ πῶ νὰ κάνῃς καὶ θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου γυναῖκα. Νὰ καβαλλικέψῃς ἓνα ἄλογο καὶ νὰ πᾶς τρεῖς ὥρες δρόμο, καὶ νὰ χῆς στὰ χέρια σου δυὸ μαστραπάδες γεμάτους νερό, κι ἂν δὲ χύσης μήτε στάλα, θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου γυναῖκα, εἰ δὲ μὴ, θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι.

Πάλι τὸ παιδί πῆγε καταλυπημένο στὴ γριά, καὶ δὲν ἐπαιξε τὸν ταμπουρά. Πάλι τὸ φώναζε ἡ ὀμορφῆ καὶ τοῦ εἶπε :

— Γιατί δὲν παίζεις τὸν ταμπουρά ;

Τότε τῆς μολόγησε, ὅσα τοῦ εἶπε ὁ πατέρας τῆς. Κ' ἐκεῖνος τοῦ εἶπε :

— Νὰ μὴ χολοσκᾶς, μόνο νὰ παίξῃς τὸν ταμπουρά, καὶ τὸ πρῶτ' νὰ ρθῆς ἀπὸ δῶ.

Τὸ πρῶτ' πῆγε κ' ἡ ὀμορφῆ, τοῦ δωκε τὸ δαχτυλίδι τῆς.

και του ειπε να το βάλει μέσ' στο νερό και θα παγώσει κ' έτσι δε θα χυθῆ.

Τότε το παιδι έκανε, καθώς του ειπε, και δε χύθηκε το νερό. Κι αφού δε χύθηκε, του ειπε ο πατέρας της :

—'Ακόμα ένα λόγο θα σου πῶ, κ' ύστερα δε σου λέω άλλο : έχω έναν 'Αράπη, κι αύριο να παλέψετε κι αν τον νικήσης, να πάρης την κόρη μου.

Τότε το παιδι πήγε χαρούμενο στη γριά κι όλο γλέντια ήταν. Του φωνάζει ή όμορφη και του ειπε :

— Κάτι χαρούμενος είσαι απόψε. Τι σου ειπε ο πατέρας μου κ' είσαι χαρούμενος :

Και το παιδι της ειπε :

— Μου ειπε να παλέψω αύριο μ' έναν 'Αράπη, κ' έχω έλπίδα να τον νικήσω, γιατί άνθρωπος είναι κι αυτός, άνθρωπος είμαι κ' εγώ.

— Αυτό είναι το χειρότερο, του ειπε ή όμορφη, γιατί ο 'Αράπης εἶμ' εγώ, και μου δίνουν ένα ποτό και γίνομαι 'Αράπης· μόνο αύριο να πᾶς στο παζάρι, να πάρης δώδεκα βουβαλοπέτσια να ντύσης τ' αλογό σου· και να και τουτο το μαντήλι· όταν έρχωμαι εγώ καταπάνω σου, να μου το δείχνης, για να μου έρχεσαι λίγο στο νοῦ, να μη σε σκοτώσω· και να δοκιμάσης να χτυπήσης τ' αλογό μου ανάμεσα στα φρύδια, και σα σκοτώσης τ' αλογό μου, με νικᾶς έμένα.

Πήγε το παιδι στο παζάρι και πήρε τα βουβαλοπέτσια κ' ένταξε τ' αλογό του, και βγήκαν να παλέψουν με τον 'Αράπη. Κι αφού έπάλεψαν, κ' είχαν ξεσχισητῆ τα έντεκα βουβαλοπέτσια, κ' ετοιμάζονταν ο 'Αράπης να το σκοτώση το παιδι, το παιδι έχτύπησε τ' αλογο του 'Αράπη στα φρύδια, κι αφού έπεσε τ' αλογό του ψόφιο, νικήθηκε ο 'Αράπης, και νίκησε το παιδι. Και του ειπ' ο πατέρας της :

— Τώρα, αφού έκανες κι αυτό, θα σε κάμω γαμπρό μου.

Το παιδι του ειπε :

—'Εχω κάποια δουλειά τώρα, και σε σαράντα μέρες έρχομαι και την παίρνω.

Και κίνησε το παιδι να πάη σ' άλλον τόπο, και πήγε και

κόνεψε σε μιᾶς άλλης γριάς το σπίτι. Και το βράδυ, αφού έφωγαν ψωμί, το παιδι γύρεψε νερό κεινης της γριάς.

— Δεν έχω, του ειπε ή γριά· μιᾶ φορά το χρόνο παίρνομε νερό εδώ, γιατί το έχει κρατημένο ένα στοιχειό, και κάθε χρόνο του δίνομε μιᾶ κοπέλλα και τρώει και μᾶς αφήνει και παίρνομε νερό. Και τώρα έπεσε ο λαχνός στην κόρη του βασιλέα, και θα του την πάνε αύριο.

Το πρωτῆ έφεραν την κόρη του βασιλέα στο στοιχειό, για να τη φάη, και την έδεσαν εκεί κοντά με μιᾶ μαλαματένια αλυσίδα κ' έφυγαν και την αφήσαν εκεί μοναχή.

Σαν έφυγαν όλοι, πήγε το παιδι στη βασιλοπούλα και την ηύρε που έκλαιγε και τη ρώτησε :

— Τι έχεις και κλαῖς ;

Κ' ή βασιλοπούλα του ειπε, πώς θα βγῆ το στοιχειό να τη φάη και για τουτο κλαίει.

Και το παιδι της ειπε, πώς τη γλυτώνει αυτό.

Κι όταν βγήκε το στοιχειό, ειπε του σκυλιου του το παιδι, και το έπνιξε το στοιχειό κ' έτσι γλύτωσε ή βασιλοπούλα.

Και σαν έμαθε αυτά ο βασιλέας, αποφάσισε κι αυτός να του δώση γυναῖκα την κόρη του, κ' έκαμαν τους γάμους.

'Αφου έκατσε μιᾶ εβδομάδα στο σπίτι το παιδι, στενοχωρέθηκε και θέλησε να βγῆ στο κυνήγι.

Ο βασιλέας δεν τον αφήνε, μα δεν μπόρεσε να τον βαστάξη. Του ειπε να πάρη κοντά του και δούλους, μα δε θέλησε και πήρε μόνο τ' αλογό του και το σκυλί του. Κι αφού περπάτησε πολύ, δίψασε κ' ειδη μιᾶ καλύβα, που ήταν μακριά, και πήγε να πιῆ νερό. Και μέσα στην καλύβα ήταν πάλι άλλη γριά, και της ειπε κεινης της γριάς να του δώση λίγο νερό, να πιῆ· κ' ή γριά του ειπε να την αφήση να χτυπήση πρώτα το σκυλί του με μιᾶ βεργίτσα κ' ύστερα να του δώση, νερό. Και της ειπε, να το χτυπήση. Κι αφού το χτύπησε το σκυλι και το μαρμάρωσε, χτύπησε κι αυτόν και τον μαρμάρωσε και μαρμάρωσε και τ' αλογό του.

Σαν το μαρμάρωσε το παιδι, μαράθηκε το κυπαρίσι στο σπίτι. Και τότε κίνησε ο άλλος αδερφός να πάη να τον εύρη.

Αὐτὸς πέρασε ἀπὸ κεῖ, ποὺ σκότωσε ὁ ἀδερφός του τὸ στοιχειό, κ' ἔτυχε νὰ πάη καὶ νὰ κονέψη στὴν πρώτη γριά, ποὺ εἶχε κονέψη κι ὁ ἀδελφός του.

Καὶ σὰν τὸν εἶδε ἡ γριά :

— Νὰ μὲ συμπαθήσης, γυιέ μου! τοῦ εἶπε, ποὺ δὲν ἦρθα νὰ σ' εὐχηθῶ γιὰ τὸ γάμο, ποὺ πῆρες τοῦ βασιλέα τὴν κόρη.

Ἡ γριά τὸν νόμισε πὼς ἦταν ὁ ἄλλος του ὁ ἀδερφός γιατί ἔμοιαζαν πολὺ.

— Ἄς εἶναι, δὲν πειράζει, τῆς εἶπε. Κ' ἴσια κίνησε καὶ πῆγε στοῦ βασιλέα τὸ παλάτι. Καὶ σὰν τὸν εἶδε ὁ βασιλέας, θάρρεσε πὼς ἦταν ὁ γαμπρός του.

— Τί γίνηκες; τοῦ εἶπε· ἐμεῖς νομίσαμε, πὼς ἔπαθες τίποτε καὶ δὲν φάνηκες τόσες μέρες.

Αὐτὸς ἤυρε λογιῶν τῶν λογιῶν προφάσεις, γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ ποὺ ἄργησε, καὶ τὸ πρῶτ βγῆκε πάλι στὸ κυνήγι, κ' ἔτυχε νὰ πάρη τὸν ἴδιο δρόμο, ποὺ εἶχε πάρει ὁ ἀδερφός του. Ἀπὸ μακριὰ εἶδε τὸν ἀδελφὸ του μαρμαρωμένο μὲ τ' ἄλογό του καὶ μὲ τὸ σκυλί του καὶ τὸν γνώρισε.

Πῆγε στὴν καλύβα κ' εἶπε τῆς γριάς, νὰ τοῦ ξεμαρμαρώσῃ τὸν ἀδερφὸ του. Ἡ γριά τοῦ εἶπε :

— Ἄφῃσε νὰ χτυπήσω μιὰ τὸ σκυλί μὲ τὴν βεργίτσα κ' ὕστερα νὰ σοῦ ξεμαρμαρώσω τὸν ἀδερφὸ σου.

Τὸ παιδί εἶπε τοῦ σκυλιοῦ :

— Κατάπιε τὴν τὴ γριά!

Κ' ἡ γριά τοῦ εἶπε :

— Πές τοῦ σκυλιοῦ σου νὰ μὴ μὲ φάη, νὰ σοῦ ξεμαρμαρώσω τὸν ἀδερφὸ.

— Πές μου ἐμένα νὰ τὸν ξεμαρμαρώσω, τῆς εἶπε τὸ παιδί, γιὰ νὰ μὴ πῶ τοῦ σκυλιοῦ μου, νὰ σὲ καταπιῇ.

Καὶ σὰν δὲ θέλησε, εἶπε τοῦ σκυλιοῦ, καὶ τὴν κατάπιε ὡς τὴ μέση.

Τότε τοῦ εἶπε ἡ γριά :

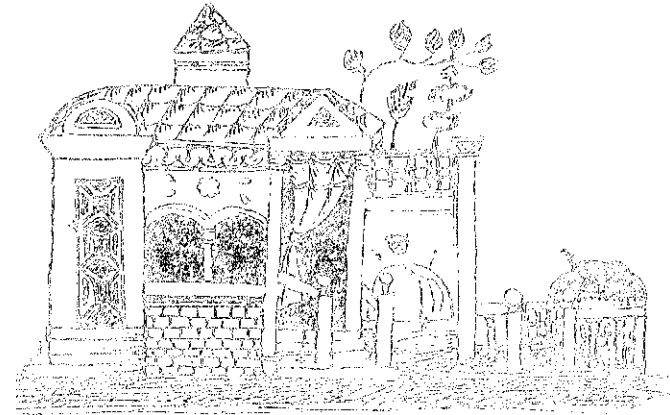
— Ἐχω δυὸ βεργίτσες, μιὰ πράσινη καὶ μιὰ κόκκινη· μὲ τὴ μιὰ, τὴν πράσινη, μαρμαρώνω, μὲ τὴν κόκκινη ξεμαρμαρώνω.

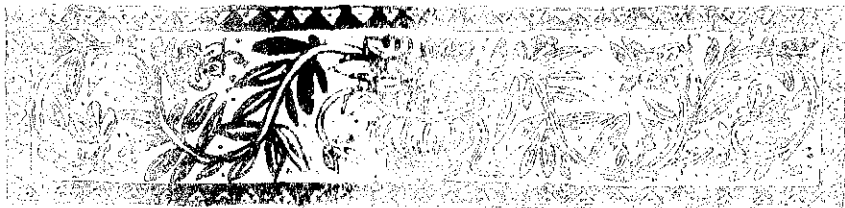
Τότε πῆρε τὴ βεργίτσα τὴν κόκκινη καὶ ξεμαρμαρώσε τὸν ἀδερφὸ του, τὸ σκυλί καὶ τ' ἄλογο. Εἶπε καὶ τοῦ σκυλιοῦ του καὶ κατάπιε τὴ γριά.

Ἀφοῦ γλύτωσε τὸν ἀδερφὸ του, ἔφυγε ἀποκεῖ καὶ πῆγε στὴν ἄμορφη τοῦ τόπου καὶ τὸν δέχτηκαν θαρρῶντας πὼς ἦταν ὁ ἀδερφός του, ποὺ τὴ νίκησε στὸ πάλεμα καὶ τὴ στεφανώθηκε.

Ὁ ἄλλος γύρισε στὸ παλάτι κ' εἶχε τὴ γυναῖκα του, τὴ βασιλοπούλα ποὺ γλύτωσε ἀπὸ τὸ στοιχειό.

Μήνυσαν καὶ τῶν γονέων τους κ' ἦρθαν κ' ἐκεῖνοι ἐκεῖ κ' ἔζησαν ὅλοι μαζί.

19. ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΚΛΑΔΙΑ

ΤΑΝ μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ μιὰ φουρνάρισσα κ' εἶχε ἕνα παιδί. Σὰν ἀπόμεινε χήρα, φτωχή, εἶχε τὸ φούρνο πῆγαινε στὸ βουνό, μάζευε κλαδιά, τὰ ἔφερνε στὸ χωριό, ἀναβε τὸ φούρνο, ἔψηνε τῆς μιανῆς τὰ ψωμιά, τῆς ἄλλης τὸ φαί, ἔπαιρνε τὰ λεπτά, κ' ἐζούσαν ἐκεῖνη καὶ τὸ παιδί της.

Μιὰ μέρα σγκώνεται νὰ πάη στὸ βουνό. Ἀρχίζει τὸ παιδί τὰ κλάματα : «Θέλω νὰ ρθῶ κ' ἐγώ ! Θέλω νὰ ῥθῶ κ' ἐγώ !» Ἡ μάνα δὲν ἤθελε νὰ τὸ πάρη. Τοῦ λέει : «Δὲ σὲ παίρνω ! Νὰ μὴν ἔρθης, γιατί δὲν ἔχει νερό. Θὰ διψάσης καὶ δὲ θὰ ἔχης τί νὰ πιῆς !» — «Ὁχι, λέει τὸ παιδί, δὲ θὰ διψάσω, κι ἂν διψάσω, δὲ θὰ γυρέψω νερό· θὰ σ' ἀφήσω νὰ κάνης τὴ δουλειά σου καὶ θὰ πιῶ νερό, ὅταν γυρίσωμε στὸ χωριὸ μονάχα ! Πάρε με καὶ θὰ δῆς !»

Τὸ πῆρε μαζί της τὸ παιδί κ' ἔφυγαν. Σὰν ἔφτασαν στὸ βουνό, τὸ παιδί ἔτρεξε, ἔπαιξε κουράστηκε καὶ κάθησε νὰ φάη δυὸ ἐλιές καὶ λίγο ψωμάκι, ποῦ τοῦ ἔδωσεν ἡ μάνα του.

Ἀφοῦ ἔφαγε, δῖψασε· δὲν εἶπε τίποτε τῆς μάνας του. Σηκώθηκε κι ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ μήπως βρῆ πουθενὰ νερό. Βλέπει λίγο πιὸ κάτω, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τοῦ βουνοῦ, ἕναν πύργο· ἡ πόρτα ἀνοιχτή, ἕνα ὠραῖο περιβόλι κι ἀνάμεσα στὰ

δέντρα καὶ στὰ λουλούδια ἕνα ποταμάκι κ' ἔτρεγε. Πάει στὴ μάνα του ὅλο χαρὰ καὶ τῆς λέει :

— Νά, μάνα, ποῦ ἐγὼ ἤρσα νερὸ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸν πύργο. Ἐγὼ θὰ πᾶω νὰ πιῶ !

Ἡ μάνα του ἀρχίζει τὰ κλάματα. Τοῦ ἔλεγε νὰ μὴν πάη, ὁ πύργος ἦταν στοιχειωμένος. «Ὅσοι ἐμπαιναν νὰ πιοῦν νερό,

Ἀνάμεσα στὰ δέντρα καὶ στὰ λουλούδια ἕνα ποταμάκι . . .

ἔκλεινε ἡ πόρτα καὶ χανότανε, κανεὶς δὲν ξαναγύριζε. Τὸ παρακαλοῦσε πιά τὸ παιδί, τοῦ ἔλεγε νὰ φύγουν, νὰ γυρίσουν στὸ χωριό. «Νὰ δέσω τὰ κλαδιά, νὰ τὰ κάνω δεμάτια, τοῦ ἔλεγε, νὰ τὰ φορτωθοῦμε. νὰ φύγωμε ἀμέσως ! Μὴν πᾶς, παιδάκι μου, στὸν πύργο καὶ σὲ χάσω !»

Τὸ παιδί καμώθηκε πῶς δὲ θὰ πῆγαινε. Πιάνει ἡ μάνα νὰ δέσῃ τὰ κλαδιά, τὴν ξεγελάει τὸ παιδί, πάει στὸν πύργο, πίνει

νερό. Σάν ξεδίψασε, πάει νά βγγῆ, κλείνει ἡ πόρτα. "Εκλαιγε, φώναζε τῆ μάνα του, ἔτρεξε κείνη, χτυποῦσε τὴν πόρτα, παρακαλοῦσε, τίποτε! Γύριζε πιά ἡ μάνα γύρω-γύρω στὸν πύργο, φώναζε τὸ παιδί της.

Τὸ παιδί, σάν εἶδε πού ἡ πόρτα ἐκείνη δὲν ἀνοίγε, εἶπε νά πάη πιὸ πέρα, μὴ βρῆ ἄλλη πόρτα νά βγγῆ. Ξεμάκρυνε ἀπὸ τῆ μάνα του, τὸ ἔχασε! Ἡ μάνα ἔμεινε ὡς τὸ δειλινό, ἀργά. Σάν εἶδε πού τὸ παιδί της ἐγάθηκε, ἔφυγε, γύρισε στὸ χωριὸ μὲ καμένη καρδιά.

"Ἄς ἀφήσωμε τῆ μάνα νά κλαίη τῆ μοῖρα της πού ἔχασε τὸ παιδί της κι ἀπόμεινε ἔρημη σάν τῆ καλαμιὰ στὸν κάμπο κι ἄς δοῦμε τί ἔγινε τὸ παιδί. Κεῖνο γύρισε, περπάτησε νά βρῆ μέρος νά βγγῆ, νύχτωσε, κουράστηκε, δὲ μπορούσε πιά ἀπ' τὸ περπάτημα καὶ τὰ κλάματα, κ' ἔπεσε κάτω ἀπὸ ἓνα δέντρο, πλάγιασε καὶ τὸ πῆρε ὁ ὕπνος.

Τὴν αὐγὴ βγαίνει ἓνα θηρίο, ἓνας δράκος ἀπὸ τὸν πύργο, βλέπει τὸ παιδί καὶ πάει κοντὰ του. Τὸ κοιτάζει, τὸ πιάνει τὰ χεράκια του, τὸ κορμί του καὶ λέει: «Λίγο ἀδύνατο εἶναι, πρέπει νά τὸ θρέψω, γιὰ νά τὸ φάω!» Τὸ σκουντάει, τοῦ λέει:

— Σήκω νά πᾶμε μέσα.

Ἄ Ο Γιαννάκης θύμωσε:

— Τί μὲ σκουντᾷς; γιὰτί νά σηκωθῶ; Ἐγὼ νυστάζω ἀκόμα. Ἄσε με νά κοιμηθῶ!

— Σήκω ἀποκεῖ γλήγορα, πού θά μοῦ κάνης τώρα τὸ σπουδαῖο!, λέει ὁ δράκος.

Τὸ παιδί χωρὶς νά τὰ χάσῃ καθόλου, ἀνακάθησε κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο:

— Ἐγὼ δὲ φεύγω, λέει, καλὰ εἶμαι ἔδῶ. Σάν κοτᾶς, ἔλα νά μὲ βγάλῃς!

Χυμάει ὁ δράκος, ἀρπάζει τὸ παιδί, τὸ χώνει ὡς τὸν ἀστράγαλο μέσ' στῆ γῆ. Ἀρπάζει ὁ Γιαννάκης τὸ δράκο, τοῦ δίνει μιά, τὸν χώνει ὡς τὰ γόνατα στῆ γῆ.

Λέει ὁ δράκος: «Πάει! Μὲ νίκησες! Τώρα ἐγὼ θά φύγω. Τοῦτα ἐδῶ θ' ἀπομείνουν ὅλα δικὰ σου. Πάρε αὐτὰ τὰ κλειδιά, σαράντα εἶναι. Ν' ἀνοίξῃς τὰ τριάντα ἐννέα ντουλάπια πού θά βρῆς μέσα στὸν πύργο. Ὅ,τι βρῆς θά ἔναι δικὰ

σου. Μόνο τὸ τελευταῖο νά μὴν τ' ἀνοίξῃς, γιὰτί θά χαθῆς. Ὅσοι τ' ἀνοίξαν πῆγαν στὸν ἀγύριστο, μῆτε πού ξαναφάνηκαν ποτέ! Στὸ πρῶτο ντουλαπάκι θά βρῆς τὰ τσαρούχια πού ἄμα τὰ φορεῖς, δὲν ἀκούγεσαι, τὸ σκουφάκι, πού ἄμα τὸ φορεῖς, δὲν φαίνεσαι καὶ τὸ σπαθὶ τὸ ἀνίκητο, πού ἄμα τὸ τραβήξῃς, νικᾷς καὶ σκοτώνεις ὅλους. Νά τὸ φορέσῃς καὶ νά πᾶς στὸ στάβλο. Ἐκεῖ θά βρῆς τ' ἄλογο πού μιλεῖ. Ἄμα σὲ ἰδῆ μὲ τὸ σπαθί, θά σὲ γνωρίσῃ γιὰ ἀφεντικό του καὶ θά σὲ πάη ὅπου θέλεις.

Ἄ Αφοῦ τὰ εἶπε αὐτὰ ὁ δράκος, χάθηκε ἀπὸ μπροστά του. Ὁ Γιαννάκης ἀπόμεινε σάν παραζαλισμένος. Δὲν καταλάβαινε καλὰ καλὰ, τί ἦταν αὐτὰ ὅλα πού τοῦ ἔλεγε ὁ δράκος. Ἐπῆρε τὰ κλειδιά, συλλογίστηκε λιγάκι, θαρροῦσε μὴν ἦταν καὶ ὄνειρο! Λέει πιά: «Γιὰ νά πᾶ ν' ἀνοίξω αὐτὰ τὰ ντουλάπια, νά ἰδῶ τί θά βρῶ».

Ἄ Ανοίγει τὸ ἓνα, τὸ ἄλλο, βρίσκει τὸ σπαθί, τῆ σκούφια, τὰ τσαρούχια. Βρίσκει γλυκά, φρούτα, φαγιά, βρίσκει ροῦχα χρυσά, βρίσκει φλουριά καὶ διαμαντικά, ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ. Βρίσκει καὶ τέσσερα χρυσὰ μῆλα πού τοῦ ἔχε πεῖ ὁ δράκος πὼς ἦταν τῆς μοίρας του: ὅσο ἦταν κεῖνος καλὰ, θά ἦταν καὶ τὰ μῆλα ροδοκόκκινα καὶ τὰ φύλλα πράσινα καὶ φρέσκα ἄμα θ' ἀρρωστοῦσε ἢ θά ἦταν σὲ κίνδυνο, θά μαραινότανε καὶ θά πεφταν τὰ φύλλα. Τὰ παίρνει κι αὐτὰ.

Ἄ Ανοίξε καὶ τὰ τριάντα ἐννέα ντουλάπια, ἔφτασε στὸ τελευταῖο. Βαστοῦσε τὸ κλειδί καὶ συλλογιότανε: «Ν' ἀνοίξω; νά μὴν ἀνοίξω;» Μὲ δυὸ γνώμες ἦταν. Λέει πιά: «Γιὰτί νά μὴν ἀνοίξω; Τόσα πράματα πού βρῆκα στ' ἄλλα τριάντα ἐννιά! Γύρευε τί θησαυροὺς θά ἔχη φυλαγμένους ἐδῶ μέσα! Ἄ Αφοῦ μοῦ ἔπε ὁ δράκος ὅλα νά τὰ πάρω καὶ μόνο ἐδῶ νά μὴν ἀγγίξω! Ἐγὼ θ' ἀνοίξω νά ἰδῶ τί ἔχει μέσα!»

Βάζει τὸ κλειδί κι ἀνοίγει! Μόλις ἀνοίξε, λαμπόστραψε ὁ τόπος! Μιά κοπέλλα, ἡ ἔμορφη τοῦ κόσμου κλεισμένη μέσα καὶ τὸν κοιτάζε! Κάνει νά τὴν πιάσῃ, βάζει ἐκείνη τὰ χέρια της, καὶ τὸν σκουντᾷ: «Μὴ μὲ πιάνεις, δὲν εἶσαι ἀκόμα ἄξιος νά γίνῃς δικός μου. Θά φύγω νά πάω στὰ χρυσὰ κλαδιά. Ἄμα σταθῆς ἄξιος καὶ ἔρθῃς καὶ τὰ βρῆς πού εἶναι, τότε

θά γίνω δική σου!» Καὶ μονομιᾶς γίνεται ἓνα ἀερικό, ἓνας καπνὸς καὶ χάνεται ἀπὸ μπροστά του.

Ὁ Γιαννάκης ἄμα τὴν ἔχασε, πῆγε νὰ χάσῃ τὸ νοῦ του.

Τέτοια ὁμορφιά καὶ νὰ τὴν χάσῃ! «Ἐγὼ θὰ πὰ νὰ βρῶ τὰ χρυσὰ κλαδιὰ κι ἄς γυρίσω ὅλον τὸν κόσμον! εἶπε, δὲν τὴν ἀφήνω». Ζώνεται τὸ σπαθί, βάζει τὰ τσαρούχια, παίρνει καὶ τὴ σκούφια καὶ πάει κάτω στὸ στάβλο. Βρίσκει τ' ἄλογο, τὸ καλημερίζει, τοῦ δίνει ζαχαρωτὰ κουλουράκια ἀπὸ κείνα ποῦ εἶχε βρεῖ στὰ ντουλάπια, γιὰ νὰ τὸ καλοπιάσῃ, καὶ τοῦ λέει:

— Καλὸ μου, ἄλογο, θέλω νὰ μὲ πᾶς νὰ βροῦμε τὰ χρυσὰ κλαδιὰ. Ξέρω ποῦ ἐσὺ ὅλα τὰ ξέρεις.

— Ἐγὼ θὰ σὲ πάω ὅπου θέλεις, τοῦ λέει τ' ἄλογο, ὅλο τὸν κόσμον τὸν ξέρω, μὰ τὰ χρυσὰ κλαδιὰ δὲν τὰ ξέρω. Παράτησε αὐτὴ τὴν ἰδέα, δὲ θὰ σοῦ βγῆ σὲ καλὸ. Δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ τὰ βροῦμε.

Μὰ ὁ Γιαννάκης εἶχε τὴν ἰδέα του κι ὅλο ἔλεγε:

— Ἐγὼ θέλω νὰ πᾶμε, θέλω, καλὸ μου ἄλογο, νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τὰ χρυσὰ κλαδιὰ. Πολὺ σὲ παρακαλῶ, πῆγαίνέ με!

Λέει τότε τὸ ἄλογο:

— Πᾶμε, ἀφοῦ τὸ θέλεις κι ὁ Θεὸς βοηθός.

Πᾶνε, πᾶνε, πᾶνε... Τὸ ἄλογο τὸν ἀγαποῦσε τὸ Γιαννάκη κ' ἦταν εὐχαριστημένο ποῦ εἶχε ἄνθρωπο ἀφεντικό κι ὄχι τὸ δράκο. Τοῦ μιλοῦσε, τοῦ παράγγελε ποιοὺ ἦταν τὸ σωστό, τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ.

Μιὰν αὐγὴ πᾶνε σ' ἓναν τόπο καὶ βλέπουν μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἓναν καβαλλάρη πάνω σ' ἓνα ἄσπρο ἄλογο κ' ἔρχόταν. Λέει τ' ἄλογο: «Βλέπεις ἐκεῖνο τὸν καβαλλάρη; Εἶναι τοῦ ἡλίου ὁ γυιὸς. Ἄμα ζυγώσῃ κ' ἔρθῃ κοντά, θὰ τ' ἀνάψῃς ἓνα σκαμπίλι καὶ μετὰ θὰ τοῦ πῆς καλημέρα».

Ὁ Γιαννάκης, τοῦ φάνηκε παράξενο, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε, γιατί ἤξερε ποῦ τ' ἄλογο μιλοῦσε πάντα σωστά.

Καθὼς ζυγώνει ὁ καβαλλάρης, τοῦ ἀστράφτει μιὰ ὁ Γιαννάκης καὶ κατόπιν τοῦ λέει:

— Καλημέρα, ἀδερφέ!

— Καλῶς τὸν ἀδερφό! Ποῦ πᾶς, ἀδερφέ; τοῦ λέει ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου.

— Πάω νὰ βρῶ τὰ χρυσὰ κλαδιὰ καὶ δὲν ξέρω ποῦ εἶναι, λέει ὁ Γιαννάκης.

— Ἐρχομαι κ' ἐγὼ μαζί σου, ἀδερφέ, λέει ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου. Τὸ κακὸ εἶναι ποῦ δὲν τὰ ξέρω οὔτε γὼ ποῦ βρίσκονται.

Ἐγιναν πιά ἀδερφοί. Ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου ἀκολούθησε τὸ Γιαννάκη. Τὸν εἶχε ἀρχηγό. Τὸ χαστοῦκι ποῦ τοῦ ἀστράφει, τὸν γνώρισε γιὰ ἀφεντικό του. Πῆγαιναν ὅλη μέρα μαζί.

Πᾶνε, πᾶνε, πᾶνε... Κεῖ τὸ δειλινὸ βλέπουν στὸ βασίλειμα τοῦ ἡλίου ἓναν καβαλλάρη πάνω σ' ἓνα ἄσημένιο ἄλογο κ' ἔρχόταν κατὰ τὸ μέρος τους. Λέει πάλι τὸ ἄλογο τοῦ Γιαννάκη: «Τὸ βλέπεις τοῦτο τὸ παλληκάρι; Τοῦτος εἶναι τοῦ φεγγαριοῦ ὁ γυιὸς. Δῶσε καὶ σ' αὐτὸν ἓνα χαστοῦκι, γιατί ἄλλιῶς δὲ θὰ σ' ἀναγνωρίσῃ γιὰ ἀρχηγό καὶ θὰ ζητᾷ νὰ πολεμήσετε μαζί κι ὅποιος νικήσῃ τὸν ἄλλον».

Τοῦ δίνει πάλι ὁ Γιαννάκης ἓνα χαστοῦκι καὶ τοῦ λέει:

— Καλησπέρα, ἀδερφέ!

Πάει κι αὐτὸς μαζί, ἔγιναν τώρα τρεῖς.

Σὰ φτάσανε σὲ μιὰν ἀκροθαλασσιά, βρίσκουν ἄλλον καβαλλάρη. Κεῖνος ἦταν ὁ γυιὸς τῆς θάλασσας. Λέει πάλι τὸ ἄλογο τοῦ Γιαννάκη. Τοῦ δίνει κι αὐτουνοῦ ἓνα σκαμπίλι καὶ τὸν κάνει ἀδερφό. Πάει κι αὐτὸς μαζί.

Ἐγιναν τώρα τέσσερις. Ὁ Γιαννάκης ἦταν ὁ ἀρχηγός τους.

Γύριζαν πιά ἀπὸ τόπο σὲ τόπο νὰ βροῦν ποῦ εἶναι τὰ χρυσὰ κλαδιὰ. Ἀλλὰ ὅπου καὶ ἂν πῆγαν, ὅπου καὶ ἂν ἐρώτησαν, κανεὶς δὲν ἤξερε νὰ τοὺς πῆ.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε κι ὁ Γιαννάκης στενοχωριόταν ποῦ εἶχε καὶ τὰ τρία παλληκάρια νὰ γυρίζουν μαζί του καὶ νὰ τυραννιοῦνται.

Μιὰ μέρα φτάνουν σὲ μιὰ πολιτεία κι ἀκοῦν ἓναν κήρυκα ποῦ διαλαλοῦσε: «Ὅποιος περάσῃ μὲ τ' ἄλογο τοῦτο τὸ χαντάκι, πηδήσῃ ἀντίκρου καὶ ξαναγυρίσῃ πίσω, θὰ πάρῃ τὴ βασιλοπούλα καὶ ν' ἀπομείνῃ ἐδῶ, νὰ γίνῃ βασιλέας. Τόσα χρόνια τυραννιέται μαζί μου».

Σὰν τ' ἀκούσε ὁ Γιαννάκης, λέει: «Καλὰ θὰ ἦταν ν' ἀποκαταστήσω ἐδῶ κανένα ἀπὸ τ' ἀδέρφια μου, νὰ πάρῃ τὴ βασιλοπούλα καὶ ν' ἀπομείνῃ ἐδῶ, νὰ γίνῃ βασιλέας. Τόσα χρόνια τυραννιέται μαζί μου».

Πάει στ' ἄλογό του, τὸ χαϊδεύει, τὸ καλοπιάνει, τὸ ἐρωτᾷ :
— Καλὸ μου ἄλογο, τί λές ; μπορεῖς νὰ πηδήσῃς τὸ χαντάκι, νὰ πάρωμε τὴ βασιλοπούλα νύφη γιὰ τὸν ἀδερφό μου :
Λέει τ' ἄλογο :

— Δύσκολο εἶναι, μὰ ἐγὼ θὰ τὸ πηδήσω τὸ χαντάκι.

Πάει ὁ Γιαννάκης στὸ βασιλέα καὶ τοῦ λέει :

— Ἐγὼ θὰ πηδήσω κι ἂν νικήσω, θὰ πάρῃ ὁ ἀδερφός μου, ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου, τὴ βασιλοπούλα.

Ὁ βασιλέας τὸ παραδέχτηκε.

Πάει ὁ Γιαννάκης μὲ τ' ἄλογο πηδᾷ, πάει ἀντίκρου' ξαναπηδᾷ κ' ἔρχεται πίσω ! Χαρές, ζήτω, παλαμάκια.

Ἄπόμειναν ὅλοι ἐκεῖ, ἔγινε ἡ στεφάνωση, ἔκαμαν γάμους καὶ ξεφάντωσης καλές.

Πέρασε κανένας μῆνας, λέει ὁ Γιαννάκης :

— « Ἐγὼ, ἀδερφέ, θὰ φύγω. Σοῦ ἀφήνω αὐτὸ τὸ μῆλο. Ὅσο τὸ βλέπεις γερὸ καὶ φρέσκο, θὰ πῆ πὼς εἶμαι καλά, ἅμα τὸ δῆς καὶ μαραθῆ καὶ κιτρινοφυλλιάση, θὰ πῆ πὼς κάτι κακὸ μοῦ ἔτυχε. Ἄν μ' ἀγαπᾷς, πάρε τότε τὸ δρόμο ὅλο ἀντίκρου στὸν ἥλιο, κατὰ τὴν ἀνατολή, καὶ ψάξε, ὡς νὰ μὲ βρῆς ζωντανὸ ἢ πεθαμένο ».

Ἐφυγαν οἱ τρεῖς τους, πήγαιναν, πήγαιναν, ρωτοῦσαν γιὰ τὰ χρυσὰ κλαδιά, δὲν τὰ εὔρισκαν. Πέρασε κάμποσος καιρός, ἔφτασαν πάλι σὲ μιὰ πολιτεία κι ἀκοῦν ἕνα κήρυκα κ' ἔλεγε : « Ὅποιος μπορεῖ νὰ μείνῃ ὅλη νύχτα ἀγρυπνος κοντὰ στὴ βασιλοπούλα, νὰ ἰδῆ ποῦ πάει καὶ τί κάνει κάθε βράδυ ποῦ πέφτει νὰ πλαγιάσῃ, θὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα ».

Ἡ βασιλοπούλα αὐτὴ ἦταν μαγεμένη καὶ δὲν ἤθελε νὰ παντρευτῆ. Τὴν εἶχε μαγέψει ἕνας Ἀράπης καὶ δὲν εἶχε μάτια νὰ ἰδῆ ἄλλον ἄντρα στὸν κόσμο. Κάθε βράδυ πήγαινε, τὴν ἔπαιρνε καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ πήγαιναν καὶ τί ἔκαναν ὅλη νύχτα. Ὁ πατέρας της ἤθελε νὰ τὴν παντρέψῃ κ' ἐκείνη, δὲν ἤθελε νὰ τ' ἀκούσῃ. Εἶχαν πιά βάλει στοίχημα μὲ τὸ βασιλέα, νὰ πάρῃ ὅποιον καταφέρῃ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ καὶ νὰ ἰδῆ, ποῦ πάει κάθε νύχτα. Ὅποιος ὅμως τὸν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος καὶ κοιμῶταν, νὰ τοῦ κόβουν τὸ κεφάλι.

Ὡς τὴν ἡμέρα ποῦ ἦρθε ὁ Γιαννάκης, τριάντα ἐννέα βασιλόπουλα εἶχαν παρουσιαστῆ κ' ἡ βασιλοπούλα μὲ τὰ κεφάλια τους εἶχε χτίσει ἕνα πύργο σπουδαῖο. Ἄμα ἔκοβε ἄλλο ἕνα κεφάλι καὶ γίνονταν σαράντα, ὁ πύργος θὰ τελείωνε κι ὁ βασιλέας εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ τὴν ἀφήσῃ ἡσυχῇ, νὰ μὴ τῆς ξαναμιλήσῃ γιὰ παντρεῖά.

Ὁ Γιαννάκης ἅμα ἄκουσε τὸν κήρυκα, λέει :

« Καλὰ θὰ ἦταν νὰ παντρέψω τὸν ἀδερφό μου, τὸν γυιὸ τοῦ φεγγαριοῦ, μὲ τὴ βασιλοπούλα ».

Πάει ὁ Γιαννάκης στὸ βασιλέα, λέει ποῦ θέλει νὰ μείνῃ κοντὰ στὴ βασιλοπούλα, ν' ἀγρυπνήσῃ κι ἂν μπορέσῃ καὶ βρῆ, ποῦ πάει ἡ βασιλοπούλα, νὰ τὴν πάρῃ ὁ ἀδερφός του, ὁ γυιὸς τοῦ φεγγαριοῦ.

Ὁ βασιλέας τὸν λυπόταν τὸ Γιαννάκη, τοῦ ἔλεγε νὰ μὴν πάῃ. Ἄμαρτία ἦταν, νὰ χαθῆ τέτοιο ὁμορφο καὶ καλὸ παλληκάρι. Ἐκεῖνος δὲν ἄκουε. Συμφώνησαν λοιπὸν νὰ πάῃ τὸ βράδυ κι ἂν νικήσῃ, νὰ πάρῃ τὴ βασιλοπούλα ὁ ἀδερφός του.

Φεύγει ὁ Γιαννάκης, πάει στ' ἄλογό του καὶ τὸ ρωτᾷ πὼς νὰ κάνῃ, γιὰ νὰ καταφέρῃ ν' ἀπομείνῃ ξυπνητός. Τοῦ λέει τ' ἄλογο νὰ προσέξῃ πολὺ, νὰ μὴν πιῆ τὸν καφέ ποῦ θὰ τοῦ δώσουν, ἀλλὰ νὰ κάνῃ πὼς τὸν πίνει καὶ νὰ τὸν χύσῃ. Ὑστερα νὰ κάνῃ πὼς κοιμήθηκε κι ἅμα σηκωθῆ ἡ βασιλοπούλα νὰ φύγῃ, νὰ πάῃ κι αὐτὸς ἀποπίσω της καὶ νὰ κοιτάξῃ νὰ πάρῃ σημάδι ἀποκεῖ ποῦ θὰ πάῃ, γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀποδείξῃ ὅσα θὰ πῆ.

— Γιὰ νὰ μὴ σ' ἀκούσῃ ποῦ θὰ πηγαίνει μαζί της, νὰ φορέσῃς τὰ τσαρούχια ποῦ δὲν ἀκούονται, ὅταν περπατᾷς καὶ τὴ σκούφια ποῦ δὲ φαίνεσαι.

— Εὐχαριστῶ, καλὸ μου ἄλογο, εἶπε ὁ Γιαννάκης καὶ τὸ χαϊδέψῃ, τοῦ ἔδωσε γλυκά, τὸ φίλησε κ' ἔφυγε.

Πάει τὸ βράδυ ὁ Γιαννάκης στὸ δωμάτιο τῆς βασιλοπούλας, τοῦ δίνει ἐκείνη τὸν καφέ νὰ πιῆ. Ὁ Γιαννάκης τὸν ἔρριξε στὸ λαιμό του ἀπομέσα, ποῦ εἶχε ἕνα σφουγγάρι βαλμένο. Περνᾷ λίγη ὥρα, ἔκανε ποῦ χασμουριέται, ποῦ δὲ μπορεῖ ν' ἀπομείνῃ ξυπνητός. Πλαγιάζει κι ἀρχίζει νὰ κάνῃ ποῦ ροχαλίζει.

— Ἄ ! πάει κι αὐτός ! λέει ἡ βασιλοπούλα.

Τὰ μεσάνυχτα ἀκούει ἕνα βρόντο καὶ βλέπει νὰ σκίζεται τὸ

τζάκι στα δύο. Μπαίνει τότε μέσα ένας Άράπης, ένα φόβητρο και λέει :

— Καλησπέρα, πουλάκι μου!

— Καλησπέρα, αγάπη μου, του λέει εκείνη, έ! τί λές. είναι ώρα ;

Άγκαλιάστηκαν και βγαίνουν μέσα από το σκίσιμο του τζακιού. Σηκώνεται κι ο Γιαννάκης, βάζει τη σκούφια του, φορεϊ τὰ τσαρούχια του και πάει κι αυτός μαζί τους. Μπαίνουν αυτοί σε μιάν άμαξα, αποπίσω κι ο Γιαννάκης.

Φτάνουν σ' ένα ώραϊο περιβόλι, κατεβαίνουν και βρίσκουν ένα τραπέζι στρωμένο. Κάθονται να φάνε. Ο Γιαννάκης στο πλευρό της βασιλοπούλας. Της έβαζεν ο Άράπης φαϊ, της έβαζε... έτρωγε κι ο Γιαννάκης από το πιάτο της. Ός να γυρίσης να ιδής, το πιάτο άδειαζε!

Λέει ο Άράπης :

— Τί όρεξη πού έχεις απόψε, αγαπημένη μου! Δέ σε προφταίνω φαϊ!

— Είναι από τη χαρά μου, λέει ή βασιλοπούλα. Άπόψε τελειώνει ή διορία του πατέρα μου. Μ' αυτόν το βλάκα πού κοιμάται στο δωμάτιό μου, γίνονται σαράντα τὰ κεφάλια. Τελειώνω εγώ τόν πύργο κι ο πατέρας μου μου έχει δώσει το λόγο του, πού δέ θα μου ξαναμιλήση για παντρεία. Τώρα θα μπορής νάρχεσαι κάθε νύχτα να κάθεται μαζί μου στο παλάτι. Κανείς δέ θα μάς έμποδίζη.

Λέει ο Άράπης :

— Άν με θέλεις και τη μέρα καμμιά φορά να ρθώ, εγώ θα σου δώσω τούτο τ' αυγό. Άν με θέλεις, σπάσε το κ' εγώ θα ρθώ άμέσως.

Η βασιλοπούλα, παίρνει τ' αυγό, το βάζει στην τσέπη της και του λέει :

— Ό,τι θέλεις εγώ θα κάνω για τὸ χατήρι σου, και στη φωτιά θα πέσω, αν μου τὸ πῆς!

Πάνω στα χάρδια και στα καμώματα, σκύβει ο Γιαννάκης, παίρνει τ' αυγό από την τσέπη της και το χώνει στον κόρφο του. Δέν τὸν ένοιωσαν.

Κοντὰ τὰ ξημερώματα σηκώθηκαν, έφυγαν πάλι με την

άμαξα. Γύρισαν στο παλάτι, μπήκαν από το τζάκι στο δωμάτιο.

Ο Γιαννάκης πέρασε μπροστά, πήγε, πλάγιασε, έβγαλε τη σκούφια κ' έκανε πὸς κοιμάται.

Η βασιλοπούλα έπεσε στο κρεβάτι της, πλάγιασε, κοιμήθηκε κι ο Γιαννάκης ως την αύγή.

Έρχεται το πρωϊ ο βασιλέας, ξεκλειδώνει, βρίσκει τη θυγατέρα του, μόλις είχε ζυπνήσει.

— Έλα, πατέρα, του λέει, έλα πάρτε τον κι αυτόν, σηκώστε τον να πά να του κόψετε το κεφάλι, να το πάρω, να τελειώσω τὸν πύργο μου. Κέρδισα το στοίχημα!

Ο βασιλέας στενοχωρημένος σκουντᾶ το Γιαννάκη να ζυπνήση. Άνοίγει ο Γιαννάκης τὰ μάτια του, βλέπει το βασιλέα με τὸς στρατιῶτες γύρω του. Σηκώνεται άπάνω, λέει :

— Να με συμπαθᾶς, βασιλέα μου, όλη νύχτα γύριζα με τη θυγατέρα σου, κουράστηκα και με παραπῆρε ο ύπνος!

— Τί εἶν' αυτά πού λές ; λέει ή βασιλοπούλα. Σὺ έπεσες ξερός και δέ ζύπνησες όλη τη νύχτα! Μὴν τὰ είδες στὸν ύπνο σου :

Άρχίζει τότε ο Γιαννάκης να λήη στο βασιλέα, πὸς σκίστηκε το τζάκι στη γωνιά, για τὸν Άράπη, για όλα. Η βασιλοπούλα τ' άρνιόταν... Λέει ο Γιαννάκης για το περιβόλι, για το τραπέζι. Η βασιλοπούλα έτρεμε άπ' το κακό της. Που τὰ είχε ιδωμένα ο Γιαννάκης κ' εκείνη δέν τὸν είχε ιδει ; Έξακολουθοῦσε ακόμα ν' άρνιέται.

— Και για ν' άποδείξω πὸς όλα τούτα είναι αλήθεια, λέει ο Γιαννάκης, πάρε τούτο τ' αυγό, βασιλέα μου, σπάσε το και να δῆς, πού θα ρθῆ ο Άράπης εδῶ, να τὸν ιδής και ο ίδιος και να πιστέψης.

Η βασιλοπούλα, καθώς άκουσε για τ' αυγό, ψάχνει στην τσέπη της, δέν το βρίσκει! Έπεσε ξερή!

Παίρνει τ' αυγό ο βασιλέας, το σπάζει κι εὐθὺς παρουσιάζεται ένας Άράπης, θεριό! Όλοι, σαν τὸν είδαν, κόπηκε το αίμα τους. Έκείνος από τη λαχτάρα του, καθώς είδε τη βασιλοπούλα λιποθυμισμένη, τρέχει κοντὰ της, πάει να την άγκαλιάση. Προλαβαίνει ο Γιαννάκης, τραβάει το σπαθί του, του δίνει μιὰ, του κόβει το κεφάλι.

Τότε ξύπνησε ἡ βασιλοπούλα κι ἄνοιξε τὰ μάτια της, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα της, λευθερωμένη ἀπὸ τὰ μάγια! Χαρές, γέλια. Σὲ λίγες μέρες ἔγιναν οἱ γάμοι της μὲ τὸ γυιὸ τοῦ φεγγαριοῦ. Τραγούδια, χοροί, μουσικὲς, γλέντια...

Πέρασε κανένας μῆνας, σηκώθηκε ὁ Γιαννάκης μὲ τὸ γυιὸ τῆς θάλασσας, πῆρε τὸ σπαθί, τ' ἄλογό του, τὰ πράγματά του ὅλα, ἀποχαιρέτησε τὸ βασιλέα, ἀποχαιρέτησε καὶ τὸν ἀδερφό του μὲ τὴ γυναίκα του τὴ βασιλοπούλα. Τοῦ ἀφῆκε καὶ αὐτοῦ ἓνα μῆλο καὶ τοῦ εἶπε, ἀν μαραθῆ νὰ περιμένῃ καὶ τὸν ἄλλο ἀδερφό, τὸν γυιὸ τοῦ ἡλίου, καὶ νὰ κινήσουν μαζὶ, νὰ ρθοῦν νὰ τὸν βροῦν. Τὸν φιλεῖ, τὸν ἀποχαιρετᾷ καὶ φεύγει...

Πῆγαν, πῆγαν οἱ δύο τους μοναχοί, ἐγύριζαν ἀποδῶ, ἐγύριζαν ἀποκεῖ, ἔφτασαν σ' ἓνα βασίλειο πού ἡ βασιλοπούλα δὲν ἤθελε νὰ μιλήσῃ κι ὁ βασιλέας εἶχε διαλαλήσει :

«Ὅποιος καταφέρῃ νὰ κάνῃ τὴ βασιλοπούλα νὰ μιλήσῃ θὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα, ἀλλιῶς θὰ σκοτώνεται!»

Ἐρωτᾷ πάλι ὁ Γιαννάκης τ' ἄλογό του :

— Πῶς νὰ κάνω, καλὸ μου ἄλογο, νὰ καταφέρω τὴ βασιλοπούλα νὰ μιλήσῃ, νὰ τὴν παντρέψω μὲ τὸν ἀδερφό μου, νὰ ἡσυχάσῃ κι αὐτὸς καὶ νὰ μὴ τυραννιέται μαζὶ μας ;

— Τοῦτο εἶναι τὸ πιὸ δύσκολο, λέει τὸ ἄλογο, μόνο μ' ἓνα τρόπο μπορεῖς νὰ τὸ καταφέρῃς. Νὰ πῆς τοῦ βασιλέα νὰ σοῦ κάνῃ ἓναν καθρέφτη διπλό, νὰ κρύψῃς μέσα τὸ γυιὸ τῆς θάλασσας κι ἅμα ἰδῆς πού δὲν καταφέρνεις τὴ βασιλοπούλα νὰ μιλήσῃ, κατὰ τὰ ξημερώματα νὰ μιλήσῃς τοῦ καθρέφτη καὶ νὰ τοῦ πῆς : «Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου, ἀφοῦ δὲ μοῦ μιλεῖ ἡ βασιλοπούλα, δὲ μοῦ μιᾶς ἐσὺ νὰ μὲ παρηγορήσῃς, πού 'ναι ἡ τελευταία μου νυχτιά, νὰ μοῦ πῆς καμμιάν ἱστορία, νὰ ξεχάσω τὸν πόνο μου ;»

Καὶ τότε ν' ἀρχίσῃ νὰ σοῦ μιλῇ ὁ γυιὸς τῆς θάλασσας μὲς' ἀπὸ τὸν καθρέφτη, ἴσως καὶ μπῆ ἡ βασιλοπούλα σὲ περιέργεια καὶ μιλήσῃ κι αὐτῇ, νὰ ρωτήσῃ καὶ νὰ μάθῃ πῶς γίνεταί καὶ μιλεῖ ὁ καθρέφτης.

Ὁ Γιαννάκης ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε τὸ ἄλογο. Τοῦ ἔκανε ὁ βασιλέας τὸν καθρέφτη, ἐκλείστηκε μέσα ὁ ἄλλος καὶ ἀφοῦ

πῆγαν τὸν καθρέφτη μὲς' στὸ δωμάτιο τῆς βασιλοπούλας, ἅμα βράδιασε, πῆγε κι ὁ Γιαννάκης. Ἄρχισε τότε νὰ τῆς ὀμιλῇ ὁ Γιαννάκης, νὰ τὴν παρακαλῇ, νὰ τῆς κάνῃ ἀστεῖα. Ἡ βασιλοπούλα μιλιὰ! Λὲς καὶ δὲν ἦταν ἐκεῖ!

Κοντὰ τὴν αὐγῆ, σὰν εἶδε πού ἄδικα πῆγαιναν ὅλα τὰ λόγια του, γυρίζει ὁ Γιαννάκης καὶ λέει τοῦ καθρέφτη :

Καλέ μου καθρέφτη, ἀφοῦ ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι τόσο σκληροὶ καὶ δὲ μὲ λυποῦνται, τόσο νέος πού θὰ πεθάνω καὶ δὲ μοῦ λένε μιὰ λέξη, μίλησέ μου σύ, τὸ ἄψυχο, νὰ μὲ συντροφέψῃς!...

Πετιέται ὁ γυιὸς τῆς θάλασσας, λέει μὲς' ἀπ' τὸν καθρέφτη :

— «Καὶ τί θέλεις νὰ σοῦ πῶ ἐγώ ;»

— Πές μου μιὰν ἱστορία, νὰ περάσῃ λίγο ἡ ὥρα μου, ὥς νὰ ξημερώσῃ, νὰ μὲ σκοτώσουν, λέει ὁ Γιαννάκης.

Λέει ὁ καθρέφτης :

— Μετὰ χαρᾶς νὰ σοῦ πῶ :

Ἦταν μιὰ φορὰ κ' ἓναν καιρὸ ἓνας φτωχὸς ἄνθρωπος, εἶχε κ' ἓνα μονάκριβο παιδί. Φτώχεια καὶ δουλειὰ καθόλου. Ἀπελπίστηκε, λέει τῆς γυναίκας του : «Θὰ πάρω τὸ παδί νὰ τὸ πᾶω στὴν πολιτεία, νὰ μάθῃ μιὰ τέχνη, νὰ μὴν πεινᾷ, ὅταν μεγαλώσῃ».

Πῆρε τὸ παιδί, λεπτὰ δὲν εἶχαν κίνησαν νὰ πᾶνε μὲ τὰ πόδια. Στὸ δρόμο κεῖ στ' Ἀλόρθο Πουρὶ κουράστηκαν, κάθησαν νὰ φᾶνε κάτι καὶ νὰ ξεκουραστοῦν. Ὁ πατέρας, στενοχωρημένος ὅπως ἦταν πού θ' ἄφηνε τὸ παιδί του σὲ ξένα χέρια, ἀναστέναζε καὶ εἶπε :

— «Ὦχ! Ἀλλοίμονο. Τρισαλλοίμονο!

Καθὼς τὸ εἶπε, βλέπει τὴ θάλασσα νὰ φουσκώνῃ καὶ νὰ ἔρχεται κατὰ πάνω του ἓνα κύμα ψηλὸ σὰ βουνό. Φοβήθηκε. ἤθελε νὰ φύγῃ! Ὡς νὰ τὸ καλοσυλλογιστῆ, σκίζεται τὸ κύμα. βγαίνει ἀπὸ τὴ μέση ἓνα τελώνιο ἄγριο καὶ τοῦ λέει :

— Τί μὲ φώναξες ; Τί μὲ θέλεις ;

Ὁ καημένος ὁ πατέρας φοβήθηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Γώ, ἀφεντικό, δὲ σοῦ μίλησα. Ἀναστέναξα καὶ εἶπα : «Ὦχ, ἀλλοίμονο καὶ τρισαλλοίμονο!» γιὰ τὴν κακιά μου τύχη

και τὴ φτώχεια μου, πού θὰ στερηθῶ τὸ παιδί μου και θὰ πάω νὰ τ' ἀφήσω μοναχὸ σὲ ξένα χέρια, ὅσο νὰ μάθῃ τέχνη.

Λέει τὸ τελώνιο :

— Μιὰ και μὲ φώναξες, ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω. Θὰ πάρω τὸ παιδί μαζί μου, νὰ τοῦ μάθω τέχνη. Σὲ δυὸ χρόνια νὰ ρθῆς ἐδῶ στὴν ἴδια θέση, νὰ μὲ φωνάξῃς και νὰ πάρῃς τὸ παιδί.

Παίρνει τὸ παιδί μαζί του, τραβᾷ μιὰ και δυὸ, πάει κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα στὸ παλάτι του. Ἐκεῖ εἶχε κι ἄλλα παιδιὰ πού εἶχε ἀρπάξει ἀπὸ καιρό, μαρμαρωμένα ἀπὸ τὴ μέση και κάτω. Ἐβαλε τότε τὸ παιδί νὰ ὑπηρετῇ τὰ ἄλλα, τοῦ εἶπε τί εἶχε νὰ κάνῃ και τοῦ εἶπε ἀκόμα, νὰ προσέξῃ νὰ μὴν ἀνοίξῃ ἕνα ἀρμάρι, πού εἶχε κεῖ στὴ γωνιά και ἰδίως νὰ μὴν ἀγγίξῃ τὰ βιβλία πού ἦταν ἐκεῖ, γιατί θὰ πάθῃ μεγάλο κακό.

Τὸ παιδί, ἐξυπνο, λέει : « Γιατί νὰ μὴ δοκιμάσω, ἂν μπορῶ νὰ διαβάσω αὐτὰ τὰ βιβλία, νὰ ἰδῶ τί γράφουν, νὰ μάθω κ' ἐγὼ, ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου ; »

Ἄρχισε πιά νὰ διαβάξῃ. Τὰ βιβλία ἦταν μὰγικά κι ὁ Ἄλλοίμονος τοῦ εἶχε πεῖ νὰ μὴν τ' ἀγγίξῃ, γιὰ νὰ μὴν τοῦ πάρῃ τὴν τέχνη. Ἄλλὰ τὸ παιδί, ἐξυπνο, διάβαζε κ' ἔμαθε μαγεῖες. ὄχι μόνο ὅσες ἤξερε ὁ Ἄλλοίμονος, ἀλλὰ και μιὰ παραπάνω. Ἐμαθε νὰ γνωρίζῃ, τί συλλογιέται ὁ ἄλλος.

Πέρασαν τὰ δυὸ χρόνια, ἔρχεται ὁ πατέρας στ' Ἀλόρθο Πουρί, φωνάζει, βγαίνει ὁ Ἄλλοίμονος, τὸν παίρνει και τοῦ λέει :

— Πᾶμε νὰ ἰδῆς τὸ παιδί σου.

Πᾶνε κάτω στὸ παλάτι του, φωνάζει τὸ παιδί, χαρές, φιλιὰ, χὰδια. Μὰ τὸ παιδί, ὅπως εἶχε μάθει νὰ διαβάξῃ ἡτὶ συλλογιέται ὁ ἄλλος, κατὰλαβε, τί ἤθελε νὰ κάνῃ ὁ Ἄλλοίμονος και λέει τοῦ πατέρα του :

— Πατέρα, τώρα αὐτὸς δὲ θέλει νὰ μὲ δώσῃ. Θὰ μὲ κάνῃ ἄλογο, μαζί μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ πού ἔχει μαζέψει και τὰ ἔχει κλεισμένα ἐδῶ. Θὰ σοῦ πῆ ἂν μὲ γνωρίζῃς. Νὰ ξέρῃς, πού ἐγὼ θὰ πάω ἐμπρὸς-ἐμπρὸς και θὰ εἶμαι τὸ πρῶτο ἄλογο. Ἄμα σὲ ρωτήσῃ, ποιὸ εἶναι τὸ παιδί σου, νὰ ξέρῃς νὰ μὲ δείξῃς.

Ἐρχεται σὲ λίγο ὁ Ἄλλοίμονος και λέει τοῦ πατέρα :

— Ἐ! δὲν εἶναι ὥρα γιὰ νὰ φεύγῃς ; Λέει ὁ πατέρας :

— Νὰ φύγω, ἀλλὰ θὰ πάρω και τὸ γυιό μου.

— Ἄν τὸ γνωρίσῃς, ποιὸ εἶναι τὸ παιδί σου μέσα στ' ἄλλα, τώρα πού θὰ σ' τὰ δείξω ὅλα μαζί, πάρε το' νὰ σοῦ τὸ δώσω ! λέει ὁ Ἄλλοίμονος.

Τὸν παίρνει, τὸν πάει μέσα σ' ἕνα μεγάλο χωράφι. Ἐρχονται σὲ λίγο καμμιὰ ἑκατοστὴ ἄλογακια. Λέει ὁ Ἄλλοίμονος :

— Τοῦτα ὅλα εἶναι παιδιὰ κ' ἐγὼ τὰ μάγεψα και τὰ ἔκανα ἄλογα. Ποιὸ εἶναι τὸ δικό σου ;

Πάει ὁ γέρος, γυρίζει ὅλα τ' ἄλογα. Ἐκανε πὼς ἔψαχνε. Τέλος δείχνει τὸ πρῶτο :

— Τοῦτο εἶναι τὸ παιδί μου, κι ἀλήθεια αὐτὸ ἦταν !

Ἄφοῦ τὸ γνωρίσει, τί εἶχε νὰ κάνῃ ὁ Ἄλλοίμονος ; τοὺς ἔβγαλε πάλι ἀπάνω, τοὺς ἄφησε και ἔφυγαν.

Στὸ δρόμο πού πήγαιναν γιὰ τὸ χωριό τους, βλέπουν ἕνα βλάχο και πήγαινε μπροστά. Λέει τὸ παιδί στὸν πατέρα του :

— Πατέρα, ἐγὼ τώρα ξέρω μαγεῖες· θὰ γίνω λοιπὸν ἄλογο, νὰ μὲ πουλήσῃς στὸ βλάχο, νὰ πάρωμε δέκα λίρες κ' ὕστερα θὰ τοῦ φύγω, θὰ γίνω πάλι ἄνθρωπος, νὰ κρατήσωμε τὰ λεπτὰ.

Συμφώνησαν, γίνεται ἄλογο τὸ παιδί, τὸ τραβοῦσε ὁ γέρος ἀπὸ τὸ καπίστρι. Τοῦ λέει ὁ βλάχος :

— Ἐ! πατριώτη, τὸ πουλεῖς τὸ ἄλογο ;

— Μπράβο, τὸ πουλῶ· ἄμα μοῦ δώσῃς δέκα λίρες, πάρ' το.

Δίνει ὁ βλάχος τίς δέκα λίρες, τὸ παίρνει, φεύγει. Ὁ πατέρας τοὺς ἀκολουθοῦσε κρυφά, νὰ ἰδῇ τί θ' ἀπογίνη.

Τὸ παιδί, καθὼς τὸ εἶχε δεμένο ὁ βλάχος και τὸ τραβοῦσε, ἄρχισε νὰ τρίβεται πάνω στὰ χέρια τοῦ βλάχου, νὰ τὸν γλύφῃ. Λέει ὁ βλάχος :

— Τοῦτο μὲ γνωρίσει κιόλας, ἄς τὸ λύσω λιγάκι.

Μόλις τὸ ἔλυσε, ἀπόμεινε πίσω. Γίνεται πάλι παιδί και πάει στὸν πατέρα του και τοῦ λέει :

— Ἐμπρός, πᾶμε τώρα, και φεύγουν.

Τρέχει ὁ βλάχος, γυρίζει πίσω, ψάχνει, τίποτε !

Πάνω στὴν ὥρα ἔρχεται ὁ Ἄλλοίμονος. Ἐτρεχε νὰ βρῇ

τὸ παιδί, νὰ τὸ πάρῃ πίσω. Μετάνοιωσε πού τ' ἄφησε κ' ἔφυγε. Μόλις τὸν ρωτάει ὁ βλάχος, ἂν εἶδε ἓνα ἄλογο ἔτσι καὶ ἔτσι, κατάλαβε πού ἦταν τὸ παιδί καὶ ὅτι εἶχε μάθει ἀπὸ μαγεῖες.

Γίνεται ἀμέσως ἓνα γεράκι ὁ Ἀλλοίμονος, πετάει, πάει νὰ βρῇ τὸ παιδί. Τὸ παιδί τὸν εἶδε πού ἐρχόταν. Γίνεται ἀετός καὶ πέφτει πάνω στὸν Ἀλλοίμονο. Γίνεται ὁ Ἀλλοίμονος ἓνα πιὸ μεγάλο ὄρνειο, πολέμοῦσε νὰ φάῃ τὸν ἀετό. Γίνεται τὸ παιδί δυὸ σπόροι, πέφτει ὁ ἓνας μέσ' στὴν ποδιά τῆς βασιλοπούλας, πού καθόταν στὸ περιβόλι, πέφτει ὁ ἄλλος κάτω.

Ὁ Ἀλλοίμονος γίνεται ἀμέσως ἓνα περιστέρι, πηδᾷ στὴν ποδιά τῆς βασιλοπούλας, τρώει τὸν ἓνα σπόρο. Ὡς νὰ πηδῆσῃ κάτω νὰ φάῃ καὶ τὸν ἄλλον, κεῖνον πού ἦταν τὸ παιδί μέσα, γίνεται τὸ παιδί ἓνα γεράκι, ἀρπάζει τὸ περιστέρι μὲ τὰ νύχια του, τὸ ξεσχίζει, τὸ κάνει κομματάκια.

Χάθηκεν ὁ Ἀλλοίμονος, πάει. Λευθερώθηκε τὸ παιδί, λευθερώθηκαν κι ὅλοι ἀπὸ τὰ μάγια του καὶ ζῆσαν εὐτυχισμένοι!

—Ἔ! σ' ἄρεσε τὸ παραμῦθι μου; ἐρωτᾷ ὁ καθρέφτης.

—Σ' εὐχαριστῶ, καθρεφτάκι μου, ὠραῖο ἦταν! λέει ὁ Γιαννάκης.

Ἡ βασιλοπούλα, σὰν ἄρχισε ὁ καθρέφτης νὰ ὁμιλῇ, παράτησε τὴ θέση της, ἦρθε κοντά, κοίταζε μιὰ τὸν καθρέφτη, μιὰ τὸ Γιαννάκη. Δὲ μπορούσε νὰ καταλάβῃ, πῶς γινόταν αὐτὸ τὸ θάμα! Ὅσο κοίταζε τὸ Γιαννάκη καὶ τὸν ἔβλεπε ἔτσι ὁμορφο, ἄρχισε νὰ τῆς ἀρέσῃ καὶ νὰ τὸν λυπᾶται, πού θὰ τὸν σκότωναν. Ἔλα ὁμως πού δὲν ἤθελε καὶ ν' ἀποφανῇ πῶς τῆς καλάρεσε!... Ἔκανε πιά πού δὲ μπορούσε νὰ βασταχτῇ ἀπὸ τὴν περιέργεια. Κοίταζε τάχα τὸν καθρέφτη καὶ κείνη ἔβλεπε τὸ Γιαννάκη μέσα στὸ γυαλί. Σὰν τελείωσε ὁμως τὸ παραμῦθι, λέει :

—Ἀμ' πῶς γίνεται νὰ μιᾷ ὁ καθρέφτης ;

Σηκώνεται τότε ὁ Γιαννάκης, πάει κοντά της καὶ τῆς λέει :

—Σὲ νίκησα, βασιλοπούλα μου!

Ἐκείνη δὲν ἤθελε νὰ τὸ παραδεχτῇ. Μόλις μίλησε, τὸ μετάνοιωσε κ' ἔκλεισε πάλι τὸ στόμα της. Κάθισε στὸ τόπο της καὶ δὲ μιλοῦσε.

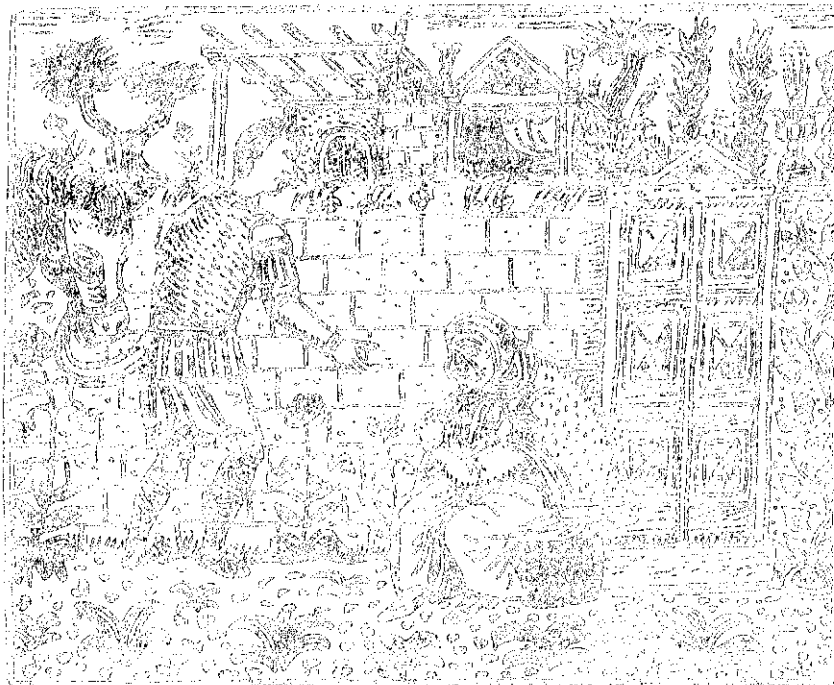
Λέει ὁ Γιαννάκης :

—Σὲ νίκησα, μου μίλησες! Κ' ἔχω καὶ μάρτυρα.

Πάει, ἀνοίγει τὸν καθρέφτη, βγάζει τὸ γυιὸ τῆς θάλασσας. Λέει :

—Τοῦτος σὲ νίκησε πού μιλοῦσε ἀπομέσα, τοῦτος θὰ εἶναι ὁ ἄντρας σου.

Τί εἶχε νὰ κάμῃ πιά ἡ βασιλοπούλα, τὸ παραδέχτηκε. Βγῆ-

Στὴν πόρτα τοῦ πύργου καθόταν μιὰ γριά.

καν μαζί ἀπὸ τὸ δωμάτιό της, πῆγαν στὸ βασιλεῖα. Τοὺς πάντρεψε κι αὐτοὺς ὁ Γιαννάκης, ἄφησε καὶ σ' αὐτὸν ἓνα μῆλο. Ἐφυγε πιά μονάχος του. Μόνη συντροφιά του εἶχε τὸ ἄλογό του. Μὲ κείνο μιλοῦσε, κείνο τοῦ ἔλεγε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

Πῆγε, πῆγε... Ἐνα πρωτὶ ἔφτασε στὴν ἄκρα τοῦ κόσμου.

Πέρα απ' τὰ σύνορα τοῦ κόσμου βλέπει τὸ λογο κάτι καὶ γυά-
λιζε στὸν ἥλιο. Λέει τοῦ Γιαννάκη :

— Θαρρῶ πὼς τοῦτο εἶναι χρυσὸ κλαδί. Τί λές, νὰ τραβή-
ξω γιὰ κεῖ :

— Πᾶμε, λέει ὁ Γιαννάκης.

Βγαίνουν απ' τὸν κόσμο τοῦτο, πᾶνε κοντά. Βλέπουν, ὅσο
ζύγωναν, ὀλόκληρο δάσος ἀπὸ χρυσὰ κλαδιά, ἕναν πύργο στὴ
μέση κ' ἕνα περιβόλι γύρω μὲ τὰ δέντρα ὅλα μὲ χρυσὰ κλαδιά.
Σωστὸς παράδεισος. "Ὁξω στὴν πόρτα τοῦ πύργου καθόταν
μιὰ γριά. "Αμα εἶδε τὸ Γιαννάκη, παραξενεύτηκε. Τοῦ λέει:

— Πῶς βρέθηκες ἐδῶ :

— Ἦρθα γιὰ νὰ βρῶ τὰ χρυσὰ κλαδιά, νὰ κερδίσω τὴν
ἐμορφή τοῦ κόσμου. Ξέρεις ποῦ βρίσκεται :

— Ἐδῶ εἶναι, λέει ἡ γριά. Στάσου νὰ τῆς πῶ ποῦ ἦρθες.
Πάει, τῆς τὸ λέει· παίρνει τὸ Γιαννάκη, πᾶνε μέσα. Ὁ Γιαν-
νάκης δὲ χόρταινε νὰ τὴν βλέπη. Λέει ἡ ὁμορφή τοῦ κόσμου :

— Ἀφοῦ στάθηκες ἄξιος νὰ ρθῆς ἕως ἐδῶ καὶ κατάφερες
νὰ μὲ βρῆς, σὺ εἶσαι ὁ ἄντρας μου.

Ζοῦσαν πιά μαζί. Ἐκείνη τὸν ἀγάπησε, ἔγινε γιὰ χατῆρι
τοῦ γυναῖκα σὰν τίς ἄλλες. Ἐπαψε νὰ εἶναι ἀερικό, ἔφερε καὶ
τὸ περιβόλι μὲ τὰ χρυσὰ κλαδιά καὶ τὸν πύργο τῆς κοντά
στοὺς ἀνθρώπους στὸν κόσμο τοῦτον.

Ὁ Γιαννάκης ἦταν τρελλὸς γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς. Δὲν μπο-
ροῦσε νὰ μείνῃ λεπτὸ μακριά τῆς. Ἐκείνη τοῦ ἔλεγε νὰ βγῆ,
νὰ πάη νὰ κυνηγήσῃ, νὰ μὴ στενοχωριέται κλεισμένος μέσα, νὰ
ιδῆ κι ἄλλους ἀνθρώπους τῶρα ποῦ ἦταν μέσ' στὸν κόσμο πάλι.

Ἐκεῖνος, ἔλεγε, ποῦ δὲ μπορεῖ νὰ κἀνῃ λεπτό, χωρὶς νὰ
τὴν βλέπη.

— Αὐτὸ μόνο ἦταν; τοῦ λέει ἡ κοπέλλα. Στάσου νὰ σοῦ
δῶσω μιὰ ζωγραφιά μου, νὰ τὴν ἔχῃς μαζί σου, ὅπου κι ἂν πᾶς.

Τοῦ δίνει τὴ ζωγραφιά τῆς, τὴν βάζει στὸν κόρφο του, πάει
στὸ κυνήγι. Γύριζε ὁ Γιαννάκης στὸ βουνό, κυνήγησε, ἀνέβηκε,
κατέβηκε, κουράστηκε, δίψασε. Βρίσκει μιὰ βρύση, σκύβει νὰ
πιῇ νερὸ καὶ κάθεται νὰ ξεκουραστῇ. Καθὼς ἔσκυψε νὰ πιῇ, πέ-
φτει ἡ ζωγραφιά. Ἐκεῖνος δὲν τὸ ἔνοιωσε. Ξεκουράστηκε λίγο.

σηκώνεται, φεύγει· γυρίζει στὸ παλάτι καὶ στὴ γυναῖκα του.

Πᾶνε τὸ βράδυ οἱ παραγιοὶ τοῦ βασιλιᾶ νὰ ποτίσουν τ' ἄ-
λογα στὴ βρύση, ἐκεῖνα δὲν ἔπιναν, σκιαζόνταν κ' ἔφευγαν.
Γυρίζουν οἱ παραγιοὶ στὸ παλάτι, τοὺς ρωτᾷ ὁ βασιλιάς, ἂν
πότισαν τ' ἄλογα, λένε τὴν ἱστορία. Παίρνει ὁ βασιλιάς τ' ἄλογα.
τὰ πάει μόνος του στὴ βρύση. Σκύβει νὰ ιδῆ τί ἔχει τὸ νερὸ καὶ
δὲν πίνουν, βρίσκει τὴ ζωγραφιά. Μόλις τὴν εἶδε, ἀμέσως βγά-
ζει κήρυκα, ὅποιος βρεθῆ καὶ τοῦ πῆ ποιὰ εἶναι καὶ ποῦ μπορεῖ
νὰ τὴν βρῆ, θὰ τοῦ δῶσῃ τὸ μισό του βασιλείο.

Κατεβαίνει ἡ γριά ποῦ ὑπηρετοῦσε τὴν ὁμορφή τοῦ κόσμου
νὰ ψωνίσῃ, ἀκούει τὸν κήρυκα καὶ πάει στὸν βασιλιᾶ. Τοῦ λέει:

— Ἐννοια σου, ἐγὼ νὰ σοῦ τὴ φέρω. Μόνον νὰ ρθῆ μαζί
μου στρατὸς νὰ τὴν πάρουν, γιατί δὲν θὰ θέλῃ, καὶ νὰ μὲ βοη-
θήσουν σὲ ὅ,τι τοὺς πῶ.

Πάει ὁ στρατὸς μαζί, τοὺς κρύβει ἡ γριά στὸν πύργο.

Τὴν ἄλλη μέρα φεύγει ὁ Γιαννάκης, πάει στὸ κυνήγι. Σὰν
γύρισε κουρασμένος, ἔφαγε κ' ἔπεσε νὰ πλαγιάσῃ. Κάθεται ἡ
γυναῖκα του νὰ κεντήσῃ σιμά του, τῆς λέει ἡ γριά :

— Ἐλα κάτω, κυρά μου, νὰ κεντήσῃς, νὰ μὴ τὸν ζυπνήσῃς.

Κατεβαίνει ἐκείνη, πάει ἡ γριά, φωνάζει τοὺς στρατιῶ-
τες. Πᾶνε αὐτοὶ σκοτώνουν τ' ἄλογο, γιὰ νὰ μὴ μιλήσῃ τοῦ
Γιαννάκη, πιάνουν δένουν τὴν ὁμορφή. Ἀνεβαίνει ἡ γριά,
παίρνει τὸ σπαθὶ τοῦ Γιαννάκη, πάει ἐκεῖ ποῦ κοιμόταν,
τοῦ δίνει μιὰ καὶ τὸν σκοτώνει. Φωνάζει ὕστερα τοὺς στρα-
τιῶτες, τὸν κόβουν τρία κομμάτια κι ἄλλα τρία κομμάτια
τ' ἄλογο, σκάβουν ἕνα μεγάλο λάκκο καὶ ρίχνουν τὰ κομμά-
τια μέσα. Ρίχνουν καὶ τὰ τσαρούχια καὶ τὴ σκούφια μέσα.
μέσα τὰ χώνουν ὅλα μαζί, πετοῦν καὶ τὸ σπαθὶ του στὴ θά-
λασσα κ' ὕστερα παίρνουν τὴν ὁμορφή, κλειδώνουν τὸν πύργο
καὶ πᾶνε στὸ βασιλικὸ παλάτι. Πάει κ' ἡ γριά μαζί.

Ὁ βασιλιάς ἔκανε χαρὲς μεγάλες. Ἐδῶσε τῆς γριάς τὸ
μισό του βασιλείο, ἔβαλε τὴν ὁμορφή μέσα σὲ μιὰ ὀλόχρυση
κάμαρα, τῆς εἶχε δοῦλες καὶ παρακότες νὰ τὴν παραστέκουν
καὶ πῆγαινε καὶ τὴν ἔβλεπε κάθε πρωτῆ. Ἐκείνη οὔτε νὰ τὸν
δῆ, οὔτε νὰ τὸν ἀκούσῃ. "Ὅλο ἔκλαιγε...

"Ἄς ἀφήσωμε τὴ βασιλοπούλα κι ἄς πᾶμε στοὺς τρεῖς ἀδερ-

φους τοῦ Γιαννάκη. Ἐκεῖνοι ζοῦσαν εὐτυχισμένοι μὲ τις γυναῖκες τους στὰ βασιλεία τους.

Ἐνα πρωτὶ ξυπνᾷ ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου καὶ πάει νὰ ἰδῆ τὸ μῆλο ποῦ τοῦ εἶχε ἀφήσει ὁ Γιαννάκης, νὰ μάθῃ τί κάνει ὁ ἀδερφός του. Βλέπει τὸ μῆλο μαραμένο! Τὰ φύλλα του κίτρινα καὶ ξερά! Πάει ἀμέσως στὴ γυναῖκα του, τῆς λέει :

— Ὁ ἀδερφός μου ὁ Γιαννάκης κάτι κακὸ ἔπαθε. Πρέπει νὰ φύγω, νὰ πᾶ νὰ τὸν βρῶ.

Καβαλλικεύει τ' ἄλογό του, φεύγει. Πάει, βρίσκει καὶ τοὺς ἄλλους δυὸ ἀδερφούς. Φεύγουν καὶ οἱ τρεῖς μαζί, πᾶνε, πᾶνε... ρωτοῦσαν. Κανείς δὲν ἤξερε νὰ τοὺς πῆ, ποῦ ἦταν ὁ Γιαννάκης. Λέει ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου :

— Σταθῆτε, νὰ ρωτήσωμε τὸν πατέρα μου.

Ρωτοῦν τὸν ἡλιο καὶ τοὺς λέει :

— Θὰ πᾶτε στὸ τάδε μέρος, θὰ βρῆτε τὸν πύργο, θὰ σκάψετε καὶ θὰ τὸν βρῆτε.

Πᾶνε, σκάβουν, βρίσκουν τὸ Γιαννάκη καὶ τ' ἄλογο, ἀνταμώνουν τὰ κομματάκια, ἀλλὰ δὲν εἶχαν τ' ἀθάνατο νερό. Ξαναρωτοῦν τὸν ἡλιο κ' ἐκεῖνος τοὺς λέει :

— Τῆ μέρα ὅλη ποῦ γυρίζω ἐγώ, δὲν τό 'χω δεῖ πουθενά. Ρωτῆστε τὸ φεγγάρι, μήπως τὸ εἶδε τῆ νύχτα.

Πάει ὁ γυιὸς τοῦ φεγγαριοῦ, ρωτᾷ τὸ φεγγάρι, λέει τὸ φεγγάρι :

— Ἐγὼ ξέρω ποῦ εἶναι πίσω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βουνὸ ποῦ ἀνοιγοκλείνει. Νὰ δέσετε ἕνα λαγηνάκι στὸ πόδι ἑνὸς περιστεριοῦ καὶ ν' ἀφήσετε τὸ περιστέρι νὰ περάσῃ, νὰ βουτήξῃ, νὰ πάρῃ τὸ νερὸ καὶ νὰ προκάμῃ νὰ βγῆ, πρὶν κλείσῃ τὸ βουνό.

Δένουν αὐτοὶ τὸ λαγηνάκι, πετᾷ τὸ περιστέρι καὶ περνᾷ τὸ βουνό. Ἐφερε τ' ἀθάνατο νερό.

Τὸ παίρνουν, ραντίζουν τὸ Γιαννάκη, ραντίζουν καὶ τ' ἄλογο καὶ ζωντανεύουν! Χαρά, ἀγκαλιές, φιλιὰ...

Λέει ὁ Γιαννάκης :

— Σᾶς εὐχαριστῶ, ἀδέρφια, ποῦ μὲ γλυτώσατε. Τώρα θέλω νὰ βρῶ καὶ τὸ σπαθί μου, νὰ πᾶω, νὰ σκοτώσω ὅλους αὐτοὺς ποῦ μοῦ πῆραν τὴ γυναῖκα μου καὶ μοῦ ἔκαναν αὐτὸ τὸ κακό.

Φεύγουν καὶ οἱ τρεῖς, ρωτᾷ ὁ γυιὸς τοῦ ἡλίου τὸν πατέρα του. Λέει ὁ ἡλιος : « Δὲν τὸ βλέπω δὲν ξέρω ποῦ εἶναι ».

Ρωτᾷ τὸ φεγγάρι ὁ γυιὸς του, λέει τὸ φεγγάρι : « Δὲν τὸ εἶδα ».

Ρωτᾷ τὴ θάλασσα ὁ γυιὸς τῆς. Λέει ἐκείνη : « Ἐγὼ τὸ ἔχω ».

Βουτᾷ ὁ γυιὸς τῆς θάλασσας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του, πάει, ψάχνει, τὸ βρίσκει. Τὸ παίρνει καὶ τὸ δίνει τοῦ Γιαννάκη.

Εὐχαρίστησε πάλι ὁ Γιαννάκης τοὺς ἀδερφούς του. Φιλήθηκαν, ἔφυγαν ἐκεῖνοι, πῆγαν στὰ βασιλεία τους καὶ στίς γυναῖκες τους.

Καβαλλικεύει ὁ Γιαννάκης τ' ἄλογό του, σκύβει, τὸ χαϊδεύει καὶ τοῦ μιλεῖ :

— Ἐλα, καλὸ μου ἄλογο, νὰ πᾶ νὰ λευθερώσουμε τὴν κυρά μας τώρα!

Χυμᾷ τὸ ἄλογο, σὲ δυὸ λεπτὰ βρίσκεται ὄξω ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ. Μόλις βλέπουν οἱ στρατιῶτες τὸ Γιαννάκη, τοὺς ἔπιασε λαχτάρα! Πῶς βρέθηκε πάλι ζωντανός; ἀφοῦ τὸν ἔθαψαν καὶ τὸν εἶδαν σκοτωμένο!

Πᾶνε νὰ τὸν ἐμποδίσουν στὴν πόρτα, νὰ μὴ μπῆ. Τραβάει ἐκεῖνος τὸ σπαθί μιὰ ἀποδῶ, μιὰ ἀποκεῖ, τοὺς σκοτώνει ὅλους. Μπαίνει μέσα στὸ παλάτι, σκοτώνει τὸ βασιλιᾶ. Βρίσκει τὴ γριά, τὴν κάνει κομματάκια, κομματάκια. Πάει στὴν κάμαρα ποῦ ἦταν ἡ γυναῖκα του, τὴν ἀρπάζει, καβαλλικεύουν τ' ἄλογο, πᾶνε στὸν πύργο τους.

Ἡ ἔμορφη, τοῦ κόσμου μὲ τις μαγεῖες ποῦ ἤξερε, τραβάει πάλι τὸν πύργο μὲ τὰ χρυσὰ κλαδιά, τὸν παίρνει, μακραίνει ἀπὸ τὸν κόσμο, τὸν πάει στὸν τόπο ποῦ ἦταν πρῶτα. Καὶ ζοῦσαν οἱ δυὸ τους μὲ τὸ Γιαννάκη χαρούμενοι κι ἀγαπημένοι. Ἴσως νὰ ζοῦν ἀκόμα ἐκεῖ ἕως τώρα.

20. Ο ΑΚΑΜΑΤΗΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας τεμπέλης, μὰ τί τεμπέλης! Ἀκόμα κ' ἡ μάνα του τὸν βαρέθηκε κι ὅλη μέρα τὸν μάλωνε :

— Βρὲ ἀχαίρευτε, βρὲ τεμπέλη!

Βγῆκε, τ' ὄνομά του, ὁ Τεμπελο-Γιάννης!

Εἶδε κι ἀπόειδε κι αὐτός, παίρνει τὰ μάτια του καὶ φεύγει.

— Πάω νὰ βρῶ τὴν τύχη μου, εἶπε στὴ μάνα του.

Παίρνει δρόμο, ἀφήνει δρόμο, κουράστηκε. Κάθησε λίγο νὰ ξεκουραστῆ.

Νὰ κ' ἔρχεται ἕνας ἄνθρωπος. Τὸν ρωτᾷ τί ἔχει, γιατί φεύγει ἀπὸ τὸ σπίτι του κι ὁ τεμπέλης εἶπε τὴν ἱστορία του.

— Μὴ σὲ νοιάζει, τοῦ λέει ὁ ἄνθρωπος. Νὰ ρθῆς μαζί μου. Ἐντεκα μῆνες θὰ τρῶς καὶ θὰ πίνης δωρεάν, ἀλλὰ τὸν δωδέκατο μῆνα θὰ τὸν δουλέψης καὶ θὰ κάνης ὅ,τι θὰ σοῦ λέγω ἐγώ.

— Μπράβο, λέει ὁ τεμπέλης, καλὴ δουλειά. Θὰ ρθῶ μαζί σου.

Ἔτσι κ' ἔγινε. Ἐντεκα μῆνες ὁ τεμπελο-Γιάννης ἔτρωγε κ' ἔπινε τζάμπα! Ἀμα ἔφτασε ὅμως ὁ δωδέκατος μῆνας, πῆγε ὁ ἄνθρωπος στὰ σφαγεῖα καὶ διάταξε νὰ σφάζουν ἕνα βόδι, ἀλλὰ ν' ἀφήσουν ἀκέραιο τὸ δέρμα του. Πῆρε ὕστερα τὸ δέρμα τοῦ βοδιοῦ καὶ πῆγε σπίτι του. Λέει τώρα στὸν τεμπέλη:

— Ἐσύ, Γιάννη, θὰ μπῆς μέσα στὸ δερμάτι κ' ἐμεῖς θὰ σὲ

πᾶμε μακριὰ στὸ βουνό. Ἐκεῖ θὰ σ' ἀφήσουμε καὶ θὰ ῥθοῦν τὰ ὄρνια, νομίζοντας πὼς εἶναι βόδι καὶ θὰ σ' ἀνεβάσουν στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ. Θὰ σ' ἔχω δώσει μαζί σου κ' ἕνα μαχαϊράκι καὶ μόλις σ' ἀφήσουν τὰ ὄρνια κάτω, θὰ τρυπήσης τὸ δερμάτι καὶ θὰ βγῆς ἔξω καὶ θὰ κάνης ὅ,τι σοῦ λέμε ἐμεῖς ἀποκάτω. Ἐκεῖ ψηλά εἶναι κ' ἕνας μεγάλος πύργος.

Μπαίνει λοιπὸν μέσα στὸ δερμάτι ὁ Τεμπελογιάννης, τὸν πᾶνε κάτω ἀπ' τὸ βουνό καὶ τὸν ἀφήνουν ἐκεῖ. Αὐτοὶ πῆγαν κάπου ἐκεῖ κοντὰ καὶ κρύφτηκαν.

Κατεβαίνουν τότε τὰ ὄρνια, νομίζοντας πὼς εἶναι βόδι σκοτωμένο, ἀρπάζουν τὸ δερμάτι μὲ τὰ νύχια τους καὶ τ' ἀνεβάζουν στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ.

Μόλις τὰ ὄρνια τὸν ἀφήκαν κάτω καὶ κατὰλαβε πὼς τὰ πόδια του πατοῦσαν στὸ στέριο, σκίζει τὸ δερμάτι μὲ τὸ μαχαῖρι καὶ βγαίνει ἔξω, διώχνει καὶ τὰ ὄρνια. Ἐρχονται ἀποκάτω οἱ ἄλλοι καὶ τοῦ φωνάζουν :

— Ὅ,τι βρίσκεις, ρίχνε το κάτω.

Εἶχε ἐκεῖ πέρα θησαυρό! διαμάντια, φλουριά, μαργαριτάρια. Ἐπαιρνε λοιπὸν αὐτός μὲ τὶς χουφτες του καὶ τὰ πετοῦσε κάτω. Γέμιζαν αὐτοὶ ἀποκάτω τσουβάλια.

Στὸ τέλος πιά, ἄμα ἐχόρτασαν, τοῦ λέει ὁ ἄνθρωπος :

— Ἄντε, φτάνει πιά. Ἐμεῖς θὰ πᾶμε τώρα νὰ τ' ἀφήσωμε στὸ σπίτι καὶ θὰ ρθοῦμε νὰ σὲ πάρωμε.

Ἄλλὰ πῶς; Καλὰ τὸν ἀνέβασαν ἀπάνω τὰ ὄρνια, ἀλλὰ πῶς θὰ κατέβαινε :

Περίμενε κι αὐτός, περίμενε... Ποῦ νὰ φανοῦν αὐτοί! Πέρασαν δυὸ-τρεῖς μέρες, μαύρισε τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν πείνα.

Ἐκεῖ ποῦ συλλογιόταν τὴ μοῖρα του, βλέπει ἕξαφνα μπροστά του ἕνα λαγό. Πάει νὰ τὸν πιάσῃ, ξεφεύγει ὁ λαγός. Τὸν κυνηγᾷ ἀπ' ἐδῶ, τὸν κυνηγᾷ ἀπ' ἐκεῖ, χώνεται ὁ λαγός σὲ μιὰ τρύπα. Ἀπὸ πίσω του θὰ πάω, λέει, κι ἀρχίζει νὰ μεγαλῶνῃ τὴν τρύπα μὲ τὰ χέρια του. Μπροστά ὁ λαγός, πίσω αὐτός. Δῶσ' του κ' ἔσκαβε μὲ τὰ χέρια του. Τέλος βρέθηκε μέσα στὸν πύργο. Ὁ λαγός γάθηκε.

Ἐκεῖ πού τριγυροῦσε μέσ' στὸν πύργο, βρέθηκε στὴν κουζίνα. Στὴ φωτιά ἔβραζε σ' ἓνα μεγάλο καζάνι φαγητό. Ἄλλο πού δὲν ἤθελε κι αὐτός. Ρίχνεται μὲ τὰ μούτρα στὸ φαί. Χόρτασε καλά κ' ὕστερα βρῆκε μιὰ τρύπα στὸν τοίχο καὶ πῆγε καὶ κρύφτηκε.

Πάει νὰ τὸν πιάση, ξεφεύγει ὁ λαγός...

Σ' αὐτὸν τὸν πύργο καθόταν ἓνας δράκος. Ὅταν πῆγε στὴν κουζίνα γιὰ νὰ φάη, κατάλαβε πὼς λείπει τὸ φαί κι ἄρχισε νὰ φωνάζη:

—Ὅποιος ἔφαγε τὸ φαί, ἄς βγῆ. Νὰ μὴ φοβάται. Δὲν θὰ τὸν κάνω τίποτα. Θὰ τὸν κάνω ἀδερφό μου. Θέλω νὰ τὸν ἔχω γιὰ συντροφιά.

Ξεθάρρεψε λοιπὸν κι ὁ Τεμπελογιάννης καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴν τρύπα του. Πάει καὶ βρίσκει τὸ δράκο. Ἦταν πολὺ γέρος καὶ καθόταν σὲ μιὰ κάμαρα. Τὰ γένηια του ἔφταναν μέχρι τὰ γόνατά του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ δράκος, ἔκανε χαρὲς μεγάλες πού θὰ εἶχε πιά συντροφιά.

—Ὅλα ὅσα εἶναι μέσα στὸν πύργο εἶναι δικά σου, τοῦ εἶπεν ὁ δράκος. Κάτω στὸ ὑπόγειο εἶναι δώδεκα κάμαρες. Νά, πάρε καὶ τὰ κλειδιά, νὰ πᾶς νὰ τὶς ἀνοίξης. Τοῦ ἔδωκε ἕντεκα κλειδιά.

Αὐτὸς δὲν τὸ κατάλαβε. Παίρνει τὰ κλειδιά κι ἀνοίγει μιὰ-μιὰ τὶς ἕντεκα κάμαρες. Τί νὰ δῆ! Διαμάντια, μαργαριτάρια, φλουριά, γεμάτες μέχρι τὴν πόρτα! Πάει καὶ στὴν τελευταία κάμαρα, βλέπει πού δὲν εἶχε κλειδί νὰ τὴν ἀνοίξη. Σηκώνεται καὶ πάει στὸ δράκο.

—Ἐσύ μ' ἐμπιστεύτηκες ὅλο τὸν πύργο μὲ τόσο θησαυρό κ' ἓνα κλειδί δὲ μοῦ ἔδωκες, τοῦ λέει. Γιατί δὲ μοῦ δίνεις τὸ κλειδί τῆς τελευταίας κάμαρας;

—Ἐκεῖ μέσα ἐγὼ ἔπαθα, τοῦ λέει ὁ δράκος, καὶ δὲ θέλω νὰ πάθης κ' ἐσύ.

Ὅσο περνοῦσαν οἱ μέρες, τόσο ἐγίνονταν πιὸ πολὺ φίλοι.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ πού τὸν χτένιζε, ὁ δράκος ἀποκοιμήθηκε. Εἶχε τὸ κλειδί τῆς τελευταίας κάμαρας κάτω ἀπὸ τὰ γένηια του δεμένο. Κάνει ὁ Τεμπελογιάννης νὰ τὸ λύση καὶ νὰ τὸ πάρη, ζύπνησε ὁ δράκος.

—Ἐγὼ ἔπαθα σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα· γι' αὐτὸ δὲ σοῦ τό 'δινὰ τὸ κλειδί. Μὰ ἀφοῦ καλά καὶ σώνει θέλεις νὰ πᾶς σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα, σοῦ λέγω πὼς δὲν ἔχει ἐκεῖ μέσα τίποτα. Ἐχει μονάχα τρία παράθυρα καὶ μιὰ δεξαμενὴ στὴ μέση. Στὴν ἄκρη ἔχει τρεῖς καμαροῦλες. Θὰ μπῆς μέσα καὶ νὰ κρυφτῆς σὲ μιὰ γωνιά. Κατὰ τὸ βράδυ θ' ἀκούσης θόρυβο κ' εὐθὺς τρία περιστέρια. ἓνα ὅπὸ κάθε παράθυρο, θὰ μποῦν μέσα στὴν κάμαρα. Θὰ βουτήξουν στὴ δεξαμενὴ κ' ὕστερα θὰ πᾶνε μέσα στὶς καμαροῦλες καὶ θὰ γίνουν κοπέλλες, θὰ βγάλουν τὰ ρούχα τους, θὰ τὰ βάλουν στὴν ἄκρη καὶ θὰ βουτήξουν πάλι στὸ νερό. Αὐτὲς εἶναι νεράιδες. Ἄμα μπορέσης καὶ πάρης τὸ πουκάμισο τῆς μιανῆς

χωρίς νὰ σὲ πάρουν εἶδησι, καλὰ. Ἄλλιῶς θὰ πάθης μεγάλο κακό, ὅπως τὸ ἔπαθα κ' ἐγώ.

— Καλὰ, λέει αὐτός.

Παίρνει τὸ κλειδί καὶ πάει κι ἀνοίγει τὴν κάμαρα. Μπαίνει μέσα καὶ κρύβεται σὲ μιὰ γωνιά καὶ περιμένει.

Ἄμα βράδιασε, ἀκούστηκε ἡ βοή πού ἔρχονταν τὰ τρία περιστέρια, ἓνα ἀπὸ κάθε παράθυρο. Βουτοῦν στὴ δεξαμενὴ καὶ ὕστερα μπαίνουν καθένα στὴν καμαρούλα του καὶ βγαίνουν ἀπὸ κεῖ τρεῖς κοπέλλες πολὺ ὁμορφες. Βγάζουν τὰ ροῦχα τους, τὰ πετοῦν σὲ μιὰ γωνιά καὶ ξαναβουτοῦν μέσα στὸ νερό. Γέλια. τραγούδια, φωνὲς πιά, μὰ τί νὰ σᾶς πῶ!

Σηκώνεται τότε σιγά - σιγά ὁ Τεμπελογιάννης καὶ παίρνει τὸ πουκάμισο μιανῆς. Αὐτές, τέτοια παλαβομάρα πού εἶχαν, ποῦ νὰ τὸν πάρουν εἶδησι! Τὸ πῆρε τὸ πουκάμισο καὶ ξανακρύφθηκε.

Μόλις ἄρχισε νὰ ξημερώνη, οἱ νεράιδες βγῆκαν ἀπ' τὸ νερό, νὰ ἐτοιμαστοῦν γιὰ νὰ φύγουν. Πᾶν νὰ βάλουν τὰ ροῦχα τους, ψάχνει ἡ πιὸ μικρὴ καὶ πιὸ ὁμορφὴ γιὰ τὸ πουκάμισό της. τίποτα! Τὸ γυρεύει ἐδῶ, τὸ γυρεύει ἐκεῖ, γυρίζει ἐδῶ, γυρίζει ἐκεῖ, τίποτα! Ἡ ὥρα περνοῦσε κι αὐτὲς ἔπρεπε νὰ φύγουν.

Ντύθηκαν οἱ ἄλλες δυό, ἔγιναν περιστέρια καὶ ἔφυγαν. Ἐμεινε ἡ μικρότερη μοναχὴ μέσα στὴν κάμαρα.

Βγαίνει τότε ὁ Τεμπέλης ἀπὸ τὴν τρύπα ὅπου εἶχε κρυφτῆ καὶ τῆς δείχνει τὸ πουκάμισό της. Ἡ νεράιδα δὲν μπορεῖ πιά νὰ φύγῃ. Πάει ὁ Τεμπέλης στὸ δράκο κ' ἡ νεράιδα μαζί. Παίρνει ὁ δράκος τὸ πουκάμισο τῆς νεράιδας καὶ τὸ κρύβει μέσα σ' ἓνα σιδερένιο σεντούκι, τὸ κλειδώνει καλὰ καὶ βάζει τὸ κλειδί κάτω ἀπὸ τὰ γένεια του. Τὸ ἔδεσε στὰ γένεια του δηλαδὴ γιὰ νὰ μὴ μπορῆ ἡ νεράιδα νὰ πάρῃ τὸ πουκάμισό της καὶ νὰ φύγῃ.

Ζοῦσαν ἔτσι κ' οἱ τρεῖς πολὺ ὁμορφα.

Ὁ βασιλιᾶς τῆς χώρας αὐτῆς ἄκουσε πῶς στὸν πύργο τοῦ δράκου ζῆ μιὰ πολὺ ὁμορφὴ νεράιδα κ' ἤθελε νὰ τὴν δῆ. Τί νὰ κάνῃ, τί νὰ κάνῃ, σκέφθηκε νὰ κάνῃ ἓνα τραπέζι σ' ὅλες τὲς γυναῖκες τῆς πολιτείας. Τὲς προσκαλοῦσε κατὰ ἡλικίας. Ἄμα ἦρθε κ' ἡ μέρα πού θὰ ἔτρωγαν οἱ κοπέλλες, κοιτάζει ὁ βασι-

λιᾶς νὰ ἰδῆ τὴ νεράιδα, κοιτάζει, τίποτα. Στέλνει λοιπὸν καὶ τὴν φωνάζει :

— Γιατί δὲν ἦρθες στὸ τραπέζι πού σὲ κάλεσα ; τῆς λέει.

— Ἐμ, δὲν μ' ἀφήνει ὁ ἄντρας μου. Πῆρε τὸ πουκάμισό μου καὶ δὲ μπορῶ νὰ βγῶ ἔξω.

Φωνάζει λοιπὸν τὸν ἄνθρωπο ὁ βασιλιᾶς· τὸν φοβέριξε πῶς θὰ τὸν σκοτώσῃ, μόνο νὰ πάῃ γρήγορα καὶ νὰ δώσῃ στὴ γυναῖκα του τὸ πουκάμισο.

Τί νὰ κάνῃ λοιπὸν αὐτός ; Πάει στὸ δράκο, παίρνει τὸ πουκάμισο καὶ τὸ δίνει στὴ γυναῖκα του.

Αὐτὴ μόλις τὸ πῆρε, τὸ βάζει γρήγορα - γρήγορα, γίνεται πάλι περιστέρι καὶ πέταξε. Προτοῦ φύγῃ, κάθησε στὸ μπαλκόνι τοῦ πύργου καὶ εἶπε :

— Ἄν εἶναι ἄντρας μου καὶ μ' ἀγαπᾷ, ἄς ἔρθῃ στὸ Γκιουνγκιορμεζ ὄβασί, (δηλαδὴ στὸν κάμπο πού ὁ ἥλιος δὲν βασιλεύει ποτέ), νὰ μὲ βρῆ.

Κ' ὕστερα χάθηκε.

Σηκώνεται λοιπὸν ὁ Τεμπελογιάννης μας, ἀποχαιρετᾷ τὸ δράκο καὶ ξεκινάει νὰ βρῆ τὴ γυναῖκα του.

Περπάτησε, περπάτησε, βρίσκει τρεῖς ἀνθρώπους πού μαλώνουν.

— Βρέ, τί πάθατε ; γιατί μαλώνετε ;

— Νά, μᾶς ἄφησε τρία πράματα ὁ πατέρας μας καὶ μαλώνομε ποιός θὰ τὰ πάρῃ.

— Ἐμ, τί πράματα εἶναι αὐτά ;

— Νά, τὸ ἓνα εἶναι αὐτὸ τὸ σπαθάκι. Ὅ,τι πῆς, τὸ κάνει.

Τὸ διατάζουν λοιπὸν νὰ πάῃ στὸ βουνὸ καὶ σὲ μισὴ ὥρα νὰ γυρίσῃ μὲ τρεῖς λαγούς καρφωμένους. Ἐτσι καὶ ἔγινε. Σὲ μισὴ ὥρα τὸ σπαθάκι εἶχε γυρίσει μὲ τοὺς λαγούς καρφωμένους.

— Μπά, δὲν εἶναι σπουδαῖο πρᾶμα, λέει ὁ Τεμπελογιάννης. Γιὰ, νὰ ἰδῶ τὸ ἄλλο.

— Νά, τὸ ἄλλο εἶναι ἓνα σκουφί. Ἄμα τὸ βάλῃς, δὲ σὲ βλέπουν.

— Μπά, δὲν εἶναι καὶ τίποτα σπουδαῖο, λέει πάλι ὁ τεμπέλης μας. Γιὰ, νὰ ἰδῶ καὶ τὸ ἄλλο.

—Τὸ ἄλλο εἶναι ἓνα κομμάτι χαλί. "Αἶμα κάτσης ἀπάνω, σὲ πάει ὅπου θέλεις.

—Δὲν εἶναι σπουδαῖα πράματα, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ μαλώνετε, θὰ σᾶς τὰ μοιράσω ἐγώ. Θὰ ρίξω μιὰ πέτρα μακριὰ γιὰ σημάδι, ἐσεῖς θὰ τρέξετε κι ὅποιος πάει πρῶτος θὰ πάρῃ τὸ σπαθάκι.

— Μπράβο, λένε οἱ ἄνθρωποι, καλὰ τὸ σκέφθηκες.

Παίρνει λοιπὸν μιὰ πέτρα καὶ τὴ ρίχνει ὅσο πιὸ μακριὰ μποροῦσε. Ἔτρεξαν τὰ τρία ἀδέρφια ποιὸς θὰ φθάσῃ στὸ σημάδι πρῶτος. Ἄρπάζει αὐτὸς μάνι-μάνι τὸ σκουφί, τὸ φορεῖ. Ἄρπάζει καὶ τὸ σπαθάκι καὶ κάθεται πάνω στὸ χαλί καὶ λέει:

— Χαλάκι μου, στὸ Γκιουν-γκιορμεζ ὄβασί.

Γυρίζουν ὕστερα τ' ἀδέρφια. Ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος, ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος... αὐτὸς πουθενά. Ἀγκαλιάζονται τώρα, φιλοῦνται καὶ λένε:

— Καλὰ πού βρέθηκε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ μᾶς πάρῃ τὸν πειρασμὸ γιὰ νὰ μονιάσωμε.

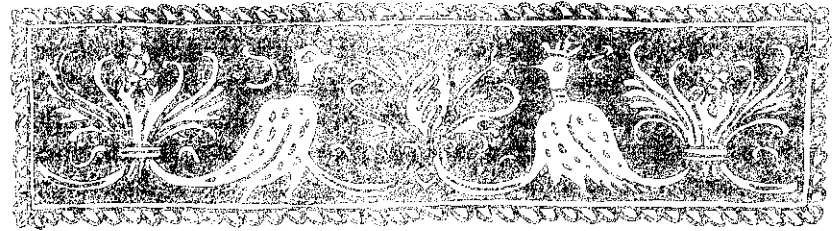
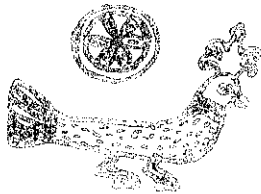
Στὸ μεταξὺ τὸ χαλάκι ἔφερε τὸν τεμπέλη στὸ Γκιουν-γκιορμεζ ὄβασί. Ρώτησε ἀπ' ἐδῶ, ρώτησε ἀπ' ἐκεῖ, ἔμαθε ποῦ εἶναι τὸ σπίτι τῆς γυναῖκας του. Βάζει λοιπὸν τὸ σκουφί καὶ πάει καὶ τὴ βρίσκει νὰ ὑφαίνει στὸν ἀργαλειό. Ἔτσι πού δὲ φαινόταν καθόλου μὲ τὸ σκουφί στὸ κεφάλι, ἄρχισε νὰ τὴν πειράζῃ: νὰ τραβᾷ τὰ μαλλιά της, νὰ σπᾷ τίς κλωστές, νὰ τὴν τσιμπᾷ.

— Ὅποιος εἶναι νὰ φανερωθῇ, λέει ἡ νεράιδα, καὶ δὲν θὰ τὸν κἀνω τίποτα.

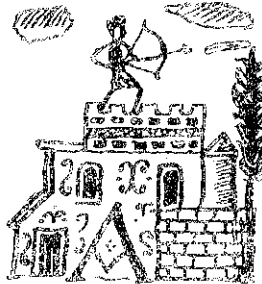
Βγάζει κι αὐτὸς τὸ σκουφί καὶ φανερώνεται.

Μόλις τὸν εἶδε ἡ γυναῖκα του, τὸν γνώρισε. Χαρὲς πιά κι ἀγκαλιάσματα. Κατάλαβε πὼς τὴν ἀγαποῦσε πολὺ, γιὰ νὰ ρηθῇ νὰ τὴ βρῇ στὸ μέρος αὐτὸ τὸ μακρινό.

Ἐκάναν λοιπὸν γάμο καὶ χαρὲς καὶ ζῆσαν αὐτοὶ καλὰ καὶ μεῖς καλύτερα.

21. Η ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΛΙΜΝΗ

ΡΧΗ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα τῆς ἀφεντιάς σας.

Ἦταν μιὰ φορὰ κ' ἓναν καιρὸ ἓνας βασιλιάς κ' εἶχε τρεῖς γιουὺς. Ἐμεγάλωσαν, ἤρθαν σὲ ἡλικία νὰ παντρευτοῦν. Εἶχε τρεῖς σαίττες ὁ γέρος ὁ βασιλέας καὶ τρία τόξα. Ἐδῶσε σὲ κάθε ἓνα γιὸ ἀπὸ ἓνα τόξο καὶ μιὰ σαίττα καὶ τοὺς εἶπε ν' ἀνεβουῦν στὸ ψηλότερο μέρος

τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ ρίξῃ κάθε ἓνας τὴ σαίττα του κι ὅπου πέσῃ, σὲ ὅποια αὐλή, ἐκεῖνο τὸ κορίτσι νὰ πάρῃ γυναῖκα.

Ἀνεβήκανε στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ παλατιοῦ. Ρίχνει ὁ μέγας τὴ σαίττα του, ἔπεσε σὲ μιὰ αὐλή, ὅπου ἦταν ἓνα ὠραῖο παλάτι. Ἐκεῖ ἦταν ἓνα ὠραῖο κορίτσι καὶ τὸ πῆρε γυναῖκα. Ἀνεβαίνει καὶ ὁ δεύτερος, ρίχνει τὴ σαίττα του, ἔπεσε σ' ἓνα ὠραῖο σπίτι κ' ἦταν ἓνα ὠραῖο κορίτσι μέσα καὶ τὸ πῆρε κι αὐτὸς γυναῖκα. Ἐμεινε τώρα ὁ μικρότερος, γιὰτὶ ὁ βασιλέας, πρὶν ἀκόμη τοὺς δώσῃ τὴ σαίττα, ἔκαμε τρία παλάτια χωριστὰ ἀπὸ τὸ δικό του καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδιά μου, νὰ παντρευτῆτε νὰ καθῆσετε στὰ παλάτια σας μὲ τίς γυναῖκες σας.

Εὐχαριστήθηκαν τὰ βασιλόπουλα, παντρεύτηκε ὁ μέγας, παντρεύτηκε ὁ δεύτερος, τώρα ἔχομε τὸν μικρό.

Ὁ μικρὸς ὅλο ἀργοποροῦσε, σήμερα νὰ ρίξῃ τὴ σαίττα του, κύριο νὰ ρίξῃ τὴ σαίττα του. Περνοῦσε ὁ καιρὸς ἔτσι. Ἐκάναν

τραπέζι τὰ βασιλόπουλα, προσκαλοῦσαν τὸν πατέρα τους, τὴ μητέρα τους, διασκέδαζαν.

Ἐκεῖ ποῦ ἔτρωγαν μιὰ ἡμέρα στοῦ ἀδερφοῦ τοῦ μεγάλου, τοῦ λέει τοῦ μικροῦ του γιου ὁ βασιλέας.

— Παιδί μου, ἂν θέλῃς νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴ μου, νὰ ρίξῃς τώρα τὴ σαίττα σου καὶ σύ, νὰ παντρευτῆς, νὰ ἰδῶ κ' ἐγὼ τὴ γυναῖκα σου καὶ νὰ πεθάνω εὐχαριστημένος.

Τότε εἶπε τὸ βασιλόπουλο.

— Ἐγὼ πατέρα μου, δὲ θέλω νὰ σοῦ χαλάσω τὴν καρδιά σου. Αὐριο κ' ἐγὼ θὰ ρίξω τὴ σαίττα μου καὶ ὅπου πέσῃ, θὰ πάρω κ' ἐγὼ γυναῖκα.

Ἐημέρωσε ὁ θεὸς τὴν ἡμέρα, ἀνεβαίνει στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ παλατιοῦ, ρίχνει τὴ σαίττα του, τὴν βλέπει καὶ πῆγε μακριὰ - μακριὰ καὶ ἔπεσε σ' ἓνα μέρος. Κατεβαίνει τὸ βασιλόπουλο, κοιτάει ἀπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ, μήτε σπίτι ἦταν ἐκεῖ ποῦ ἔπεσε ἡ σαίττα του, μήτε τίποτα. Κοιτάζει νὰ βρῆ τὴ σαίττα τοῦ ποῦ εἶναι καὶ τί νὰ ἰδῆ; Μία λίμνη μεγάλη καὶ μέσ' στὴ μέση τῆς λίμνης μιὰ μπακακοῦ καὶ βάσταγε στὰ δόντια τῆς τὴ σαίττα καὶ κολύμπαιε νὰ πάῃ στὴ φωλιά τῆς.

Δὲ χάνει καιρὸ, ὁρμᾷ μέσα στὴ λίμνη, τσακώνει τὴ μπακακοῦ μὲ τὴ σαίττα του. Τὴν παίρνει καὶ πάει στὸ σπίτι του. Τὴν ἔβαλε σὲ μιὰ κάμαρα τῆ μπακακοῦ. Μιὰ λύπη, ἓνα κακό, τί νὰ πῆ στὸν πατέρα του; Διώχνει ὄλους τοὺς δούλους, μὴ μάθουν οἱ νυφάδες του τίποτα καὶ τὸν περιπαίξουν καὶ τὸρριξε στὸ κυνήγι.

Μιὰ μέρα ἔφερε ἓνα κυνήγι. πολὺ καλό. Τὸ κρέμασε ἀπὸ πίσω ἀπ' τὴν πόρτα καὶ λέει:

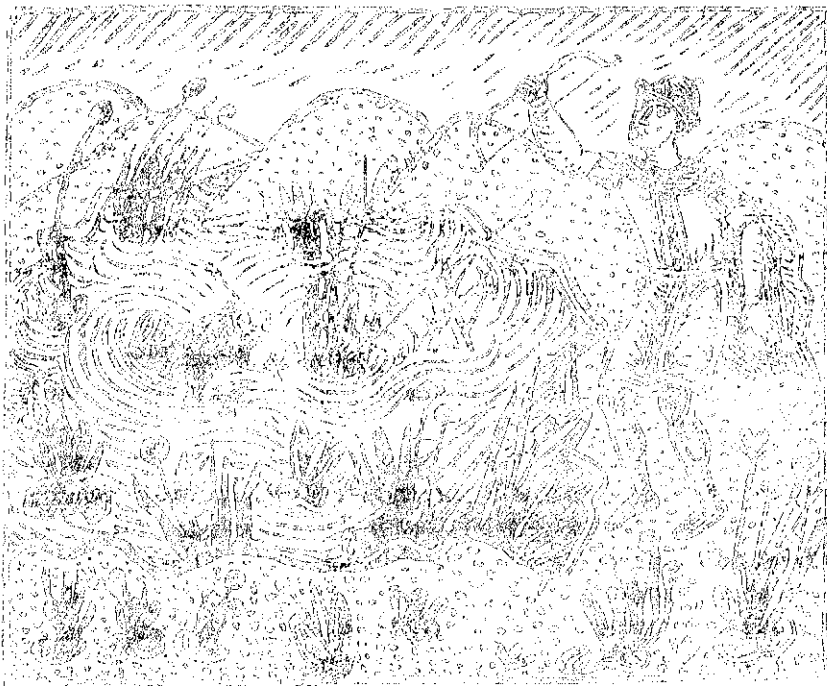
« Ἄς πάω στὸν πατέρα μου νὰ ξεμολογηθῶ, νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ μὴ τὸ πῆ σ' ἀδέρφια μου· ἀλλὰ αὐτὴ ἦταν ἡ μοῖρα μου ».

Πῆγε στὸν πατέρα του, τοῦ εἶπε ὅ,τι συνέβη.

Ὁ πατέρας του λυπήθηκε πολὺ, γιατί ἀδίκησε τὸ καλύτερό του παιδί, γιατί τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους δυὸ γιουὺς τὸ μικρότερο. Τοῦ εἶπε:

— Ἐ, παιδί μου! Αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μείνῃς ἀνύπαντρος.

Ὅσο ἦταν τὸ βασιλόπουλο μὲ τὸν πατέρα του, ἡ μπακακοῦ ἐνοικοκῦρευε στὸ σπίτι. Βγῆκε, μωρὲ μάτια μου, ἀπ' τὸ καβούκι τῆς κ' ἦταν μιὰ ὠραία βασιλοπούλα μὲ κάτι μεταξωτὰ πουκάμισα, ὠραῖα ροῦχα· ἀνασκουμπώθηκε, ἔβαλε φωτιά, ἔμαγέρεψε τὸ κυνήγι· ἔστρωσε τὸ τραπέζι, ἔβαλε τὰ φαγιά ὅλα

Μιὰ μπακακοῦ βάσταγε στὰ δόντια τῆς τὴ σαίττα.

ἀπάνω, κ' ὕστερα μπῆκε στὸ καβούκι καὶ κάθησε στὴν ἀγκωνίτσα τῆς.

Ἦρθε τὸ βασιλόπουλο, ἐμπῆκε στὸ σπίτι του. Τί νὰ ἰδῆ; συγυρισμένα, μαγειρεμένα, ἐπέντιζε τὸ φαί.

— Μπά! λέει, ποιὸς τάχαμε τοῦτα! τηράει ἀπὸ δῶ, τηράει ἀπὸ κεῖ, δὲ βλέπει κανένα. Ἐκάθησε, ἔφαγε, ἔβαλε καὶ σ' ἓνα πιάτο τῆς μπακακοῦς τὸ καλύτερο φαί καὶ τὸ ἔβαλε ἀπάνω στὸ

τραπέζι· ανέβασε άπάνω στο τραπέζι και τή μπακακού και έφυγε.

“Όταν έγύρισε πίσω, βρήκε τὸ σπίτι συγυρισμένο, τὰ πιάτα πλυμένα όλα, κι άνθρωπο δὲ βλέπει κανένα.

—“Α! μά, λέει, τί εἶναι τοῦτο δῶ μέσα; αύριο θά πάω στοῦ κυνήγι, θά φέρω ἕνα κυνήγι και θά τὸ κρεμάσω πάλι στην πόρτα και θά κρυφτῶ.

Τὴν ἄλλη μέρα σηκώθηκε, πήγε στοῦ κυνήγι, σκότωσε κάμποσα πουλιά και τὰ κρέμασε στη πόρτα. Ἐντύθηκε, κατέβηκε ἀπ’ τὶς σκάλες, κλειδώνει τὴν ὄξω πόρτα κ’ ὕστερα μπαίνει ἀπὸ μιὰ μικρὴ πόρτα τοῦ περβολιοῦ και ἔρχεται και μπαίνει στοῦ παλάτι.

Τοῦτη ἄμα εἶδε πὼς ἔφυγε ὁ βασιλέας και ἄκουσε πὸ κλειδῶσε τὴν πόρτα ἀπ’ ὄξω, βγαίνει ἀπ’ τὸ καβούκι τῆς και ἔγινε μιὰ ὠραία βασιλοπούλα,

*νά πῆ τοῦ ἡλιου νά σταθῆ,
τ’ αὐγερινῶ νά λάμψη.*

Τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο και τὰ ἔχασε ἀπ’ τὴν ὁμορφιά τῆς. Πάει στοῦ παραθύρι ἐκείνη και χτυπάει τὰ χέρια τῆς. Βλέπει τώρα τὸ βασιλόπουλο ἕνα βαθρακάκι πούφ! πούφ! και ἀνέβαινε τὶς σκάλες. Καθὼς ἐπῆγε μπροστὰ στην μπακακού, πετάει τὸ καβουκάκι του και ἄρχισε τὴ δουλειά, γιατί ἔγινε κι αὐτὸ ἕνα κορίτσι. Ἄρχισε, μάδησε τὰ πουλιά, ἄναψε φωτιά και μαγέρεψε. Τὸ βοήθησε και ἡ βασιλοπούλα.

Σὰν τελείωσε τὶς δουλειές τῆς ἡ μικρὴ μπακακού, μπῆκε στοῦ καβούκι τῆς κ’ ἔφυγε. Μπῆκε τότε και ἡ μπακακού ἡ μεγάλη στοῦ καβούκι τῆς και κάθησε στην ἀγκωνή τῆς.

Τότε τὸ βασιλόπουλο ἀγάλια-ἀγάλια, ὅπως ἦρθε, ἔφυγε ἀπ’ τὴ μικρὴ πορτίτσα και ἦρθε πάλι ἀπ’ τὴ μεγάλη πόρτα· ξεκλειδῶσε κι ἀνέβηκε ἀπάνω. Ἐπῆγε μέσα στην κάμαρα, εἶδε τὸ τραπέζι ἔτοιμο, ἐκάθησε, ἔφαγε· ὕστερα περπατοῦσε μέσα στην κάμαρα ἀπάνω, κάτω, πήγε κοντὰ στην μπακακού ὕστερα, και τὴν ἐχάιδεψε. Τῆς εἶπε :

—“Ε! ἐσύ ἦσουν τῆς τύχης μου. Ὅ,τι κι ἂν εἶσαι ἐγὼ θά

μείνω ἀνύπαντρος, ἀφοῦ πῆρες τὴ σαίττα μου στὰ δόντια σου· δὲ θά φροντίσω νά βρῶ γυναῖκα νά πάρω. Νά μοῦ μίλαγες τουλάχιστον και νά μοῦ πέρναγε ἡ ὠρα μου, και νά μοῦ ἔλεγες ποιὸς ἔρχεται και μοῦ κάνει αὐτὰ τὰ φαγιά;

Ἡ μπακακού τὸν ἐκοίταζε καλά-καλά και δὲν ἔλεγε τίποτα.

Ἄπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ, δὲν ξέρω πὼς, μαθεύτηκε πὼς ἡ σαίττα τοῦ ἔπεσε σὲ μιὰ λίμνη και ἔχει μιὰ μπακακού στοῦ σπίτι του.

Τοῦ λένε μιὰ μέρα οἱ νυφάδες τοῦ :

— Δὲ μᾶς φέρνεις και μᾶς τὴ γυναῖκα σου, νά τὴν δοῦμε;

—Ἐγὼ δὲν παντρεύτηκα, τοὺς λέει τὸ βασιλόπουλο, πὼς νά σᾶς φέρω τὴ γυναῖκα μου νά τὴν ἰδῆτε! και τὸν πῆρε τὸ παράπονο κ’ ἔφυγε.

Πῆγε στοῦ σπίτι του, ἤυρε πάλι τὸ φαῖ ἔτοιμο, ἐκάθησε κ’ ἔφαγε.

Μιὰ μέρα ἐκρύφτηκε πάλι και καθὼς ἐπῆγε νά χτυπήσῃ τὰ χέρια τῆς, γιὰ νά ἔρθῃ ἡ μικρὴ μπακακίτσα, τρέχει τὸ βασιλόπουλο και ἀρπάζει τὸ καβούκι τῆς μπακακούς και τὸ ρίχνει μέσα στη φωτιά. Τρέχει ἡ μπακακού, φωνάζει :

— Καίομαι! καίομαι! και ἀρπάζει τὸ βασιλόπουλο τὸ καβούκι ἀπ’ τὴ φωτιά και τὸ ρίχνει μέσα σὲ μιὰ χρυσὴ λεκάνη μὲ νερό. Τότε ἔπεσε στὰ πόδια τῆς και τὴν παρακαλοῦσε νά μὴν μπῆ πιά στοῦ καβούκι τῆς, νά τὸν λυπηθῆ, και τῆς ἔλεγε :

— Δὲ βλέπεις τί ὑποφέρω, νά μὴν μπορῶ νά βγῶ στὸν κόσμο, νά μὲ κοροϊδεύουν τὰ ἀδέρφια μου, ἐνῶ εἶσαι σὺ ὠραιότερη και ἀπὸ τὶς δυὸ νυφάδες μου :

Τότε τοῦ εἶπε ἐκείνη, ὅτι :

— Ἡ οἰκογένειά μου εἶναι βασιλική, ἀλλὰ ὁ θεὸς μᾶς καταράστηκε και βούλιαξε τὸ βασιλεῖό μας και γιὰ νά ζοῦμε και νά ὑποφέρουμε, μᾶς ἔδωσε ὁ θεὸς τοῦτο τὸ καβούκι γιὰ νά ζοῦμε μέσα στη λίμνη και εἶναι και τὰ ἀγαθὰ μας μέσα στη λίμνη, τὸ βίος μας, ὅλα μας· και ἕνας μάγος μᾶς εἶπε, ὅτι, σὰ βρεθῆ κανένας και μὲ ἀγαπήσῃ και δὲ βλαστημᾷ τὴν ὠρα πὸ μὲ ἤυρε, θά γίνω ἄνθρωπος κ’ ἐγὼ ἔμενα μπακακού, γιὰ νά σὲ δοκιμάσω· ἀφοῦ σὲ εἶδα πὼς εἶσαι τόσο καλὸς ἄνθρωπος, θά σὲ κάμω εὐτυχῆ και θ’ ἀφήσωμε τὶς νυφάδες σου νά μείνουν μὲ τὰ περιγέλια τους.

Τότε εκείνος ευχαριστήθηκε πολύ για την ευτυχία του κ' εκείνη, του είπε να ρίξει το καβούκι μέσα στο πηγάδι, για να είναι πάντα δροσερή. "Ερριξε κείνος το καβούκι και τής είπε :

— "Όσο θέλεις καθόμαστε οί δυο μαζί και δε λέμε σε κανένα τίποτε.

Μιά μέρα ήταν η γιορτή του γέρου του βασιλέα. 'Ο μεγάλος ο αδερφός έκαμε τραπέζι και τους προσκάλεσε όλους να πάνε. Τόν μικρό τόν κοροϊδεύανε. Του έλεγαν :

— Δεν μ'ας φέρνεις και σύ τή γυναίκα σου να την ιδούμε, να ποούμε τίποτα, να διασκεδάσουμε ;

Κείνος έφυγε και πήγε στο σπίτι, λιγάκι λυπημένος. Του λέει η γυναίκα του.

— Τί έχεις και είσαι λυπημένος.

— Τί να 'χω ! κάνουν τραπέζι ο μεγάλος μου αδερφός, γιατί είναι η γιορτή του πατέρα μου και για να με μασκαρέψουν μου λένε και μένα να πάω με τή γυναίκα μου.

— Καλά, λέει αυτή, αν θέλεις, πάμε και αντί να μασκαρέψουν εκείνοι εμάς, θα μασκαρέψουμε εμείς εκείνους. "Αϊντε να π'ας εκεί στη λίμνη, που μ' επήρες, και να φωνάξεις κιαί-να-να, κιά-να-να. "Επειτα θ' ακούσης πί-κι-κι, πί-κι-κι. Θα π'ης μ' έστειλε η θυγατέρα σας ή 'Ανθούλα να μου δώσετε μια χρυσή βεργίτσα που 'χει στην άγκωνίτσα, και μια άργυρή και να μου δώσετε ένα αυγό χηνήσιο και δυο κοττήσια και να τα πάρης αυτά και να ρθης.

'Εκείνος ο κακόμοιρος ό,τι του έλεγε το έκαμνε. 'Επήγε στη λίμνη, έφώναξε, όπως του είπε η γυναίκα του, του έδωσαν τις δυο βέργες και τα τρία αυγά. κ' ήρθε στο σπίτι. Τότε εκείνη έρώτησε τόν άντρα της πότε είναι το τραπέζι. τής είπεν εκείνος αύριο.

Τήν άλλη μέρα εκείνη χτυπάει μια τή χρυσή βεργίτσα, πετάχτηκαν τρεις σκλάβες από μέσα, χτυπάει δυο, βγήκε μια σκλάβα με ένα κάνιστρο γεμάτο ρούχα χρυσά γυναίκεια και άντρίκεια, διαμαντικά, βραχιόλια. Στολίστηκε αυτή, στολίστηκε ο άντρας της με σπαθιά μαλαματένια, με ρολόγια, με γούνες, και με όλόχρυσα φορέματα. Τότε έδωσε τήν άσημένα βέργα στους δούλους κ' επήγαν κάτω στο δρόμο, έχτύπησαν τή

βέργα και γίνηκε ένα ωραίο άμάξι όλόχρυσο, με τέσσερα άλογα, όλόασπρα και καρτερούσαν στήν αύλή. Χτύπαγαν τα πόδια τους κάτω στα καλντιρίμια και πέταγαν φωτιές.

Οί συνυφάδες της έμπαιναν, έβγαιναν, γελοούσαν χά, χά, χά, πότε θα' ρθη ή μπακακοῦ και πότε θα' ρθη ή μπακακοῦ.

'Εκει πού χά ! χά ! χου ! γελούσανε, βλέπουν ένα ωραίο άμάξι με δούλους χρυσοντυμένους, με τέσσερα άλογα τ' άμάξι, και στάθηκε στη πόρτα τους. Κοιτάζουν με περιέργεια ποιός θα κατεβή από δώ. Βλέπουν και κατεβαίνουν οί δούλοι και πιάνουν μια ωραία κυρία απ' το χέρι και τήν κατεβάζουν απ' τήν άμαξα. Κοιτάζ' ή μια τήν άλλη. Κατεβαίνει και το βασιλόπουλο από πίσω.

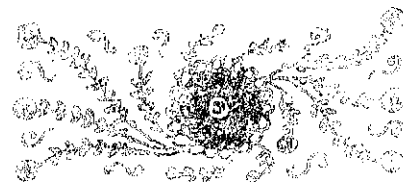
Τρέχουν τα δυο του αδελφια, ανεβάζουν τή νύφη άπάνω. Πηγαίνει εκείνη, φιλεί το χέρι του πεθερού της. Τήν άγκάλιασε ο πεθερός της, τήν έφίλησε. Του δίνει και το χηνήσιο αυγό του πεθερού της. Φιλεί το χέρι του ενός άντραδέρφου, του δίνει το ένα κοττήσιο αυγό. Φιλεί το χέρι του άλλου άντραδέρφου, του δίνει το άλλο αυγό.

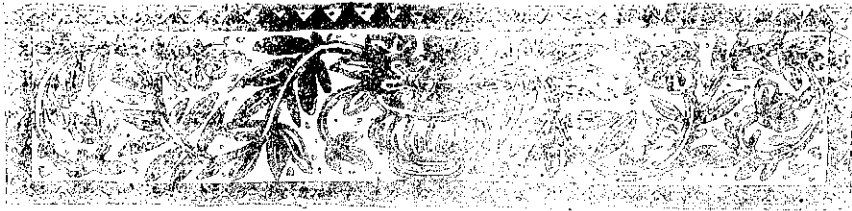
'Αρχινούν τα γέλια εκείνες.

— Βή ! χαρά στο πισκέσι ! αυγά μ'ας έφερε !

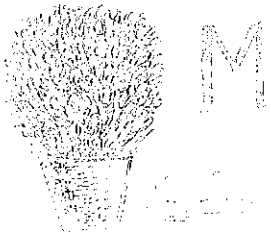
'Εκείνη δεν είπε τίποτα, μόνη έχαμογέλασε. Τότες είπε του πεθερού της να σπάση το αυγό, και τί να ιδούνε ; μια ωραία κορώνα μέσα, όλο διαμάντι. Το παίρνει μονάχη της με το χέρι της και το βάζει στο κεφάλι του πεθερού της. "Εσπασαν και τα άλλα δυο και είχαν μέσα από ένα ώρολόι με διαμαντένιες άλυσίδες.

Τότες είπαν το άντρόγυνο : ή σημερινή ήμέρα ας είναι και ή ήμέρα του γάμου μας. Τήν έώρτασαν με μεγάλη μεγαλοπρέπεια και όργανα, τουμπανα, χαρές μεγάλες. "Εγινε τήν ίδια μέρα ο γάμος τής 'Ανθούλας και ζήσανε κείνοι καλά κ' εμείς καλύτερα.

22. Η ΓΛΑΣΤΡΑ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένα άντρώγυνο και δέν είχε παιδιά. Η γυναίκα παρακαλούσε το θεό κ' έλεγε :

— Θεέ μου, δώσ' μου ένα παιδί κι ἄς είναι και μιὰ γλάστρα με τὸ βασιλικό.

Τὴν ἄκουσε ὁ θεός και τῆς ἔδωσε μιὰ γλάστρα με τὸ βασιλικό.

“Όσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, μεγάλωνε και ἡ γλάστρα με τὸ βασιλικό, και γίνηκε ἡ γλάστρα ἴσια με μιὰ λαγήνα, και ὁ βασιλικὸς ἴσια με ἕνα κλῆμα ἀμπελήσιο.

Τῆ γλάστρα τὴν εἶχε ἡ γυναίκα στὸ παράθυρο. Πέρασε μιὰ μέρα τὸ βασιλόπουλο, και σὰν τὴν εἶδε, τοῦ ἄρεσε. Βρόντησε τὴν πόρτα, τοῦ ἀνοιξε ἡ γυναίκα, και πῆγε ἀπάνω.

— Δέ μοῦ τὴ δίνεις αὐτὴ τῆ γλάστρα με τὸ βασιλικό ; τῆς λέει. Νά σοῦ δώσω ὅσα φλωριά θέλεις.

Συλλογίστηκε ἡ γυναίκα πὼς εἶναι φτωχιά και τὸ δέχτηκε. Τοῦ γύρεψε ἑκατὸ χιλιάδες φλουριά. Πῆγε τὸ βασιλόπουλο στὸ παλάτι, τῆς ἔστειλε τὶς ἑκατὸ χιλιάδες και πῆρε τὴ γλάστρα με τὸ βασιλικό. Πῆρε τὸ βασιλόπουλο τὴ γλάστρα και τὴν ἔβαλε στὸ παραθύρι, στὸν ὄντᾶ του, και τὴν πότιζε πρωτὶ και βράδου.

Τὸ βασιλόπουλο συνήθιζε νὰ τρώῃ μέσα στὸν ὄντᾶ του πάντα μεσημέρι και βράδου. Λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ βράδου πού πῆρε τὸ βασιλικό, τοῦ πῆγαν τὸ τραπέζι κ' ἔφαγε, και δέν τὸ σήκωσαν, καθὼς και πάντα.

Κάθησε τὸ βασιλόπουλο κάμποση ὥρα και καμάρωνε τὴ γλάστρα του, και ὕστερα πλάγιασε και κοιμήθηκε.

Στὸ κεφάλι του ἔκαιγε μιὰ λαμπάδα και στὰ πόδια του μιὰ καντήλα.

Λοιπὸν τὴν ὥρα πού ἀποκοιμήθηκε, βγαίνει ἀπὸ τὸ βασιλικὸ μιὰ κοπέλλα, πού ἡ ὁμορφιά της στὸν κόσμο δέ στάθηκε, και

Πέρασε μιὰ μέρα τὸ βασιλόπουλο, τοῦ ἄρεσε ...

ἀφοῦ ἔφαγε καλά - καλά, πῆρε τὴ λαμπάδα, τὴν ἔβαλε στὰ πόδια του, και τὴν καντήλα τὴν ἔβαλε στὸ κεφάλι του.

Τὸ πρωτὶ, σὰν ξύπνησε τὸ βασιλόπουλο, βλέπει τὰ φαγιά φαγωμένα, τὴν καντήλα στὸ κεφάλι του και τὴ λαμπάδα στὰ πόδια του ! Θαύμασε, γιατί ἡ πόρτα ἦταν μανταλωμένη.

Τῆ δεύτερη τῆ βραδιά, πάλι τὰ ἴδια. Τὸ βασιλόπουλο τότε παραφύλαξε και δέν ἀποκοιμήθηκε τὴν τρίτῃ τῆ βραδιά, και

ἕνα βγήκε ἡ κοπέλλα ἀπὸ τὸ βασιλικό, τὴν ἄφησε πρῶτα κ' ἔφαγε καὶ ὕστερα πού πῆγε νὰ πάρῃ τὴ λαμπάδα ἀπὸ τὸ κεφάλι του, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τῆς λέει :

— Γιατί, φῶς μου, δὲν ξεφανερώνεσαι, μόνο φυλάγεις κρυμμένη;

— Τώρα πιά μ' ἔπιασες, τοῦ λέει ἐκείνη. Μόνο μὴ μὲ φανερώσης σὲ κανένα.

— Καλό, δὲ σὲ φανερώνω, ἀπολογήθηκε τὸ βασιλόπουλο.

Καὶ πρόσταξε τὶς δούλες νὰ τοῦ πηγαίνουν πλεϊότερο φαγί.

Πέρασαν κάμποσοι μῆνες καὶ χρειάστηκε νὰ πάῃ τὸ βασιλόπουλο στὸν πόλεμο, μὲ τὸν πατέρα του μαζί. Τότε παράγγειλε στὴ μάνα του, πρῶτ' βράδου νὰ ποτίζη τὸ βασιλικό, καὶ νὰ πηγαίνουν πάντα οἱ δούλες τὰ φαγιά στὸν ὄντᾶ του, καὶ κανέναν ξένον νὰ μὴ μπῆ μέσα, μόνο νὰ ἔχη ἐκείνη τὸ κλειδί, ἐκείνη νὰ κλειδῶνῃ, ἐκείνη νὰ ξεκλειδῶνῃ. Εἶπε καὶ στὴν κοπέλλα :

— Ἐγὼ θὰ πάω στὸν πόλεμο. Τὸ τραπέζι θὰ σοῦ τὸ φέρουν πάντα, καὶ θὰ ποτίζη τὸ βασιλικό ἢ μάνα μου. Ἐσύ, νὰ μανταλώνεσαι, σὰν πλαγιάζης νὰ κοιμᾶσαι, ὅσο νὰ ῥθῶ ἀπὸ τὸν πόλεμο. Καὶ νὰ μὴ στενοχωριέσαι· ἐγὼ δὲ θ' ἀργήσω, θὰ ῥθῶ γρήγορα.

Ἐφυγε λοιπὸν τὸ βασιλόπουλο, καὶ ἡ βασίλισσα ξεκλείδωνε καὶ πῆγαινε τὸ τραπέζι ἢ δούλα, καὶ ὕστερα κλείδωνε πάλι καλά. Καὶ πρῶτ' βράδου πῆγαινε ἡ ἴδια ἢ μάνα του καὶ πότιζε τὸ βασιλικό.

Αὐτὸ τὸ βασιλόπουλο ἦταν ἀρραβωνιασμένο μὲ μιὰ βεζυροπούλα, καὶ ἀπὸ τότε πού φανερώθηκε ἡ κοπέλλα ἀπ' τὸ βασιλικό, τὴν παράτησε τὴν ἀρραβωνιαστικιά του, καὶ δὲν πῆγαινε καθόλου νὰ τὴ δῆ καὶ ἀπορροῦσε ἡ βεζυροπούλα γιατί ; Ἐλεγον στὸ βασιλόπουλο νὰ τοὺς στεφανώσουν, καὶ κεῖνο ἔλεγε πὼς δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμα, ὅσο πού πῆγε στὸν πόλεμο.

Τὸν καιρὸ πού ἔλειπε, πῆρε ἡ βεζύραινα τὴ θυγατέρα της, καὶ πᾶνε στὸ βασιλικὸ παλάτι, νὰ κάνουν συντροφιά τῇ συμπεθέρα τῇ βασίλισσᾳ. Ἀφοῦ πῆγαν καὶ κάθησαν κομμάτι, σηκώθηκαν καὶ σεργιάνιζαν τὸ παλάτι. Ἡ βεζυροπούλα εἶπε στὴν πεθερά της ν' ἀνοίξῃ τὸν ὄντᾶ τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της νὰ τὸν ἰδῆ.

— Ἀχ, κορίτσι μου, εἶπε ἡ βασίλισσα, ὁ ἀρραβωνιαστικός σου μοῦ καταπαράγγειλε κανέναν νὰ μὴ μπῆ μέσα στὸν ὄντᾶ του.

— Ἐ, γιὰ τὸ δικό μου τὸ χατῆρι θ' ἀνοίξῃς, λέει ἡ βεζυροπούλα.

Ἡ βασίλισσα, γιὰ νὰ μὴ τῆς χαλάσῃ τὸ χατῆρι, ξεκλείδωσε καὶ μπῆκε μέσα ἢ βεζυροπούλα, καὶ οἱ δυὸ συμπεθέρες ἀπομειναν ἔξω.

Ἡ κοπέλλα ἀπ' τὸ βασιλικό αὐτὴ τὴν ὥρα κάθονταν στὸ παραθύρι καὶ χτενίζονταν, καὶ τὰ μαλλιά πού ἔβγαζε τὸ χτένι, τὰ ῥιχνε στὴ θάλασσα, καὶ γίνονταν χρυσὰ ψάρια. Γιατί κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ ὄντᾶ ἦταν θάλασσα.

Ἄμα τὴν εἶδε ἡ βεζυροπούλα εἶπε μὲ τὸ νοῦ της :

— Μπά! ὁ ἀρραβωνιαστικός μου ἔχει μιὰ κοπέλλα στὸν ὄντᾶ του κ' ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω!

Καὶ τῆς δίνει μιὰ σκουντιὰ καὶ τὴ ρίχνει ἀπ' τὸ παράθυρο μέσα στὴ θάλασσα νὰ πνιγῆ.

Ἐκείνη τὴν ὥρα βασιλεὺς ὁ ἥλιος καὶ τὴν ἄρπαξε στίς ἀχτίνες του καὶ τὴν πάει στὴ μάνα του.

Ἡ βεζυροπούλα βγήκε ἀπ' τὸν ὄντᾶ, καὶ κλείδωσε πάλι ἡ βασίλισσα.

Ὑστερα πῆγε νὰ ποτίσῃ τὸ βασιλικό, καὶ τὸν βλέπει μαραμένο. Καὶ ἀπόρεσε, γιατί μαράθηκε! Τὸ βράδου ξεκλείδωνε καὶ πῆγε ἡ δούλα τὸ τραπέζι. Τὸ πρῶτ', πάει πάλι καὶ βλέπει τὸ βασιλικὸ ξερὸ καὶ τὰ φαγιά ἀπείραχτα. Καὶ ἦταν μέσα στὸ μεράκι ἡ βασίλισσα, γιατί νὰ εἶναι τὰ φαγιά ἀπείραχτα καὶ ὁ βασιλικὸς ξερὸς καὶ μαραμένος.

Ἀφοῦ πέρασαν δυὸ τρεῖς μῆνες, ἦρθε ὁ βασιλιάς καὶ τὸ βασιλόπουλο ἀπ' τὸν πόλεμο. Πάιρνει τὸ βασιλόπουλο τὸ κλειδί ἀπὸ τῆς μάνας του τὰ χέρια καὶ πάει ἔτσι στὸν ὄντᾶ του. Ἄνοίγει καὶ τί νὰ δῆ! Ὁ βασιλικὸς ξερὸς καὶ μαραμένος!

Ἄρχισε τὰ κλάματα, καὶ φωνάζει τῇ μάνα του :

— Γιατί, μάνα, δὲν τὸν πότιζες τὸ βασιλικό, μόνο τὸν ἄφησες καὶ ξεράθηκε ;

— Τὸν πότιζα, παιδί μου, καὶ δὲν ξέρω γιατί νὰ ξεραθῆ.

— Τότε, ξένος θά ἦρθε μέσα στὸν ὄντᾱ μου. Νὰ μοῦ τὸ πῆς ποιὸς ἦρθε;

— Νά, μιὰ μέρα ἦρθε ἡ πεθερά σου μὲ τὴν ἀρραβωνιαστικιά σου, νὰ μοῦ κάνουν συντροφιά, καὶ μὲ παρακάλεσε ἐκείνη, ν' ἀνοίξω τὸν ὄντᾱ σου, νὰ τὸν ἰδῆ. Καὶ γώ, γιὰ νὰ μὴν τῆς χελάσω τὴν καρδιά, τὸν ἀνοιξα καὶ τὸν σεριάνισε.

— Ἀχ! ἐκείνη τὸν ξέρανε. Γιατί νὰ τῆς ἀνοίξῃς;

Καὶ τὸ βασιλόπουλο, ἀπὸ τὴν θλίψη του, ἔπεσε σὲ μεγάλη ἀρρώστια. Θέλησε ἡ βεζυροπούλα νὰ πάη νὰ τὸν δῆ, μὰ τὴν ἐδιώξε.

Ἡ κοπέλλα τοῦ βασιλικοῦ ρωτοῦσε κάθε βράδου τὸν ἥλιο :

— Τί κάνει τὸ βασιλόπουλο : Ἦρθε ἀπ' τὸν πόλεμο ;

Καὶ ὁ ἥλιος τῆς ἔλεγε :

— Δὲν ἦρθε ἀκόμα.

Ἐνα βράδου ἀποκρίθηκε ὁ ἥλιος :

— Τὸ βασιλόπουλο ἦρθε κ' εἶναι ἄρρωστο. Ὁ πατέρας του φώναξε τοὺς καλύτερους γιατροὺς, μὰ δὲν μποροῦν νὰ νιώσουν τὴν ἀρρώστια. Τὰ μάτια του τὰ ἔχει ριγμένα ὅλο στὸ βασιλικὸ καὶ ἦρθε σὲ κίνδυνο νὰ πεθάνῃ.

— Σὲ παρακαλῶ πολὺ, εἶπε ἡ κοπέλλα, αὔριο ποὺ θὰ πᾶς νὰ φέξῃς τὸν κόσμο, πάρε με καὶ μένα στὶς ἀχτῖνες σου καὶ βάλε με μέσα στὸ βασιλικό. Πολὺ σὲ παρακαλῶ.

— Σὲ παίρνω, εἶπε ὁ ἥλιος.

Καὶ τὸ πρῶτ, τὴν ἄρπαξε στὶς ἀχτῖνες του καὶ τὴν ἔβαλε μέσα στὸ βασιλικό. Κ' εὐθὺς ὁ βασιλικὸς πρασίνισε καὶ ἦρθε στὸν ἑαυτὸ του.

Μόλις τὸν εἶδε τὸ βασιλόπουλο πὼς πρασίνισε, τὸν ἄφησε ἡ ἀρρώστια του καὶ τοὺς βγάξει ὅλους ἀπ' τὸ δωμάτιό του καὶ θαρροῦσαν πὼς τρελλάθηκε.

Τὸ βράδου γύρεψε καὶ τοῦ πῆγαν τὸ τραπέζι μὲ τὰ φαγητά, καὶ μανταλώθηκε, καὶ βγῆκε ἡ κοπέλλα ἀπὸ τὸ βασιλικό. Τῆ ρώτησε τότε πὼς ἔγινε καὶ χάθηκε καὶ μὲ τί τρόπο ἦρθε πίσω πάλι. Καὶ ἡ κοπέλλα τοῦ εἶπε :

— Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ καθόμουν στὸ παράθυρο καὶ χτένιζα τὰ μαλλιά μου, ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μιὰ κοπέλλα καὶ μοῦ δωσε μιὰ σκουντιὰ νὰ πέσω μέσα στὴ θάλασσα. Ἐκείνη τὴν

ὥρα βασίλευε ὁ ἥλιος καὶ μ' ἄρπαξε στὶς ἀχτῖνες του καὶ μὲ πῆγε στὴ μάνα του. Καὶ κάθε βράδου τὸν ρωτοῦσα τί κάνεις. Καὶ ἅμα μοῦ εἶπε πὼς ἦσουν βαριά, τὸν παρακάλεσα καὶ μ' ἔφερε.

Καὶ τὸ βασιλόπουλο τῆς εἶπε :

— Αὐτὴ ποὺ σὲ σκούντησε εἶναι ἡ βεζυροπούλα ἡ ἀρραβωνιαστικιά μου, καὶ κεῖνο ποὺ θέλησε ἐκείνη νὰ σοῦ κάνῃ ἔσένα, νὰ τῆς τὸ κάνωμε ἐμεῖς, νὰ βάλῃ γνώση.

Τὴν ἄλλῃ τῆ μέρα λοιπὸν εἶπε στὴ μάνα του νὰ ἐτοιμαστοῦνε νὰ κάνουν τὴ χαρά, νὰ στεφανωθῆ μὲ τὴ βεζυροπούλα.

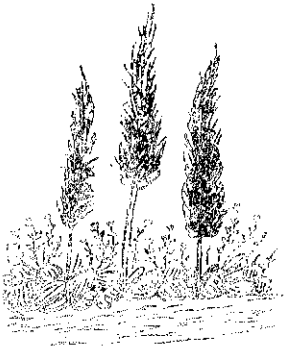
Ἐδωσαν εἶδηση καὶ στὸ βεζύρη καὶ ἐτοιμάστηκε καὶ κείνος καὶ τὸ βράδου ποὺ ἔφεραν τὴ νύφη, γιὰ νὰ κάνουν τὰ κνιάσματα, τὴν πῆρε τὸ βασιλόπουλο στὸ δωμάτιό του καὶ τὴν ἔριξε ἀπὸ τὸ παράθυρο μέσα στὴ θάλασσα, νὰ τὴν φᾶνε τὰ ψάρια.

Καὶ βγῆκε τότε ἡ κοπέλλα ἀπ' τὸ βασιλικὸ καὶ ὅλοι θαρροῦσαν πὼς εἶναι ἡ βεζυροπούλα καὶ τῆς κνιάσανε τὰ χέρια, καὶ τὴν Κυριακὴ γίνηκε ὁ γάμος καὶ τοὺς στεφάνωσαν. Κ' ἦμον κ' ἐγὼ κ' ἔκκανα σεριάνι.

23. Η ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς και μιὰ βασίλισσα και δέν είχαν παιδιά. Παρακαλοῦσαν μέρα νύχτα τὸ θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἕνα παιδάκι κι ὁ θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή τους καὶ τοὺς ἔδωσε ἕνα κοριτσάκι.

Ἄμα ἦρθε ἡ τρίτη μέρα, ἦρθαν τὴ νύχτα οἱ Μοῖρες νὰ μοιράνουν τὸ παιδί.

Εἶπε λοιπὸν ἡ μιὰ: Νὰ γίνῃ ὁμορφη, πού νὰ μὴν ὑπάρχῃ στὸν κόσμον ἄλλη τέτοια ὁμορφιά.

— Ναι, λέει ἡ ἄλλη, μά, σὰν γίνῃ δεκαοχτὼ χρονῶν καὶ πιάσῃ ἄδράχτι, νὰ πεθάνῃ.

Λέει τότε ἡ τρίτη:

— Ὅχι! νὰ μὴ πεθάνῃ, ἀλλὰ νὰ κοιμηθῇ ἑκατὸ χρόνια!

Ὁ βασιλιάς δέν κοιμῶταν καὶ τ' ἄκουσε καὶ γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὴν κόρη του ἀπὸ τέτοιο κακό, πρόσταξε νὰ κάψουν ὅλα τ' ἄδράχτια μέσα στὸ βασίλειό του.

Τὸ κορίτσι μεγάλωνε κ' εἶχε ἀπάνω του ὅλες τὶς χάρες καὶ τὶς ὁμορφιές. Ὅλα πῆγαιναν καλά. Ὅταν ὁμως ἔγινε δεκαοχτὼ χρονῶν, μιὰ μέρα πού ἔλειπεν ὁ βασιλιάς κ' ἡ βασίλισσα, ἡ βασιλοπούλα μὲ μιὰν ἀρμαθιά κλειδιά στὰ χέρια γύριζε ἀπὸ τὴ μιὰ κάμαρα στὴν ἄλλη καὶ θάμαζε τὸ παλάτι τοῦ πατέρα της. Ἐφτασε καὶ σὲ μιὰ μικρὴ καμαρούλα. Τὴν ἀνοίξε μ' ἕνα

σκουργιασμένο κλειδί καὶ βρίσκει μέσα μιὰ γριά ὡς ἑκατὸ χρονῶ καὶ ἐκλωθε μὲ τ' ἄδράχτι.

— Καλημέρα, τῆς λέει. Τί κάνεις, κυρούλα;

— Κλώθω, παιδί μου, τῆς λέει.

— Μὰ τί πρᾶμα εἶναι αὐτὸ πού γυρίζει ἔτσι ὁμορφα; ρώτησε ἡ βασιλοπούλα καὶ θέλησε νὰ πάρῃ τ' ἄδράχτι στὰ χέρια της νὰ τὸ ἰδῇ.

Δέν πρόφτασε νὰ τ' ἀγγίξῃ κι ἀμέσως ἐκλείσει τὰ μάτια της κ' ἔπεσε σ' ἕνα ντιβάνι πού ἦταν ἐκεῖ κ' ἀποκοιμήθηκε. Τὴν ἴδια στιγμή ἀποκοιμήθηκε κι ὅλο τὸ παλάτι: Ὁ μάγερας, ὅπως μαγεύει με τὴν κουτάλα στὸ χέρι, οἱ θυρωροὶ ὄρθιοι μπροστὰ στὶς πόρτες. Ἀκόμα καὶ τ' ἄλογα καὶ τὰ σκυλιὰ κ' οἱ γάτες, ὅλα ἀποκοιμήθηκαν κι αὐτὸς ὁ βασιλιάς κ' ἡ βασίλισσα, ἅμα πάτησαν τὸ πόδι τους στὸ παλάτι, ἔπεσαν κι αὐτοὶ καὶ κοιμήθηκαν.

Ἀπόμεινε λοιπὸν τὸ παλάτι σφαιλιστὸ καὶ δέν φαινόταν ἀπὸ τὰ κλαδιά καὶ τοὺς βᾶτους πού βγῆκαν γύρω - γύρω. Μόνον τ' ἀπάνω - ἀπάνω μέρος φαινόταν λίγο.

Πέρασαν χρόνια καὶ χρόνια. Μερικὰ βασιλόπουλα ἔρχονταν καὶ πολεμοῦσαν νὰ πηδήσουν τὸ φράχτη καὶ νὰ μποῦν μέσα στὸ παλάτι, ἀλλὰ ἄδικα κοπίαζαν.

Ἀφοῦ πέρασαν τὰ ἑκατὸ χρόνια, ἕνα βασιλόπουλο πέρασε κυνηγώντας ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ρωτάει ἕνα γέρο πού ἀντάμωσε καὶ μαθαίνει τὴν ἱστορία τῆς βασιλοπούλας.

Ἄμα τ' ἄκουσε τὸ βασιλόπουλο, τοῦ ἄναψε ὁ πόθος νὰ πηδήσῃ τὸ φράχτη, νὰ μπῆ μέσα στὸ κάστρο καὶ νὰ ξυπνήσῃ τὴ βασιλοπούλα.

Κ' ἔτσι τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης μέρας τὸ βασιλόπουλο ἔρχεται κοντὰ στὸν φράχτη. Ὁ φράχτης ἀνοίξε δρόμο μονάχος του στὸ βασιλόπουλο κι αὐτὸ ἀνοίγει τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς καὶ μπαίνει μέσα. Τί νὰ ἰδῇ: Τὸν μάγερμα μὲ τὴν κουτάλα στὸ χέρι, τοὺς θυρωροὺς ὄρθιους μπροστὰ στὶς πόρτες νὰ κοιμοῦνται, τὰ σκυλιὰ καὶ τὰ γατιὰ πλαγιασμένα στὴν αὐλή, τὰ περισσότερια ἀπάνω στὰ κεραμίδια μὲ τὰ κεφάλια τους μὲς στὰ φτερά.

Μπήκε ύστερα μέσα στο παλάτι και καθώς ανέβαινε τις σκάλες, έβλεπε από τη μιὰ μεριά κι από την άλλη ανθρώπους ξαπλωμένους νὰ κοιμοῦνται. Μπαίνει σὲ μιὰ κάμαρα και βρίσκει τὸν βασιλιᾶ και τὴ βασίλισσα νὰ κοιμοῦνται. Τὸ ἴδιο κι ὅλοι οἱ δοῦλοι κ' οἱ δοῦλες.

Στὸ τέλος φτάνει και στὴν καμαρούλα και βρίσκει τὴ βασιλοπούλα νὰ κοιμᾶται στὸ ντιβάνι. Πάει κοντά, τὴν βλέπει, βλέπει τὴν ὁμορφιά της και σκύβει πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι της και τὴν φιλεῖ στὸ μάγουλο. Στὴ στιγμή ἡ βασιλοπούλα ἀνοιξε τὰ μάτια της και εἶπε :

—“Ὡχου! Ποιὸς ἦταν πού με ξύπνησε και δὲ μ' ἄφησε νὰ χορτάσω τὸν ὕπνο μου;

Τῆς λέει τὸ βασιλόπουλο :

— Μὰ ἑκατὸ χρόνια κοιμώσουν και θέλεις νὰ κοιμᾶσαι ἀκόμα;

— Δεκαοχτῶ χρονῶ εἶμαι κ' ἑκατὸ χρόνια κοιμώμουν;

— Δεκαοχτῶ χρονῶ εἶσαι, μὰ κοιμώσουν ἑκατὸ χρόνια! τῆς λέει τὸ βασιλόπουλο.

Σηκώνεται λοιπὸν αὐτὴ, κατεβαίνουν μαζί κάτω και βρίσκουν τὸν βασιλιᾶ και τὴ βασίλισσα. Εἶχαν ξυπνήσει κι αὐτοὶ και σαστισμένοι κοιτάζονταν. “Ἄμα εἶδαν τὴ θυγατέρα τους χάρηκαν κ' ἔκαμαν μεγάλη χαρά.

Τὴν ὥρα ἐκείνη ἄρχισαν οἱ μουσικὲς, οἱ κανονιές. Ἄναστήθηκε τὸ μαγεμένο παλάτι.

Ἔστερα ἔκαμαν τὸ γάμο, παντρεύτηκε τὸ βασιλόπουλο με τὴ βασιλοπούλα, και ζῆσαν ἐκεῖνοι καλὰ κ' ἐμεῖς καλύτερα.

24. Ο ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΕΤΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας γέρος και εἶχε τρία κορίτσια. Ἦταν πολὺ φτωχὸς και δὲν εἶχε πῶς νὰ ζήσει τὰ κορίτσια του. Γι' αὐτὸ πήγαινε και μάζευε χόρτα και τὰ πουλοῦσε στὴν πόλη.

Μιὰ μέρα λοιπὸν ἐκεῖ πού μάζευε τὰ χόρτα, εἶδε μιὰ μεγάλη βρούβα κ' ἔτρεξε με χαρὰ νὰ τὴ βγάλῃ. Τὴν τράβηξε, ἀλλὰ δὲν ἔβγαине κ' ἔβαλε ὅλη τὴ δυνάμη του νὰ τὴν ξεριζώσει. Ἐκεῖ

ὅμως πού τὴν τραβοῦσε, παρουσιάζεται ἄξαφνα ἀπομέσα ἀπὸ τὴ γῆ ἓνας ἀράπης και τοῦ φωνάζει ἄγρια : «Ἔ, γέροντα, γιατί τραβᾶς τὰ μαλλιά μου;»

Ἐκεῖ ὁ γέρος σηκώθηκε, εἶδε τὸν ἀράπη και τρόμαξε. “Ἄμα ἦρθε στὸν ἑαυτὸ του, εἶπε :

—“Ὁχι, Ἄλῃ μου, δὲν σοῦ τραβάω τὰ μαλλιά σου! Μιὰ βρούβα βρῆκα και θέλησα νὰ τὴν κόψω.

—Αὐτὴ ἡ βρούβα εἶναι τὰ μαλλιά μου, τοῦ εἶπεν ὁ ἀράπης. Τί τὰ θέλεις τὰ χόρτα πού τὰ μαζεύεις;

—Ἐγὼ τρία κορίτσια, τοῦ εἶπεν ὁ γέρος, και με τὰ χόρτα κὺτὰ πού πουλῶ ζῶ τὰ κορίτσια μου.

Τότε ὁ Ἄλῃς τοῦ ἔδωκε μιὰ φούχτα λίρες και τοῦ εἶπε :

-Νά πᾶς νά μοῦ φέρης μιὰ ἀπὸ τίς κόρες σου καὶ θά σέ κάνω πλούσιο.

Ὁ γέρος παραξενεύτηκε πολύ, ἀλλά δὲν εἶπε τίποτε. Ἐπῆγε στήν πόλη, ψώνισε διάφορα πράματα μέ τίς λίρες τοῦ ἀράπη καὶ γύρισε ἀργά τὸ βράδυ στὸ σπίτι του.

Τὰ κορίτσια του, μόλις τὸν εἶδαν μέ τόσα πράματα στά χέρια, πηδοῦσαν ἀπὸ τὴ χαρὰ τους καὶ ἄρχισαν νά τὸν ρωτοῦν, ποῦ βρῆκε τὰ λεπτά γιὰ τόσα πράματα. Κι ὁ γέρος τοὺς εἶπε, νά φᾶνε πρῶτα καλά κ' ὕστερα θά τοὺς πῆ.

Ἀφοῦ ἔφαγαν, ἄρχισεν ὁ γέρος νά τοὺς διηγίεται πῶς εἶδε τὸν ἀράπη, πῶς τὸν ἐμάλωσε, γιὰ τὸ τοῦ τραβοῦσε τὰ μαλλιά καὶ τί τοῦ ζήτησε νά τοῦ πᾶη. Ἐρώτησε πρῶτα τὴ μεγάλη, ἂν θέλῃ νά γίνῃ γυναῖκα τοῦ ἀράπη. Αὐτὴ ὅμως ἔπιασε τὰ κλάματα, τὸ ἴδιο καὶ ἡ δεύτερη. Ἡ τρίτη ὅμως ἡ μικρότερη εἶπε : «ἐγὼ θά πάω, γιὰ νά σωθῆτε ὅλοι σας».

Τὴν ἄλλη μέρα λοιπὸν τὸ πρῶτ' ἐκίνησεν ὁ γέρος μέ τὴ μικρότερῃ θυγατέρα του. Κι αὐτὴ ἀποχαιρέτησε τίς ἀδερφές της μέ κλάματα, γιὰ τὸ νόμιζε πῶς δὲν θά τίς ξαναἰδῇ.

Μόλις ἔφτασαν στὸ μέρος ποῦ ἦταν ἡ βρούβα, ὁ γέρος τὴν τράβηξε καὶ τότε μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε : «Ποιὸς εἶναι ;»

Ὁ γέρος ἀπάντησε :

— Ἐγὼ εἶμαι, Ἄλῃ, σοῦ ἔφερα τὸ κορίτσι μου.

Τότε βροντὴ καὶ σεισμὸς μέγάλος ἔγινε, ἀνοιξε ἡ γῆ καὶ φάνηκαν σαράντα σκαλοπάτια.

Ἄρχισαν πατέρας καὶ κόρη νά κατεβαίνουν τὴ σκάλα.

Μόλις ἔφτασαν κάτω, παρουσιάστηκε ὁ Ἄλῃς καὶ τοὺς εἶπε :

— Καλῶς ὀρίστε! Μὴ φοβᾶσαι, κοπέλλα μου. Ἐδῶ θά τὰ περάσης καλά.

Ἐδῶκε στὸ γέρο ἓνα σακκοῦλι λίρες καὶ ἔφυγε. Πρὶν φύγῃ, ἡ κόρη του τὸν παρακάλεσε νά στέλνῃ ἀπὸ κάποτε τίς ἀδερφές της νά τίς βλέπῃ.

Ἡ κοπέλλα τὰ περνοῦσε πολύ καλά, μὰ κάθε βράδυ ὁ ἀράπης τῆς ἔδινε ἓνα ποτὸ καὶ ἔπινε κ' εὐθὺς τὴν ἔπιανεν ὕπνος βαθὺς καὶ δὲν ἔβλεπε ὅσα γινότανε.

Μιὰ μέρα ἦρθαν οἱ ἀδερφές της καὶ τὴ ρώτησαν πῶς

περνᾶ. «Καλὰ περνῶ, λέει, μὰ δὲν ξέρω ποιὸς εἶναι ὁ ἄντρας μου, γιὰ τὸ βράδυ μοῦ δίνουν ἓνα ποτὸ κι ἄμα τὸ πιῶ μοῦ ἔρχεται ὕπνος βαθὺς καὶ κοιμοῦμαι». Τότε οἱ ἀδερφές της τῆς εἶπαν : «Ὅταν σοῦ δώσουν αὐτὸ τὸ ποτὸ, νά μὴν τὸ πιῆς, ἀλλά νά τὸ χύσης στὸν κόρφο σου, σ' ἓνα σφουγγάρι, γιὰ νά μὴν κοιμηθῆς». Ἔτσι καὶ ἔγινε. Τὸ βράδυ τὸ ἔχυσε τὸ ποτὸ στὸ σφουγγάρι κ' ἔκανε τὴν κοιμισμένη.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα βλέπει ἓνα χρυσοπράσινο ἀετὸ νά

... ἦρθαν οἱ ἀδερφές της καὶ τὴ ρώτησαν πῶς περνᾶ.

μπαίνῃ στὸ δωμάτιο, νά βγάλῃ τίς φτεροῦγες του, νά γίνεταί ἓνας ὠραῖος νέος καὶ νά πέφτῃ δίπλα της, ἀφοῦ κρεμοῦσε τὰ κλειδιά του κάτω ἀπὸ τὸ σαγόνι του.

Ἀφοῦ τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, ἡ κόρη παίρνει ζιγὰ-σιγὰ τὰ κλειδιά καὶ ξεκλειδώνει τὰ δωμάτια ἓνα-ἓνα μέ τὴν σειρά. Ἐκεῖ μέσα εἶδε ἄλλες νά πλένουν, ἄλλες νά σιδερώνουν, ἄλλες νά ράβουν καὶ τίς ρώτησε, γιὰ τὸ κάνουν ὅλα αὐτά. Κι

αὐτὲς τῆς εἶπαν : «Γιατὶ θὰ παντρευτῆ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός».

Αὐτὴ, ἀφοῦ κλείδωσε, πῆγε μὲ μεγάλη χαρὰ νὰ κρεμάσῃ πάλι τὰ κλειδιά. Τῆ στιγμῇ ὅμως ποὺ τὰ κρεμοῦσε, ξύπνησεν ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός καὶ γεμάτος θυμὸ φώναξε τὸν ἀράπη καὶ τοῦ εἶπε : «'Αλλῆ, 'Αλλῆ, ἡ γυναῖκα ποὺ μοῦ ἔφερες δὲν εἶναι γιὰ μένα». Καὶ ὁ 'Αλλῆς τὴν πῆρε καὶ τὴν πέταξε ἔξω μέσα στὴ νύχτα.

Ἡ Μαριώ, (ἔτσι τὴ λέγανε τὴν κακομοῖρα), ἄρχισε νὰ κλαίῃ, σὰ βρέθηκε μονάχη μέσ' στὴν ἐρημιὰ. Μὰ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός, σὰν νὰ τὴν λυπήθηκε, πῆγε κοντὰ τῆς καὶ τῆς εἶπε : «'Ελα νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ σ' ὀρμηνέψω» καὶ τῆς ἔδωκε ἓνα φλυτζανάκι μέλι καὶ ἓνα σῦκο καὶ τῆς εἶπε : «Θὰ πᾶς καὶ θὰ βοῆς τὴ μάνα μου νὰ κάθεται στὸ μπαλκόνι καὶ νὰ γνέθῃ κ' ἐσὺ νὰ περνᾷς τὴν κλωστή μὲ τὸ μέλι καὶ θὰ γλυκαίνεται καὶ θὰ σοῦ λήῃ : «Ὅποιος μὲ γλύκανε νὰ γλυκαθῆ»». Κι' ἐσὺ θὰ λές : «ἐγώ». Καὶ θὰ σοῦ πῆ ν' ἀνέβῃς κ' ἐσὺ θὰ τῆς πῆς : «ὀρκίσου μου, μὰ τὸν χρυσοπράσινο ἀετό, πὼς δὲν θὰ μὲ φᾶς, γιὰ ν' ἀνέβω».

Σηκώθηκε κ' ἡ Μαριώ, σκούπισε τὰ δάκρυά τῆς καὶ δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει, ἔφτασε σ' ἓνα μέρος κ' εἶδε μιὰ δράκαινα ποὺ καθόταν σ' ἓνα μπαλκόνι κ' ἔγνεθε μετάξιν. Τότε ἔτρεξε, κρύφτηκε κάτω ἀπ' τὸ μπαλκόνι καὶ μὲ τὸ μέλι ποὺ τῆς ἔδωκε ὁ χρυσοπράσινος ἀετός ἐπέρασε τὴν κλωστή ποὺ ἔρριχνε κάτω ἢ γιὰ δράκαινα. Αὐτὴ, καθὼς τὸ περνοῦσε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς, γλυκάθηκε καὶ εἶπε : «Ποιὸς μὲ γλύκανε, ποὺ νὰ γλυκαθῆ». Τότε βγήκε αὐτὴ ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦταν κρυμμένη, καὶ τῆς εἶπε :

—'Εγώ!

—'Ελα ἀπάνω, δὲ θὰ σὲ φάω, τῆς εἶπεν ἡ δράκαινα.

—Ὁρκίσου μου πρῶτα πὼς δὲ θὰ μὲ φᾶς, εἶπεν ἡ Μαριώ.

Ἄρχισε τότε ἡ δράκαινα νὰ ὀρκίζεται : «μὰ τ' ἀμπέλια μου, μὰ τὰ χωράφια μου, μὰ τὰ σπίτια μου, δὲν σὲ τρώω».

—Ὅχι, τῆς λέει ἡ Μαριώ, ὀρκίσου μου μὰ τὸν χρυσοπράσινο ἀετό καὶ τότε θ' ἀνέβω.

Εἶδε μιὰ δράκαινα ποὺ καθόταν στὸ μπαλκόνι καὶ ἔγνεθε...

Ἄφοῦ τῆς ὠρκίστηκε, «μὰ τὸν χρυσοπράσινο ἀετὸ δὲν σὲ τρώω», ἀνέβηκεν ἀπάνω.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ δράκαινα ἔφυγε γιὰ κυνήγι καὶ τῆς εἶπε :

— Τὸ βράδῳ ποῦ θὰ ρθῶ θέλω νὰ βρῶ τὰ σαρωμένα ἀσάρωτα. Ἄν δὲν μοῦ τὰ κάνης, θὰ σὲ φάω.

Τότε ἡ Μαριῶ ἄρχισε νὰ κλαίη, πῶς νὰ κάνη τὰ σαρωμένα ἀσάρωτα.

Κατὰ τὸ μεσημέρι περνάει ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς καὶ τὴ ρωτᾷ :

— Τί ἔχεις, Μαριῶ μου, καὶ κλαῖς ;

— Τί νὰ ἔχω ἐδῶ ποῦ με ἔστειλες ; Ἡ μάνα σου μοῦ εἶπε νὰ τῆς κάνω τὰ σαρωμένα ἀσάρωτα, καὶ ἂν δὲν τὰ κάνω, ὅπως τὰ θέλει, θὰ με φάη.

— Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ σὲ ὀρμηγέψω. Θὰ σαρώσης καλὰ ὅλο τὸ σπίτι καὶ μετὰ θὰ μαζώξης τὰ σκουπίδια στὴ μέση καὶ θὰ τοὺς δώσης μιὰ ἀπὸ δῶ, μιὰ ἀπὸ κεῖ καὶ θὰ ἴναι τὰ σαρωμένα ἀσάρωτα. Καὶ ὅταν θὰ σοῦ πῆ ποιὸς σ' ὀρμηγέψει, νὰ τῆς πῆς : «τὰ ἤξερα καὶ τὰ ἔφτιαξα».

Τὸ βράδῳ ἦρθεν ἡ δράκαινα, κοίταξε τὸ σπίτι καὶ βρῆκε τὰ σαρωμένα ἀσάρωτα καὶ τῆς εἶπε :

— Ἡ μάγια-μάγια ξέρεις

ἢ μάγου κόρη εἶσαι

ἢ τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμηγέειες εἶναι.

— Οὔτε μάγια-μάγια ξέρω

οὔτε μάγου κόρη εἶμαι

οὔτε τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμηγέειες εἶναι.

Τὰ ἤξερα καὶ τὰ ἔφτιαξα.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ δράκαινα τῆς ἄφησε τὰ πουλιὰ ποῦ ἔφερε ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ τῆς εἶπε : «Νὰ μοῦ κάνης τὰ μαγερευμένα ἀμαγέρευτα. Ἄν δὲ μοῦ τὰ κάνης, θὰ σὲ φάω».

Ἄρχισε πάλι ἡ Μαριῶ νὰ κλαίη, πῶς νὰ κάνη τὰ μαγερευμένα ἀμαγέρευτα.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἦρθε πάλι ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς, τὴν εἶδε ποῦ ἔκλαιγε καὶ τῆς εἶπε :

— Τί ἔχεις, Μαριῶ μου, καὶ κλαῖς ;

— Τί νὰ ἔχω ἐδῶ ποῦ με ἔστειλες ; Ἡ μάνα σου μοῦ εἶπε

νὰ τῆς κάνω τὰ μαγερευμένα ἀμαγέρευτα καὶ ἂν δὲν τῆς τὰ κάνω, ὅπως τὰ θέλει, θὰ με φάη.

— Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ σ' ὀρμηγέψω. Θὰ πάρης τὰ πουλιὰ, θὰ τὰ καθάρῃς, ὕστερα θὰ πάρης τὰ μισὰ καὶ θὰ τὰ μαγερέψης καὶ ὅταν θὰ εἶναι ἔτοιμα, θὰ ρίξης μέσα καὶ τὰ ἄλλα μισὰ.

Ἔτσι καὶ ἔκανε ἡ Μαριῶ.

Τὸ βράδῳ ἦρθεν ἡ δράκαινα, εἶδε τὰ μαγερευμένα ἀμαγέρευτα καὶ τῆς εἶπε :

— Ἡ μάγια μάγια ξέρεις,

ἢ μάγου κόρη εἶσαι

ἢ τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμηγέειες εἶναι.

— Οὔτε μάγια μάγια ξέρω

οὔτε μάγου κόρη εἶμαι

οὔτε τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμηγέειες εἶναι.

Τὰ ἤξερα καὶ τὰ ἔκανα, εἶπεν, ἡ Μαριῶ.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ δράκαινα τῆς ἔδωκε 40 ζευγάρια μαξιλάρια νὰ τὰ πλύνη, νὰ τὰ σιδερώσῃ καὶ νὰ τὰ γεμίσῃ πούπουλα.

Ἄρχισε πάλι ἡ Μαριῶ νὰ κλαίη, περνᾷ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς καὶ τῆς λέει :

— Τί ἔχεις, Μαριῶ μου, καὶ κλαῖς ;

— Τί νὰ ἔχω ἐδῶ ποῦ με ἔστειλες ; Ἡ μάνα σου μοῦ εἶπε νὰ ἐτοιμάσω τὰ 40 ζευγάρια μαξιλάρια χωρὶς νὰ μοῦ δώσῃ τίποτε οὔτε νερὸ οὔτε σαποῦνι οὔτε πούπουλα νὰ τὰ γεμίσω.

— Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ σ' ὀρμηγέψω. Θὰ πάρης αὐτὸ τὸ δρόμο καὶ θὰ φτάσης σὲ μιὰ βρύση. Ἐκεῖ θὰ πλύνῃς τὰ 40 ζευγάρια μαξιλάρια, θὰ τὰ στεγνώσης καὶ τότε θὰ φωνάξης : «Πουλιὰ τοῦ κάμπου καὶ τῆς Ρούμελης, ἐλάτε νὰ τινάξετε τὰ φτερά σας, γιατί θὰ παντρευτῆ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς». Τότε τὰ πουλιὰ θὰ ἔρθουν, θὰ τινάξουν τὰ φτερά τους κ' ἐπὶ νὰ τὰ μαζέψῃς καὶ νὰ γεμίσης τὰ μαξιλάρια.

Ἔτσι κ' ἔκαμε. Ἐπῆγε στὴ βρύση, ἔπλυνε τὰ 40 ζευγάρια μαξιλάρια, τὰ στέγνωσε καὶ φώναξε τὰ πουλιὰ τοῦ κάμπου καὶ τῆς Ρούμελης κι αὐτὰ τινάξαν τὰ φτερά τους κι αὐτῆ τὰ μάζεψε καὶ γέμισε τὰ μαξιλάρια.

Τὸ βράδυ πού ἦρθεν ἡ δράκαινα, τὰ βρῆκε ὅλα ἔτοιμα καὶ τῆς εἶπε :

- Ἡ μάγια μάγια ξέρεις
ἢ μάγου κόρη εἶσαι
ἢ τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμήνειες εἶναι.
- Οὔτε μάγια μάγια ξέρω
οὔτε μάγου κόρη εἶμαι
οὔτε τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμήνειες εἶναι.
Τὰ ἤξερα καὶ τὰ ἔκανα, εἶπεν ἡ Μαριώ.

Τὴν ἄλλη μέρα τῆς λέει : «Θὰ πᾶς στὴν ἀδερφή μου νὰ μοῦ φέρῃς τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα, γιατί θὰ παντρευτῆ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός. Ἄν δὲν τὰ φέρῃς, θὰ σὲ φάω».

Ἡ Μαριώ ἀρχισε πάλι τὰ κλάματα. Περνᾷ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός καὶ τὴν ὠρμήνεψε.

— Θὰ πάρῃς, τῆς εἶπε, αὐτὸ τὸ δρόμο κι ἀφοῦ προχωρήσῃς μακριά-μακριά, θὰ βρῆς μιὰ σκουληκόβρυση· θὰ σκύψῃς καὶ θὰ πιῆς καὶ θὰ πῆς : «τί ὠραῖο νερό! δὲν ἤπια ἄλλη φορὰ τέτοιο νερό». Ἐπειτα θὰ πᾶς, θὰ πᾶς καὶ θὰ βρῆς μιὰ σκουληκομηλιά. Θὰ κόψῃς μῆλο καὶ θὰ φᾶς καὶ θὰ πῆς : «Τί ὠραῖο μῆλο! ποτέ δὲν ἔφαγα τέτοιο μῆλο». Ἐπειτα θὰ προχωρήσῃς, θὰ βρῆς ἀγκάθια πολλά, πού νὰ μὴ μπορῆς νὰ περάσῃς. Τότε νὰ πῆς : «Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα, μεριάστε νὰ περάσω», κι αὐτὰ θὰ μεριάσουν τ' ἀγκάθια τους καὶ θὰ περάσῃς. Κατόπιν τέλος θὰ φτάσῃς σ' ἓνα σπίτι κ' ἔξω ἀπ' αὐτὸ θὰ βρῆς ἓνα γάιδαρο νὰ τρώῃ κόκκαλα καὶ ἓνα σκύλο νὰ τρώῃ ἄχερα. Ἐσὺ θὰ πάρῃς τ' ἄχερα καὶ θὰ τὰ βάλῃς στὸ γάιδαρο, θὰ πάρῃς τὰ κόκκαλα καὶ θὰ τὰ βάλῃς στὸ σκύλο. Μετὰ θὰ βρῆς τὴ σκάλα πού εἶναι χρόνια ἀσάρωτη καὶ μὲ τὴν ποδιά σου θὰ τὴ σαρώσῃς καὶ θ' ἀνεβῆς. Σάνφτάσῃς στὴν πόρτα, θὰ χτυπήσῃς καὶ θὰ βγῆ ἡ θειά μου ἡ Λάμια καὶ θὰ σ' ἐρωτήσῃ : «Τί θέλεις ;»

— Μ' ἔστειλε ἡ ἀδερφή σου, θὰ πῆς, νὰ μοῦ δώσῃς τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα, γιατί θὰ παντρευτῆ ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός. Αὐτὴ θὰ μπῆ τότε μέσα ὄχι γιὰ νὰ σοῦ τὰ φέρῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ τροχίσῃ τὰ δόντια τῆς. Ἐσὺ θ' ἀρπάξῃς τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα πού κρέμονται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ θὰ φύγῃς ἀμέσως.

Αὐτὴ θυμωμένη θ' ἀρχίσῃ νὰ φωνάζῃ, ὅταν θὰ σὲ ἰδῆ νὰ φεύγῃς μὲ τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα : «Σκαλιὰ, γκρεμοτσακίστε τὴν». Ἐκεῖνα θὰ τῆς ποῦν : «Πῶς νὰ τὴν γκρεμοτσακίσουμε πού ἐσὺ εἶχες χρόνια νὰ μᾶς σαρώσῃς κ' ἐκεῖνη μᾶς ἐσάρωσε ;» «Σκύλε, φά τὴν καὶ γάιδαρε, σκότωσέ τὴν!» Αὐτὰ θὰ τῆς ποῦν : «Πῶς νὰ τὴν σκοτώσουμε, πού μᾶς ἔδωσε τὸ φαί μας, ἐνῶ σὺ μᾶς τό 'χες τόσα χρόνια ἀλλαγμένο! Ἔστερα θὰ φωνάξῃ : «Ἀγκάθια, ρίχτε τὸ φαρμάκι σας καὶ φαρμακώστε τὴν». «Πῶς νὰ τὴν φαρμακώσουμε πού αὐτὴ γιὰ πρώτη φορὰ μᾶς εἶπε : «Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα, ἐνῶ σὺ τόσα χρόνια μᾶς ἐβρίζες!». «Σκουληκομηλιά, ρίξε τὰ μῆλα σου καὶ σκότωσέ τὴν!». «Πῶς νὰ τὴν σκοτώσω, πού αὐτὴ ἔφαγε ἀπὸ τὰ μῆλα μου καὶ εἶπε τί ὠραῖα πού εἶναι, ἐνῶ σὺ ποτέ σου δὲν ἔφαγες!». «Σκουληκόβρυση, χύσε τὸ νερό σου καὶ πνίξε τὴν!». «Πῶς νὰ τὴν πνίξω πού αὐτὴ ἤπια ἀπὸ τὸ νερό μου καὶ τὸ εἶπε τόσο ὠραῖο, ἐνῶ σὺ ποτέ δὲν ἤπιας!». Ἔτσι θὰ περάσῃς καὶ θὰ πᾶς στὴ μάνα μου τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα.

Αὐτὰ τῆς εἶπε κ' ἔφυγε. Κ' ἡ Μαριώ ξεκίνησε, πῆγε - πῆγε, βρῆκε πρῶτα τὴ σκουληκόβρυση, ἔσκυψε καὶ ἤπια κ' εἶπε : «Ἄχ! τί ὠραῖο νερό». Ἐπειτα ἤυρε τὴ σκουληκομηλιά, ἔκοψε μῆλα κ' ἔφαγε καὶ εἶπε, «ἄχ! τί ὠραῖο μῆλο» κ' ἔκαμε ὅλα τὰ ἄλλα, ὅπως τὴν συμβούλεψε ὁ Χρυσοπράσινος ἀετός κ' ἔφερε τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα.

Σὰν εἶδεν ἡ δράκαινα πού ἔφερε τὰ ὄργανα, τὰ τούμπανα, ἔτριξε τὰ δόντια τῆς καὶ τῆς εἶπε :

- Ἡ μάγια μάγια ξέρεις
ἢ μάγου κόρη εἶσαι
ἢ τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμήνειες εἶναι.
- Οὔτε μάγια μάγια ξέρω
οὔτε μάγου κόρη εἶμαι
οὔτε τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ ὀρμήνειες εἶναι.
Τὰ ἤξερα καὶ τὰ ἔφερα, εἶπεν ἡ Μαριώ.

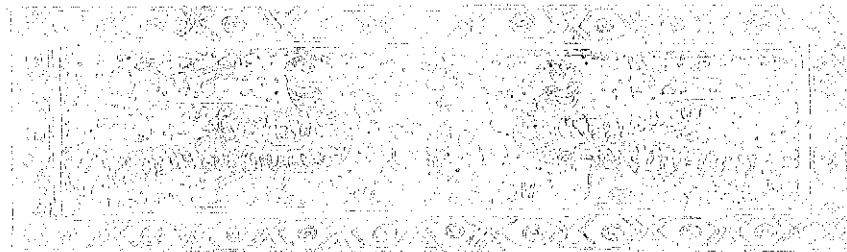
Τὴν ἄλλη μέρα ἦταν νὰ γίνῃ ὁ γάμος τοῦ Χρυσοπράσινου ἀετοῦ μὲ μιὰ δρακοπούλα. Ἐτοιμασίες μεγάλες. Ἦρθεν ἡ δρακοπούλα, ἔγινεν ὁ γάμος.

Τὸ βράδυ, πρὶν πέσουν νὰ κοιμηθοῦν, ἡ δράκαινα ἔβαλε

στα δάχτυλα της Μαριῶς δέκα κεριά, ένα σὲ κάθε δάχτυλο, καὶ τ' ἄναψε, γιὰ νὰ φέγγουν στὴν κάμαρη, καὶ τῆς εἶπε, ἂν στάζουν τὰ κεριά στὰ χέρια της, νὰ μὴ φωνάξῃ, γιατί, ἂν ἀκούσῃ, ἄχ! θὰ σηκωθῇ καὶ θὰ τὴν φάῃ.

Ἡ Μαριῶ στάθηκεν ἐκεῖ κ' ἔφεγγε μὲ τὰ κεριά στὰ δάχτυλα. ὅπως τῆς εἶπεν ἡ δράκαινα καὶ πρόσεχε νὰ μὴν τῆς ξεφύγῃ καμμιά φωνή. Μετὰ ὅμως ἀπὸ κάμποση ὥρα, σὰν ἄρχισαν τὰ κεριά νὰ στάζουν καὶ κείνη δάγκωνε τὰ χεῖλη της ἀπὸ τὸν πόνο, ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς σκούνησε τὴ δρακοπούλα : «Σήκω, τῆς λέει, νὰ ξεκουράσῃς κι αὐτὴ τὴν καφερὴ καὶ ξαναπέφτεις».

Σηκώθηκεν ἐκείνη, κ' ἔπιασε τὰ κεριά, ἀλλὰ μόλις ἔσταξε πάνω στὰ χέρια της ἡ πρώτη σταξιά, ξεφώνησεν ἀπὸ τὸν πόνο ποὺ κάηκε. Ἀμέσως ὤρμησε μέσ' στὸ δωμάτιο ἡ δράκαινα κ' ἔφαγεν αὐτὴν ποὺ κρατοῦσε τὰ κεριά, γιατί νόμιζε πὼς ἦταν ἡ κοπέλλα. Ὁ γυιὸς της ἔκαμε τάχα πὼς ἔλλαψε καὶ φώναξε : «Ἄχ, τί μοῦ καμες μάνα, ἔφαγες τὴ γυναῖκα μου». Κι ἀμέσως ἡ δράκαινα ἔσκασε ἀπ' τὸ κακό της. Ἔτσι ὁ Χρυσοπράσινος ἀετὸς πῆρε τὴ γυναῖκα του τὴ Μαριῶ καὶ ζῆσαν αὐτοὶ καλὰ κ' ἐμεῖς περίκαλα.

25. Ο ΚΥΡ ΣΙΜΙΓΔΑΛΕΝΙΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς καὶ εἶχε μιὰ θυγατέρα. Τὴν γυρέψανε πολλοὶ γιὰ γυναῖκα, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ἤθελε κανένα, γιατί κανένας δὲν τῆς ἄρεζε. Ἔβαλε λοιπὸν στὸ νοῦ της νὰ φτιάσῃ μοναχὴ τῆς ἕναν ἄντρα.

Πῆρε τρία κιλά ἀμύγδαλα, τρία κιλά ζάχαρη καὶ τρία κιλά σιμιγδάλι, κοπάνισε τὰ ἀμύγδαλα καὶ τὰ ζύμωσεν ὅλα μαζί, ζάχαρη, μύγδαλα καὶ σιμιγδάλι καὶ πιάνει καὶ φκιάνει ἕναν ἄντρα καὶ τὸν σταίνει μπροστὰ στὸν Ἅγιο τοῦ σπιτιοῦ. Καὶ ἀρχίζει τίς μετάνοιες. Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ κι ἀπάνω στίς σαράντα μέρες τὸν ἀνέστησε ὁ Θεὸς καὶ τὸν εἶπαν τ' ὄνομά του κύρ Σιμιγδάλη καὶ κύρ Σιμιγδαλένιο.

Ἦταν πεντάμορφος καὶ τ' ὄνομά του ἀκούστηκε σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Τὸν κύρ Σιμιγδάλη τὸν ἔμαθε καὶ μιὰ βασίλισσα ἀπὸ ἀλαργινὸ βασίλειο καὶ θέλησε νὰ πάῃ νὰ τὸν πάρῃ. Φτιάνει λοιπὸν μαλαματένιο κάτεργο μὲ μαλαματένια κουπιὰ καὶ πᾶει ἐκεῖ ποὺ ἦταν ὁ κύρ Σιμιγδαλένιος.

Ἄμα ἔφτασεν ἐκεῖ, λέει στοὺς ναῦτες :

—Ὅποιος ξεχωρίζει στὴν ὁμορφιά νὰ τὸν ἀρπάξετε καὶ νὰ μοῦ τὸν φέρετε στὸ κάτεργο.

Ὅταν ἔμαθε ὁ κόσμος πὼς ἦρθε μαλαματένιο κάτεργο, πῆγαν ὅλοι νὰ τὸ ἰδοῦν. πῆγε κι ὁ κύρ Σιμιγδαλένιος.

Σάν τόν εἶδαν οἱ ναῦτες, ἀμέσως τόν ἐγνώρισαν καί μονο-
μιᾶς τόν ἀρπάζουν καί μέσα στό κάτεργο!

Καρτερεῖ τὸ βράδου ἡ βασιλοπούλα νὰ πάη ὁ κύρ Σιμιγδα-
λένιος, καρτερεῖ... τίποτα ! Ρωτάει τὸν ἕνα, ρωτάει τὸν ἄλ-

λον, μαθαίνει πὼς τὸν ἀρπαξε μιὰ βασίλισσα κ' ἔφυγε.

Τί νὰ γίνη, τί νὰ κάνη ;

Πάει καί φτιάνει τρία ζευγάρια σιδερένια παπούτσια καί
παίρνει δρόμο ὅπου τὸν βρῆ.

Τόπο παίρνει, τόπο ἀφήνει, ἀλάργεψε πολὺ ἀπ' τὸν κό-
σμο καί πάει καί βρίσκει τοῦ φεγγαριοῦ τὴ μάνα.

—“Ὡρα καλή, σταυρομάνα.

— Καλῶς τὴν κοπέλλα. Ποῦ, κοπέλλα μου, σ' αὐτὰ τὰ
χώματα ;

— Ἡ τύχη μου μ' ἔφερε. Νὰ μὴν εἶδες πουθενά τὸν κύρ
Σιμιγδάλη, τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

— Ποῦ, κορίτσι μου ; αὐτὸ τ' ὄνομα πρώτη φορά τ'
ἀκούω. Κάτσε νὰ ρθῆ τὸ παιδί μου τὸ βράδου, αὐτὸ γυρίζει
ὅλο τὸν κόσμο, μπορεῖ νὰ τὸν εἶδε πουθενά.

Τὸ βράδου ποῦ ἦρθε τὸ φεγγάρι, τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, αὐτὴ ἡ κοπέλλα σὲ παρακαλεῖ νὰ τῆς πῆς,
μὴν εἶδες πουθενά τὸν κύρ Σιμιγδάλη, τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

— Ποῦ ; δὲν τὸν εἶδα, κορίτσι μου. Αὐτὸ τ' ὄνομα πρώτη
φορά τ' ἀκούω. Νὰ πᾶς στὸν ἥλιο. Ἐκεῖνος μπορεῖ νὰ τὸν
εἶδε, γιατί γυρίζει πλειότερο κόσμο.

Ἐκεῖνο τὸ βράδου κοιμήθηκεν ἐκεῖ καί τὸ πρωτὶ τῆς ἔδω-
σαν ἕνα μύγδαλο καί τῆς εἶπαν :

— Ἀμα λάβης ἀνάγκη, νὰ τὸ τσακίσης.

Πῆρε ἡ βασιλοπούλα τὸ μύγδαλο κ' ἔφυγε.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει, ἔλειωσε τὸ ἕνα ζευγάρι τὰ
καπούτσια, ὅταν ἔφτασε στοῦ ἡλίου τὴ μάνα.

—“Ὡρα καλή, σταυρομάνα.

— Καλῶς τὴν κοπέλλα. Ποῦ, κοπέλλα μου, σ' αὐτὰ τὰ
χώματα ;

— Ἡ τύχη μου μ' ἔφερε. Νὰ μὴν εἶδες τὸν κύρ Σιμιγδάλη,
τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

— Ποῦ, κορίτσι μου ; δὲν τὸν εἶδα. Μόνο κάτσε νὰ ρθῆ τὸ
παιδί μου τὸ βράδου· ἐκεῖνο μπορεῖ νὰ τὸν εἶδε, γιατί γυρίζει
πολὺν κόσμο.

Πάει ὁ ἥλιος τὸ βράδου, γονατίζει μπροστά του ἡ βασιλο-
πούλα καί τοῦ λέει :

— Ἡλιο μου, κύρ ἥλιο μου καί κοσμογυριστή μου, μὴν
εἶδες τὸν κύρ Σιμιγδάλη, τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

— Ποῦ ; δὲν τὸν εἶδα. Μόνο νὰ πᾶς στ' ἀστέρια, πού εἶναι
πολλά· μπορεῖ νὰ τὸν εἶδε κανένα.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ κοιμήθηκεν ἐκεῖ καὶ τὸ πρωτὴ τῆς ἔδωσαν ἓνα καρύδι καὶ τῆς εἶπαν :

—“Ἄμα λάβης ἀνάγκη, νὰ τὸ τσακίσῃς.

Ἵστερα τῆς ἔδειξαν τὸ δρόμο καὶ τοὺς ἀφῆκε γειὰ καὶ ἔφυγε.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει, ἔλειωσε καὶ τ' ἄλλο τὸ ζευγάρι τὰ παπούτσια, ὅταν ἔφτασε στῶν ἀστεριῶν τῆ μάνα.

—“Ὡρα καλή, σταυρομάνα.

—Καλῶς τὴν κοπέλλα : Ποῦ κοπέλλα μου, σ' αὐτὰ τὰ χῶματα ;

—Ἡ τύχη μου μ' ἔφερε. Νὰ μὴν εἶδες τὸν κύρ Σιμιγδάλη, τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

— Ποῦ, κορίτσι μου ; δὲν τὸν εἶδα. Μόνο κάτσε νὰ ἔρθουν τὸ βράδυ τὰ παιδιὰ μου, μπορεῖ νὰ τὸν εἶδε κανένα.

Ἰῆγαν τὸ βράδυ τὰ παιδιὰ τῆς, καὶ τὰ ρωτᾶει :

— Μὴν εἶδατε τὸν κύρ Σιμιγδάλη, τὸν κύρ Σιμιγδαλένιο ;

—“Ὁχι ! δὲν τὸν εἶδαμε, εἶπαν τ' ἀστέρια.

Τότε πετιέται ἓνα μικρὸ καὶ λέει :

— Τὸν εἶδα ἐγώ.

— Ποῦ τὸν εἶδες ;

— Στ' ἄσπρα σπίτια τὰ χανιά, τὸ γέρανο πουλάκι, ἐκεῖ τὸν ἔχει ἡ βασίλισσα καὶ τὸν φυλάει, νὰ μὴν πᾶνε καὶ τῆς τὸν πάρουν.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ κοιμήθηκεν ἐκεῖ. Τὸ πρωτὴ τῆς δείχνουν τὸ δρόμο, τῆς ἔδωσαν ἓνα φουντοῦκι καὶ τῆς εἶπαν :

—“Ἄμα λάβης ἀνάγκη, νὰ τὸ τσακίσῃς.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει, φτάνει ἐκεῖ ποῦ ἦταν ὁ κύρ Σιμιγδάλης.

Πάει στὸ παλάτι σὰ ζητιάνα, εἶδε τὸν κύρ Σιμιγδάλη, μὰ δὲν εἶπε τίποτα.

Στὸ παλάτι εἶχαν πολλὰς χῆνες. Πάει στὶς δοῦλες καὶ τοὺς λέει :

— Δὲ μ' ἀφήνετε νὰ καθήσω ἐκειδὰ πῶχετε τίς χῆνες ;

Οἱ δοῦλες πᾶνε στὴ βασίλισσα καὶ τῆς λένε :

— Κυρὰ βασίλισσα, ὄξω εἶναι μιὰ ζητιάνα καὶ γυρεύει νὰ τῆ βάλουμε νὰ καθήσῃ στὶς χῆνες. Τί νὰ κάμωμε ;

— Βάλτε τὴν, εἶπε ἡ βασίλισσα.

Τὴν ἔβαλαν. Ἐκεῖ κοιμήθηκε ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

Τὸ πρωτὴ, ἄμα σηκώθηκε, τσακίζει τὸ μύγδαλο καὶ βγαίνει μιὰ ἀνέμη χρυσή μετ' τὸ μαγγάνι χρυσὸ καὶ ἔβγαζε μα-
σούρια χρυσάφι. Τῆν εἶδαν οἱ δοῦλες καὶ τρέχοντας πᾶνε στὴ
βασίλισσα καὶ τῆς τὸ λένε.

Σὰν τ' ἄκουσε ἡ βασίλισσα, τοὺς λέει :

— Δὲν πᾶτε νὰ τῆς πῆτε νὰ μᾶς τῆ δώσῃ ἐμᾶς ; Τί τὴν θέλει ἐκεῖνη ;

Πᾶνε οἱ δοῦλες καὶ τῆς λένε :

— Εἶπε ἡ κυρὰ βασίλισσα, δὲ μᾶς τῆ δίνεις ἐμᾶς τὴ χρυσή τὴν ἀνέμη μετ' τὸ μαγγάνι ; Τί τὴν θέλεις ἐσύ ;

— Σᾶς τῆ δίνω, μόνο θὰ μοῦ δώσετε γιὰ μιὰ βραδιά τὸν κύρ Σιμιγδάλη.

Πᾶνε οἱ δοῦλες καὶ τὸ λένε στὴ βασίλισσα.

— Καὶ δὲν τῆς τὸν δίνουμε ! εἶπε ἡ βασίλισσα. Τί θὰ πάθῃ ;

Τὸ βράδυ λοιπόν, ἄμα φάγανε, ἔδωκεν ἡ βασίλισσα στὸν κύρ Σιμιγδάλη ἓνα πιετό, καὶ αὐτὸ τὸ πιετό εἶχε μέσα ὕπνο. Μόλις τὸ ἤπιε, ἀποκοιμήθηκε καὶ τὸν πῆραν οἱ δοῦλες στὰ χέρια καὶ τὸν πῆγαν στὴ ζητιάνα, καὶ πῆραν τὴ χρυσή τὴν ἀνέμη μετ' τὸ μαγγάνι.

Ὅταν ἔφυγαν οἱ δοῦλες, ἄρχισεν ἡ βασιλοπούλα νὰ λέῃ στὸν κύρ Σιμιγδάλη :

— Γιατί δὲν ξυπᾶς ; Δὲν εἶμαι γὰρ ποῦ σ' ἔφτιασα ; ποῦ ἔλειωσα τὰ μύγδαλα, τὴ ζάχαρη καὶ τὸ σιμιγδάλι καὶ τὰ ζύ-
μωσα ; ποῦ ἔλειωσα τρία ζευγάρια παπούτσια σιδερένια, γιὰ
νὰ ῥθω νὰ σὲ βρῶ, καὶ σὺ τώρα δὲ μοῦ μιλάς ; Δὲ μὲ λυπᾶσαι,
μάτια μου καὶ φῶς μου ;

Αὐτὰ ἔλεγε ὅλη νύχτα ἡ βασιλοπούλα, μὰ ποῦ νὰ ξυ-
πνήσῃ ὁ Σιμιγδαλένιος !

Τὸ πρωτὴ πῆγαν οἱ δοῦλες, πῆραν τὸν κύρ Σιμιγδάλη, τοῦ ἔδωκεν ἡ βασίλισσα ἄλλο ποτό καὶ ξύπνησε.

Σὰν ἔφυγαν οἱ δοῦλες, τσάκισεν ἡ βασιλοπούλα τὸ καρύδι καὶ βγαίνει ἀπομέσα μιὰ χρυσή κλώσσα μετ' χρυσὰ πουλιά.

Είδαν οί δούλες τήν χρυσή κλώσσα με τὰ χρυσά πουλιά και τρέχοντας πήγαν στη βασίλισσα και τῆς εἶπαν :

— Τρεχάτε, εἶπεν ἡ βασίλισσα, πέστε τῆς νά μᾶς τή δώση, ἐμᾶς, τί τήν θέλει ἐκείνη! Και σά σᾶς πῆ, νά τῆς δώσωμε τόν κύρ Σιμιγδαλένιο, τῆς τόν δίνουμε. Τί θά πάθη; Τί ἔπαθε τὸ βράδου, πού τῆς τόν δώσαμε;

Πᾶνε οί δούλες και τῆς εἶπανε :

— Δέ μᾶς τή δίνεις ἐμᾶς τή χρυσή κλώσσα με τὰ χρυσά πουλιά; Τί τήν θέλεις ἐσύ;

— Σά μοῦ δίνετε τόν κύρ Σιμιγδάλη ἄλλη μιὰ βραδιά...

— Σοῦ τόν δίνουμε, εἶπαν οί δούλες.

Ἔδωσε πάλι ἡ βασίλισσα ὕπνο στὸν κύρ Σιμιγδάλη και μόλις ἀποκοιμήθηκε, τὸν πῆραν στὰ χέρια οί δούλες και τὸν πῆγαν στη ζητιάνα, πῆραν τή χρυσή κλώσσα με τὰ χρυσά πουλιά κ' ἔφυγαν.

Σὰν ἔφυγαν, ἄρχισε πάλι ἡ βασιλοπούλα νά λέη ὅ,τι ἔλεγε τὴν πρώτη βραδιά, ἀλλὰ πού νά ξυπνήσῃ ὁ κύρ Σιμιγδάλης! Και τὸ πρωτὶ πῆγαν πάλι οί δούλες, πῆραν τόν κύρ Σιμιγδάλη και ἔφυγαν.

Ἡ ζητιάνα σπάζει τότε τὸ φουντοῦκι και βγαίνει ἀπομέσα μιὰ γαρουφαλιά με τὰ χρυσά γαρύφαλα. Ἄμα οί δούλες εἶδαν τή χρυσή γαρουφαλιά με τὰ χρυσά γαρύφαλα, τρέχοντας πήγαν στη βασίλισσα και τῆς τὸ εἶπαν :

— Σύρτε, πέστε τῆς νά μᾶς τή δώση ἐμᾶς, τί τήν θέλει ἐκείνη; Κι' ἂν θέλῃ πάλι τόν κύρ Σιμιγδαλένιο, τῆς τόν δίνουμε, εἶπεν ἡ βασίλισσα.

Πῆγαν οί δούλες και τῆς τὸ εἶπαν.

Μὰ δίπλα, ἐκεῖ πού καθόταν ἡ ζητιάνα, καθόταν ἕνας ράφτης κ' ἔρραβε τή νύχτα κι ἄκουσε ὅλα τὰ λόγια πού ἔλεγε ἡ ζητιάνα. Βρίσκει λοιπὸν τόν κύρ Σιμιγδάλη και τοῦ λέει :

— Βασιλιᾶ μου, με τὸ μπαρντόν, θά σοῦ κάμω ἕνα ἐρώτημα.

— Νά μοῦ κάμῃς, εἶπεν ὁ κύρ Σιμιγδάλης.

— Τὸ βράδου πού κοιμᾶσαι :

— Γιατί μ' ἐρωτᾷς; Στὸ σπίτι μου! πού θά κοιμᾶμαι :

— Κύρ Σιμιγδάλη, ἔχω δυὸ βραδιές νά κλείσω μάτι ἀπὸ κείνη τή ζητιάνα. πού ἔχετε στίς χῆνες. Ὅλη νύχτα κάθεται

και λέει : «Κύρ Σιμιγδάλη, γιατί δὲν ξυπνᾷς; Ἐγὼ ἔλειωσα τρία ζευγάρια σιδερένια παπούτσια για νά ρθω νά σέ βρῶ και σὺ τώρα δὲ μοῦ μιλᾷς;»

Ὁ κύρ Σιμιγδάλης τὸ κατάλαβε, μα δὲν εἶπε τίποτα.

Πᾶει και σιάζει τ' ἄλογό του και βάζει πάνω ἕνα δισάκκι φλουριά.

Τὸ βράδου τοῦ ἔδωσε πάλι ἡ βασίλισσα τὸ πιετό, μα ἐκεῖνος δὲν τὸ ἤπιε κ' ἔκαμε πὼς ἀποκοιμήθηκε.

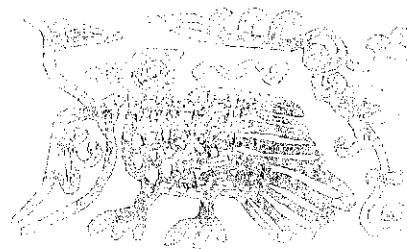
Μονομιᾶς τότε οί δούλες τὸν πῆραν και τὸν πῆγαν στη ζητιάνα και πῆραν τή χρυσή γαρουφαλιά με τὰ χρυσά γαρύφαλα.

Σὰν ἔφυγαν οί δούλες κι ἄρχισε πάλι ἡ βασιλοπούλα νά λέη τὰ βάσανά της, σηκώθηκε ὁ κύρ Σιμιγδαλένιος, τήν ἀγκάλιασε και στη στιγμή μπῆκαν καβάλλα στ' ἄλογο και πῆραν δρόμο.

Πᾶνε τὸ πρωτὶ οί δούλες νά πάρουν τόν κύρ Σιμιγδαλένιο, πού νά τὸν βροῦν! Τρέχοντας με τὰ κλάματα πῆγαν στη βασίλισσα και τῆς τὸ εἶπαν. Ἄρχισε τότε και κείνη τὰ κλάματα, μα τί νά κάνῃ; Τότε εἶπε :

— Θά φτιάσω κ' ἐγὼ ἕναν ἄντρα, και στη στιγμή βάζει τίς δούλες και τσακίζουν καμπόσα μύγδαλα, τ' ἀνακατεῦει με ζάχαρη και σιμιγδάλη και φτιάνει ἕναν ἄνθρωπο κι ἀρχίζει τίς μετάνοιες. Μὰ για προσευχὴ ἔλεγε βλαστήμιες, κι ἀπάνω στίς σαράντα μέρες μούχλιασε ὁ ἄνθρωπος και τὸν πέταξαν.

Ἡ βασιλοπούλα με τόν κύρ Σιμιγδαλένιο πῆγαν στὸ βασιλεῖό τους κ' ἔζησαν καλὰ κι ὄχι καλύτερα. Ἡμουν κ' ἐγὼ κειδὰ κ' ἔκανα σιργιάνι.

26. ΤΟ ΦΙΔΙ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἔνκν κχιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς,

φόργειε τσόχινο βρακι
σήκου νὰ σ' τὸ πῶ ἀπ' τὴν ἀρχή.

Μιά φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς κ' εἶχε τρεῖς κόρες. Μιά μέρα ἐτοιμάστηκε νὰ πάη ταξίδι καὶ φώναξε τὴν πρώτη κόρη του καὶ τὴν ἐρώτησε : «Κόρη μου, αὐριο θὰ ξεκινήσω γιὰ ταξίδι καὶ θέλω νὰ σοῦ φέρω ἕνα δῶρο. Πές μου τί θέλεις ;» Καὶ κείνη λέει : «Θέλω, πατέρα, νὰ μοῦ φέρης ἕνα φόρεμα, τὸν οὐρανὸ μὲ τᾶστρα».

Φωνάζει καὶ τὴ δεύτερη. «Ἐσένα, κόρη μου, τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τὸ ταξίδι μου ;» Κ' ἐκείνη τοῦ εἶπε : «Ἐνα τάσι ἀσημένιο γιὰ τὸ λουτρό».

Φωνάζει καὶ τὴν τρίτη, τὴν πιὸ μικρή. «Ἐσένα, κόρη μου, τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τὸ ταξίδι ;» Κ' ἐκείνη τοῦ εἶπε : «Ἐγώ, πατέρα, δὲν θέλω τίποτε».

—'Αμ' δὲ γίνεται, κόρη μου, πρέπει νὰ σοῦ φέρω κ' ἔσένα κάτι.

—'Εμ' τότε, πατέρα, νὰ μοῦ φέρης ἕνα τριαντάφυλλο, κι ἂν τὸ ξεχάσης, νὰ μαρμαρώση τὸ καράβι πού θὰ σὲ φέρη.

Ξεκίνησε ὁ βασιλιάς γιὰ τὴν ξένη τὴν πολιτεία. Ἄφου ἔχαμε ὅλες τὶς δουλειές του, θυμήθηκε νὰ πάρη καὶ τὰ δῶρα

γιὰ τὶς κόρες του. Μπαίνει στὸ πρῶτο μαγαζὶ καὶ παίρνει τὸ φόρεμα γιὰ τὴ μεγάλη. Μπαίνει στὸ δεύτερο καὶ παίρνει τὸ τάσι τὸ ἀσημένιο γιὰ τὴν ἄλλη. Περιβόλι δὲ βρῆκε γιὰ νὰ κόψη τὸ τριαντάφυλλο κ' ἔτσι τὸ ξέχασε. Μπήκε στὸ καράβι καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν πολιτεία τὴ δική του.

Μόλις σήκωσε πανιὰ τὸ καράβι καὶ προχώρησε λίγο στὴ

Μὴ φοβᾶσαι. τοῦ λέει τὸ φίδι, εἶμαι κ' ἐγὼ ἄνθρωπος . . .

θάλασσα, σταμάτησε, μαρμάρωσε καὶ δὲν πήγαινε οὔτε ἐμπρὸς οὔτε πίσω. Τότε βγῆκε ὁ παραβοκύρης κ' ἐφώναξε : ὅποιος ξέχασε καμμιά παραγγελιά νὰ τὸ πῆ, γιὰ νὰ γυρίσωμε πίσω.

Καὶ γύρισε πίσω τὸ καράβι. Μόλις βγῆκε στὴ στεριά ὁ βασιλιάς, βλέπει ἕνα ἄμορφο περιβόλι καὶ μπαίνει μέσα.

"Ανθρωπος μέσ' στο περιβόλι κανένας. Βλέπει ὁ βασιλιάς μιὰ τριανταφυλλιὰ μὲ ἓνα μοναχὰ τριαντάφυλλο. Πάει καὶ τὸ κόβει κ' ἐτοιμάζεται νὰ φύγη. Μὰ πρὶν προφτάσῃ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν πόρτα, ἄκουσε μιὰ φωνή : «'Ε ! γιατί ἔκοψες τὸ τριαντάφυλλο». Κ' εὐθὺς ἓνα φίδι σερνόταν κοντὰ στὰ ποδάρια του.

Ὁ βασιλιάς κόντεψε νὰ λιποθυμήσῃ ἀπ' τὸ φόβο του.

— Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ λέει τὸ φίδι, εἶμαι κ' ἐγὼ ἄνθρωπος, ὅπως καὶ σύ.

"Αμα ἤρθε στὸν ἑαυτό του ὁ βασιλιάς, τοῦ λέει :

— "Εχω τρεῖς κόρες κι ὅλες μου γύρευαν δῶρα. Ἡ τρίτη ἢ μικρότερη μου γύρεψε τὸ τριαντάφυλλο.

Τότε τοῦ λέει τὸ φίδι :

Πήγαινε καὶ σὲ τρεῖς μέρες νὰ μου φέρῃς αὐτὴ τὴν κόρη. Πάρε καὶ αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι, νὰ τὸ βάλῃς κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι της καὶ θὰ βρεθῆτε ἐδῶ. Κι ἂν δὲν τὸ κάνῃς αὐτὸ πού σου λέω, θὰ πάθῃς μεγάλο κακό.

Ὁ βασιλιάς τρομαγμένος ἔφυγε γιὰ τὸν τόπο του. Μόλις τὸν εἶδαν ἡ βασίλισσα κ' οἱ βασιλοπούλες χαρήκανε. Πάει ἡ μεγάλη κόρη του καὶ τοῦ λέει :

— Πατέρα, μου ἔφερες τὸ φουστάνι πού σου ζήτησα ;

— Ναί, κόρη μου.

Φώναξε καὶ τὴ δεύτερη καὶ τῆς ἔδωκε τὸ τάσι. Ὑστερα φώναξε καὶ τὴν τρίτη ξεχωριστὰ καὶ τῆς λέει :

— Κόρη μου, τί 'ταν αὐτὸ τὸ δῶρο πού μου ζήτησες ; Τὸ τριαντάφυλλο πάρε το, ἀλλὰ σὲ τρεῖς μέρες θὰ σὲ πάω στὸ περιβόλι πού τὸ κοψα.

Τὴν τρίτη μέρα ὁ βασιλιάς ἔβαλε στὸ μαξιλάρι τῆς κόρης του τὸ δαχτυλίδι, ἔγειρε κ' ἐκεῖνος τὸ κεφάλι καὶ στὴ στιγμὴ βρεθήκανε στὸ ὁμορφο περιβόλι. Ἀνέβηκαν πάνω στὸν πύργο κ' εἶδαν ὁμορφα πράματα.

Σὲ λιγάκι ἔφτασε καὶ τὸ φίδι. Μόλις τὸ εἶδε ἡ βασιλοπούλα, λιποθύμησε. Ὁ πατέρας της τὴν παρηγοροῦσε, νὰ μὴ φοβᾶται.

Σὰν ἤρθε στὸν ἑαυτό της, τὸ φίδι τῆς εἶπε :

— Θὰ μὲ συνηθίσῃς καὶ θὰ ἰδῆς τί καλά πού θὰ περνοῦμε.

"Εφυγε κατόπιν ὁ πατέρας, κ' ἡ κόρη ἔμεινε μὲ τὸ φίδι. Πέρασε καιρὸς κ' ἡ βασιλοπούλα ἄρχισε νὰ μαραίνεται. Τὸ φίδι τὸ κατάλαβε καὶ τὴν ἐρώτησε :

— Τί ἔχεις κ' εἶσαι ἔτσι :

Κ' ἐκεῖνη εἶπε :

— Θυμᾶμαι τοὺς γονιούς μου καὶ τὶς ἀδερφές μου.

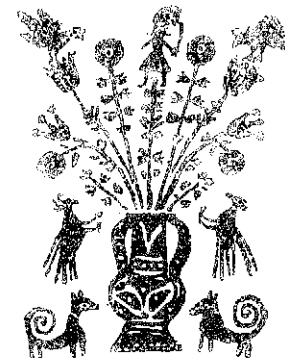
Τότε τὸ φίδι τῆς ἔδωσε τὸ δαχτυλίδι, νὰ τὸ βάλῃ κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι της καὶ νὰ βρεθῆ στὸν τόπο της. Μονάχα νὰ μὴν ξεχάσῃ τὴν τρίτη μέρα νὰ τὸ ξαναβάλῃ καὶ νὰ ρθῆ πίσω.

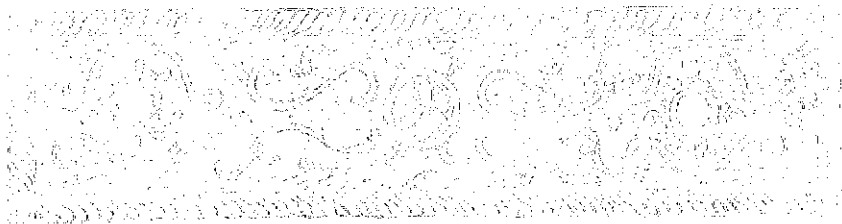
Ἡ κόρη, σὰν πῆγε στὸν τόπο της ξεχάστηκε. Πέρασαν οἱ τρεῖς μέρες καὶ τότε θυμῆθηκε τὸ φίδι. Βάζει τὸ δαχτυλίδι στὸ μαξιλάρι της, βρέθηκε στὸν πύργο. Κοιτάζει, πουθενὰ τὸ φίδι. Κατεβαίνει στὸ περιβόλι καὶ τὸ βλέπει νὰ δέρνεται στὴν γούρνα. Τότε αὐτὴ τὸ λυπήθηκε καὶ ἔκλαψε κ' ἔπεσαν τρεῖς σταλαματιές δάκρυα πάνω του. Στὴ στιγμὴ τὸ φίδι ἄφησε τὸ δέρμα του καὶ βγῆκε ἓνας ὠραῖος νέος καὶ τῆς εἶπε :

— Θὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου καὶ βασίλισσα. Ἡμουν τὸ βασιλόπουλο τῆς χώρας, ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ κατάρρα ἔγινα φίδι κι ἂν δὲν ἔπεφταν τρεῖς σταλαματιές παρθενικὸ δάκρυ, δὲν θὰ λυνόταν ἡ κατάρρα.

Ἀνέβηκαν ὕστερα στὸν πύργο κ' ἔζησαν σὰν βασιλιᾶδες. Κάμανε βασιλόπουλα,

καὶ τρώγανε καὶ πίνανε
καὶ καμιανοῦ δὲ δίνανε.

27. Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα και είχαν γειτόνους έναν παπᾶ με την παπαδιά του. Και ήταν τόσο αγαπημένοι ο βασιλιάς με τον παπᾶ, που έλεγαν πολλές φορές: «νά γενούμε συμπεθέροι», κ' η βασίλισσα με την παπαδιά, τὸ ἴδιο.

Ἔτσι τὸ εὐχήθηκαν κ' ἔτσι ἔγινε. Ἀποκτᾶ ἡ βασίλισσα και κάνει κορίτσι, που σχίστηκε ὁ ἥλιος και τὴν ἔβγαλε ἀπ' τὴν ἡμορφιά: ἀποκτᾶ κ' ἡ παπαδιά κι ἀντὶ παιδι κάνει... ἕναν κάβουρα. Μεγάλωνε ἡ βασιλοπούλα μέσα στὰ χρυσὰ και στὰ μεταξωτὰ και ἄλλο πὺ ἄμορφη γινόταν: μεγάλωνε κι ὁ κάβουρας τοῦ παπᾶ μέσ' στοῦ πανέρι που τὸν εἶχαν κι ἄλλο μεγάλωνε.

Ἄμα ἡ βασιλοπούλα ἔγινε δεκαοχτὼ χρονῶν, ὁ βασιλιάς ξέχασε τὴν ὑπόσχεση που ἔδωσε στὸν παπᾶ και ἤθελε νὰ τὴν παντρέψῃ με κανένα βασιλόπουλο. Τότε ὁ κάβουρας φωνάζει μιὰ μέρα τῆς μάνας του:

— Μάνα, νὰ πᾶς νὰ πῆς τῆς βασίλισσας νὰ κάμῃ τὴν ὑπόσχεσή της και νὰ μοῦ δώσει τὴ βασιλοπούλα.

Σηκώνεται λοιπὸν ἡ παπαδιά και πάει και τῆς λέει:

— Βασίλισσά μου, τὰ παιδιὰ μας μεγάλωσαν και πρέπει νὰ τὰ παντρέψουμε. Ὁ κάβουράς μου μοῦ εἶπε νὰ σοῦ πῶ νὰ μὴν

ξεχνᾶς τὴ συμφωνία που κάμῃμε, πρὶν ἀποχτήσουμε τὰ παιδιὰ μας.

Ὁ βασιλιάς που ἦταν ἐκεῖ και τ' ἄκουσε, λέει τῆς παπαδιάς, γιὰ νὰ ξεφύγῃ, ἔτι ἂν μπορῆ νὰ μοῦ κάμῃ ὁ γυιός σου στοίχημα, νὰ μοῦ βγάλῃ μονονυχτὶς τὸ βουνὸ αὐτό, που εἶναι μπροστὰ ἀπ' τὸ παλάτι μου και μοῦ κρύβει τὸν ἥλιο. τότε θὰ τοῦ δώσω τὴν κόρη μου.

— Καλὰ, βασιλιά μου, εἶπεν ἡ παπαδιά και πῆγε και τὸ εἶπε στὸν κάβουρα.

Ἄμα τὸ ἄκουσε ὁ κάβουρας, ἀπόμεινε σὰν ψόφιος και οὔτε ἔφαγε οὔτε μίλησε ἄλλο νύχτα. Και τὴ νύχτα μαζεύτηκαν πλῆθος δράκοι και τὸ σκάψανε ἐκεῖνο τὸ βουνὸ και τὸ κάμανε ἴσιωμα.

Τὸ πρωῒ λοιπὸν που ξύπνησε ὁ βασιλιάς, βλέπει γεμᾶτο ἀπὸ ἥλιο τὸ παλάτι του και λέει: «θᾶργγησα νὰ ξυπνήσω και ὁ ἥλιος ψήλωσε». Ὑστερα που σηκώθηκε, κοιτάζει και τί νὰ ἰδῆ... Τὸ βουνὸ που ἦταν ἀντικρυ χάθηκε και μιὰ μεγάλη, πεδιάδα ἦταν μπροστὰ του.

Τρόμαξε ὁ βασιλιάς, ἀλλὰ και τί νὰ κάμῃ; ἔπρεπε, ἀφοῦ ἦταν τέτοια ἡ συμφωνία, νὰ παντρέψῃ τὴ βασιλοπούλα με τὸν κάβουρα.

Ἐτοιμάστηκε λοιπὸν ὁ γάμος και ἔστειλε ὁ βασιλιάς μιὰ ἄμαξα και ἕνα μαλαματένιο πανέρι κ' ἐπήγανε στοῦ γαμπροῦ τὸ σπίτι. Ἐβαλαν τὸν κάβουρα μέσ' στοῦ μαλαματένιο τὸ πανέρι, ἀνέβηκε κ' ἡ παπαδιά στὴν ἄμαξα και πῆρε τὸ πανέρι με τὸν κάβουρα στὰ γόνατά της και πᾶνε στοῦ παλάτι. Νὰ μὴν τὰ πολυλογούμε, ἐγένηκεν ὁ γάμος και ἡ βασίλισσα ἄλλο ἔκλαιγε ἀπ' τὸν καημὸ της που ἡ κόρη της, ἡ βασιλοπούλα ἡ παράμορφη, πῆρε τὸν κάβουρα ἀντὶ νὰ πάρῃ κανένα βασιλόπουλο.

Ὅταν ἡ νύφη τὸ βράδυ ἔμεινε μοναχὴ της με τὸν κάβουρα, τότε βγαίνει ἀπὸ τὸ καύκαλο τοῦ κάβουρα ἕνα παλληκάρι, που ξεπερνοῦσε ἄλλο τὰ βασιλόπουλα τοῦ κόσμου στὴν ἡμορφιά, και τῆς λέει, νὰ μὴ στενοχωριέται και ἄμα βαστάξῃ τὸ μυστικὸ τρεῖς ἑβδομάδες, θὰ τὸν γλυτώσῃ, εἰδ' ἄλλως και τὸ φανερώσῃ, τότε θὰ τὸν χάσῃ. Κ' ἔτσι τὴ μέρα ἄλλη ἦταν κάβουρας και τὴ νύχτα γινόταν ἕνας ὠραῖος ἄντρας. Κ' ἡ βασιλοπούλα ἦταν ἄλλο

χαρά με την τύχη της, ενώ ή μάνα της έλειωνε σαν τὸ κερί.

“Όταν ήρθε τὸ Σάββατο, λέει ή κόρη τ’ άντρός της :

— Πῶς θά κάνωμε τώρα, πού αύριο Κυριακή πρέπει νά πάμε στην ἐκκλησία ;

Τῆς λέει τότε ὁ άντρας της :

— Σήκω τὸ πρωί και πήγαινε μαζί με τή μάνα σου κ’ ἐγώ έρχομαι κατόπι, αλλά πρόσεξε, τσιμουδιά, γιατί άμέσως θά με χάσης.

Τὸ πρωί λοιπόν πήγε μαζί με τή μάνα της στην ἐκκλησία και ύστερα πήγε ὁ άντρας της. Τὸν βλέπει ή μάνα της κι αρχίζει τις κλάψες και τὰ δάκρυα.

— Νά γαμπρός για σένα ! φαίνεται πῶς είναι κάποιο βασιλόπουλο κ’ ήρθε νά σε ζητήση και τώρα θά μάθη πῶς παντρεύτηκες και θά φύγη...

Ἡ κόρη της καθόταν βουβή, λυπόταν τῆς μάνας της τὸν καημό, αλλά δέν μίλαγε.

Αὐτὸ έγινε και τή δεύτερη Κυριακή και τήν τρίτη. Ἄλλά τήν τρίτη Κυριακή τόσο έκλαιγε ή βασίλισσα, πού ή κόρη της φοβήθηκε πῶς θά πέθνησκε ή μάνα της και τῆς λέει τὸ μυστικό. Πάει ύστερα στο παλάτι της κι οὔτε κάβουρα βρῆκε κι οὔτε τίποτε.

Ποιός έκλαιγε κ’ έδερνόταν κ’ έμαραίνονταν ; ή καλή σου βασιλοπούλα. Πάει και λέει με τὰ κλάματα στον πατέρα της τί έπαθε και τοῦ ζητάει νά τῆς δώση ένα δισάκι φλουριά και τρία ζευγάρια σιδερένια παπούτσια, για νά πάη νά βρῆ τὸν άντρα της.

Τί νά κάνη ὁ βασιλιάς; τῆς τὰ έδωσε κι αὐτή φόρεσε άντρίκια φορέματα και ξεκίνησε.

Δυὸ χρόνια γύριζεν από χώρα σέ χώρα κι από τόπο σέ τόπο και ὅλο ρωτοῦσε, αλλά κανέναν δέν ήξερε νά τῆς πῆ τίποτε. Στά δυὸ τὰ χρόνια άπάνω άρχισε νά τρυπᾷ και τὸ άλλο τὸ ζευγάρι. Τότε πήγε σ’ ένα τρίςτρατο κ’ έκανε ένα ξενοδοχεῖο και ὁποιος περνοῦσε άποκεῖ τὸν έπαιρνε μέσα και τὸν φίλευε και λεπτά δέν τοῦ έπαιρνε, μόνο τὸν έβαζε και έλεγε ἴ,τι εἶδε και ὅ,τι άκουσε στη ζωή του και ύστερα έφευγαν.

“Όταν πλησίαζε νά τελειώση και ὁ τρίτος χρόνος, έπῆγαν και δυὸ ζητιάνοι. Ὁ ένας ήταν κουτσός και ὁ άλλος τυφλός.

Ἄφοῦ τοὺς πήρε μέσα στο ξενοδοχεῖο και τοὺς έτάισε και τοὺς έπότισε, τοὺς έβαλε νά τῆς ποῦν τί εἶδαν και τί άκουσαν σ’ αὐτή τή ζωή. Τότε λέει ὁ κουτσός : «Στὸ δρόμο πού έρχόμασταν πεινάσαμε και καθήσαμε κοντὰ στο ποταμάκι, για νά φάμε. Εἶχα τρία παξιμάδια, τὰ πήρα άπ’ τὸν τροβᾷ μου και πήγα στο ποταμάκι νά τὰ βρέξω, νά μαλακώσουν, για νά τὰ φάμε. Ἄλλά τὸ ποταμάκι είχε ρέμα και μοῦ πήρε τὰ παξιμάδια πρὸς τὰ κάτω κ’ έτρεχα με τὸ κουτσό μου τὸ ποδάρι νά τὰ φτάσω. Ἐτρεχα ὅσο μπορούσα, μα τὸ νερὸ έτρεχε περισσότερο άπό μένα, ὅπου έφτασα σ’ έναν βύθουλα, πού έπεφτε τὸ νερὸ εκεί μέσα. Βλέπω κάτι σκαλάκια, πού κατέβαιναν κάτω. Κατεβαίνω κ’ ἐγώ άγάλια-άγάλια και βρίσκω μιὰ πόρτα μεγάλη. Βλέπω από τήν πόρτα μέσα ένα παλάτι. Μπαίνω και βλέπω ένα φούρνο και είχε μέσα πολλά ζεστὰ ψωμιά. Κάνω νά πάρω ένα ψωμί και με μιᾶς σηκώνεται τὸ φουάρι τοῦ φούρνου και μοῦ δίνει μιὰ στο χέρι και μοῦ λέει : «Περίμενε νά φᾶν πρώτα τ’ άφεντικά κ’ ύστερα νά πάρης κ’ ἐσύ». Παρακεῖ βλέπω ένα καζάνι γεμάτο φαγητό. Πάω νά πιάσω τήν κουτάλα νά πάρω λίγο, με μιᾶς σηκώνεται ή κουτάλα και μοῦ δίνει μιὰ στο χέρι, πού μοῦ τὸ ξέρανε, και μοῦ λέει : «Περίμενε νά φᾶν πρώτα τ’ άφεντικά κ’ ύστερα τρῶς κ’ ἐσύ». Ἄξαφνα άκούω φτερουγίσματα πολλά. Κρύβομαι και σέ λίγο βλέπω τρία περιστέρια και μπαίνουν μέσα στην κάμαρα και πέφτουν μέσα σέ μιὰ κρουσταλλένια λεκάνη κι άφοῦ κολυμπήσανε, γίνηκαν τρία παλληκάρια άγγελοκαμωμένα και καθήσανε στο τραπέζι νά φᾶνε. Τὰ φαγητὰ μοναχά τους επήγαιναν στο τραπέζι. Ὑστερα παίρνει τὸ ποτῆρι τὸ κρασί νά πιῆ ὁ ένας και λέει : «Στὴν ύγειά τῆς παράμορφης, πού δέ βάσταζε τὸ μυστικό. Κλαῖτε πόρτες, κλαῖτε παραθύρια». Και άμέσως άρχισε νά κλαίη και μαζί του έκλαιγαν τὰ παράθυρα κ’ οἱ πόρτες. Ἔτσι έκανε και τὸ δεύτερο παλληκάρι. Ὑστερα τὸ τρίτο παλληκάρι εἶπε : «Στὴν ύγεια τῆς παράμορφης, πού για μιὰ μέρα δέ βάσταζε τὸ μυστικό μου και μ’ έχασε... Κλαῖτε πόρτες, κλαῖτε παραθύρια». Κι άμέσως άρχισε νά κλαίη πὸ πολὺ αὐτὸς κι ὅλα τὰ άλλα μαζί του. Μετὰ έγιναν πάλι πουλιὰ περιστέρια και πέταξαν... Τότε κ’ ἐγώ πήρα ένα πιάτο, τὸ γέμισα με φαί, πήρα και δυὸ ψωμιά και βγῆκα έξω από τὸ πύρ-

γο και πῆγα και βρῆκα τὸν τυφλὸ πού ἔκλαιγε, γιατί ἄργησα νὰ ρθῶ και καθήσαμε μαζί κ' ἐφάγαμε τὸ φαί και τὰ ψωμιά και μετὰ ἤρθαμε ἐδῶ, γιὰ νὰ κοιμηθοῦμε».

Τότε ἡ βασιλοπούλα λέει τοῦ κουτσοῦ :

— Κεῖνο τὸ μέρος μπορεῖς πάλι νὰ τὸ βρῆς, νὰ μὲ πᾶς ὡς ἐκεῖ ;

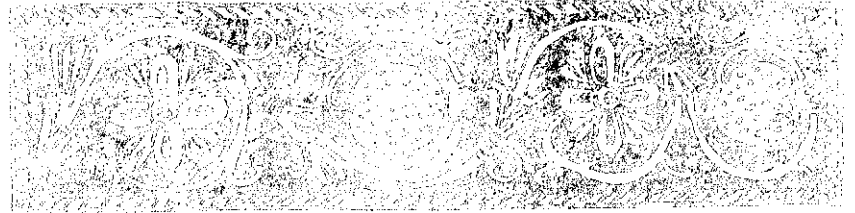
— Μπορῶ, εἶπεν ὁ κουτσός.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ βασιλοπούλα παίρνει τὸν κουτσό και πᾶνε. Μπαίνουν στὸν πύργο. Μόλις πέρασε ἡ βασιλοπούλα ἀπὸ τὸν φουῖρνο, τῆς λέει ὁ φουῖρνος : «Καλῶς τὴν Κυρά». Περνοῦν ἀπ' τὸ καζάνι, τὰ ἴδια : «Καλῶς τὴν Κυρά». Ἀκοῦν τὰ φτερουγίσματα τῶν περιστεριῶν, τῆς λέει ἡ πόρτα : «Κρύψου, Κυρά, πίσω μου...» Κρύβεται και σὲ λίγο ἔρχονται τὰ τρία περιστέρια, βουτοῦν μέσα στὴν κρουσταλένια λεκάνη και γίνονται τρία πανέμορφα παλληκάρια. Ἡ βασιλοπούλα γνώρισε ἀμέσως τὸν ἄντρα τῆς, τὸ μικρότερο παλληκάρι, μὰ κρατήθηκε και δὲ μίλησε. Τότες ἄρχισαν νὰ τρῶνε.

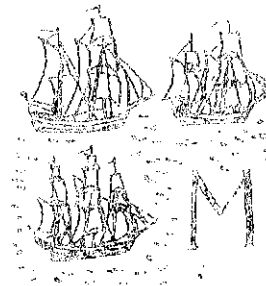
Ἢταν ἡ στιγμή πού πῖναν τὸ κρασί, λέει ὁ πρῶτος : «Στὴν ὑγειά τῆς παράμορφης, πού δὲν βάσταξε τὸ μυστικό. Κλαῖτε πόρτες, κλαῖτε παραθύρια», κι ἀμέσως ἄρχισαν νὰ κλαῖνε ὅλα μαζί του. Τὸ ἴδιο και μὲ τὸ δεύτερο. Ἢταν ἡ σειρά τ' ἄντρός τῆς, λέει κι αὐτὸς τὰ ἴδια, ἀλλὰ ἀντὶ νὰ κλαῖνε, αὐτὴ τῆ φορά γελοῦσαν οἱ πόρτες, γελοῦσαν τὰ παραθύρια. «Βρὲ κλαῖτε...». Ἢκεινα τίποτε, γελοῦσαν. Τότε σηκώνεται και πάει νὰ τὰ σπάση... Ἀλλὰ τί βλέπει!... Βλέπει τὴ γυναῖκα του.

— Ἀ, γι' αὐτὸ δὲν ἔκλαιαν, ἀλλὰ γελοῦσαν, γιατί ἤρθες ἐσύ... Ἢκεινὴ ὅμως, σὰν ἀστραπή, τρέχει κι ἀρπάζει τὰ φτερά και τὰ πετᾶ πάνω στὴ φωτιά και τὰ καίει. Τότε τῆς λέει ὁ ἄντρας τῆς «μὲ γλύτωσες» και φεύγουν ὅλοι μαζί χαρούμενοι και πᾶνε στὸ παλάτι. Χαρὲς ὁ βασιλιάς κ' ἡ βασίλισσα. Ἢκαμαν τότε δεύτερο γάμο, σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες κ' ἐτρώγαν κ' ἐπῖναν και ἐχαίρουνταν.

Οὔτε μεῖς ἤμασταν ἐκεῖ οὔτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

28. ΟΙ ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν μιὰ γριά κ' εἶχε μιὰ κόρη και τὴν ἔστελνε και μάζευε χορταράκια.

Μιὰ μέρα τοῦ Μαγιοῦ, πού ἦταν γεμάτα τὰ χωράφια ἀπὸ λουλούδια και τὰ δέντρα ὅλα ἀνοίγαν φύλλα, ἐμπῆκεν ἡ κόρη σ' ἓνα χωράφι κι ἀντὶ νὰ μαζεύη χόρτα, ἐμάζεψε παπαρούνες ! εἶχε και μιὰ βελόνα και τίς ἔρραβε στὸ φουστάνι τῆς.

Ἢκει πού στολίστηκε, μάτια μου, ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, ἐπέρασαν οἱ τρεῖς Μοῖρες και, ἅμα τὴν εἶδαν, ἐγέλασαν· ἐγέλασε και ἡ πιὸ μικρὴ, πού ποτέ τῆς δὲν εἶχε γελάσει.

Τῆς λένε λοιπὸν οἱ Μοῖρες :

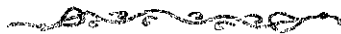
— Ἀφοῦ ἔκαμες και γέλασε ἡ ἀδερφή μας, τί νὰ σ' εὐχηθοῦμε ; Αὐτὰ τὰ λουλούδια πού φορεῖς νὰ γίνουν μπριλλάντια και διαμάντια, τῆς εἶπεν ἡ πρώτη. Ἢ δεύτερη τῆς λέει :

— Νὰ γίνης ἡ ὡραία τοῦ κόσμου και, ὅσο μιλεῖς, ρόδα και τριαντάφυλλα νὰ πέφτουν ἀπ' τὸ στόμα σου.

Τῆς λέει και ἡ τρίτη, ἡ πιὸ μικρὴ :

— Ἢσύ πού μ' ἔκαμες και γέλασα, τώρα θὰ περάση ὁ βασιλιάς, αὐτὴ τὴν ὡρα, νὰ σὲ πάρη γυναῖκα του· θὰ χάση τὸ νοῦ του, πού θὰ σὲ ἰδῆ.

Αὐτὴ γίνηκε ἀλλιῶτικη. Τέλος, μάτια μου, περνᾶ μέσα

στην ώρα ο βασιλιάς καί, καθώς την είδε, θάμπωσαν τὰ μάτια του κ' ἐσάστισε ἀπ' τὴν ὀμορφιά της καὶ τῆς λέει :

—“Ανθρωπος εἶσαι ἢ φάντασμα ;

Λέει :

—“Ανθρωπος.

Ἐκεῖνος τότε τῆς λέει :

— Πλησίασε κοντά μου· καὶ τὴν παίρνει καὶ τὴν βάζει ἀπάνω στ' ἄλογό του καὶ τὴν πάει στὴ μητέρα του.

Ἐκεῖ πού στολίστηκε, ἐπέρασαν οἱ τρεῖς Μοῖρες ...

Ἡ μητέρα του, καθώς τὴν εἶδε, τοῦ λέει :

— Βρὲ παιδάκι μου, τί εἶναι αὐτό ; τέτοιο πρᾶμα, φάντασμα εἶναι !

—“Ὀχι, μητέρα μου, λέει, γυναῖκα εἶναι, μὴ στενοχωριέσαι.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, ἀπὸ δῶ εἶχε ἀπὸ κεῖ εἶχε τὴν παίρνει γυναῖκα. Περνοῦσαν ζωὴ ὠραία.

Μιά μέρα κεῖ πού κάθονταν στὴν κάμαρα καὶ τοῦ χτένιζε τὸ κεφάλι, αὐτὴ γέλασε. Τῆς λέει ὁ βασιλιάς.

— Γιατί γελᾷς ;

—“Ἀχ, λέει, μάτια μου, τί νὰ σοῦ πῶ ! γελῶ, γιατί μοῦ φάνηκε τὸ γένι σου σὰν τὴν σκούπα τοῦ παλατιοῦ μας.

—“Ἄ ! γιὰ τὸ Θεό, λέει ἀμέσως ὁ βασιλιάς, ὡς αὐτοῦ μ' ἔρριζες ;

Προσκαλεῖ τὴ δωδεκάδα, γιὰ νὰ ἰδοῦνε τί θ' ἀποφασίσουν. Κι αὐτοὶ τοῦ εἶπαν νὰ τὴ σκοτώσῃ.

Τότε λοιπὸν οἱ Μοῖρες, πού τὴν ἐμοίραναν, κατάλαβαν τί τῆς γινόταν.

— Για δές, λένε, ἡ παλαβὴ τί ἔπαθε ! καὶ κάνουν τρεῖς φρεγάδες, γενῆκαν τρεῖς νέοι ὠραῖοι καὶ πᾶνε σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Καὶ ἀρχινοῦν νὰ κανονιέρουν.

— Ἦρθαν τρία βασιλικά, τρία βασιλικά καράβια !, ἔτρεχαν ὁ κόσμος νὰ ἰδοῦν τὰ καράβια.

Βάζει τὴ στολὴ του ὁ βασιλέας νὰ πάῃ νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς ξένους. Τοῦ λένε λοιπὸν οἱ ξένοι :

— Ἐμάθαμε πὼς ἔχετε τὴν ἀδερφή μας, πού τὴν εἶχαμε χαμένη.

— Μάλιστα, λέει ὁ βασιλέας καὶ ἦταν κατατρομαγμένος.

Παίρνει λοιπὸν αὐτὸς τοὺς νέους καὶ τοὺς πάει στὸ παλάτι. Ἐτοιμάζουν φαγητά, κάθονται τρῶνε, λένε :

— Θέλουμε νὰ δοῦμε τὴν ἀδερφή μας.

Πᾶνε λοιπὸν στὴν κάμαρα τῆς βασίλισσας καὶ τῆς λένε :

— Βρὲ σύ, τί σοῦ ρθε νὰ τοῦ πῆς τέτοιο πρᾶμα ; Δὲν φτάνει πού σὲ κάναμε βασίλισσα, μόν' ἤθελες νὰ κάμῃς τέτοια προσβολὴ τοῦ βασιλέα ; Ἀποφάσισε νὰ σὲ σκοτώσῃ. Μὰ ἐπειδὴ εἴμαστε οἱ Μοῖρες πού σὲ μοιράναμε, πού ἔκαμες τὴν ἀδερφή μας καὶ γέλασε, πάρε τοῦτο τὸ σκουπάκι πού εἶναι ὅλο διαμάντι καὶ μπριλλάντι καὶ κρέμασέ το ἀπὸ πίσω ἀπ' τὴν πόρτα· καὶ ἂν τυχὸν μπῆ ὁ βασιλιάς καὶ ᾗ τι εἶναι τοῦτο, νὰ τοῦ πῆς :

— Βασιλέα μου, αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο πού σοῦ ᾗπα, γιατί ἐμεῖς

τέτοια έχουμε μέσ' στο παλάτι· νά φανῆς πῶς εἶσαι τόσο πλούσια, κι ἄλλη φορά νά 'σαι προσεκτική· γιατί, κακομοῖρα, ἐπειδὴ ἔκαμες τὴν ἀδερφή μας κ' ἐγέλασε, γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς σοῦ κάναμε αὐτὴ τὴ χάρη, γιατί εἶχε σκοπὸ ὁ βασιλέας νά σὲ ἀποκεφαλίσῃ.

Τὴν χαιρετοῦν λοιπὸν αὐτοί, τοὺς ἀποχαιρετᾶ ὁ βασιλέας, μπαίνουν στὶς φρεγάδες τους καὶ φεύγουν.

Γυρίζει λοιπὸν ὁ βασιλέας στὸ παλάτι καὶ πάει στῆς βασιλίσσας τὴν κάμαρα. Ἐκεῖ ποὺ πάει νά κλείσῃ τὴν πόρτα, βλέπει ἓνα ὀλόχρυσο πρᾶμα, τὸ σκουπάκι τὸ ὠραῖο, καὶ κρέμονταν στὴν πόρτα, ποὺ ἄστραψαν τὰ μάτια του. Λέει:

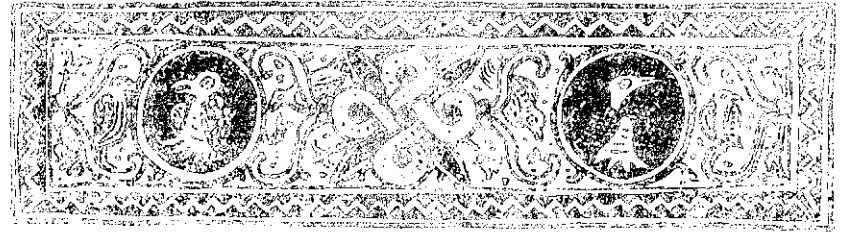
— Τ' εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶμα ;

— Εἶν' αὐτὸ ποὺ σοῦ 'πα πῶς μοιάζει τὸ γένι σου.

Αὐτὸς σάν τ' ἄκουσε λέει : « Ἄ ! ἄδικα ἤθελα νά τὴ σκοτώσω τὴν καημένη. Αὐτὴ δὲν τὸ ἔκαμε γιὰ νά μὲ καταφρονέσῃ, μόνο τό καμε νά μὲ τιμήσῃ κ' ἐγὼ τὸ πῆρα διαφορετικᾶς ».

Καὶ ἀγαπίζει μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ ζῆσαν καλὰ κ' ἐμεῖς καλύτερα.

Μῆτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ μῆτε σὺ νά τὸ πιστέψῃς.

29. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΙ Τ' ΑΗΔΟΝΙ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας ἄρχοντας, καλὸς ἄνθρωπος, κ' εἶπε νά χτίσῃ μιὰν ἐκκλησιὰ γιὰ τὴν ψυχὴ του.

Ἔχτισε τὴν ἐκκλησιὰ, τὴν ἔκανε μεγάλη καὶ ὀμορφή. Ὅλοι ὅσοι πῆγαιναν καὶ τὴν ἔβλεπαν,

ἐθαύμαζαν τὴν ὀμορφιά καὶ τὸν πλοῦτο της. Πῆγε δὰ κ' ἓνας καὶ τοῦ λέει :

— Ἔτσι ὀμορφή ποὺ εἶναι ἡ ἐκκλησιὰ σου, ἔπρεπε νά φέρῃς καὶ τὸ πουλι τ' ἀηδόνι, νά βοηθᾷ τοὺς ψαλτάδες καὶ τότε δὲν θὰ ἔχη ἄλλη στὸν κόσμον σάν ἐτούτη.

Θέλησε τότε κι ὁ ἄρχοντας νά βρῆ τὸ πουλι τ' ἀηδόνι, νά τὸ ἀγοράσῃ κ' εἶπε, ὅποιος τοῦ τὸ φέρῃ, θὰ τοῦ δώσῃ λεπτὰ ὅσα θέλει. Ἄλλὰ ποῦ νά τὸ βροῦνε ; Ὅλοι ἤθελαν νά πάνε καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ βρίσκεται.

Ἦταν κ' ἓνας φτωχὸς κ' εἶχε τρεῖς γιουούς. Λέει στὰ παιδιά του :

— Ἐγὼ, παιδιά μου, λέω, νά πάτε γι' αὐτὸ τὸ πουλι νά τὸ βρῆτε. Νά πάτε μαζὶ ὡς πέρα στὸ τρίστρατο, στὸ σταυροδρόμι, καὶ νά πάρετε καθένας σας ἓνα δρόμο κι ὅσο πηγαίνετε νά ρωτᾶτε, ὡς ποῦ νά βρεθῆ κανεὶς ποὺ νά ξέρῃ νά σᾶς πῆ ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ πουλι τ' ἀηδόνι, νά τὸ πιᾶσετε, νά τὸ φέρετε, νά πάρωμε τὰ λεπτά.

— Καλὰ λές, πατέρα, εἶπαν τὰ παιδιά.

Ἐτοιμάστηκαν καὶ τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν κ' ἔφυγαν.

Ἄφου ἔφτασαν στὸ τρίστρατο, κουρασμένοι, ἐκάθησαν νὰ ξεκουραστοῦν λιγάκι. Λέει τότε ὁ μεγάλος :

— Ἀδέρφια, ἐγὼ δὲν πάω ἄλλο! Ποῦ θὰ τρέχωμε τώρα ; Θὰ πὰ νὰ μπῶ ἐργάτης σ' ἓνα ψωμάδικο, νὰ χορτάσω ψωμάκι.

Λέει κι ὁ δεύτερος :

— Οὔτε ἐγὼ δὲν πάω. Θὰ μπῶ ἐργάτης σ' ἓνα χαλβατζίδικο νὰ τρώω καὶ νὰ πίνω, νὰ μὴν ἔχω κανέναν ἀνάγκη.

Ἄφου μὲν ὁ πρῶτος λέει :

— Μιὰ καὶ τὸ 'πε ὁ πατέρας, ἐγὼ, ἀδέρφια, θὰ πάω. Θὰ τραβήξω ἐμπρὸς κι ὅπου μὲ βγάλῃ ἡ ἄκρη. Ρωτῶντας, ρωτῶντας πάει κανεὶς στὴν Πόλη. Ἄφηνω γιὰ!

Πῆρε πιά τὸ δρόμο. Πῆγε πῆγε, βραδιάστηκε σὲ κάτι βράχια, σὲ κάτι γκρεμοὶ. Ἐκεῖ βλέπει μιὰ σπηλιά: « Ἄς μπῶ, λέει, νὰ πλαγιάσω τὴ νύχτα καὶ τὸ πρωτὶ ξεκινῶ πάλιν ».

Μέσ' στὴ σπηλιά ἦταν ἓνας δράκος πού εἶχε τὰ φρύδια μακριά· ἔπεφταν οἱ τρίχες μέσ' στὰ μάτια του καὶ δὲν ἔβλεπε τίποτε. Τὸ παιδί, σὰν τὸν εἶδε, φοβήθηκε κ' ἤθελε νὰ φύγῃ. Μὰ σὰν εἶδε πού ἦταν στραβός, σκέφτηκε ν' ἀπομείνῃ ἐκεῖ. Τί νὰ κάνῃ καὶ πού νὰ πάῃ μέσ' στὰ σκοτάδια! « Ἄς ζαρώσω, εἶπε, σὲ μιὰν ἄκρη, νὰ μὴ σαλέψω καὶ μὲ νιώσῃ καὶ τὴν αὐγὴ, πρωτὶ πρωτὶ, σηκώνομαι καὶ φεύγω... ».

Κεῖ πού ζάρωσε στὴν ἄκρη, ἀκούει ἓνα βρόντο, πού βούηξε ἡ σπηλιά! Πετιέται τότε τὸ παιδί, πάει κοντά του καὶ τοῦ λέει :

— Ὅριστε, πατέρα, τί θέλεις ;

— Ποιὸς εἶσαι σὺ καὶ πῶς βρέθηκες ἐδῶ ; τοῦ λέει ὁ δράκος.

— Πατέρα, σὺ μ' ἔκανες τούτη τὴν ὥρα! Μὲ τὸν ἀέρα πού βγῆκε ἀπ' τὴν κοιλιά σου γεννήθηκα... λέει τὸ παιδί.

Ἄφου δὲν ὁ δράκος δὲν τὸ πῆρε σὲ μεγάλη χαρά.

— Ἐλα κοντά μου, τοῦ λέει, νὰ σὲ πιάσω, γιὰτὶ ἐγὼ δὲ βλέπω ὁ καθημένος, παιδάκι μου.

Πῆγε τὸ παιδί κοντά του, τὸ χάιδεψε καὶ τὸ εἶχε πιά μαζί του. Τοῦ ἔδωκε τὰ κλειδιά ἀπὸ τὴν κάμαρες καὶ γύριζε σ' ὄλο τὸ παλάτι τοῦ δράκου. Εἶχε πιά στὰ χέρια του ὄλο τὰ φλουριά καὶ τὰ χρυσαφικά κι ὁ δράκος τ' ἀγαποῦσε, τάχα πῶς ἦταν δικὸς του γιοῦς. Ἄλλὰ καὶ τὸ παιδί τὸν περιποιόταν· τοῦ ἔκο-

ψε τὴν τρίχες ἀπὸ τὰ φρύδια του, τοῦ ἔπλυνε τὰ μάτια του· εἶδε ὁ δράκος τὸν ἥλιο, πού εἶχε χρόνια νὰ τὸν ἴδῃ. Τὸ παιδί τὸν καλόπιανε, τόσα καλά πού βρῆκε ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ δὲν ἔξασε καὶ τὸν πατέρα του τὸν ἀληθινὸ καὶ τὴν παραγγελιά του.

Λέει μιὰ μέρα τὸ παιδί στὸ δράκο :

— Πατέρα, δὲν ἔχεις ἄραγε ἀκουστὰ ποτέ σου γιὰ τὸ πουλί τ' ἀηδόνι, πού κελαηδαίει πολὺ ὁμορφα ; Ποῦ νὰ βρῖσκεται, νὰ πὰ νὰ τὸ πάρουμε ; Θὰ τὸ εἶχαμε κι αὐτὸ ἐδῶ νὰ κελαηδάῃ, νὰ μᾶς διασκεδάζῃ.

Τοῦ λέει ὁ δράκος :

— Πάρε αὐτὸ τὸ χρυσὸ κλειδάκι ἀπ' τὸ λαιμό μου κι ἀνέβα πάνω στὸν ἡλιακὸ κι ἀνοίξε τὸν ὄντα. Μέσα θὰ βρῆς ἓνα ἄσπρο ἄλογο μὲ φτερά. Νὰ τοῦ 'πῆς κ' ἐκεῖνο θὰ σὲ πάῃ ὅπου θέλεις.

Πῆρε τὸ παιδί τὸ κλειδί, ἀνέβηκε στὸν ἡλιακὸ, κ' ἤυρε τ' ἄλογο. Μόλις ἀκουσε τ' ἄλογο τί ἤθελε, τοῦ εἶπε :

— Καβαλλίκεψε στὴν πλάτη μου κ' ἐγὼ θὰ σὲ πάω. Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ βουνό, πίσω ἀπ' τὸν ἥλιο ; Ἐκεῖ θὰ πᾶμε!... Μόνο πρέπει νὰ κοιτάξωμε νὰ περάσωμε τὴν ὥρα πού ἀνοίγει, νὰ βγοῦμε προτοῦ ξανασφαλῆσουν τὰ βράχια καὶ μᾶς μαγγώσουν μέσα. Μὴ φοβάσαι, ἐγὼ θὰ σὲ περάσω!

Ἐφυγαν στ' ἀλήθεια, παραμόνεψε τ' ἄλογο τὴν ὥρα πού ἀνοίξαν τὰ βουνὰ καὶ τὸν πέρασε.

Σὰν ἔφτασαν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, εἶδαν ἓνα παλάτι ὄλο χρυσο. Τὸ παιδί ξεκαβαλλίκεψε μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ καὶ μπῆκε στὸ περιβόλι. Λογιῶν-λογιῶν λουλούδια μοσκοβολοῦσαν καὶ τὰ πουλιά κελαηδοῦσαν γλυκά. Τὸ παιδί κοίταξε νὰ ξεχωρίσῃ, νὰ ἴδῃ ποιὸ ἦταν τὸ πουλί τ' ἀηδόνι, νὰ τὸ πάρῃ νὰ φύγῃ γλήγορα, προτοῦ ξυπνήσῃ ὁ δράκος πού τὰ φύλαγε καὶ τὸν φάῃ.

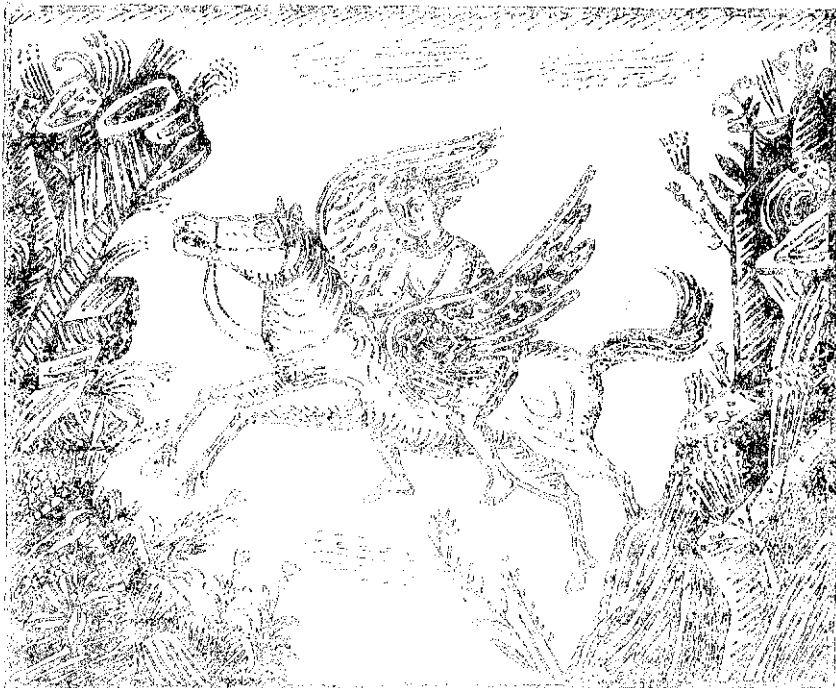
Κεῖ κάτω ἀπὸ μιὰ λεμονιά μὲ φύλλα μαλαματένια βλέπει μιὰ κοπέλλα πλαγιασμένη καὶ πάνω στὴν ποδιά της ἦταν καθισμένο τὸ πουλί τ' ἀηδόνι καὶ κελαηδοῦσε καὶ τὴν νανοῦριζε.

Πάει αὐτὸς ἀγάλια - ἀγάλια, λύνει τὴν ποδιά της, τυλίγει μέσα τὸ πουλί, τ' ἀρπάζει καὶ φεύγει. Βγαίνει ἔξω, καβαλλίκευει τ' ἄλογο καὶ κεῖνο πετιέται σὰν τὴ σαίττα καὶ φτάνουν

στο βουνό. Ἀπὸ πίσω τους ὁ δράκος κ' ἡ κοπέλλα, (δρακοπούλα ἦταν κ' ἐκείνη μαθῆς) κι ἄλλα ζωτικά καὶ νεράϊδες, ἔτρεχαν σὰν τὸν ἀέρα καὶ τὸν κυνηγοῦσαν.

Τὸ παιδί ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο του, ὅσο ἔβλεπε πίσω του ὅλα τὰ ζωτικά καὶ τὰ ζούμπερα νὰ τὸν κυνηγοῦν καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ καὶ τὸν Ἄη-Γιῶργη νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπ' τὰ νύχια τους.

Ἔδωκε πιά ὁ Θεὸς κ' ἡ εὐχὴ τοῦ πατέρα του τὸν ἐβοήθησε

Παραμόνεψε τ' ἄλογο τὴν ὥρα ποὺ ἀνοίξαν τὰ βουνά.

καὶ μόλις ἔφτασαν στὸ βουνό, τὸ ηῦραν ἀνοιχτὸ κ' ἐπέρασαν. Μπαίνουν ἀποπίσω τους καὶ κεῖνα ὅλα τὰ δαιμόνια, πὰ νὰ περάσουν, κλείνουν τὰ βουνά κι ἀπομένουν μέσα.

Εἶπε τώρα τὸ παιδί στὸ ἄλογο καὶ τὸν ἔφερε ἴσια στὸ σταυροδρόμι, κοντὰ στὸ χωριό του. Κατέβηκε τότε, χαΐδεψε τ' ἄ-

λογο, τὸ εὐχαρίστησε κ' ὕστερα τ' ἄλογο ἔφυγε νὰ πάη στὸ δράκο. Ἐκεῖνος ἔκατσε ἐκεῖ νὰ ξεκουραστῆ λίγο, νὰ φάη καμμιὰ μπουκιὰ ψωμί καὶ νὰ ποτίσῃ καὶ τὸ πουλί τ' ἀηδόνη, μὴν τοῦ ψοφήσῃ.

Ἐκεῖ πιδ πέρα βλέπει δυὸ κουρελιῆδες κι ἀκάθαρτους, ποὺ κάθονταν καὶ τὸν κοίταζαν ποὺ ἔτρωγε. Τοὺς ἐφώνασε νὰ τοὺς δώσῃ νὰ φᾶνε, γιατί τοὺς λυπήθηκε, καὶ βλέπει ποὺ ἦταν τὰ δυὸ ἀδέρφια του, ποὺ ἐγύριζαν φτωχοὶ κ' ἐλεεινοί. Δουλειὰ δὲν εἶχαν βρεῖ καὶ πεινοῦσαν. Τοὺς ἔδωκε νὰ φᾶνε, τοὺς ἔδωκε λεπτά καὶ ξεκίνησαν νὰ πᾶνε ὅλοι μαζὶ στὸ σπίτι καὶ στὸν πατέρα τους.

Τοὺς ἔλεγε νὰ μὴ στενοχωριοῦνται, ποὺ δὲν ἔκαναν προκοπή. Ἐκεῖνος εἶχε λεπτά γιὰ ὅλους, θὰ ἐπαιρνε καὶ ἀπὸ τὸ πουλί τ' ἀηδόνη, ἀμα τὸ πηγαινε στὴν ἐκκλησιά, καὶ ἄλλα λεπτά καὶ θὰ περνοῦσαν ζωὴ χαρισάμενη! Ἀλλὰ ἐκεῖνσι, ἀμα εἶδαν ποὺ εἶχε τὸ πουλί τ' ἀηδόνη, ἐζήλεψαν καὶ βουλήθησαν νὰ τὸν σκοτώσουν καὶ νὰ τοῦ πάρουν τὸ πουλί.

Στὸν δρόμο, ποὺ πηγαιναν, ηῦραν ἓνα πηγάδι.

— Νὰ πιοῦμε λιγάκι νερό; εἶπεν ὁ μέγας.

— Πῶς νὰ πιοῦμε; εἶπεν ὁ μεσιανός.

— Μὲ τὸ σκοινί. Νὰ κατεβοῦμε ἓνας ἓνας νὰ πιοῦμε.

— Καλὰ λές, εἶπε ὁ μεσιανός.

Ἐπιασαν λοιπὸν κ' ἔδεσαν πρῶτα τὸ μεγάλο, τὸν κατέβασαν μέσα στὸ πηγάδι, καὶ ἀμα ἤπιε, τὸν ἀνέβασαν καὶ κατέβασαν τὸ μεσιανό. Σὰν ἤρθε κ' ἡ σειρά τοῦ μικροῦ, τὸν κατέβασαν, μὰ δὲν τὸν ἀνέβασαν πιά. Τὸν ἐσκέπασαν μὲ μιὰ πλάκα καὶ πῆραν τὸ πουλί κ' ἔφυγαν.

Μὰ ὁ Θεὸς δὲ θέλει τὸ ἄδικο! Σὲ λίγο πάει ἓνας τσοπάνης στὸ πηγάδι νὰ ποτίσῃ τὰ πρόβατα. Ἀκούει φωνές, σκύβει μέσ' στὸ πηγάδι, βλέπει τὸ παιδί. Τοῦ ρίχνει ἓνα σκοινί, σκαρφαλώνει ἐπάνω, βγαίνει.

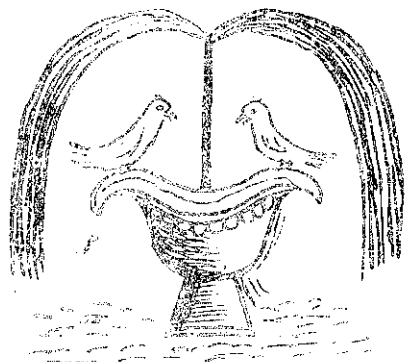
Οἱ ἄλλοι δυὸ, σὰν ἔφτασαν στὸ χωριὸ καὶ εἶπαν ποὺ ἔφεραν τὸ πουλί, πῆραν τὰ σχαρήκια, τοὺς ἔδωκαν λεπτά. Τοὺς ἔκαναν χαρὲς καὶ γλέντια μεγάλα. Μὰ ἀκουσες ποτὲ σου τὴν παροιμία; «Ὁ ψεύτης κι ὁ κλέφτης τὸν πρῶτο χρόνο χαίρουνται!»

Τὸ παιδί, μόλις βγήκε ἀπ' τὸ πηγάδι, εὐχαρίστησε τὸν

τσοπάνη, ἐπῆρε τὸ δρόμο κ' ἦρθε στὸ χωριό. Πῆγε στὸν πατέρα του, τοῦ εἶπε τί τοῦ ἔκαμαν οἱ ἀδερφοί του καὶ εἶπε ποῦ ἐκεῖνος τὸ εἶχε φέρει τὸ πουλί. Ἐκεῖνοι οἱ δυὸ ἔλεγαν, ποῦ λέει, ψέματα καὶ δὲν ἐπαρδέχονταν ὅσα ἔλεγε.

Τὸ παιδί ὅμως εἶχε φυλαγμένη τὴν ποδιά τῆς βασιλοπούλας. Τὴν ἔβγαλε καὶ τὴν ἔστρωσε μπροστὰ στὸ πουλί. Μόλις τὴν εἶδε ἐκεῖνο, ποῦ ὡς τὴν ὥρα δὲν εἶχε ἀνοίξει τὸ στόμα του νὰ κελαηδήσῃ καθόλου, πῆγε κ' ἔκατσε πάνω στὴν ποδιά κι ἄρχισε νὰ κελαηδῇ, ὅπως ἦταν μαθημένο. Κατάλαβαν τότε ὅλοι, πῶς τ' ἀδέρφια του ἔλεγαν ψέματα κ' ἐκεῖνος εἶχε φέρει τὸ πουλί. Τότε ἔδωσαν τὰ λεπτὰ σὲ κεῖνον κ' ἐπίασαν τ' ἀδέρφια του καὶ τοὺς ἐφυλάκισαν.

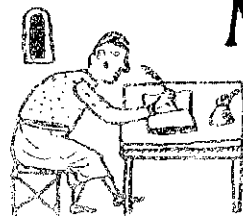
Ἄλλὰ ὁ μικρὸς δὲν ἄφησε νὰ τοὺς πᾶνε στὸν κριτή. Τοὺς συχώρεσε γιὰ χατήρι τοῦ πατέρα του. Ἐμετάνοιωσαν πιά καὶ κεῖνοι κ' ἔζησαν ὅλοι μαζί καλὰ καὶ μεῖς καλύτερα.

30 .Ο ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ

*Πράσινη κλωστή κλωσμένη,
στὴν ἀνέμη τυλιγμένη,
πάτα, κλώτσα τὴν ἀνέμη,
νὰ γυρίξῃ ὅπως θέλει
καὶ καθόλου μὴ σὲ μέλει.*

*Ἄρχῃ τοῦ παραμυθιοῦ μας, καλησπέρα σας,
καὶ καλῶς ὀρίστε
καὶ πολὺ νὰ μὴν ἀργήσετε.*

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας βασιλιάς καὶ μιὰ βασίλισσα καὶ εἶχαν τρεῖς γιουούς.

Ὁ βασιλιάς ἀγαποῦσε τοὺς δυό, τοὺς μεγαλύτερους, γιουούς, γιατί κὺτοὶ ἀγαποῦσαν τ' ἄρματα καὶ ἦταν καὶ καλοὶ κυνηγοὶ καὶ εἶχε στὸ νοῦ του αὐτοὺς τοὺς δυὸ νὰ κάνῃ κληρονόμους στὸ βασίλειό του. Τὸν μικρότερο δὲν τὸν ἀγαποῦσε, γιατί δὲν τὰ ἤθελε τ' ἄρματα καὶ εἶχε νὰ κάνῃ ὅλη μέρα μὲ τὰ χαρτιὰ καὶ μὲ τὰ βιβλία καὶ τὸν ἔλεγε καλόγερο.

Ἡ βασίλισσα πάλι τοὺς μεγαλύτερους δὲν τοὺς ἀγαποῦσε καὶ ἀγαποῦσε τὸ μικρότερο καὶ ὅ,τι χαρτιὰ καὶ βιβλία τοῦ χρειάζονταν, ὅσους δασκάλους, αὐτὴ φρόντιζε γιὰ νὰ τὰ ἔχῃ.

Σὲ κεῖνο τὸ μεταξὺ πόνεσαν τοῦ βασιλιά τὰ μάτια καὶ ὅσοι γιατροὶ τὸν εἶδαν δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν γιαιτρέψουν, ὅσο ποῦ τυφλώθηκε. Ἐνας γιατρὸς μόνο μέσα σ' αὐτοὺς εἶπε, πῶς μπορούσαν νὰ γιαιτρευτοῦν τοῦ βασιλιά τὰ μάτια, ἂν στείλῃ καὶ

φέρη ένα χώμα, πού βρίσκεται σ' ένα μακρινό βασίλειο.

Τὸν λόγο αὐτὸν τοῦ γιατροῦ σὰν τὸν ἄκουσαν τὰ δυό, τὰ μεγαλύτερα παιδιά τοῦ βασιλιᾶ, ἔκαναν ἀπόφαση νὰ πᾶνε νὰ πάρουν ἀπ' αὐτὸ τὸ χώμα καὶ γύρεψαν τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν πατέρα τους. Ὁ βασιλιᾶς, ὅσο κι ἂν δὲν πίστευε στὰ λόγια τοῦ γιατροῦ, ἐπειδὴ ἤθελε ν' ἀνοίξουν τὰ μάτια του, ἔδωσε τὴν ἄδεια στὰ παιδιά του καὶ πρόσταξε τὴ δωδεκάδα νὰ κάμῃ βασιλικὲς ἐτοιμασίες, καὶ νὰ δώσουν στὰ παιδιά του ἑκατὸ στρατιῶτες καὶ φλουριά γιὰ ἐξοδά τους. Γιατὶ τὸ μέρος αὐτὸ ἦταν τέσσερις μῆνες μακριά.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐτοιμάστηκαν ὅλα, ξεκίνησαν τὰ δυὸ τὰ βασιλόπουλα.

Σὰν τὸ ἔμαθε ὁ καλόγερος, εἶπε στὴ μητέρα του νὰ πάῃ στὸν πατέρα του καὶ νὰ γυρέψῃ τὴν ἄδεια καὶ γιὰ κεῖνον νὰ πάῃ.

Στὴν ἀρχὴ πᾶσχισε ἡ βασίλισσα νὰ τὸν καταπέισῃ νὰ παρατήσῃ αὐτὴ τὴν ἰδέα, λέγοντας πὼς τὸ μέρος εἶναι πολὺ μακρινό, πὼς ὁ βασιλιᾶς δὲν θὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἄδεια καὶ πὼς δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ προφτάσῃ τ' ἀδέρφια του. Μὰ ὁ καλόγερος ἐπέμενε καὶ τῆς ἔλεγε, ὅτι τ' ἀδέρφια του δὲ θὰ μπορέσουν νὰ κάνουν τίποτε καὶ ὅτι αὐτός, ξέροντας ἀπὸ τὰ χαρτιά πού διαβάζε, πού εἶναι αὐτὸ τὸ βασίλειο, θὰ φέρῃ χώμα γιὰ νὰ γιαιτρευτοῦν τὰ μάτια τοῦ βασιλιᾶ. Τότε ἔτρεξε ἡ βασίλισσα καὶ πῆγε στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ τὸ εἶπε.

Ὁ βασιλιᾶς στὴν ἀρχὴ θύμωσε καὶ δὲν ἔδινε ἄδεια γιὰ τὸν καλόγερο καὶ ἔλεγε :

—Χαρά στὴ μοῖρα μου, νὰ περιμένω ἀπ' τὸν καλόγερο νὰ μοῦ φέρῃ γιαιτρικό! Μιὰ πού πᾶνε τὰ μεγαλύτερα τ' ἀδέρφια του, δὲν εἶναι καμμιά ἀνάγκη νὰ πάῃ κι αὐτός. Μὰ ἀπ' τὰ πολλὰ τὰ παρακάλια τῆς βασίλισσας ἔδωσε τὴν ἄδεια καὶ εἶπε :

—Ἄς πάῃ. Ἄς πάῃ τὸ γέρικο τ' ἄλογο κ' ἕναν ἄνθρωπο καὶ νὰ πηγαίῃ.

Πῆγε ἡ βασίλισσα καὶ τὸ εἶπε στὸ γιό της τὸν καλόγερο καὶ αὐτὸς ἄρχισε στὴ στιγμή νὰ ἐτοιμάζεται καὶ τὸ πρῶτ' ξεκίνησε. Στὸ δρόμο, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, ρωτοῦσε γιὰ τ' ἀδέρφια του, ἂν πέρασαν ἀποκεῖ ἢ ὄχι. Τέσσερις μέρες περπατοῦσε μὲ τὸ δοῦλο του, ὅσο πού ἔφτασε τ' ἀδέρφια του.

Τ' ἀδέρφια του, σὰν τὸν εἶδαν, στὴν ἀρχὴ ξυπάστηκαν καὶ τὸν ρωτοῦσαν, τί γυρεύει.

—Ὅ,τι γυρεύετε κ' ἐσεῖς, εἶπε ὁ καλόγερος.

—Ἐσὺ τί ξέρεις καὶ τί γροικᾶς; εἶπε ὁ μεγαλύτερος. Ἄλλοίμονο στὸν πατέρα μας, ἂν περιμένῃ ἀπὸ σένα γιὰ νὰ γιάνῃ.

—Ἐ, θὰ πασχίσω, εἶπεν ὁ καλόγερος.

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ἀπάνω γυρίζει ὁ μεσιανὸς ὁ ἀδερφὸς καὶ λέει στὸ μεγαλύτερο :

Τέσσερις μέρες περπατοῦσε μὲ τὸ δοῦλο του, ὅσο πού ἔφτασε τ' ἀδέρφια του.

—Ἐσὺ αὐτὸν τὸν καλόγερο τὸν θαρρεῖς πὼς δὲν ξέρει τίποτα; μὰ αὐτὸς μὲ τὰ βιβλία πού διαβάζει ξέρει πού εἶναι αὐτὸ τὸ βασίλειο, πόσους μῆνες εἶναι μακριά, καὶ θὰ μᾶς δείχνῃ καὶ τὸ δρόμο.

— Καλά λές, εἶπεν ὁ μεγαλύτερος· ἄς τὸν πάρουμε μαζί. Καὶ τράβηξαν τὸ δρόμο.

Δυὸ μῆνες περπατοῦσαν καὶ ρωτῶντας ἔφτασαν σ' ἓνα μέρος, πού εἶχε τρεῖς δρόμους. Ἐκεῖ στάθηκαν καὶ συλλογίζονταν ποιὸν δρόμο νὰ πάρουν, γιατί ἀποκεῖ καὶ πέρα κανένας δὲν ἤξερε τὸ δρόμο. Τότε βγῆκεν ὁ καλόγερος στὴ μέση καὶ τοὺς λέει :

— Ἀδέρφια μου ἀγαπημένα, αὐτοὶ οἱ δρόμοι καὶ οἱ τρεῖς βγαίνουν σὲ κεῖνο τὸ βασίλειο πού θέλομε νὰ πᾶμε· μὰ μὲ τὸ νὰ εἶναι φοβεροὶ δὲν πῆγε κανένας οὔτε καὶ τοὺς ξέρει. Αὐτὸς ὁ δρόμος στὰ δεξιὰ βγάζει ἀγέρα πολὺ καὶ γιὰ εἴκοσι μέρες τὸν πετᾷ τὸν ἀνθρώπο ψηλὰ καὶ ἂν δὲν πέση ἀπὸ τ' ἄλογό του καὶ περάση ἀντίκρυ, γλυτώνει· εἰ δὲ μὴ, χάνεται. Ὁ μεσιανὸς ὁ δρόμος πάλι, βγάζει καπνὸ καὶ φωτιά καὶ πρέπει νὰ ψήνεται κανένας σ' αὐτὴν τὴ φωτιά εἴκοσι μέρες, ὅσο νὰ περάση ἀντίκρυ. Καὶ αὐτὸς ὁ δρόμος στ' ἀριστερὰ εἶναι πού πηγαίνουν καὶ δὲ γυρίζουν. Ἄλλο δρόμο δὲν εἶδα νὰ ἔχη σημειωμένον στὰ χαρτιά, καὶ ἂν ἔχη, φαίνεται, οἱ γραμματισμένοι δὲν τὸν ξέρουں. Τώρα ἐσεῖς, γύρισε καὶ εἶπε στ' ἀδέρφια του, πάρετε ἀπὸ ἓναν δρόμο ὅποιον θέλετε καὶ ὅποιον ἀφήσετε γιὰ μένα, ἐκεῖνον θὰ πάρω ἐγώ.

Τότε τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια του συλλογίστηκαν καὶ ὁ μεγαλύτερος πῆρε τὸ δεξιὸ τὸ δρόμο, ὁ μεσιανὸς τὸ μεσιανὸ καὶ γιὰ τὸν καλόγερο ἀπόμεινεν ὁ ἀριστερὸς ὁ δρόμος.

Ἄφοῦ διάλεξαν τοὺς δρόμους, εἶπε πάλι ὁ καλόγερος :

— Τώρα καλά, ὁ καθένας μας ποιὸ δρόμο θὰ πάρη τὸ ξέρομε. Ἀλλὰ στὸ γυρισμὸ δὲ θὰ γνωρίζωμε ποιὸς ἀπὸ μᾶς γύρισε καὶ ποιὸς δὲ γύρισε. Γιὰ τοῦτο ν' ἀφήσωμε ἐδῶ στὸ τρίστοιχο ἀπὸ κανένα σημάδι.

— Καλά λές, εἶπαν οἱ ἄλλοι. Νὰ βάλουμε ἀπὸ ἓνα δαχτυλίδι σὲ μιὰ πέτρα ἀποκάτω.

Ἄφοῦ ἔβαλαν λοιπὸν ἀπὸ ἓνα δαχτυλίδι, τράβηξαν ὁ καθένας τὸ δρόμο του. Οἱ μεγαλύτεροι πῆραν ἀπὸ μισοὺς ἀνθρώπους καὶ ὁ καλόγερος μονάχος του.

Ὁ μεγαλύτερος περπάτησε δέκα μέρες καὶ ξενυχτοῦσε ὅλο στὴν ἐξοχή, γιατί δὲν εἶχε πολιτεῖες καὶ χωριά. Ὅταν ἔφτασε

ἐκεῖ πού φουσοῦσε ὁ ἀγέρας καὶ ἄρχισε νὰ σηκώνη καὶ κεῖνον καὶ τοὺς ἀνθρώπους του λίγο-λίγο καὶ πρὸ ψηλὰ, φοβήθηκε καὶ γύρισε πίσω. Πῆγε στὸ μέρος πού ἔβαλαν τὰ δαχτυλίδια, πῆρε τὸ δικό του καὶ διάβηκεν ἐκεῖ κοντὰ σὲ μιὰ πολιτεία. Κατέβηκε σ' ἓνα χάνι καὶ περίμενε νὰ γυρίσουν καὶ τ' ἄλλα τ' ἀδέρφια του.

Ὁ μεσιανὸς περπάτησε καὶ κεῖνος δέκα μέρες, ἀλλὰ ὕστερα, ὅταν εἶδε τὴ φωτιά καὶ τὴ λαύρα καὶ ἄρχισε νὰ τσουρουφλίζεται τὸ πρόσωπό του, φοβήθηκε καὶ αὐτὸς καὶ γύρισε. Πῆγε καὶ σηκώσε τὴν πέτρα καὶ εἶδε μόνο δυὸ δαχτυλίδια καὶ κατάλαβε πὼς ὁ μέγας ἀδερφὸς γύρισε καὶ πὼς ἀπόμεινε μόνο ὁ καλόγερος. Πῆρε τὸ δαχτυλίδι του καὶ πῆγε σὲ κείνη τὴν πολιτεία καὶ ἤυρε τὸν ἀδερφό του.

Τὸ βράδυ κάθισαν οἱ δυὸ μαζί καὶ συλλογιόνταν τί νὰ κάνουν καὶ ἔλεγαν : Νὰ μὴ περιμεῖνουμε τὸν καλόγερο, πὼς θὰ πᾶμε στὸν πατέρα μας χωρὶς γιαντρικὸ καὶ τί θὰ τοῦ εἰποῦμε ; Κι ἂν ἔρθη κατόπιν ὁ καλόγερος καὶ φέρη τὸ γιαντρικὸ καὶ γιαντρέψη τὰ μάτια τοῦ πατέρα μας ; τότε ἐμεῖς θὰ φανοῦμε ἀνάξιοι καὶ αὐτὸς ἄξιος. Στὸ τέλος ἀποφάσισαν νὰ μείνουν.

Ἄς ἀφήσωμε τώρα αὐτοὺς καὶ ἄς ἔρθωμε στὸν καλόγερο.

Αὐτὸς, ἀφοῦ χωρίστηκε ἀπὸ τ' ἀδέρφια του, πῆρε τὸν ἀριστερὸ τὸ δρόμο καὶ προχώρησε μονάχος του δέκα μέρες καὶ δέκα νύχτες μέσα σὲ λάσπες, χωρὶς νὰ ἰδῆ μήτε πουλί, μήτε ψυχὴ. Ἀμα τελείωσε ἐκεῖνος ὁ δρόμος, τότε ξεπέζεψε καὶ ἔδωσε τὸ ἄλογο του νὰ φάη χορτάρι καὶ αὐτὸς ἔγειρε νὰ κοιμηθῆ.

Σὰν ξύπνησε, συλλογίζονταν τί τρόπο νὰ βρῆ, γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τοὺς δράκους καὶ ἓνα μεγάλο θηριό, πού βρίσκονταν στὸ δρόμον ἀπάνω καὶ νὰ μπορέσῃ νὰ περάσῃ, νὰ πάη σὲ κεῖνο τὸ βασίλειο· γιατί, καθὼς ἔλεγαν τὰ χαρτιά πού διάβαζε, ὅποιος τύχαινε νὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ τὸν ἔτρωγαν οἱ δράκοι ἢ τὸ θηριό.

Αὐτοὶ οἱ δράκοι ἦταν ἑκατὸν εἴκοσι καὶ εἶχαν τρία παλάτια. Ἦταν μιὰ μέρα δρόμο μακριὰ τὸ ἓνα ἀπὸ τ' ἄλλο καὶ στὸ καθένα κάθονταν ἀπὸ σαράντα δράκοι καὶ εἶχαν ἀπὸ μιὰ μάνα. Ἦταν ὅλα ἀξιδέρφια, γιατί οἱ μάνες τους ἦταν τρεῖς ἀδερφές. Τίς εἶχε γεννήσει τὸ θηριό τὸ μεγάλο, πού βρίσκονταν παρακά-

τω στὸ δρόμο, μὰ αὐτὲς ἔφυγαν καὶ ἔτσι ἐγλύτωσαν. Αὐτὸ τὸ θεριό, ἔσα παιδιὰ γεννοῦσε, γύριζε καὶ τὰ ἔτρωγε.

Στὸ τέλος ὁ καλόγερος συλλογίστηκε νὰ κάνῃ ἕνα τέχνασμα. Ἦξερεν ἀπὸ τὰ βιβλία πῶς, πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, οἱ δράκοι τοῦ πρώτου παλατιοῦ ἔχασαν τὸ μικρότερό τους ἀδερφό. Λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ παρουσιαστῇ στὴ δράκαινα καὶ νὰ τῆς πῆ πῶς εἶναι ὁ μικρότερος ὁ γυιὸς τῆς, ὁ χαμένος, καὶ ἂν τὸν ρωτοῦσε αὐτὴ, γιατί εἶναι τόσο μικρός, σκέφτηκε νὰ τῆς πῆ, πῶς τὸν ἔπιασαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸν ἔβαλαν σὲ βαρεῖα δουλειὰ καὶ γι' αὐτό, ἀντὶς νὰ μεγαλώσῃ, ἐμίκρυνε.

Ἀφοῦ ἔκαμε αὐτὸ τὸ λογαριασμό, ὁ καλόγερος ἀνέβηκε στ' ἄλογό του κ' ἐτράβηξε τὸ δρόμο του. Τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασε κοντὰ στὸ πρῶτο παλάτι καὶ τὸ μεσημέρι, πού δὲν ἦταν οἱ δράκοι ἐκεῖ (γιατί αὐτοὶ τὸ πρωτὸ βγαίνουν καὶ τὸ βράδυ γυρίζουν) πῆγε καὶ ἤυρε τὴ δράκαινα μονάχη. Κατέβηκεν ἀπὸ τ' ἄλογό του, τὸ ἔβαλε σ' ἕνα μέρος καὶ πῆγε στὸ παλάτι.

Ἡ δράκαινα στὴν ἀρχὴ ἀγρίεψε κ' ἔβαλε στὸ νοῦ τῆς νὰ τὸν φάῃ τὸν καλόγερο. Αὐτὸς ὁμως τῆς παράστησε πῶς εἶναι ὁ χαμένος ὁ γυιὸς τῆς κι ἅμα τὸν ρώτησε, γιὰ ποιά αἰτία ἦταν τόσο μικρός, τῆς εἶπε, πῶς τὸν ἔβαλαν οἱ ἄνθρωποι σὲ δουλειὰ καὶ γι' αὐτὸ ἀπόμεινε μικρός καὶ δὲ μεγάλωσε.

Τὸν πίστεψε ἡ δράκαινα καὶ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φιλοῦσε. Ὑστερα τοῦ ἔδωσε κ' ἔφαγε καί, ἅμα βράδιασε, τὸν ἔκρυψε, γιὰ νὰ μὴν τὸν φᾶνε οἱ δράκοι.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ μαζεύτηκαν οἱ δράκοι, καὶ οἱ τριανταεννέα, καὶ κάθησαν σὲ μιὰ μεγάλη σάλα νὰ διασκεδάσουν.

Τότε πῆγε ἡ μάνα τους καὶ τοὺς πῆρε τὰ συχαρήκια γιὰ τὸν χαμένο τὸν ἀδερφό τους πού βρέθηκε. Ὅλοι, σὰν τ' ἄκουσαν, σηκώθηκαν στὸ πόδι καὶ γύρευαν ἀπὸ τὴ μάνα τους νὰ τὸν δείξῃ, νὰ τὸν ἰδοῦν. Αὐτὴ τοὺς εἶπε :

— Καθῆστε καὶ θὰ τὸν φέρω, ἀλλὰ μὴν τύχη καὶ τὸν πειράξετε!

— Καλά, εἶπαν ἐκεῖνοι, κ' ἔτσι ἡ μάνα τους πῆγε καὶ τὸν ἔφερε.

Αὐτοί, σὰν τὸν εἶδαν, εἶπαν :

— Μπά! αὐτὸς δὲν εἶναι ἀδερφός μας. Ὁ δικός μας ἀδερφός δὲν ἦταν τόσο μικρός. Αὐτὸς μοιάζει ἄνθρωπος!

— Ὅχι, εἶπεν ἡ μάνα τους. Ὁ ἴδιος εἶναι, μόνο τὸν καιρὸ πού τὸν ἔπιασαν οἱ καταραμένοι οἱ ἄνθρωποι, τὸν ἔβαλαν σὲ πολλὴ δουλειὰ καὶ γι' αὐτὸ ἀπόμεινε μικρός.

Τὰ λόγια αὐτὰ τῆς μάνας τους τὰ πίστεψαν οἱ δράκοι καὶ ὄλοι τὸν ἐχαίρονταν καὶ τὸν φιλοῦσαν. Ἄλλος τὸν ἔβαζε στὴ φούχτα του καὶ τὸν σήκωνε ψηλά, ἄλλος τὸν ἔκρυβε στὴ τσέπη του κι ἄλλοι πάλι τὸν ρωτοῦσαν καὶ τοὺς ἔλεγε πῶς τὸν ἔπιασαν οἱ ἄνθρωποι καὶ μὲ τί τρόπο ἔφυγε καὶ γλύτωσε.

Τρεῖς μέρες κάθησεν ἐκεῖ ὁ καλόγερος καὶ περνοῦσε καλά. Τὴν τέταρτη τῆς μέρας εἶπε στὴ μάνα του, πῶς θέλει νὰ πάῃ νὰ ἰδῇ τ' ἀξιδέρφια του καὶ γύρεψε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα γράμμα, γιὰ νὰ μὴ τὸν πειράξουν.

Αὐτὴ τοῦ ἔδωσε ἕνα τέτοιο γράμμα καὶ στὴν ὥρα πῆγε καὶ ἤυρε τὴ δράκαινα τῆς θείτσα του καὶ τοὺς δράκους τ' ἀξιδέρφια του κι αὐτοὶ τὸν δέχτηκαν πολὺ καλά.

Κάθησε καὶ κεῖ μιὰ μέρα καὶ ὕστερα πῆρε ἕνα γράμμα ἀπὸ τῆς θείτσα του καὶ πῆγε στὴν ἄλλη τῆς θεία. Εἶδε κειπέρα κ' ἐκείνους τοὺς δράκους καὶ κάθησε λίγες μέρες.

Μιὰ μέρα ὁ καλόγερος ἔκανε πῶς δὲν ξέρει καὶ ρωτοῦσε τ' ἀξιδέρφια του γιὰ νὰ μάθῃ, ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα στὴν κατηφοριὰ τί ἔχει. Αὐτοὶ τοῦ εἶπαν πῶς εἶναι ἕνα ψηλὸ βουνὸ καὶ δίπλα σ' αὐτὸ τὸ βουνὸ εἶναι μιὰ μεγάλη θάλασσα. Ἀνάμεσα στὸ βουνὸ καὶ τὴ θάλασσα εἶναι μονάχα ἕνας δρόμος καὶ πάνω σ' αὐτὸ τὸ δρόμο στέκεται ἕνα μεγάλο καὶ φοβερὸ θεριό. Τόσο μεγάλο εἶναι, πού τὸ κεφάλι του ἀγγίζει τὸν οὐρανὸ καὶ ἡ κοιλιὰ του λίγο θέλει ν' ἀγγίξῃ τὴ γῆ καὶ φράζει τὸ δρόμο καὶ δὲν μπορεῖ κανένας νὰ περάσῃ. Κι αὐτὸ τὸ θεριό, ὅταν πεινάσῃ, τρώγει ἀπ' τὶς κορφὲς τοῦ βουνοῦ κι ὅταν διψάσῃ, πίνει ἀπ' τὴ θάλασσα. Κ' ἐμεῖς ἄκόμα, εἶπαν οἱ δράκοι, τὸ φοβόμαστε τὸ θεριὸ μὴ μᾶς φάῃ, πού εἶναι καὶ παπποῦς μας.

Τότε εἶπεν ὁ καλόγερος :

— Ἀφοῦ εἶναι παπποῦς μας, θὰ πάω κ' ἐγὼ νὰ τὸν ἰδῶ κι ἂν μπορέσω, θὰ τὸν σκοτώσω.

— Δὲν γίνεται, εἶπαν οἱ δράκοι, ἐμεῖς δὲ σ' ἀφήνομε.

— Ἐγὼ θὰ πάω, εἶπεν ὁ καλόγερος. Θὰ τὸν σκοτώσω, νὰ γλυτώσετε κ' ἐσεῖς καὶ νὰ περνᾶτε ἀπὸ ἐκεῖ χωρὶς φόβο.

Μὲ τὰ πολλὰ τοῦ ἔδωκαν τὴν ἄδεια καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἀνέβηκε στ' ἄλογό του καὶ τράβηξε. Πῆρε μαζί του μιὰ μεγάλη σιδερένια σούβλα καὶ μιὰ σαίττα.

Σωστὴ μιὰ μέρα περπατοῦσε καὶ πρὸς τὸ βράδυ ἐφάνηκε τὸ θεριό. Τότε φύλαξε νὰ σκοτεινιάσῃ λίγο καὶ ὕστερα, ἀγάλια-ἀγάλια, ἔφτασε κοντὰ στὸ θεριό καὶ περνῶντας ἀποκάτω του, σήκωσε τὸ σίδερο κ' ἔσπασε τὴν κοιλιὰ του. Στὴ στιγμή ἔρριξε καὶ τὴ σαίττα καὶ τὸ τρύπησε. Ὑστερα χτύπησε τ' ἄλογό του δυνατὰ κι ἄρχισε νὰ τρέχῃ.

Τὸ θεριό, σὰν ἐνίωσε πὼς χτυπήθηκε, ἄρχισε νὰ γυρίζῃ ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸ λαιμό του γιὰ νὰ βρῆ, νὰ φάγῃ ἐκεῖνον ποῦ τοῦ τρύπησε τὴν κοιλιὰ, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ βρῆ κανένα, γιὰτὶ ὅσο νὰ κατεβᾶσῃ ἐκεῖνο τὸ λαιμό του, ὁ καλόγερος ἔφυγε καὶ κρύφτηκε.

Τότε ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὴν κοιλιὰ του αἷμα τόσο πολὺ, σὰν ποταμός, τόσο ποῦ κοκκίνησε ἡ θάλασσα. Τὸ θεριό ἀπ' τὸ θυμό του ἤθελε νὰ ξεριζώσῃ τὸ βουνό, καὶ τὴν ὥρα ποῦ ἀδυνάτισε πιά καὶ τόπιασαν λιγοθυμιές κι ἄρχισε νὰ πέφτῃ, θαρροῦσες πὼς γίνονταν κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε. Ὅσο μούγκριζε, τὸ βουνὸ ἐσειόταν ὀλόκληρο καὶ ἡ θάλασσα ἐβραζε κι ἀνέβαιναν τὰ νερά της ψηλά κι ἀκούονταν μεγάλες βροντές. (Τέτοιο πρᾶμα, μακριὰ πεδῶ, νὰ μὴν ἰδῆς καὶ νὰ μὴν τ' ἀκούσῃς).

Ὡστόσο ὁ καλόγερος τὸ πρῶτ', σὰν ξημέρωσε, τράβηξε τὸ δρόμο του κ' ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι μέρες ἔφτασε σὲ κείνη τὴν πολιτεία ποῦ ἦταν τὸ χῶμα, μὰ τοὺς ἡῦρεν ὅλους ποῦ κοιμοῦνταν. Γιὰτὶ ἐκεῖνου τοῦ τόπου οἱ ἄνθρωποι ἕξι μῆνες κοιμοῦνταν καὶ ἕξι μῆνες ἦταν ζυπνητοί.

Αὐτὸ τὸ πρᾶμα τὸ ἤξερεν ὁ καλόγερος ἀπὸ τὰ βιβλία, ἀλλὰ δὲν ἤξερε πόσος καιρὸς ἦταν ποῦ πιάστηκαν στὸν ὕπνο. Τόσο μόνο κατάλαβε, πὼς τοὺς ἔπιασε ὁ ὕπνος ἡμέρα· γιὰτὶ περπατῶντας μέσ' στὴν πολιτεία ἐβλεπε τ' ἀργαστήρια ἀνοιχτὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους κοιμισμένους. Ἄλλος ζύγια βαστοῦσε, ἄλλος πῆχυ, ἄλλος φορτωμένος μέσ' στὸ δρόμο στέκονταν, ἄλ-

λος μὲ τὸ ψωμὶ στὸ χέρι. Καὶ, γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, καθέννας ἐκείνη τὴν ὥρα τοῦ ὕπνου ὅ,τι ἔκαμνε κι ὅπως βρέθη-κεν, ἔτσι ἀπόμεινε.

Αὐτὰ ὅλα τὰ σεργιάνιζε ὁ καλόγερος, ὅσο ποῦ βγῆκε σ' ἓνα φαρδὺ δρόμο καὶ ἡῦρε τὸ παλάτι. Οἱ πόρτες του ἦταν ἀνοιχτές καὶ ὀχτῶ στρατιῶτες, τέσσερεις ἀποδῶ καὶ τέσσερεις ἀποκεῖ, στέκονταν μὲ τὰ τουφέκια τους ὀρθοὶ καὶ κοιμισμένοι. Μπῆκε μέσα καὶ ἡῦρε κι ἄλλους ἀποκοιμισμένους κ' ἔφτασε στὴν αὐλή.

Αὐτὴ ἡ αὐλὴ ἦταν μεγάλη καὶ γεμάτη δέντρα καὶ ἀντίκρυ ἦταν τὸ παλάτι ὁμορφο, καλό· θαρροῦσε κανεὶς πὼς ἔμπαινε στὸν παράδεισο.

Μπροστὰ στὸ παλάτι ἦταν ἓνα κυπαρίσσι μεγάλο καὶ ψηλό, κλεισμένο γύρω μὲ σιδερένια κάγκελα. Ἐκεῖ μέσα ἦταν ἐκεῖνο τὸ χῶμα, ποῦ γιαιτρεύει μάτια.

Τότε ὁ καλόγερος κατέβηκε ἀπὸ τ' ἄλογό του, τὸ ἔδεσε στὰ κάγκελα, πῆρε τὸ δισάκι του καὶ μπῆκε μέσα. Ὑστερα ἔσκαψε μὲ τὸ μαχαίρι του κ' ἔβγαλε χῶμα καὶ ἔβαλε στὸ δισάκι του.

Ἄμα τέλειωσε τὴ δουλειά του, μπῆκε μέσ' στὸ παλάτι καὶ βρῆκε τὸ βασιλιά ποῦ κάθονταν σ' ἓνα θρόνο καὶ κοιμοῦνταν στολισμένος μὲ τὰ βασιλικά τὰ ροῦχα καὶ τὴ βασιλικὴ κορώνα. Πλάι του στεκόταν ἓνας ἀξιωματικὸς καὶ βαστοῦσε στὰ χέρια του ἓνα χρυσὸ μuiαστῆρι. Σὰν τὸν εἶδε καλά, καλά, πῆγεν ὕστερα καὶ τοῦ πῆρε τ' ὠρολόγι του καὶ τὸ μuiαστῆρι του.

Ὑστερα πῆγε στὸ πλαγινὸ τὸ δωμάτιο. Ἐκεῖ ἡῦρε τὴ βασίλισσα, ποῦ κάθονταν κι αὐτὴ σὲ θρόνο, καὶ μιὰ γυναῖκα στεκόταν πλάι της καὶ βαστοῦσε μuiαστῆρι. Πῆρε κ' ἐκείνης τ' ὠρολόγι καὶ τὸ μuiαστῆρι.

Κατόπιν ἀνοίξε ἄλλο δωμάτιο καὶ ἡῦρεν ἓνα κορίτσι ποῦ κάθονταν, καθὼς ἡ βασίλισσα κ' ἔμοιαζε νὰ ἦταν κόρη της. Πῆρε κι αὐτῆς τ' ὠρολόγι καὶ τὸ μuiαστῆρι.

Ἐβγῆκε κι ἀπο κεῖ καὶ πῆγε σ' ἄλλο δωμάτιο κ' ἐκεῖ ἡῦρεν ἀκόμα ἓνα κορίτσι ποῦ κάθονταν, καθὼς τὸ πρῶτο. Πῆρε κ' ἐκείνου τὸ ὠρολόγι καὶ τὸ μuiαστῆρι.

Βγῆκε πάλι ἔξω καὶ μπῆκε σ' ἄλλο δωμάτιο. Κ' ἐκεῖ ἡῦρεν ἓνα κορίτσι κ' ἔμοιαζε καὶ κείνο βασιλοπούλα, μὰ αὐτὸ ἦταν τόσο ὁμορφο, ποῦ τὴ στιγμή ποῦ τὸ εἶδε ὁ καλόγερος ἀπόμεινε

σάν παγωμένος. Ἐφεγγεν ὄλο τὸ δωμάτιο ἀπὸ τὴν ὁμορφιά του.

Σάν εἶδεν αὐτὸς τέτοια ὁμορφιά, εὐθὺς πέρασεν ἀπ' τὸ νοῦ του νὰ τὸ κἀνῆ τὸ κορίτσι αὐτὸ γυναῖκα του. Μὰ ἔλα πού κοιμόταν τὸ κορίτσι. Τότε πῆγε κοντά του, καὶ πῆρε τὸ ρωλόγι του, τὸ μυιαστῆρι του καὶ τὸ κεντημένο τὸ μαντῆλι του ὕστερα ἔβγαλε τὸ δαχτυλίδι του, πού εἶχε γραμμένο τ' ὄνομά του καὶ τὸ ἔβαλε στοῦ κοριτσιοῦ τὸ χέρι· πάλι πῆρε τὸ δαχτυλίδι ἐκεينوῦ καὶ τὸ βάλε στὸ δικό του τὸ χέρι καὶ ὕστερα ἔσκυψε καὶ τὸ φίλησε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του καὶ στὰ δυὸ τὰ μάγουλα κ' ἔπασαν δυὸ τριαντάφυλλα. Ἐσκυψε, τὰ πῆρε καὶ ἔτσι μονάχος τέλειωσε τὴν ἀρραβῶνα του κ' ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του, πῶς, ὅταν ζυπνήσῃ τὸ κορίτσι καὶ ἰδῆ τὸ δαχτυλίδι, θὰ βγῆ νὰ τὸν γυρεύῃ.

Ἀποῦ ἐγύρισε ὄλο τὸ παλάτι, ἐβγῆκεν ὕστερα ὄξω, ἀνέβηκε τ' ἄλογό του καὶ ἔφυγε. Νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦμε, περπάτησε κάμποσες μέρες, πέρασεν ἀπὸ κεῖνο τὸ μέρος, πού σκότωσε τὸ θεριό, καὶ ἔφτασε πάλι στοὺς δράκους.

Αὐτοί, σάν τὸν εἶδαν, ἐγάρηκαν καὶ τὸν ρώτησαν τί ἔκανε καὶ σάν τοὺς εἶπε πού σκότωσε τὸ θεριό, θάμαξαν.

Ἐκεῖ κἀθήσε μιά μέρα καὶ τὴν ἄλλη τράβηξε καὶ πῆγε στοὺς ἄλλους τοὺς δράκους. Κ' ἐκεῖ εἶπε τὰ ἴδια καὶ στὸ τέλος ἔφτασε σὲ κείνους τοὺς δράκους, πού τοὺς εἶχε κάνει ἀδέρφια.

Αὐτοῦ ἐκἀθήσε τρεῖς μέρες καὶ συλλογιόταν μὲ τί τρόπο νὰ ξεφύγῃ, χωρὶς νὰ πάρουν εἶδηση οἱ δράκοι.

Πρὸς τὸ μεσημέρι πού ἔλειπαν οἱ δράκοι, λέει ὁ καλόγερος στὴ μάνα του τὴ δράκαινα, πῶς στενοχωρέθηκε καὶ θέλει νὰ γυρίσῃ λίγο ὄξω. Ἡ δράκαινα, τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια κι αὐτὸς ἀνεβαίνει τ' ἄλογό του, κι ἀρχίζει νὰ τρέχῃ, γιὰ νὰ ξεμακρύνῃ ἀπ' τοὺς δράκους. Ὑστερα σάν ἔφτασε στὸ μέρος πού ἦταν οἱ λάσπες, τότε ἄρχισε νὰ πηγαίνει ἀγάλια.

Κάμποσο δρόμο πήγαινε μέσα στὶς λάσπες, νύχτα, ὡς πού ἔφτασε σ' ἓνα μέρος πού βούλιαζε καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βγῆ. Ἐξαφνα, κεῖ πού πολεμοῦσε νὰ βγῆ καὶ πάλευε, τοῦ πέφτει ἀπὸ τὸν κόρφο του τὸ ἓνα τὸ τριαντάφυλλο, καὶ στὴ στιγμή ὅλη ἐκεῖνη ἢ λασπουριά χάθηκε καὶ ἔγινε στέγνη. Τότε ἄρχισε πάλι νὰ πιλαλῆ τὸ ἄλογό του.

Οἱ δράκοι, ἅμα γύρισαν τὸ βράδυ σπῆτι τους καὶ ἄκουσαν

ἀπ' τὴ μάνα τους, πῶς ὁ ἀδερφός τους ἔφυγε καὶ δὲ γύρισε, κατὰλαβαν πῶς ἦταν ἄνθρωπος κ' εὐθὺς ἔπασαν κατόπι του καὶ ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν, προτοῦ νὰ φτάσῃ στὶς λάσπες· γιὰ τίς λάσπες δὲ μποροῦσαν νὰ τίς περάσουν.

Ἄλη νύχτα τὸν κυνηγοῦσαν οἱ δράκοι καὶ τὸ πρῶτὸ κόντεψαν νὰ τὸν φτάσουν. Τότε ὁ καλόγερος εἶπε μὲ τὸ νοῦ του : « Ἄς ρίξω καὶ τ' ἄλλο τριαντάφυλλο ! Ἴσως γλυτώσω ». Καὶ μόλις τὸ ῥίξε, ἔγινε πάλι πίσω του λάσπη νερούλη καὶ ἔτσι γλύτωσε.

Περπάτησε, περπάτησε καὶ τελευταῖα ἔφτασε στὴν πέτρα ἐκεῖνη, πού εἶχαν βάλει τὰ δαχτυλίδια τους. Τὴν σηκώνει καὶ βρίσκει μονάχα τὸ δικό του τὸ δαχτυλίδι. Κατὰλαβε πῶς τ' ἀδέρφια του γύρισαν χωρὶς τίποτε.

Ὁ καλόγερος πῆρε τὸ δαχτυλίδι του ἀπὸ τὴν πέτρα καὶ πῆγε στὴν πολιτεία πού ἦταν ἐκεῖ κοντά, γιὰ νὰ ξενοχτήσῃ.

Τὸ πρῶτ, ἅμα σηκώθηκε, ρώτησε τὸν ξενοδόχο, μὴν εἶδε δυὸ παλληκάρια ἀπὸ δυὸ μῆνες κ' ἐμπρὸς νὰ περάσουν ἀπ' ἐδῶ.

— Εἶδα, εἶπεν ὁ ξενοδόχος. Αὐτὰ τὰ παλληκάρια κόνεψαν σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ χάνι. Τὸ καθένα εἶχε ἀπὸ πενήντα στρατιῶτες κ' ἔμοιαζαν γιὰ βασιλόπουλα, ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐκἀθήσαν ἐδῶ πολὺν καιρό, δὲν τοὺς ἔμειναν χρήματα καὶ γι' αὐτὸ ἐδιώξαν τοὺς στρατιῶτες τους καὶ στὸ τέλος πούλησαν καὶ τ' ἄλογά τους καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχαν καὶ τώρα πῆγαν καὶ στοίχισαν, θεὸς νὰ φυλάξῃ, γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, τὸ ἓνα σ' ἓνα ψωμῆ καὶ τὸ ἄλλο σ' ἓνα μάγειρα.

Σάν τᾶκουσε αὐτὰ ὁ καλόγερος, χωρὶς νὰ εἰπῆ τίποτε, σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸν ψωμῆ καὶ βρῆκε τὸν ἓνα τοῦ ἀδερφοῦ, ὕστερα πῆγε στὸν μάγερα καὶ βρῆκε καὶ τὸν ἄλλο τοῦ ἀδερφοῦ καὶ τοὺς εἶπε :

— Κοιτάξετε νὰ βρῆτε δυὸ καλὰ ἄλογα, γιὰ νὰ πᾶτε πίσω στὴν πατρίδα.

— Ἐμεῖς ξέρομε, εἶπαν, σ' ἓνα μέρος δυὸ καλὰ ἄλογα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀκριβά.

— Τόσο τὸ καλύτερο, εἶπεν ὁ καλόγερος. Ἀγοράστε τα.

Τότε αὐτοὶ πῆγαν καὶ συμφώνησαν τὰ ἴδια τὰ δικά τους τὰ ἄλογα, πού τὰ εἶχαν πουλήσει, καὶ τὰ ἔφεραν.

Ὁ καλόγερος ἐμέτρησε τὰ χρήματα πού συμφώνησαν καὶ τοὺς εἶπε νὰ ἐτοιμαστοῦν, νὰ ἐτοιμάσουν καὶ τὸ δικό του τὸ ἄλογο, γιὰ νὰ πηγαίνουν.

Στὸ δρόμο τ' ἀδέρφια του τὸν ρώτησαν τὸν καλόγερο, ποῦ ἦρε τὸ χῶμα. Κι αὐτὸς ἔχοντας κάποια ὑποψία δὲν ἔλεγε τίποτε καὶ γιὰ νὰ μὴ τοῦ κλέψουν τὸ χῶμα, τὸ ἔβαλε στὴ μιὰ δι-σακκομεριά κι ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔβαλεν ἄλλο χῶμα καὶ τοὺς ἔδωσε κ' ἐκείνους ἀπ' αὐτό. Καὶ τὸ δισάκκι του δὲν τ' ἄφηνε πουθενά.

Δυὸ μῆνες περπάτησαν, ὅσο πού κόντευαν στὴν πατρίδα τους. Τότε τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια συνεννοήθηκαν νὰ σκοτώσουν τὸν καλόγερο. Ἡξεραν πὼς ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἓνα ξεροπήγαδο καὶ συμφώνησαν ὁ ἓνας νὰ πάη μπροστά, νὰ ἐτοιμάσῃ τάχα φωτιά, γιὰ νὰ γευματίσουν, καὶ νὰ βάλῃ ἀπάνω στὸ στόμα τοῦ πηγαδιοῦ τὸ χαλί πού θὰ καθίσῃ ὁ καλόγερος, κ' ἔτσι νὰ πέσῃ μέσα στὸ πηγάδι. Καὶ καθὼς τὰ μίλησαν, ὁ ἓνας πῆγε μπροστά καὶ, ὅταν ἔφτασαν καὶ οἱ ἄλλοι στὸ ξεροπήγαδο, κατέβηκαν ἀπὸ τ' ἄλογο καὶ ὁ καλόγερος πῆρε τὸ δισάκκι του καὶ πῆγε νὰ καθήσῃ ἀπάνω στὸ χαλί. Μόλις πάτησεν ἀπάνω, ἔπεσε μέσα ὁ καημένος.

Τότε τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια ἀνέβηκαν τ' ἄλογά τους καὶ πῆγαν στὴν πατρίδα τους. Ἐδῶσαν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ χῶμα στὸ βασιλιᾶ καὶ ἔβαλε στὰ μάτια του, ἀλλὰ δὲ γιατρεύτηκαν. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλιᾶς, πὼς οἱ γιατροὶ εἶναι ὅλοι ψεῦτες.

Τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια, σὰν εἶδαν πού δὲν ἔκανε τίποτε τὸ χῶμα, κατάλαβαν πὼς τοὺς γέλασεν ὁ καλόγερος, μὰ δὲν τοὺς συνέφερε καὶ νὰ τὸ εἰποῦν.

Ἡ μάνα τους τοὺς ρώτησε τί ἐγένεν ὁ ἀδερφός τους κι αὐτοὶ εἶπαν, πὼς δὲν ξέρουν ποῦ νὰ βρισκεται.

Ἄς ἔρθουμε τώρα στὸν καλόγερο. Αὐτὸς δυὸ μέρες ὁλονῆ-στικός πέρασε μέσα στὸ πηγάδι. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ὄλο πληγῆς ἀπὸ τὰ χτυπήματα. Τί νὰ κάνῃ ὁ καημένος; Ὅλη μέρα ἐφώναζε, ἀλλὰ κανένας δὲν τὸν ἄκουγε.

Τὴν τρίτη τὴν ἡμέρα ἔτυχε νὰ πάη στὸ μέρος ἐκεῖνο τὰ πρόβατά του ἓνας τσομπάνος καὶ τὰ ἔβασκε. Ἐξάφνα τοῦ φάνηκε πού ἄκουσε φωνὴ καὶ πῆγε στὸ πηγάδι, ἔσκυψε καὶ εἶδεν

ἓναν ἄνθρωπο. Ἐβγαλε τὸ ζωνάρι του, τοῦ τό 'ριξε καὶ τὸ ἔπιασεν ὁ καλόγερος καὶ τραβῶντας τὸν ἔβγαλεν ἔξω.

Ὁ καλόγερος, σὰ γλύτωσε, ἔδωσε στὸν τσοπάνη τὸ δῶρο του καὶ περπατῶντας νύχτα πῆγε στὴν πατρίδα του. Μπῆκε κρυφὰ στὸ παλάτι καὶ πῆγε ἴσια στὴ βασιλίσσα.

Αὐτὴ, σὰν τὸν εἶδε, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φιλοῦσε καὶ τὸν ρωτοῦσε γιὰ τὴν ἄρρησέ. Αὐτὸς τῆς διηγῆθηκε γιὰ τὸ ταξίδι του, ἀλλὰ τὸ χῶμα μὲ ποιὸν τρόπο τὸ πῆρε δὲν τῆς τὸ εἶπε, γιὰτὶ εἶχεν ὑποψία νὰ μὴν τύχῃ καὶ τὸ πῆ, σὰν γυναῖκα πού εἶναι. Μόνο τὴν παρακάλεσε νὰ πάρῃ λίγο χῶμα καὶ νὰ τὸ βάλῃ στοῦ βασιλιᾶ τὰ μάτια, στέργοντας καὶ μὴ στέργοντας. Ἐκείνη πῆρε λίγο χῶμα καὶ πῆγε στὸ βασιλιᾶ νὰ τοῦ τὸ βάλῃ.

Ὁ βασιλιᾶς στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ λέξη γιὰ τὸν καλόγερο καὶ γιὰ τὸ χῶμα του. Μὲ τὰ πολλὰ ὅμως τὰ παρακά-λια τῆς βασιλίσσας ἔστρεξε κ' ἔβαλε στὰ μάτια του χῶμα καὶ στὴ στιγμὴ εἶδαν φῶς τὰ μάτια του!

Τότε ὁ βασιλιᾶς ἐπίστεψε πὼς αὐτὸ τὸ καλὸ τοῦ τὸ ἔκαμε ὁ καλόγερος. Τὰ μεγαλύτερα ὅμως τ' ἀδέρφια του, σὰν εἶδαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, πῆγαν στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ εἶπαν, ὅτι ὁ καλό-γερος ἔκλεψε ἀπ' αὐτοὺς τὸ καλὸ τὸ χῶμα καὶ τοὺς ἔβαλε τὸ ἄχαμνὸ χῶμα.

Τότε πάλι ὁ βασιλιᾶς ἐθύμωσε καὶ δὲν ἐγύρεψε οὔτε μιὰ φορὰ νὰ τὸν ἰδῇ τὸν καλόγερο.

Ὁ καλόγερος ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπόμενε καὶ εἶχεν ἐλπίδα μιὰ μέρα νὰ βγῇ στὸ φανερὸ ἢ ἀλήθεια.

Ἄς ἀφήσουμε τώρα τὸν καλόγερο καὶ τοὺς ἄλλους κι ἄς ἔρθωμε σὲ κεῖνο τὸ βασιλεῖο πού κοιμόνταν ἔξι μῆνες.

Ἐκείνου τοῦ τόπου οἱ ἄνθρωποι, σὰν πέρασαν οἱ ἔξι μῆνες, ξύπνησαν καὶ κοίταζαν τὴ δουλειά τους. Ὁ βασιλιᾶς ὅμως, ἡ βασιλίσσα καὶ τὰ βασιλόπουλα, ὅταν ξύπνησαν καὶ εἶδαν πού ἔλειπαν τὰ ὀρολόγια τους καὶ τὰ μυστήρια τους, ἀπόρεσαν καὶ θαμάζονταν ποιὸς πῆγε καὶ τὰ πῆρε· γιὰτὶ ἐκεῖνοι θαρροῦ-σαν, πὼς καὶ ξένος νὰ πῆγαιεν ἐκεῖ θὰ ἀποκοιμιόταν.

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα αὐτοὶ τὸ ἔκαμαν μεγάλο καημὸ καὶ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους ἡ μικρότερη βασιλοπούλα, πού ἦρε στὸ δάχτυ-

λό της εκείνο τὸ δαχτυλίδι. Εἶδε καὶ τὸ κυπαρίσσι σκαμμένο καὶ κατάλαβε πὼς ἦταν δουλειὰ κανενοῦ βασιλόπουλου, ποὺ πονοῦσαν τοῦ πατέρα του τὰ μάτια καὶ ἤρθε νὰ πάρῃ χῶμα. Ζήτησε λοιπὸν ἀπὸ τὸν πατέρα της τὴν ἄδεια νὰ πάῃ νὰ τὸ βρῇ τὸ βασιλόπουλο αὐτό.

Κοντὰ σ' αὐτὴ γυρεύανε καὶ οἱ μεγαλύτερες οἱ ἀδερφές της νὰ πᾶνε, ὅσο ποὺ ὁ βασιλιάς εἶδε τὰ στενά καὶ θέλοντας μὴ θέλοντας τίς ἔδωσε τὴν ἄδεια. Μαζὶ τοὺς ἔδωσε καὶ δυὸ γερόντους μπιστευμένους ἀνθρώπους του, γιὰ νὰ τίς προσέχουν, καὶ μερικὸς στρατιῶτες γιὰ νὰ τίς φυλάγουν. Κ' ἔτσι τῆ δευτέρῃ τὴν ἡμέρα ἄλλαξαν φορεσιά κ' ἔβαλαν ἀντρίκια ρούχα καὶ ξεκίνησαν καὶ πῆγαν ἀπ' ἓνα δρόμο ποὺ δὲν ἦταν μήτε φωτιές μήτε ἄερας, μήτε δράκοι, μήτε θεριά, μήτε περίδρομοι.

Γύρισαν πολλὰ βασίλεια καὶ ρωτοῦσαν μήπως ἐδῶ καὶ ἔξι μῆνες ἦταν κανένας βασιλιάς τυφλός, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ μάθουν τίποτε, ὅσο ποὺ πῆγαν καὶ στὸ βασίλειο τοῦ καλόγερο.

Ἐκεῖ ἐρώτησαν κ' ἔμαθαν πὼς ὁ βασιλιάς ἦταν τυφλός καὶ τὰ παιδιά του μὲ ἓνα χῶμα, ποὺ ἔφεραν ἀπὸ ἓνα μακρινὸ βασίλειο, τὸν γιάτρεψαν.

Τότε σηκώθηκαν καὶ πῆγαν στὸ βασιλιᾶ καὶ εἶπαν πὼς θέλουν νὰ τοῦ μιλήσουν.

Ὁ βασιλιάς τίς καλοδέχτηκε, τίς ἐρώτησε τί θέλουν. Τότε ἡ μικρότερη βασιλοπούλα ἔκαμε ἀρχὴ καὶ εἶπε :

— Ἐμάθαμε ποὺ πονοῦσαν τὰ μάτια σου καὶ πὼς μ' ἓνα γιαιτρικὸ τὰ γιάτρεψες. Ἐπειδὴ καὶ τοῦ πατέρα μας τὰ μάτια πονοῦν, ἤρθαμε ἐδῶ νὰ σὲ παρακαλέσωμε νὰ μᾶς εἰπῆς ποῦ βρίσκεται αὐτὸ τὸ γιαιτρικὸ, γιὰ νὰ πᾶμε κ' ἐμεῖς νὰ πάρωμε.

Τότε ὁ βασιλιάς τίς εἶπε :

— Αὐτὸ τὸ γιαιτρικὸ εἶναι ἓνα χῶμα καὶ μοῦ τῶφεραν τὰ παιδιά μου. Ἀλλὰ πὼς καὶ ποῦ βρίσκεται δὲν τὸ ξέρω. Μόνο θὰ στείλω τώρα νὰ τοὺς φωνάξω νὰ σᾶς τὸ εἰποῦν. Κι ἀμέσως πρόσταξε καὶ ἤρθαν οἱ δυὸ οἱ μεγαλύτεροι γιοῖ τοῦ καὶ τοὺς ἐρώτησεν ἀπὸ ποῦ ἔφεραν αὐτὸ τὸ χῶμα.

Αὐτοὶ ὡς τὸ τρίστρατο ποὺ πῆγαν, εἶπαν ἀπὸ ποῦ πέρασαν καὶ τί εἶδαν, μὰ ὕστερα εἶπαν πὼς πέρασαν ἀπὸ ἓναν δρόμο

ποῦ εἶχε φωτιές καὶ ἀγέρα καὶ πῆγαν καὶ πῆραν τὸ χῶμα καὶ γύρισαν.

— Ἐμεῖς ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια δὲν μπορέσαμε νὰ καταλάβωμε καὶ φαίνεται πὼς αὐτοὶ δὲν ἐπῆγαν ἢ δὲν θέλουν νὰ μᾶς ποῦν, εἶπεν ἡ μικρότερη ἡ βασιλοπούλα.

Τότε ὁ βασιλιάς θυμῆθηκε καὶ τὸν καλόγερο καὶ πρόσταξε, νὰ παρουσιαστῇ κι αὐτός καὶ τὸν ἐρώτησε ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ χῶμα.

Ὁ καλόγερος μόλις μπῆκε, τίς γνώρισε τίς ξένες καὶ ἄρχισε νὰ διηγέται πὼς πῆγε καὶ πῆρε τὸ χῶμα καὶ πὼς τ' ἀδερφία του τὸν ἔρριξαν μέσα στὸ πηγάδι καὶ πὼς ἐγλύτωσε. Τελευταῖα ἔβγαλε καὶ τὰ ὠρολόγια καὶ τὰ μuiαστήρια ἐκεῖ μπροστά καὶ τὰ ἔδειξε, τὰ χῶρισε ὕστερα καὶ εἶπε στοὺς ξένους :

— Νά, αὐτὸ τὸ ὠρολόγι καὶ τὸ μuiαστήρι εἶναι τοῦ πατέρα σας κι αὐτὸ εἶναι τῆς μάνας σας. Σεῖς οἱ τρεῖς δὲν εἴστε ἄντροι, μόν' εἴστε κορίτσια. Αὐτὸ τὸ ὠρολόγι καὶ τὸ μuiαστήρι εἶναι δικὰ σου, καὶ τᾶδωσε στὴ μεγαλύτερη. Αὐτὰ πάλι εἶναι δικὰ σου καὶ τὰ ἔδωσε στὴ μεσιανῆ κι αὐτὰ εἶναι δικὰ σου καὶ τὰ ἔδωσε στὴν μικρότερη καὶ τῆς εἶπε : Καὶ τὸ δαχτυλίδι ποὺ φορεῖς εἶναι δικό μου κι αὐτὸ ποὺ φορῶ ἐγὼ εἶναι δικό σου. Καὶ τὸ μαντήλι αὐτὸ εἶναι δικό σου.

Τότε ἡ μικρότερη εἶπε στὸ βασιλιᾶ :

— Νά ! αὐτός ὁ γυιός σου πῆγε ἐκεῖ πέρα. Ἐγὼ εἶμαι ἐκείνου τοῦ τόπου τοῦ βασιλιᾶ ἢ θυγατέρα καὶ αὐτὲς εἶναι ἀδερφές μου. Γιὰ νὰ μάθω ποιός ἦρθε κ' ἔβαλε στὸ χέρι μου τὸ δαχτυλίδι, βγῆκα καὶ γυρίζω τόσο καιρό. Τώρα ποὺ ἔμαθα πὼς εἶναι γυιός σου, αὐτὸν θέλω νὰ τὸν πάρω ἄντρα καὶ σὲ παρακαλῶ μὲ ὅλη τὴν θέλησή σου καὶ μὲ τὴν ἄδειά σου νὰ μοῦ τὸν δώσης.

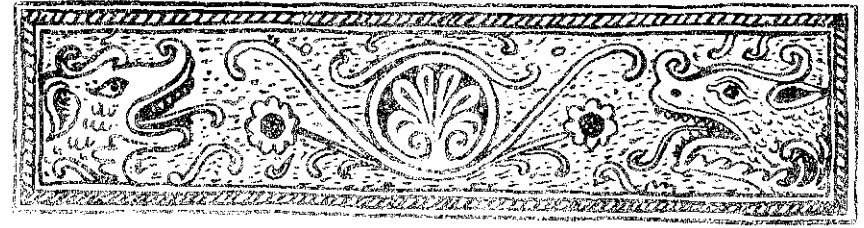
Τότε ὁ βασιλιάς ἐρώτησε τὸν καλόγερο, ἂν θέλῃ νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του καὶ ἔστρεξε ὁ καλόγερος. Τότε ὁ βασιλιάς διάταξε νὰ γίνουν χαρὲς μεγάλες καὶ δὲν εἶχε τόπο, ποῦ νὰ βάλῃ τὸν καλόγερο, τόσο πολὺ τὸν ἀγάπησε. Καὶ τὰ μεγαλύτερα τὰ παιδιά του ποὺ ἔκαμαν τὰ τόσα στὸν καλόγερο καὶ ἔλεγαν ὅλο ψευτιές, τὰ ἔβαλε φυλακὴ καὶ εἶχε στὸ νοῦ του νὰ τὰ κρεμάσῃ.

Ἄλλὰ ὁ καλόγερος δὲν τὸν ἄφησε καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὰ συγχωρέσῃ.

Γιὰ τὸ χατῆρι τοῦ ὁ βασιλιᾶς ἔδωσε διαταγὴ καὶ τοὺς ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Κ' ὕστερα ἔκαμε διαθήκη καὶ τὸ θρόνον τοῦ τὸν ἔδωσε στὸν καλόγερο. Στὸ τέλος ἔκαμαν μεγάλες βασιλικὲς χαρὲς σωστὸ ἓνα μῆνα.

Ἦμουνα κι' ἐγὼ ἐκεῖ
μὲ τὸ κόκκινο βρακί
κ' ἔφαγα μιὰ σούβλα φακῆ.

Κι' ὄσο περνᾷ ἡ φακὴ στὴ σούβλα,
τόσο νὰ πιστέψετε κ' ἐσεῖς τὸ παραμῦθι μου.

31. ΟΙ ΔΥΟ ΓΕΙΤΟΝΟΙ

Καλησπέρα κι ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν δυὸ γειτόνοι καὶ δὲν εἶχαν δουλειὰ στὸ χωριό τους. Συνεννοήθηκαν λοιπὸν νὰ πᾶν νὰ δουλέψουν στὴν ξενιτειὰ καὶ πῆγαν. Ὁ ἓνας πέντε τοῦ ἔδιναν; δέκα τοῦ ἔδιναν; πῆγαινε καὶ δούλευε. Ὁ ἄλλος, ἅμα δὲν τοῦ ἔδιναν γερὸ μεροκάματο, ἄς ποῦμε 50

δραχμὲς, δὲν πῆγαινε νὰ δουλέψῃ. Δούλευε μιὰ μέρα τὴν ἑβδομάδα κ' ὕστερα καθόταν κ' ἔτρωγε κ' ἔπινε κ' ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρός. Ὁ πρῶτος δούλευε καθημερινῶς, πότε εὐρισκε πολλὰ, πότε λίγα, ἔκανε κ' οἰκονομία, περισσεύει τρία χιλιάρια.

Ἄμα πέρασαν δυὸ χρόνια, ἀντάμωσαν οἱ δυὸ καὶ λέει ὁ πρῶτος στὸν ἄλλον:

— Ἐέρεις τί θὰ σοῦ πῶ, γείτονα; Ἄιντε νὰ πᾶμε στὰ σπίτια μας. Φτάνει πιά ὄσο μείναμε στὴν ξενιτειὰ. Πεθύμησα τὴ γυναῖκα μου καὶ τὰ παιδιὰ μου. Θέλω νὰ πάω νὰ τὰ ἰδῶ.

— Νὰ πηγαίνουμε, λέει ὁ ἄλλος, μὰ πῶς πηγαίνουν; ἐγὼ δὲν ἔχω δεκάρα!

— Ἐγὼ, λέει ὁ πρῶτος, περισσεύει λεφτὰ ἀπ' τὴ δούλεψή μου. Ἄμα θέλῃς, σὲ δανείζω ἓνα χιλιάριον κι ἅμα πᾶμε στὴν πατρίδα, δουλεύεις καὶ μοῦ τὸ δίνεις.

Με λίγα λόγια συμφώνησαν. Τοῦ ἔδωσε ἓνα χιλιάριον καὶ ξεκίνησαν νὰ πάνε στὸν τόπο τους.

Ὁ ἀκαμάτης, μόλις πῆρε τὸ χιλιάριον, μπῆκεν ὁ δαίμονας στὸ κεφάλι του, νὰ τὸ κρατήσῃ καὶ νὰ μὴ ξεχρεώσῃ. Λέει λοιπὸν στὸν καλὸν τὸν ἄνθρωπο :

— Ξέρεις, ὁ Θεὸς θέλει κακωσύνες. Αὐτὰ τὰ ἔλεγαν περπατώντας, καθὼς γύριζαν στὸν τόπο τους.

— Ἐγὼ ξέρω, λέει ὁ πρῶτος, ὁ Θεὸς θέλει καλωσύνες καὶ ὄχι κακωσύνες.

— Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω, λέει ὁ δεύτερος.

— Μὰ γὼ ξέρω, λέει ὁ καλός, «καλὸ νὰ κάν'ς, καλὸ νὰ βρῆς».

— Ἐλα νὰ βάλουμε ἓνα στοίχημα, λέει ὁ δεύτερος. Νὰ βροῦμε στὸ δρόμο τρεῖς ἄνθρώπους, νὰ ρωτήσουμε· ἅμα ποῦν ὅτι ὁ Θεὸς θέλει κακωσύνες, θὰ χάσῃς τὸ χιλιάριον, ἅμα ποῦν ὅτι θέλει καλωσύνες, θὰ χάσω ἐγὼ τὸ στοίχημα, δηλαδή θὰ σοῦ δώσω πίσω τὸ χιλιάριον. Ὁ πρῶτος τὸ δέχτηκε.

— Ἄς εἶναι, εἶπε.

Περπάτησαν, περπάτησαν λοιπὸν καὶ ἤϊραν ἓνα τσομπάνο καθισμένο πάνω σ' ἓνα βράχο καὶ βοσκοῦσε τ' ἄρνιά — ἦταν ὁ δαίμονας μεταμορφωμένος! Πηγαίνουν κοντὰ καὶ τοῦ λένε :

— Δέ μᾶς λές, μπάρμπα, ὁ Θεὸς θέλει καλωσύνες ἢ κακωσύνες ;

— Ὅχι καλωσύνες, παιδιὰ μου, λέει ἐκεῖνος. Ὁ ἓνας ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ μοῦ μιλάῃ καὶ ὁ ἄλλος νὰ κλέψῃ ἓνα ἄρνι. Αὐτὸ εἶναι σήμερα τὸ πᾶν.

— Τὰ βλέπεις; λέει ὁ δεύτερος.

Περπάτησαν, περπάτησαν πρὸς τὰ κάτω, ἤϊραν ἓνα παπᾶ μ' ἓνα δισάκι γεμᾶτο πρόσφορα στὸν ὦμο — ἦταν πάλι ὁ δαίμονας μεταμορφωμένος. Τὸν ρωτοῦν :

— Δέ μᾶς λές, παπᾶ, ὁ Θεὸς καλωσύνες θέλει ἢ κακωσύνες ;

— Ὅχι καλωσύνες, λέει, παιδιὰ μου. Ὁ ἓνας ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ μοῦ μιλάῃ καὶ ὁ ἄλλος ν' ἀρπάξῃ τὸ δισάκι ἀπ' τὸν ὦμο μου. Αὐτὸ εἶναι σήμερα.

— Τ' ἀκοῦς; λέει πάλι ὁ ἀκαμάτης.

Πῆγαν πιὸ πέρα καὶ βλέπουν μέσ' στὸ δάσος ἓνα παιδί ποῦ

ἔκοφτε ξύλα, ἓνα παλληκαράκι καὶ τὸ ρωτοῦν καὶ αὐτὸ τὰ ἴδια.

— Σήμερα αὐτὸ πάει ἐμπρός· ἀρπάξε, ξέσκισε, φάγε, πιέ, αὐτὸ θέλει σήμερα ὁ Θεὸς καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό.

Θέλοντας καὶ μὴ ὁ καλὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχασε τὸ χιλιάριον.

— Δὲν πειράζει, εἶπε, ἄς τὸ χάσω τὸ χιλιάριον· τί νὰ γίνῃ, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό.

... Ἦταν ὁ δαίμονας μεταμορφωμένος.

— Τώρα, λέει ὁ ἄλλος, αὐτὰ τελείωσαν. Ἐλα τώρα νὰ φᾶμε, γιατί πεινάσαμε.

Κάθισαν. Μόλις ἀπλωσαν νὰ φᾶνε, μπῆκε πάλι ὁ δαίμονας στὸ κεφάλι του, νὰ πάρῃ καὶ τίς ἄλλες δυὸ χιλιάδες, ποῦ εἶχε ὁ καλὸς ἄνθρωπος στὴ τσέπη του. Ρίχνεται ἄξαφνα ἀπάνω τοῦ, τοῦ βγάζει τὰ μάτια του μ' ἓνα ξύλο, πῆρε τὰ λεπτὰ του καὶ ὑστερα τὸν ἔρριξε σ' ἓνα γκρεμνὸ ποῦ ἦταν ἐκεῖ κοντά. Ὁ ἄνθρωπος μούγκριζε ἀπ' τοὺς πόνους, ἅμα βρέθηκε στὸν γκρεμνὸ.

— Δόξα σοι ὁ θεός, εἶπε. Τί ἦταν αὐτὸ ποῦ ἔπαθα! Ἐγὼ

φταίω. Τί ήθελα νά τόν πάρω μαζί μου ; Δέν έγύριζα μοναχός μου ! Τί ήθελα νά τόν δανείσω παράδες !

Τέλος πάντων ψαχούλεψε εκεί στόν γκρεμνό δεξιά-άριστερά κ' ύστερα από πολύ ηύρε μιάν άγριογκορτσιά κ' έκατσε στη ρίζα της άπελπισμένος και άφανισμένος.

Σά νύχτωσε, σκαρφάλωσε πάνω στην άγριογκορτσιά, για νά μήν τόν φάνε τ' άγρίμια.

Σέ λίγο άκουσε φωνές και κρότους· ήταν όλόκληρη ή στρατιά τών δαιμόνων. Άντάμωναν σ' αυτό τó μέρος κ' έκαναν τά σχέδιά τους οί άφωρισμένοι. Λέγει λοιπόν ό τρισκατάρατος ό άρχηγός τους σ' έναν δαίμονα :

— Σύ τί έκανες σήμερα ;

— Γώ, λέει αυτός, σήμερα πήγα στη βασιλοπούλα πού κεντούσε στο μάγγανο, άποδῶ την είχα, άποκει την είχα, έβγαλε τά μάτια της με τίς βελόνες. Τό παλάτι ήταν άνωκάτω σήμερα.

— Μπράβο, του λέει ό άρχηγός. Νά ήξεραν όμως έναν λάκκο, πού είναι έδῶ κοντά στη γκορτσιά κ' έχει νερό, νά πάρουν λίγο, νά πλύνουν τά μάτια της βασιλοπούλας, μονομιᾶς ήθελε νά ίδουν τά μάτια της.

Ό άνθρωπος ό στραβός άποπάνω άπ' τή γκορτσιά τ' άκουσεν όλα. "Υστερα ρωτάει ό άρχηγός άλλον δαίμονα.

— Σύ τί έκανες σήμερα ;

— Τί νά σοῦ πῶ, άφεντικό ! Γῶ σαράντα χρόνια τώρα κάνω күτή τή δουλειά. Δέν τό ξέρεις ; Πήγα στο τάδε μέρος πού χτίζουν οί καλόγεροι ένα μοναστήρι και τό χάλασα· δέν θά τους άφήσω νά τό τελειώσουν ποτέ.

— Νά ήξεραν, λέει, οί καλόγεροι νά σφάξουν άπό ένα άρνάκι· καραγκιόζικο — άσπρο με λίγο μαῦρο στα μάτια — σέ κάθε γωνιά, προτου νά χτίσουν, δέ θά μπορούσες νά τό χάλασης. λέει ό άρχηγός.

— Σύ τί έκανες, ρωτάει έναν άλλον.

— Έγώ, λέει, σήμερα έβαλα δυό ανθρώπους, πού περπατούσαν στο δρόμο, νά βγάλη ό ένας τά μάτια του άλλου, νά του πάρη τά λεφτά, και νά τόν ρίξη στο γκρεμνό.

— Νά ήξερε κι αυτός, λέει ό άρχηγός, τό λάκκο με τό νερό νά πάη νά νιφτη, μονομιᾶς ήθελε νά δοῦν τά μάτια του.

Ό άνθρωπος πάνω στην άγριογκορτσιά τά άκουσεν όλα.

Άμα ξημέρωσε ό θεός την ήμέρα κ' έφυγαν οί δαιμόνοι, κατέβηκεν άπό τή γκορτσιά, ψαχούλεψε δῶθε-κειθε, ηύρε τό λάκκο με τό νερό, πλύθηκε κ' έτσι ξαναείδε. Πήγε ύστερα σ' ένα λαχανόκηπο, έκοψε μιá νεροκολοκύθα κ' έβαλε μέσα νερό άπό τό λάκκο. "Υστερα έδωκε άποδῶ, έδωκε άποκει, άνέβηκε τόν γκρεμνό και παίρνει τό δρόμο.

Πηγαίνει στο μέρος πού ήταν οί καλόγεροι και έχτιζαν τό μοναστήρι. Μόλις τόν είδαν οί καλόγεροι, του έδωκαν νά φάη και του έκαναν πολλές περιποιήσεις. Κι αυτός τους ρώτησε :

— Τί κάνετε, πῶς τά περνάτε, άγιοι άνθρωποι ;

— Μήν τά ρωτᾶς, χριστιανέ, λένε οί καλόγεροι. Σαράντα χρόνια δουλεύουμε νά χτίσουμε ένα μοναστήρι. Τή μέρα τό χτίζουμε, τή νύχτα γκρεμίζεται ὡς τά θεμέλια, τί νά κάνουμε δέν ξέρουμε.

— Νά μοῦ φέρετε, τους λέει, τέσσερα άρνάκια καραγκιόζικα κ' έγώ θά κάμω ὅ,τι θά κάμω και τό μοναστήρι δέ θά χάλαση πιά.

Τό πρωτό οί καλόγεροι του πήγαν τ' άρνάκια, τά έσφαξε τό καθένα σέ μιá άπ' τίς τέσσερεις γωνίες του μοναστηριου και μετά τους διάταξε νά χτίσουν τό μοναστήρι.

Έχτισαν οί καλόγεροι τό μοναστήρι και πραγματικά δέ ξαναχάλασε.

— Τί νά σοῦ κάνουμε για τό καλό πού μάς έκανες ;

— Τίποτε δέ θέλω έγώ, λέει, μόνο μιá φορεσιά ρούχα κ' ένα τροβᾶ.

Παίρνει τά ρούχα, τόν τροβᾶ και τό νεροκολοκύθο με τό θαματοργό νερό και παίρνει τό δρόμο για τή στραβή τή βασιλοπούλα.

Πήγε στην πολιτεία, πήγε ὀξω άπ' τό παλάτι, όπου κόσμος πολός, φασαρία μεγάλη.

Φώναξε ό άνθρωπος :

— Γιατρός καλός, γιατρός καλός !

Ό κόσμος άρχισε νά τόν κοροϊδεύη, τά παιδιά τόν πήραν άποπίσω κι ὅλοι είχαν σκάσει στα γέλια.

Ό βασιλιᾶς άκουσε τά γέλια και θυμωσε πολύ. "Εστειλεν

έναν ύπασπιστή νά δῆ τί ἔχει ὁ κόσμος καί γελάει τῆ στιγμῇ
ποῦ ὅλοι κλαίνε μέσα στοῦ παλάτι.

Ἦρθεν αὐτός ὄξω, ἔμαθε τὰ γινόμενα καί πάει καί τὰ λέει
στοῦ βασιλιᾶ κι αὐτός διάταξε νά τόν φέρουν ἀπάνω.

Τόν πῆγαν ἀπάνω στοῦ παλάτι, βλέπει τῆ βασιλοπού-
λα καί λέει :

— Βασιλιᾶ, ἐγώ θά τῆ γιατρέψω τῆ βασιλοπούλα, μόνο νά
βγοῦν οἱ γιατροί ὄξω ἀπ' τήν κάμαρη.

Πῆρε κατόπι ἕνα βαμπάκι κι ἄλειψε μέ τὸ νερό αὐτὸ τὰ
μάτια τὰ βλαμμένα καί μονομιᾶς ἡ βασιλοπούλα ἤρε τὸ
φῶς τῆς.

Ἦ βασιλιᾶς πῆγε νά τρελλαθῆ ἀπ' τῆ χαρά του καί λέει :

— Τί θέλεις νά σοῦ χαρίσω ;

— Τίποτα δέ θέλω, ἄρχοντά μου.

— Τότε νά τήν πάρῃς γυναῖκα σου· τί ἤθελα νά τήν κάνω
χωρίς μάτια, ἀφοῦ σὺ τήν γιατρέψες.

— Εἶμαι παντρεμένος, λέει αὐτός, μέ παιδιὰ κ' εἶμαι ἀπ' τὸ
τάδε μέρος, ἀπ' τῆ Μυτιλήνη, ἄς ποῦμε.

— Τότε, εἶπε ὁ βασιλιᾶς, σέ διορίζω διοικητῆ σ' αὐτὸ τὸ
μέρος, νά κανονίῃς τὰ πράματα ἀπὸ μέρους μου.

Τοῦ ἔδωκε δυὸ σακκιά φλουριά καί τόν ἔντυσε μέ τήν ἐπί-
σημη στολή.

Πῆγε στὸν τόπο του μέ μεγάλες πιά δόξες.

Ἦμα ἔφτασεν ἐκεῖ, ἔβγαλε κήρυκα καί λέει νά μαζευτοῦν
ὅλοι στήν ἐκκλησία, γιατί θέλει νά τοὺς μιλήσῃ ὁ διοικητής.

Ἦ κόσμος πῆγεν ὅλος. Βασιλικὴ διαταγὴ γιά !

Αὐτὸν κανέναν δέ τόν γνώρισε ἔτσι ποῦ ἦταν ντυμένος.

Ἦμα ἀπόλυσε ἡ ἐκκλησία, ἀνοιξε διάπλατα τήν πόρτα τῆς
ἐκκλησιᾶς κ' ἔβαλε ἕνα σακκί στή μιὰ μεριά κ' ἕνα στήν ἄλλη,
καί ἔδινε στὸν καθένα μιὰ φούχτα φλουριά.

Ἦμα πῆγε κι αὐτός ποῦ τοῦ ἔβγαλε τὰ μάτια, τοῦ λέει :

— Σὺ νά παραμείνῃς, γιατί σέ θέλω.

Κράτησε καί τῆ γυναῖκα του κι ἄμα ἔφυγαν ὅλοι, τῆς
εἶπε :

— Σένα θά σοῦ δώσω δυὸ-τρεῖς φούχτες φλουριά, γιατί ὁ

ἄντρας σου μ' ἔκανε τόσο πλούσιον· αὐτὸς μοῦ ἔδωκε ὅλον αὐ-
τὸν τὸ θησαυρό.

— Πότε ; λέει ὁ κακὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἦγὼ δέ σέ γνωρίζω.

— Ἦγὼ ὅμως σέ γνωρίζω ! Εἶμαι ἐκεῖνος ποῦ τοῦ ἔβγαλες
τὰ μάτια καί μ' ἔρριξες στὸν γκρεμνόν. Ἦκεῖ ἤρα μιὰ γκορτσιά,
ψαχούλεψα-ψαχούλεψα κ' ἤρα ὅλον αὐτὸ τὸ θησαυρό ποῦ
βλέπεις.

Αὐτὸς ἀπόμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

Πάει τήν ἄλλη μέρα, βρίσκει ἕνα φίλο του καί τοῦ λέει :

— Πᾶμε στοῦ τάδε μέρος, νά μοῦ βγάλῃς τὰ μάτια μου καί
νά μέ ρίξῃς στὸν γκρεμνόν, νά σοῦ δώσω τρία φλουριά.

— Ἦρχομαι, τοῦ λέει ὁ ἄλλος.

Πῆγαν λοιπὸν σ' αὐτὸ τὸ μέρος ποῦ στράβωσε τὸν ἄλλο,
τὸν καλὸ τὸν ἄνθρωπο, τοῦ ἔβγαλε τὰ μάτια καί τὸν ἔρριξε
στὸν γκρεμνόν καί τὸν ἀφήκε.

Αὐτὸς ψαχούλεψε-ψαχούλεψε, ἤρε τήν ἀγριογκορτσιά,
ἀνέβηκε ἀπάνω καί περίμενε πιά νά βρῆ τὸ θησαυρό.

Τῆ νύχτα ἔρχονται οἱ δαιμόνοι, ὁ ἀρχηγὸς τοὺς ἔξω φρενῶν.
Φωνάζει τοὺς δυὸ δαιμόνους, ποῦ ὁ ἕνας στράβωσε τῆ βασιλο-
πούλα κι ὁ ἄλλος χαλοῦσε τὸ μοναστήρι, καί τοὺς εἶπε :

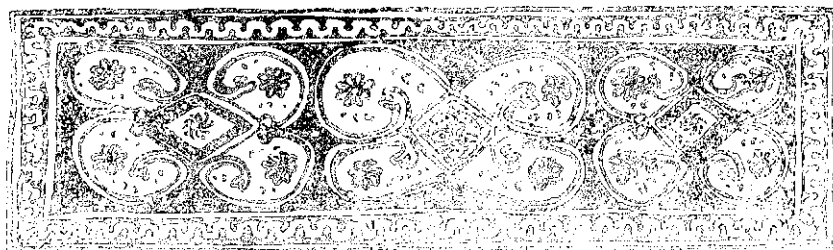
— Ποιὸς σᾶς εἶπε σᾶς, νά πῆτε τοὺς καλογέρους νά σφάζουν
ἄρνιά, γιά νά στερεώσῃ τὸ μοναστήρι, καί ποιὸς σᾶς εἶπε νά
πῆτε νερό στή βασιλοπούλα ἀπ' τὸ λάκκο, νά πλύνῃ τὰ μάτια
τῆς καί νά ἰδῆ ; Καί τοὺς ἀρχινᾶ, μάνα μου, στοῦ ξύλο καί στίς
κλωτσιές, ποῦ οὔρλιαζαν.

Καθὼς τοὺς χτυποῦσε, ἔπεσαν οἱ δαιμόνοι ἀνάσκελα καί
βλέπουν αὐτὸν πάνω στήν ἀγριογκορτσιά.

— Ἄν τοὺς εἶπαμε μεῖς, λένε, αὐτὸς τοὺς εἶπε, κ' ἔδειξαν
τὸν κακὸν τὸν ἄνθρωπο ποῦ κάθονταν πάνω στήν γκορτσιά.

Τότε χύμηξαν ὅλοι οἱ δαιμόνοι καταπάνω του, τὸν κατέβα-
σαν ἀπ' τῆ γκορτσιά καί τὸν καταξέσχισαν.

Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος του καί μὴ χειρότερα.

32. Η ΚΟΥΔΟΥΝΑ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν δυο αδέρφια. 'Ο ένας ήταν πολύ φτωχός κι ο άλλος πολύ πλούσιος. Πολλές φορές ο φτωχός πήγαινε να ζητήσει βοήθεια απ' τον αδερφό του, μα αυτός κλαιγόταν περισσότερο.

— Οί χροινιές είναι δύσκολες, δεν έχει φέτος λάδι, και τέτοια.

"Ετσι πιά ο φτωχός δεν πήγαινε στον αδερφό του.

Μιά χρονιά ο χειμώνας ήταν πολύ βαρύς. 'Ο φτωχός ούτε φωμί ούτε φωτιά δεν είχε. Λέει λοιπόν στη γυναίκα του.

— Θα πάω να βρω την τύχη μου. "Ετσι κι άλλιώς δεν γίνεται τίποτε. Θα πάω να βρω δουλειά.

Παίρνει λοιπόν τὰ μάτια του, ρίχνει κ' ένα τσουβάλι στον ώμο του. Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει, νυχτώθηκε ανάμεσα σ' έφτά βουνά. Δεν ήξερε ο καημένος τί να κάνει, πώς να περάση τή νύχτα. Συλλογίστηκε, συλλογίστηκε και τέλος ανέβηκε σ' ένα ψηλό δέντρο να μὴν τὸν φᾶνε τὰ θηρία.

"Όταν σκοτείνιασε πιά καλά, άρχισαν να βουϊζουν τὰ βουνά, να τρέμῃ ἡ γῆ.

Αὐτὸς ὁ καημένος στὸ δέντρο ἐπάνω ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο του. Δὲν ἤξερε τί εἶναι. "Όσο πήγαινε, ἡ βουή ἐρχόταν πιὸ κοντὰ κι αὐτὸς τόσο περισσότερο ἔτρεμε πάνω στὸ δέντρο.

Τέλος βλέπει ἕνα μαῦρο πρᾶμα νὰ πλησιάζῃ. "Ισια-ἴσια ἐρχόταν κάτω ἀπ' τὸ δικό του δέντρο.

'Εκεῖ στὴ ρίζα τοῦ δέντρου ἦταν μιὰ μεγάλη πλάκα. 'Ακούει λοιπὸν μιὰν ἄγρια φωνή.

— "Ανοιξε, κουδούνα!

... αὐτὸς ἔτρεμε πάνω στὸ δέντρο.

'Ανοίγει ἡ πλάκα. Σκύβει και τί να δῆ! Ἦταν δράκοι. "Αρχισαν να κατεβαίνουν. Μετράει: ἕνας, δύο, τρεῖς... σαράντα δράκους μετρησε πάνω ἀπὸ τὸ δέντρο ὁ ἄνθρωπος, πού κατέβηκαν κάτω. "Όταν μπῆκαν και οἱ σαράντα, ἀκούει πάλι μιὰν ἄγρια φωνή:

— Σφάλιξε, κουδούνα!

Κλείνει ή πλάκα, έπαψε και ή βουή. "Αρχισε σιγά - σιγά ό άνθρωπος νά έρχεται στον έαυτό του. Συμμαζεύτηκε και πέρασε όπως - όπως τή νύχτα του πάνω στο δέντρο.

"Όταν κόντευε νά ξημερώση, άκούει πάλι τήν ίδια βουή. 'Ακούγεται πάλι ή φωνή :

— "Ανοιξε, κουδούνα!

"Αρχισαν νά βγαίνουν οί δράκοι. "Ένας, δύο, τρεΐς... σαράντα δράκους μέτρησε πάλι ό άνθρωπος. 'Αφού βγήκαν και οί σαράντα, άκούγεται ή άγρια φωνή :

— Σφάλιζε, κουδούνα!

Κλείνει ή πλάκα κι άρχισαν νά φεύγουν οί δράκοι. Βουΐζαν πάλι τά βουνά κ' έτρεμεν ή γή. Σιγά - σιγά έπαψεν ή βουή και δέν άκουγόταν πιά τίποτε.

"Έκανε τό σταυρό του ό άνθρωπος και κατέβηκε άπ' τό δέντρο. "Έκανεν ένα γύρο, κοίταξε άποδώ τήν πλάκα, τήν κοίταξε άποκει, είδε πού δέν ήταν ψυχή εκεί γύρω.

— "Ας φωνάξω, λέει, κ' έγώ, τί θά πάθω ; "Έτσι κι άλλιώς χαμένος είμαι!

Φωνάζει λοιπόν :

— "Ανοιξε, κουδούνα!

'Αμέσως άνοιξε ή πλάκα. Βλέπει μπροστά του μιá μαρμαρένια σκάλα. Κατεβαίνει κάτω και βρίσκει σ' ένα μεγάλο περιβόλι. Γύρω - γύρω τó περιβόλι είχε σαράντα δωμάτια : ένα για κάθε δράκο. Χαλιά, κρεβάτι και τραπέζι σέ κάθε δωμάτιο.

'Ο φτωχός ό καημένος έτριβε τά μάτια του. Τά σεργιάνισε όλα. Τελευταΐα - τελευταΐα βρίσκει άλλες τρεΐς κάμαρες. Τά κλειδιά ήταν κρεμασμένα σ' ένα δέντρο. Τά παίρνει κι άνοίγει τήν πρώτη κάμαρα. Τί νά δή ; "Όλη ή κάμαρα ως τήν πόρτα ήταν γεμάτη φλουριά. Ρίχνει κάτω τó τσουβάλι πού είχε στον ώμο του και τó γεμίζει ως τή μέση φλουριά και λίρες.

'Ανοίγει και τή δεύτερη κάμαρα. Τί νά δή ; Διαμάντια! κάτι μεγάλα διαμάντια σαν αυγά. Ρίχνει πάλι τó τσουβάλι κάτω, βάζει πολλά - πολλά διαμάντια μέσα. Πάει και στήν άλλη κάμαρα, βρίσκει μαργαριτάρια, κάτι μαργαριτάρια σά ρεβύθια μεγάλα! Ρίχνει πάλι τó τσουβάλι κάτω και τ' άπογεμίζει

μέ μαργαριτάρια. Τό δένει καλά - καλά, τó ρίχνει στον ώμο του και ίσια στή σκάλα. 'Ανεβαίνει πάνω και φωνάζει :

— Σφάλιζε, κουδούνα!

'Αμέσως έκλεισε ή πλάκα. Ρίχνει τó τσουβάλι στον ώμο πάλι και δρόμο.

Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει, φτάνει κοντά στο χωριό. Κρύβεται σέ κάτι δέντρα, για νά μή τόν πάρη κανείς είδηση, κι άμα πιά νύχτωσε καλά, κατά τά μεσάνυχτα, όταν ήσύχασε ό κόσμος, πάει σιγά - σιγά και χτυπά τήν πόρτα τού σπιτιού του. 'Ανοίγει ή γυναΐκα του, μπαίνει μέσα αυτός και κλείνει καλά - καλά τήν πόρτα.

Τήν άλλη μέρα σηκώθηκαν, άγόρασαν ό,τι είχαν ανάγκη. 'Αγόρασαν ψωμί, φαΐ, σκεπάσματα, ρούχα, παπούτσια για τά παιδιά πού δέν είχαν.

Σιγά-σιγά ξανοίχτηκαν. "Εσιαζαν τó σπίτι τους, πήραν ένα κτήμα, πήραν ένα άμπέλι, πήραν κι άλλο κτήμα. "Επειτα ψήλωσε ή δουλειά τους. Πήραν υπηρέτες, μαγειρους, μαγειρίσες.

'Ο άδερφός ό πλούσιος άρχισε νά ύποπτεύεται. «Πού τά βρήκε αυτός τά λεφτά, τόσα λεφτά! Αυτός ήταν φτωχός. Δέν έλειψε παρά δυό μέρες μονάχα». Σηκώνεται λοιπόν και πηγαίνει στοϋ άδερφού του.

— Καλημέρα, άδερφέ! τί γίνεσαι ; Πώς περνάς ; ("Αρχισε τώρα τίς κολακειές). Πώς στενοχωριόμουν, άδερφούλη μου, πού δέν είχες ψωμί νά φάς, πού ύπόφερες! Πώς τά κατάφερες μαθέ και τά περνάτε τώρα καλά ;

— "Ε, νά! ό θεός λυπήθηκε τά παιδιά και τή γυναΐκα μου, είπεν ό άλλος.

'Αποδώ τόν είχε, άποκει τόν είχε, τόν κατάφερε και τού λέει τó μυστικό. Αυτό κι αυτό, άδερφέ μου.

Τήν άλλη μέρα σηκώνεται αύγή - αύγή ό πλούσιος και ρίχνει τρία τσουβάλια στον ώμο. Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει, φτάνει στο δέντρο πού είχε στή ρίζα του τήν πέτρινη τήν πλάκα. 'Ανεβαίνει πάνω στο δέντρο. "Αμα νύχτωσε καλά κ' έφτασε ή ώρα, άκούγονταν πάλι εκείνη ή βουή. "Ετριζαν και τά έφτά βουνά.

Σὰν ἔφτασαν ἐκεῖ ἀποκάτω οἱ δράκοι, ἀκούγεται ἡ ἄγρια φωνή :

—“Ἀνοιξε, κουδούνα!

Ἄμέσως ἀνοίγει ἡ πλάκα... Μετράει κι αὐτός : ἕνας, δύο, τρεῖς... σαράντα δράκοι κατέβηκαν κάτω. Ὑστερα πάλι ἀκούστηκε ἡ φωνή :

— Σφάλιξε, κουδούνα!

Ἄμέσως ἐκλείσει ἡ πλάκα. Συμμαζεύτηκε πάνω στὸ δέντρο ὁ πλούσιος καὶ πέρασε τὴ νύχτα του.

Τὸ πρωτὶ, αὐγὴ - αὐγὴ, ἄρχισε πάλι νὰ τρίζη ὁ τόπος. Εὐπνᾶ ξαφνιασμένος ὁ πλούσιος.

—“Ἀνοιξε, κουδούνα! ἀκούγεται ἡ ἄγρια φωνὴ ἀποκάτω.

Ἀνοίγει ἀμέσως ἡ πλάκα καὶ βγαίνουν ἕνας - ἕνας καὶ οἱ σαράντα δράκοι.

Μόλις ἔφυγαν κ' ἔπαψε ἡ βουὴ καὶ σταμάτησε νὰ τρίζη ὁ τόπος, κατεβαίνει κάτω ὁ πλούσιος.

—“Ἀνοιξε, κουδούνα! φωνάζει κι ἀμέσως ἀνοίγει ἡ πλάκα καὶ μπαίνει μέσα.

— Σφάλιξε, κουδούνα! λέει καὶ κλείνει ἡ πλάκα.

— Καλὰ σ' ἔχω, λέει ὁ πλούσιος. Ρίχνει τὰ τρία τσουβάλια στὸν ὄμο του καὶ τραβᾷ ἴσια στὶς τρεῖς κάμαρες. Οὔτε τὸ περιβόλι κοίταξε οὔτε τὰ σαράντα δωμάτια. Γεμίζει τὸ ἕνα τσουβάλι μὲ λίρες καὶ φλουριά καὶ τὸ πάει κοντὰ στὴ σκάλα. Γεμίζει καὶ τ' ἄλλο μὲ διαμάντια καὶ τ' ἄλλο μὲ μαργαριτάρια καὶ τὰ φέρνει κι αὐτὰ κοντὰ στὴ σκάλα.

Ἄμα ἐτοιμάστηκε πιά γιὰ νὰ βγῆ ὄξω, δὲ θυμόταν τί ἔπρεπε νὰ πῆ, γιὰ ν' ἀνοίξη ἡ πλάκα. Κι ἄρχισε νὰ φωνάζη.

—“Ἀνοιξε, πόρτα μ'!

Τίποτε ἡ πλάκα, δὲν ἀνοίγει!

—“Ἀνοιξε, πορτούλα μ'!

Τίποτε.

—“Ἀνοιξε, καλή μ', ἀνοιξε, χρυσή μ'!

Τίποτε. Ἡ ὥρα περνοῦσε κ' ἡ πλάκα δὲν ἀνοίγει. Ἄρχισε νὰ κλαίη ὁ καημένος. Φώναζε, παρακαλοῦσε. Τίποτε. Σκοτεῖνιαισε πιά κι ἄρχισε ν' ἀκούγεται ἡ βουή. “Ἰ, ἰ, ὁ καημένος! τραπεῦσε τὰ μαλλιά του πιά.

“Ὅσο πήγαινε, ἡ βουὴ πλησίαζε. Κι ὅταν πιά ἔφτασαν οἱ δράκοι πάνω ἀπὸ τὴν πλάκα, ἀκούστηκε ἡ ἄγρια φωνή :

—“Ἀνοιξε, κουδούνα!

—“Ἀχ, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ πῶ καὶ τὸ ξέχασα ὁ δόλιος, ἔλεγε καὶ χτυπιόταν ὁ πλούσιος.

Στὴ στιγμὴ ἀνοίγει ἡ πλάκα. Τρέχει αὐτὸς γλήγορα-γλήγορα καὶ κρύβεται πίσω ἀπ' τὴ σκούπα. Ἦταν μεγάλη γιὰ, ἴσαμε δυὸ ἀνθρώπους.

Μόλις μπῆκε μέσα ὁ πρῶτος δράκος, ἄρχισε νὰ μυρίζεται καὶ νὰ φωνάζη:

— Οὐ! ἀνθρωπήσιο κρέας μυρίζει. Ἀνθρωπήσιο κρέας μυρίζει. Κι ὅποιος ἔμπαινε μέσα φώναζε τὸ ἴδιο :

— Ἀνθρωπήσιο κρέας μυρίζει.

Μπῆκαν καὶ οἱ σαράντα καὶ ἄρχισαν νὰ ψάχνουν ὄλο τὸ παλάτι τους.

— Βρέ, καὶ τὸν τσάκωσα πίσω ἀπ' τὴ σκούπα, φωνάζει ἕνας.

Τὸν πιάνουν λοιπὸν καὶ σοῦ τὸν ἀρχίζουν στὸ ξύλο.

— Ἐσὺ ἦσουν λοιπὸν ποῦ ἦρθες καὶ πρὶν καὶ μᾶς ἐκλείψες ; Νὰ καὶ τούτη, νὰ καὶ κείνη! Ποῦ σὲ πονεῖ ; τὸν ἔκαναν χάλια. Αὐτὸς ἔκλαιγε καὶ φώναζε :

—“Ὅχι ἐγώ, δὲν ξανάρθα. Ὁ ἀδερφός μου, ὁ ἀδερφός μου ἦρθε καὶ σᾶς ἐκλείψε! Ἐγὼ πρώτη φορὰ ἔρχομαι. Νόμιζε πὼς μ' αὐτὰ θὰ γλύτωνε.

— Ἐννοια σου, τοῦ λέν' οἱ δράκοι. Καὶ τὸν ἀδερφό σου θὰ τὸν κανονίσωμε, μὰ πρῶτα ἐσένα. Τὸν κατάκοψαν, τὸν ἔκαναν κομμάτια κομματάκια.

— Καλὰ τὸν κανονίσαμε αὐτόν, εἶπαν οἱ δράκοι. Τώρα τὸν ἄλλον πὼς θὰ τὸν βροῦμε ; Συλλογιόνταν, συλλογιόνταν.

—“Ἄ! τὸ βρῆκα! λέει ὁ μέγας τους. Θὰ πάρωμε σαράντα τουλούμια. Θὰ γεμίσωμε τὰ τέσσερα μὲ μέλι καὶ στὰ ἄλλα τὰ τριανταέξι τὰ τουλούμια θὰ μποῦν οἱ τριανταέξι ἀπὸ μᾶς. Σὲ κάθε τουλούμι κι ἀπὸ ἕνα δράκος. Οἱ τέσσερες θὰ μείνωμε ἀπ' ὄξω. Θὰ τὰ φορτώσωμε σὲ εἴκοσι μουλάρια καὶ θὰ πᾶμε στὸ χωριό. Οἱ τέσσερες ποῦ θὰ εἶναι ἀπ' ὄξω θὰ φωνάζουν: Μέλι κελό, καλὸ μέλι! καὶ θὰ λένε πὼς τὸ πουλοῦμε ὄλο μα-

ζωμένο. "Οποιοι βρεθῆ νὰ τ' ἀγοράσῃ ὅλο μαζωμένο, κ' αὐτὸς θὰ εἶναι ποῦ μᾶς ἐκλεψε, γιατί ποῦ θὰ τὰ βροῦν οἱ ἄλλοι τόσα λεφτὰ νὰ τ' ἀγοράσουν. "Αμα μᾶς βάλῃ μέσα κ' εἶναι ἡ ὥρα, θὰ ρθοῦμε μεῖς ποῦ θὰ εἴμαστε ἀπ' ὄξω καὶ θὰ σᾶς χτυπήσουμε με τὸ πόδι στὰ τουλούμια, νὰ βγῆτε ὄξω νὰ τὸν διορθώσωμε.

— Καλὰ τὸ λές, εἶπαν οἱ ἄλλοι.

"Ἐτσι καὶ ἔγινε. Πῆραν τὰ τέσσερα τουλούμια, τὰ γέμισαν μέλι, στ' ἄλλα τριανταέξι τουλούμια μπῆκε ἀπὸ ἕνα δράκος, τὰ φόρτωσαν σὲ εἴκοσι μουλάρια καὶ πῆγαν στὸ χωριό, καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν :

— Μέλι καλὸ, καλὸ μέλι !

"Ἐβγαίνουν ὄξω ὁ κόσμος καὶ κοίταζαν :

— "Ἐ, μαστόροι ! Θέλω ἕνα τουλοῦμι μέλι, φώναξε ἕνας.

— "Ὁλο μαζὶ τὸ πουλοῦμε, λέει ὁ μεγάλος ὁ δράκος.

"Ἐφρουγαν λοιπὸν ὅλοι οἱ χωριανοί. Φτάνουν καὶ στοῦ ἄλλου ἀδερφοῦ τὸ σπίτι. Βγαίνει ὄξω ὁ ἄρχοντας :

— "Ἐγὼ τὸ παίρνω μαζωμένο τὸ μέλι, λέει. Πόσο θὰ μοῦ τὸ δώσετε ;

Συμφώνησαν μιὰ τιμῆ, τοὺς πλήρωσε κ' ὕστερα οἱ τέσσερις δράκοι με τοὺς ὑπηρέτες τ' ἀφεντικοῦ ξεφόρτωσαν τὰ τουλούμια στὴν αὐλή. Λέει τότε ὁ ἄνθρωπος στοὺς τέσσερις δράκους, φιλόξενος καθὼς ἦταν.

— "Ἐλᾶτε μέσα νὰ πάρετε ἕνα κρασί.

Μπῆκαν αὐτοὶ μέσα, τοὺς κέρασε, τοὺς ξανακέρασε κρασί.

"Ἐνας ὑπηρέτης ἐκεῖ ποῦ τριγύριζε στὴν αὐλή, πάει κοντὰ σ' ἕνα τουλοῦμι. Τὸ χτυπᾷ με τὸ πόδι του, καὶ ἀκούει ἀπομέσα μιὰ φωνή.

— Νὰ βγῶ ; εἶναι ὥρα ;

— "Ὅχι ἀκόμα, ἀπαντᾷ ὁ ὑπηρέτης. Περίμενε, περίμενε.

Τρέχει ἀμέσως, μιὰ καὶ δυὸ καὶ τὸ λέει στ' ἀφεντικό. Αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἀφεντικό !

— Φέρτε κρασί ! λέει τ' ἀφεντικό, κρασί καὶ τοὺς καλύτερους μεζέδες.

"Ἐπιναν, ἔπιναν οἱ τέσσερις δράκοι.

— Πάρτε καὶ ὀρίστε, πάρτε καὶ ὀρίστε.

Τοὺς ἔκαναν στουπὶ στὸ μεθύσι. "Ἐπεσεν ὁ ἕνας ἀποδοῦ καὶ ὁ ἄλλος ἀποκεῖ.

Στὸ μεταξύ πρόσταξε τ' ἀφεντικό κ' ἔβαλαν σ' ἕνα μεγάλο καζάνι λάδι, καὶ ἀποκάτω δῶσ' του κ' ἔβαζαν φωτιά. Φωτιά στὴ φωτιά, ἄρχισε νὰ κοχλακᾷ τὸ λάδι.

— Πάρτε ἀπὸ ἕνα κατσαρόλι στὸ χέρι, διατάζει τοὺς ὑπηρέτες τοῦ ὁ ἄρχοντας.

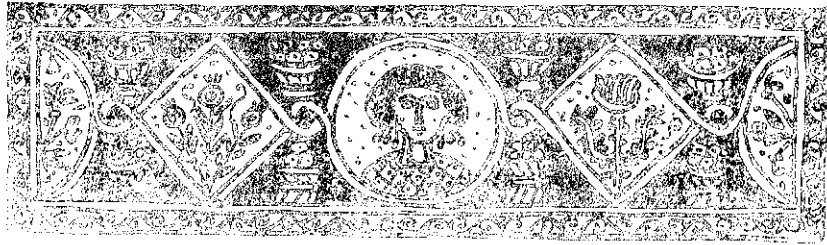
Παίρνουν τὸ καζάνι στὴν αὐλή. Γεμίζουν τὰ κατσαρόλια με ζεματιστὸ λάδι, ἀνοίγουν σιγὰ-σιγὰ τὸ ἕνα τουλοῦμι καὶ ρίχνουν ὅλοι μαζὶ τὸ λάδι. "Ἐσκασε, ζεματίστηκε μέσα ὁ δράκος.

"Ἐτσι ἔκαναν καὶ τοὺς τριανταέξι. "Ἐστερα μπαίνουν μέσα στὸ σπίτι καὶ σκοτώνουν καὶ τοὺς ἄλλους τέσσερις με τὸν μεγάλο τους μαζὶ.

Περίμεναν ὕστερα ὅσο ποῦ νύχτωσε καὶ πῆγαν καὶ τοὺς πέταξαν καὶ τοὺς σαράντα στὸ βουνό.

"Ἐτσι ἡ κουδούνα ἀπόμεινε στὸν ἕνα ἀδερφό. "Ὅποτε ἤθελε, πήγαινε κ' ἔπαιρνε λεφτὰ. Κ' ἔζησε αὐτὸς καλὰ με τὴν οἰκογένειά του καὶ μεῖς καλύτερα.

33. Η ΑΤΥΧΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν μιὰ βασίλισσα κ' είχε τρεις θυγατέρες και δὲν εὐρισκόταν μοῖρα γι' αὐτές. Ἡ βασίλισσα τὸ εἶχε μεγάλο καημὸ πὼς ὅλες οἱ ἄλλες κοπέλλες ἐπαντρεύονταν και κείνες, πού ἦταν βασιλοπούλες, κοντεύανε νὰ γεράσουν ἀνύπαντρες.

Κάποια μέρα πέρασε ἀπὸ τὸ παλάτι μιὰ ζητιάννα και τῆς ζήτησε νὰ τὴν ἐλεήσει. Βλέποντας τὴ βασίλισσα ἔτσι στενοχωρημένη τὴ ρώτησε τί ἔχει και κείνη τῆς εἶπε τὸν πόνο τῆς. Τῆς λέει λοιπὸν ἡ ζητιάννα :

— "Ἀκουσε νὰ σοῦ πῶ. Τὴ νύχτα, πού θὰ κοιμηθοῦν οἱ κόρες σου, νὰ πᾶς νὰ τίς παραμονέψης, νὰ δῆς πὼς κοιμούνται και νὰ μοῦ πῆς.

"Ἐτσι κ' ἔκαμε ἡ βασίλισσα. Τὴ νύχτα παραμόνεψε κ' εἶδε πὼς ἡ πρώτη τῆς κόρη εἶχε τὰ χέρια τῆς ἀπάνω στὸ κεφάλι τῆς, ἡ δεύτερη σταυρωμένα στὸ στήθος τῆς και ἡ στερνὴ τὰ εἶχε διπλωμένα μέσ' στὰ γόνατά τῆς.

"Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ἤρθε ἡ ζητιάννα και τὴ ρώτησε, τῆς εἶπε ὅ,τι εἶχε παρατηρήσει.

Τῆς λέει λοιπὸν ἡ ζητιάννα :

— "Ἀκουσέ με, κυρὰ βασίλισσα. Ἐκείνη πού εἶχε τὰ χέρια τῆς διπλωμένα στὰ γόνατά τῆς στὸν ὕπνο τῆς, ἐκείνη ἔχει τὴν κακὴ μοῖρα· ἐκείνης ἡ μοῖρα εἶναι πού ἐμποδίζει και τὴ μοῖρα τῶν ἄλλων.

"Ὅταν ἔφυγε ἡ ζητιάννα, ἔμεινε ἡ βασίλισσα σκεπτικὴ.

— Νὰ σοῦ πῶ, μάνα, τῆς λέει ἡ στερνὴ τῆς κόρη, μὴ στενοχωριέσαι. Ἀκουσα και κατάλαβα, πὼς ἐγὼ εἶμαι τὸ ἐμπόδιο και στίς δυὸ μου ἄλλες ἀδερφές, πού δὲν παντρεύονται. Βάλε μου ὅλη μου τὴν προῖκα σὲ φλουριά και ράψε μοῦ τα στὸ ποδογυρο τοῦ φουστανιοῦ μου και ἄφησέ με νὰ φύγω...

Ἡ βασίλισσα δὲν τὴν ἄφηγε νὰ φύγη και τῆς ἔλεγε πού θὰ πᾶς, παιδάκι μου, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ἄκουγε. Ἐντύθηκε σὰ καλόγρια κ' ἐξεκίνησε, ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τὴ μάνα τῆς.

"Ὅπως ἔφυγε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, ἀνέβαιναν δυὸ γαμπροὶ γιὰ τίς ἀδερφές τῆς.

Ἐπήγαινε λοιπὸν ἡ ἄτυχη, ἐπήγαινε, ὥσπου ἔφτασε τὸ βράδυ σὲ κάποιον χωριό. Ἐκεῖ ἐχτύπησε τὴν πόρτα ἐνὸς πραγματευτῆ και τὸν παρακάλεσε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ περάσῃ τὴ νύχτα στὸ σπίτι του. Αὐτὸς τῆς εἶπε ν' ἀνέβῃ ἀπάνω στ' ἀρχοντικό του, ἀλλὰ ἐκείνη ἀρνήθηκε και εἶπε πὼς θὰ μείνῃ στὸ κατώ.

Τὴ νύχτα λοιπὸν πάει ἡ μοῖρα τῆς και ἀρχίζει και σκίζει τὰ ὑφάσματα πού εἶχαν κάτω και τὰ κάνει κουρελάκια και ἀνακατώνει ὅλο τὸν κόσμον, μ' ὅλο πού τὴν παρακαλοῦσε ἡ κοπέλλα νὰ ἡσυχάσῃ. Μὰ πού ν' ἀκούσῃ ἡ Μοῖρα· τὴν ἐφοβέριζε πὼς θὰ τὴν σκίσει κ' ἐκείνη.

Σὰν ξημέρωσε, κατέβηκε ὁ πραγματευτῆς νὰ δῆ τὴν καλόγρια πὼς πέρασε, ἀλλὰ ὅταν εἶδε ὅλο ἐκεῖνο τὸ κακὸ, τὰ ἐμπορεύματά του καταστρεμμένα και τὸν κόσμον ἄνω-κάτω, λέει στὴν κοπέλλα :

— "ὦ, κυρὰ καλόγρια! Τί 'ναι τὸ κακὸ πού μοῦ 'καμες; Μὲ κατάστρεψες! Τί θὰ γίνω τώρα;

— Σώπα, σώπα, τοῦ εἶπε κείνη και ἀνοίγει τὸ ποδογύρι τῆς και βγάζει φλουριά χρυσὰ και τοῦ λέει :

— Σὲ φτάνουνε τοῦτα;

— Φτάνουνε, φτάνουνε...

Κ' ἔτσι τὸν ἀποχαιρέτησε κ' ἔβαλε πάλι τὸ δρόμο ὀμπρὸς τῆς.

Ἐπῆγαινε, ἐπῆγαινε, ὥσπου νυχτώθηκε πάλι στὸ σπίτι ἐνὸςπραματευτῆ με γυαλικά.

Πάλι ἐκεῖ τὰ ἴδια. Ἐζήτησε νὰ μείνη στὸ κατώι καὶ πάλι πῆγε ἡ Μοῖρα τῆς τὴ νύχτα καὶ δὲν ἀφῆκε τίποτε.

Τὴν ἄλλη μέρα πάει ὁπραματευτῆς νὰ δῆ τὴν καλόγρια πῶς τὰ πέρασε κ' εἶδε ἐκεῖνη τὴν καταστροφή. Ἐβαλε τὶς φωνές καὶ τὰ παράπονα, ἀλλά, σὰν τοῦ γέμισε κ' ἐκείνου τὶς φουχτες του με χρυσὰ φλουριά, ἐσώπασε κι ἄφησε τὴν καλόγρια νὰ φύγη.

Ἐβαλε πάλι τὸ δρόμο μπροστὰ τῆς ἡ κακότυχη, ὥσπου ἔφτασε στὸ βασιλικὸ παλάτι τῆς χώρας ἐκεῖνης. Ἐκεῖ ἐζήτησε νὰ ἰδῆ τὴ βασίλισσα καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τῆς δώσῃ δουλειά.

Ἡ βασίλισσα, σὰν ἔξυπνη γυναῖκα πού ἦταν, κατάλαβε πῶς κάτω ἀπὸ τὰ ράσα κρυβόταν κάποια ἀρχοντοπούλα καὶ τὴ ρώτησε ἀν ξέρῃ νὰ κεντᾷ με τὸ μαργαριτάρι. Ἐκεῖνη τῆς εἶπε πῶς ξέρεῖ πολὺ καλὰ γὰ δουλεύῃ με τὸ μαργαριτάρι κ' ἔτσι ἡ βασίλισσα τὴν κράτησε κοντὰ τῆς. Ὅταν ὅμως ἡ κακομοῖρα καθόταν νὰ κεντῆσῃ, ἐκατέβαιναν τὰ κάδρα με τὶς φιοῦρες ἀπὸ τὸν τοῖχο καὶ τῆς ἄρπαζαν τὸ μαργαριτάρι καὶ τὴν ἐβασάνιζαν καὶ δὲν τὴν ἄφηναν οὔτε στιγμή νὰ ἡσυχάσῃ.

Ἐβλεπε ὅλα αὐτὰ ἡ βασίλισσα καὶ τὴν ἐλυπόταν καὶ πολλές φορὲς πού παραπονιόταν οἱ δοῦλες πῶς τὴ νύχτα ἔσπαναν τὰ πιατικὰ καὶ τῆς ἔλεγαν πῶς τὰ ἐτσάκιζεν ἐκεῖνη, τοὺς ἔλεγε ἡ βασίλισσα :

— Σωπᾶτε ἐσεῖς, σωπᾶτε κ' εἶναι βασιλοπούλα κι ἀρχοντοπούλα, μὰ ἔχει κακὸ ριζικὸ ἡ καημένη.

Τῆς λέει λοιπὸν μιὰ μέρα ἡ βασίλισσα :

— Ἀκουσε, παιδί μου, νὰ σοῦ πῶ. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δὲ θὰ μπορέσῃς νὰ ζήσῃς, πού σὲ κυνηγᾷ ἡ Μοῖρα σου, παρὰ πρέπει νὰ κοιτάξῃς νὰ βρῆς τρόπο νὰ σὲ ξαναμοιράνη.

— Μὰ τί νὰ κάμω, τῆς λέει ἡ κοπέλλα. Τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ μὲ ξαναμοιράνη;

— Ἐλα ἐδῶ νὰ σοῦ πῶ. Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ ψηλὸ βουνὸ πού φαίνεται μακριά; Ἐκεῖ ἐπάνω εἶναι ὅλες οἱ Μοῖρες τοῦ κόσμου

μαζεμένες. Ἐκεῖ εἶναι τὰ παλάτια τους κ' ἐκεῖνο τὸ δρόμο πρέπει νὰ πάρῃς. Νὰ πᾶς ἐκεῖ ἐπάνω στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ νὰ βρῆς τὴ Μοῖρα σου, νὰ τῆς δώσῃς τὸ ψωμί πού θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ καὶ νὰ τῆς πῆς: «Μοῖρα μου, πού με μοίρανες, νὰ με ξα-

ἡ κακομοῖρα τῆς ἔδινε τὸ ψωμί...

ναμοιράνης» καὶ νὰ μὴ φύγῃς με ὅ,τι καὶ νὰ σοῦ κάμῃ, παρὰ νὰ κοιτάξῃς νὰ πάρῃ τὸ ψωμί στὰ χέρια τῆς.

Ἐτσι καὶ ἔκαμε ἡ βασιλοπούλα. Ἐπῆρε τὸ ψωμί κ' ἔβαλε μπροστὰ τῆς τὸ στρατὶ τὸ μονοπάτι, ὥσπου ἔφτασε ἐπάνω στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Χτυπάει τὴν πόρτα τοῦ περιβολιοῦ κι ἀνοίγει καὶ βγαίνει μιὰ πολὺ ὠραία κοπέλλα, περιποιημένη.

— Ὡ, δὲν εἶσαι ἡ δική μου, τῆς λέει καὶ μπαίνει μέσα.

Σὲ λίγο βγαίνει ἄλλη, ἔτσι ὁμορφὴ καὶ ὠραία.

— Δέ σέ γνωρίζω, τῆς εἶπε, καλή μου κοπέλλα κ' ἔφυγε.
Ἦρθε κι ἄλλη κι ἄλλη καὶ πολλές ἐβγήκαν, μὰ καμμιά δὲν τὴν ἐγνώριζε πὼς ἦταν ἡ δική της, ὥσπου μιὰ ἀξάγγλιχη, μιὰ ξεσκλοῦ, μιὰ γλιδοῦ παρουσιάστηκε στὴν πόρτα.

— Τί θέλεις, μωρή, πού 'ρθες ἐδῶ ; λέει στὴ βασιλοπούλα.
Τσακίσου, γκρεμίσου, φύγε ! θὰ σέ σφάξω !

Ἐκείνη ἡ κακομοῖρα τῆς ἔδινε τὸ ψωμί καὶ τῆς ἔλεγε :

— Μοῖρα μου, πού με μοίρανες, νὰ με ξαναμοιράνης.

— Χάσου ! πήγαινε νὰ πῆς τῆς μάνας σου νὰ σέ ξαναγεννή-
ση καὶ νὰ σέ βάλῃ στὸ βυζὶ καὶ νὰ σέ νανουρίσῃ κ' ὕστερα ἔρ-
χεσαι καὶ σέ ξαναμοιραίνω.

Οἱ ἄλλες οἱ Μοῖρες τῆς ἔλεγαν :

— Μοιρανέ την τὴν κακομοῖρα πού τὴν ἔχεις καὶ παραδέρ-
νει κ' εἶναι βασιλοπούλα. Μοιρανέ την, μοιρανέ την.

— Δέ μπορῶ, ἄς πάῃ νὰ φύγῃ !

Σὲ μιὰ στιγμή παίρνει τὸ ψωμί, τῆς τὸ πετάει στὸ κεφάλι
καὶ κατρακυλάει καὶ πέφτει κάτω.

Τὸ σήκωσε ἡ κοπέλλα καὶ τῆς τὸ πήγαινε πάλι καὶ τῆς λέει :

— Πάρ' το, καλή μου Μοῖρα, πάρ' το νὰ με ξαναμοιράνης.

Ἐκείνη τὴν ἔδιωχνε καὶ τὴν πετροβόλαε.

Τέλος πάντων πὲς ἡ μιὰ Μοῖρα, πὲς ἡ ἄλλη, ἡ ἐπιμονὴ τῆς
κοπέλλας νὰ τῆς δίνῃ τὸ ψωμί, ἀναγκάζεται σὲ μιὰ στιγμή ἡ
κακὴ Μοῖρα καὶ τῆς λέει :

— Δῶσ' το μου, καὶ τ' ἀρπάζει.

Ἐστάθηκε τρέμοντας ἡ κοπέλλα μπροστὰ της, πὼς θὰ τῆς
τὸ ξαναπετάξῃ, μὰ ἐκείνη τὸ κράτησε καὶ τῆς λέει :

— Ἄκου νὰ σοῦ πῶ ! Πάρε τοῦτο τὸ κουβάρι, καὶ τῆς πε-
τάει ἓνα κουβάρι μετὰξί, καὶ πρόσεξε καλά ! Οὔτε νὰ τὸ πουλή-
σης οὔτε νὰ τὸ χαρίσης, παρὰ θὰ τὸ δώσης, ὅταν σοῦ τὸ ζητή-
σουν μ' ἔτι ζυγίζει. Πήγαινε τώρα στὴ δουλειὰ σου.

Πῆρε ἡ κοπέλλα τὸ κουβάρι καὶ πῆγε πίσω στὴ βασίλισσα.
Τώρα πιά δὲν τὴν ἐνωχλοῦσε τίποτε.

Στὴ γειτονικὴ χώρα ὁ βασιλιάς παντρευόταν κ' ἔλειψε ἀπὸ
τὸ φόρεμα τῆς νύφης μετὰξί, πού ἔπρεπε νὰ ταιριάζῃ μὲ τὸ
φόρεμα.

Ζητοῦσαν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ σ' ὅλα τὰ μέρη,

μήπως καὶ βροῦν κάτι νὰ ταιριάζῃ. Εἶχαν ἀκούσει, πὼς στὸ
γειτονικὸ του βασιλεῖο ἦταν μιὰ κοπέλλα κ' εἶχε ἓνα κουβάρι
μετὰξί. Λοιπὸν ἐπῆγαν καὶ τὴν παρακάλεσαν νὰ πάρῃ τὸ κου-
βάρι καὶ νὰ πᾶνε στὸ παλάτι τῆς νύφης, γιὰ νὰ ἰδοῦν, ἂν ται-
ριαζε μὲ τὸ φόρεμα.

Ὅταν ἔφτασαν, ἔβαλαν τὸ κουβάρι κοντὰ στὸ φόρεμα καὶ
εἶδαν, πὼς ἦταν ἴδιο κι ἀπαράλλαχτο. Τότε τὴν ἐρώτησαν τί
θέλει, γιὰ νὰ τ' ἀγοράσουν, κ' ἐκείνη τοὺς ἀποκρίθηκε πὼς δὲν
τὸ πουλοῦσε παρὰ μόνο μὲ τὸ ζύγι. Τὸ ἔβαλαν λοιπὸν ἀπάνω
στὴ ζυγαριὰ κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἔβαλαν φλουριά, ἀλλὰ τὸ
ζύγι δὲν ἐκουνιόταν. Ἐξακολουθοῦσαν νὰ βάζουν φλουριά, μὰ
τοῦ κάκου.

Τότε τὸ βασιλόπουλο ἀνεβαίνει τὸ ἴδιο πάνω στὸ ζύγι κ' ἔ-
τσι ἐζυγίστηκε τὸ μετὰξί. Λοιπὸν λέει τὸ βασιλόπουλο :

— Ἀφοῦ τὸ μετὰξί σου ζυγίζει ὅσο κ' ἐγώ, τότε, γιὰ νὰ
πάρουμε τὸ κουβάρι, πρέπει ἐσύ νὰ πάρῃς ἐμένα !

Ἔτσι κ' ἔγινε. Τὸ βασιλόπουλο ἐπαντρεύτηκε τὴ βασιλο-
πούλα κ' ἔγιναν χαρὲς μεγάλες κ' ἐζήσανε καλὰ κ' ἐμεῖς καλύ-
τερα.

34. ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΧΟΡΤΑΓΟΣ

ΤΑΝ ένας πλούσιος φιλάργυρος πολύ-
μήτε τοῦ ἀγγέλου του νερό δὲν ἔδινε!

Μιά μέρα κεῖ πού καθόταν και με-
τροῦσε τὰ φλουριά του και καμάρωνε,
ἤρθε ὁ δαίμονας και στάθηκε μπροστά
του και τοῦ λέει:

— Δὲ σοῦ φτάνουν πιά ὅσα ἔχεις; Τί
θέλεις ἀκόμα; Πές μου νὰ σοῦ τὰ δώσω.

Ἐκεῖνος δὲν ἤξερε πιά τί νὰ γυρέψη... Συλλογίστηκε λιγά-
κι και εἶπε:

— Θέλω ὅ,τι πιάνω νὰ γίνεται μάλαμα!

Ὁ δαίμονας ἐχάρηκε πιδὸ πολὺ ἀκόμα, μόλις τ' ἀκουσε, και
τοῦ λέει:

— Δὲ σ' ἔχω ἐγὼ γιὰ κακὴ καρδιά. Θα τὸ 'χεις!

Κ' ὕστερα ἐχάθηκε.

Ὁ φιλάργυρος ἔτριψε, ξανάτριψε τὰ μάτια του... Τοῦ φά-
νηκε σὰν νὰ τὰ εἶδε στὸν ὕπνο του.

Σὰν πέρασε λίγη ὥρα, σηκώθηκε. Τὸ στόμα του εἶχε στε-
γνώσει ἀπὸ τὴν τρομάρα του. Διψασμένος πῆγε στὸν σταμνο-
στάτη, πῆρε τὴ στάμνα και τὴν ἐγειρε νὰ βάλῃ νερό στὸ ποτήρι.
'Αλλὰ ποτήρι και στάμνα, μόλις ἀκούμπησε πάνω τους τὸ χέρι
του, ἐγιναν μαλαματένια κι ἀστράφτανε!... Καὶ τὸ νερό, μόλις
ἄγγιξε πάνω στὰ χεῖλια του, ἐγινε ἓνας σβῶλος μάλαμα.

Σὰν εἶδε πιά, πὼς τοῦ ἐγινε αὐτὸ πού γύρεψε, ξέχασε τὴ

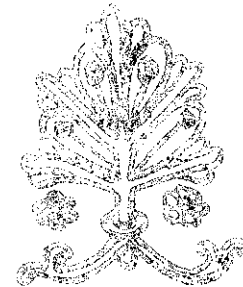
δίψα του κι ἄρχισε νὰ χορεύῃ και ν' ἀκουμπᾶ πάνω σ' ὅλα τὰ
πράγματα και ὅσο ἔβλεπε τὰ μαλάματα, πού μαζευότανε γύρω
του, πήγαινε νὰ τρελλαθῇ ἀπ' τὴ χαρὰ του.

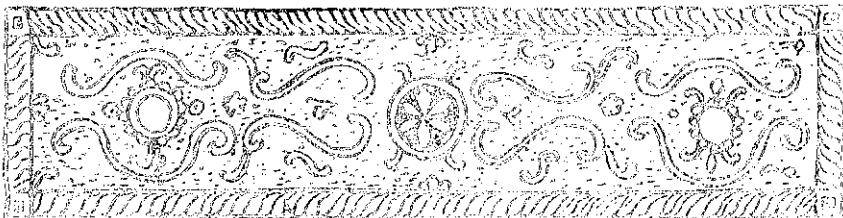
Σὰν πέρασαν ἄνωγ ὀλίγες μέρες και εἶδε, πού δὲν μπορούσε
οὔτε νὰ φάῃ οὔτε νὰ πλαγιάσῃ και κόντευε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν
πεῖνα και τὴ δίψα, τότε κατάλαβε, πὼς δὲν τὸν ὠφελοῦσαν τὰ
πλούτη. Καθόταν πιά μοναχὸς του και ἐκλαιγε τὴ μοῖρα του.

Ἡ θυγατέρα του, μιὰ και μοναχὴ τὴν εἶχε, λυπόταν τὸν πα-
τέρα της, πού τὸν ἔβλεπε ἔτσι στενοχωρημένο και πῆγε μιὰ
μέρα κοντὰ του, νὰ τὸν φιλήσῃ και νὰ τὸν χαϊδέψῃ. Ἄλλὰ μόλις
ἄγγιξε τὸ χέρι της πάνω στὸ μέτωπό του, πέτρωσε κ' ἐγινε
ἓνας σβῶλος παγωμένο μάλαμα, καταμεσίς στὸ σπίτι.

Σὰν τὴν εἶδε πιά ὁ φιλάργυρος, μετάνοιωσε και ἄρχισε νὰ
παρακαλῇ τὸ Θεὸ νὰ τὸν συγχωρέσῃ γιὰ τὴ φιλαργυρία του και
νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ χάρισμα τοῦ δαίμονα κι ἄς γινόταν
φτωχὸς κ' ἐλεεινὸς και ἄς τὰ ἔχανε ὅλα! Μόνο νὰ εἶχε πάλι τὸ
παιδί του ζωντανὸ στὸ πλάι του και νὰ μπορούσε νὰ φάῃ μιὰ
μπουκιὰ ψωμί και μιὰ γουλιὰ νερό, νὰ χορτάσῃ τὴν πεῖνα και
τὴ δίψα του.

Σὰν εἶδε πιά ὁ Θεὸς τὰ κλάματα και τὴ μετάνοιά του, τὸν
συγχώρησε, τοῦ πῆρε πίσω ὅλα τὰ πλούτη και τὰ μαλάματα
και τὸν ἀφῆκε φτωχό, ἀλλὰ εὐχαριστημένο.

35. Ο ΦΤΩΧΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΟΣΙΑ

ΤΑΝ ένας φτωχός με πολλά παιδιά και δούλευαν με τη γυναίκα του όλη μέρα. Κάθε βράδυ που ήταν κουρασμένοι, ήθελαν να φάνε το ψωμάκι τους ήσυχα κι αναπαμμένα, κ' έπειτα να πιάση ο πατέρας τη λύρα του να χορεύουν τα παιδιά και να περνοῦν ζωή άγγελική.

Δίπλα κάθουνταν ένας πλούσιος, και σαν άκουε κάθε βράδυ τα γέλια και τις χαρές του φτωχού, παραξενευόνταν: «πώς εγώ μαθές να μην είμαι ευχαριστημένος κι αναπαμμένος σαν αυτόν, όλη μέρα άξινη και τὸ βράδυ γλέντι». Λέει: «να του δώσω θέλω γρόσια, να δώ τί θα τα κάνη».

Πάει βρίσκει τὸ φτωχό, του λέει:

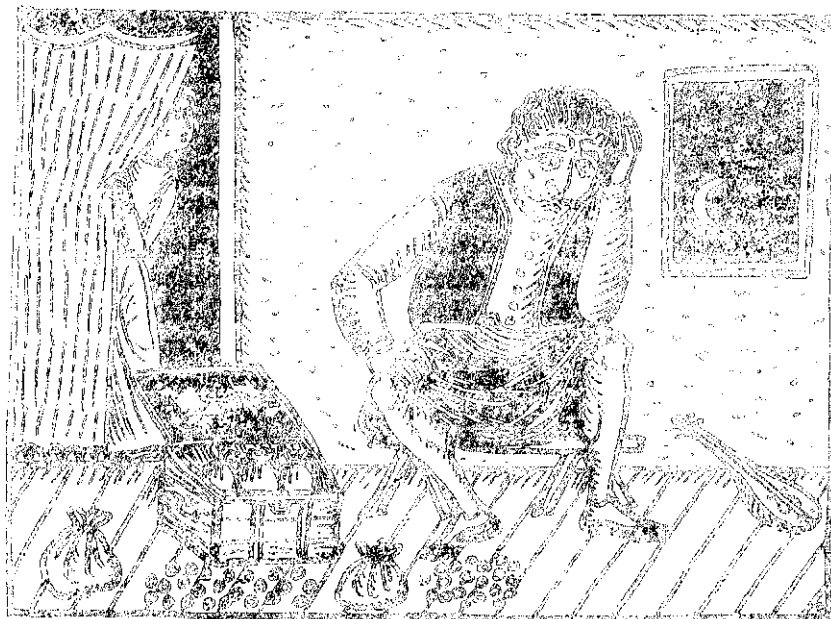
— Έπειδή σε ξέρω τίμιο άνθρωπο, να, σου δίνω χίλια γρόσια ν' άνοιξηςπραμάτεια, ό,τι θές, κι αν πλουτίσης, μου τα δίνεις, ει δέ μή, σου τα χαρίζω.

Όλη μέρα πια ο φτωχός, έσυλλογιόνταν τί να κάνη τόσα γρόσια. Τα φέρνει από δω, τα φέρνει από κεϊ: «ν' άνοιξωπραματευτάδικο; να τα βάλω στον τόκο; να πάρω άμπελοχώραφα;»

Έρχεται τὸ βράδυ, οὔτε λύρα να πιάση, μιλιὰ τσίχ δέν έκαναν τα παιδιά του. Να γελάσουν, τα μάλωνε· όλη νύχτα δέν έκλεισε μάτι απ' τη συλλογή. Την άλλη μέρα οὔτε σε μεροκάματο ναπάη, οὔτε πουθενά έξω από τη συλλογή. Τὸν έρωτᾶ

ή γυναίκα του τί έχει; να τον κάνη να γελάση· αυτός την εμάλωσε, να τον αφήση ήσυχο.

Ό πλούσιος, περνᾶ μιὰ βραδιά, περνᾶ άλλη, περνοῦν τρεις, οὔτε λύρα πια άκουε οὔτε γέλια, οὔτε χορὸ των παιδιών.

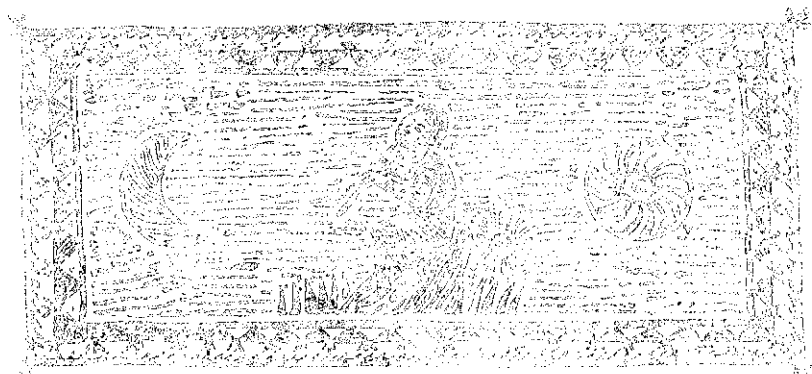

Τὸ πρωτὶ βλέπει τὸν φτωχὸ κ' έρχεται:

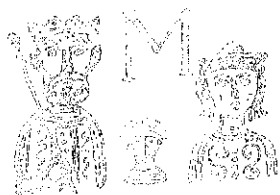
— Νά, χριστιανέ, τα γρόσια σου, κι οὔτε αυτὰ θέλω οὔτε τη σκοτούρα τους.

Άπό τότε, πάλι χαρούμενος στὸ σπίτι του, ο φτωχός έπαιζε τη λύρα, χόρευαν τα παιδιά του, σαν και πρωτα, και τὸ άλλο πρωτὶ στη δουλειά.

36. ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς κ' είχε μια κόρη κ' ήθελε να την παντρέψει. Για να την καλοπαντρέψει, σκέφτηκε να βάλει ένα αίνιγμα. Πήρε δυο αυγά, μιὰς κόττας άσπρης και μιὰς κόττας μαύρης, και είπε: οποιος ξεχωρίσει ποιό είναι τ' αυγό τῆς κόττας

τῆς άσπρης και ποιό τῆς μαύρης, εκείνος θα πάρει τῆ βασιλοπούλα, αν όμως δεν τὰ ξεχώριζε, θα τοῦ έκοβε τὸ κεφάλι.

Τ' άκουσε όλος ο κόσμος. Πήγαν βασιλόπουλα άπ' όλες τις χώρες τοῦ κόσμου, μα κανένα δεν μπόρεσε να λύσει τὸ αίνιγμα και τούς έκοβε τὸ κεφάλι.

Ένα τσοπανόπουλο άκουσε κι αυτό για τὸ αίνιγμα τοῦ βασιλιά κ' είπε τῆς μάνας του:

— Μάνα, θα πάω κ' εγώ να γνωρίσω τὸ αυγό τῆς άσπρης κόττας άπό τῆς μαύρης.

— Άχ, παιδάκι μου, ποῦ θα πᾶς; Πήγανε τόσα και τόσα έξυπνα βασιλόπουλα και χαθήκανε. Έσύ, ένα χωριατόπαιδο, ποῦ βόσκεις κάθε μέρα πρόβατα, έσύ θα λύσης τὸ αίνιγμα;

— Θα πάω, μάνα, κ' εγώ να δοκιμάσω τὴν τύχη μου.

Είδε κι άπόειδε κ' ἡ καημένη ἡ μάνα, πῶς δεν μπορούσε

να κάμει άλλιῶς, και πιάνει και τοῦ φτιάνει μιὰ πίττα και βάνει μέσα ποντικοφάρμακο, ποῦ μπορούσε και βόδι ακόμα να σκοτώσει. Τοῦ τὴν βάζει στὸ ταγάρι του και τοῦ λέει:

— Θα πάρης μαζί και τὴν Όμορφούλα, τῆ σκυλίτσα σου, κι όταν θα πεινάσης, δεν θα φᾶς έσύ άπ' αὐτὴν τὴν πίττα. Θα ρίξης πρώτα ένα κομμάτι στὴν Όμορφούλα κ' ύστερα θα φᾶς έσύ.

Ξεκίνησε τὸ τσοπανόπουλό μας για τὴν πολιτεία. Στὸ δρόμο ποῦ πήγαινε πεινάσε. Κάθισε σὲ μιὰ μεριά κ' έβγαλε τὴν πίττα για να φάει. Κόβει πρώτα ένα κομμάτι και τὸ ρίχνει στὴν Όμορφούλα. Μόλις όμως τὸ φαγε ἡ Όμορφούλα, άμέσως τέντωσε τὰ πόδια της και ψόφησε. Πέταξε τότε τὴν πίττα κ' έκοίταζε τῆ σκυλίτσα, ποῦ τόσο τὴν άγαποῦσε. Κάνει να φύγει άποκεῖ και βλέπει να κατεβαίνουν τρεῖς κοράκοι και πέφτουν άπάνω στὸ σκυλί. Μόλις όμως έφαγαν άπ' τὸ σκυλί, φαρμακώθηκαν κ' έπεσαν κάτω ψόφιοι.

Τὰ είδε κι αὐτὰ τὸ παιδί και τράβηξε να φύγει. Πῆγε, πῆγε ... τὸν θέρισε ἡ πείνα. Τίποτε άλλο δεν είχε στὸ ταγάρι του. Δεν μπορούσε πια να πάρει τὰ πόδια του.

Έκεῖ ποῦ συλλογιόταν τί να κάνει, βλέπει ένα χάλασμα, ένα έρημοκλησάκι. Πάει εκεί, βλέπει διάφορα πράματα, χαρτιά, καντήλια σπασμένα, εἰκόνες. Τίποτα όμως για φαγητό. Κάνει να ιδῆ άπ' τὴν άλλη μεριά και βλέπει μιὰν άγελάδα ποῦ ἦταν έγκυος κ' είχε ψοφήσει.

«Τώρα τί να κάνω; λέει: Πεινάω πολὺ...»

Παίρνει ένα γυαλί άπ' τὰ σπασμένα τζάμια τῆς εκκλησίας, άνοίγει τὴν κοιλιά τῆς άγελάδας και βγάζει τὸ μοσχαρακι. Αρχίζει να τὸ κομματιάσει, αλλά πῶς να τὸ φάει αὐτὸ τὸ πράμα ὡμό;

Μαζεύει λοιπὸν τὰ χαρτιά τῆς ψαλτικῆς άπό τὴν εκκλησιούλα, για να τὸ ψῆσει. Και τώρα πῶς να τ' ανάψει; με τί σπέρτα, άφοῦ δεν είχε; Χτυπάει τῆ μιὰ πέτρα με τὴν άλλη, πιάνει φωτιά κι ανάβει τὰ χαρτιά και ψῆνει τὸ κρέας. Βέβαια με τὰ χαρτιά τὸ κρέας δε μπορούσε να ψηθῆ και τὸ φαγε ψημένο κι άψητο.

Άφοῦ έφαγε και κάπως σταμάτησε τὴν πείνα του, λέει: «Τώρα ποῦ διψῶ, τί θα γίνω; ποῦ θα πιῶ νερό;»

Κοιτάζει δεξιά ἀριστερά, πουθενά νερό ! Κάνει ἔτσι ἀπάνω τὰ μάτια του καὶ βλέπει μιὰ καντήλα πού εἶχε νερό κι ἀποπάνω λάδι. Πιάνει καὶ χύνει τὸ λάδι καὶ πίνει τὸ νερό τῆς καντήλας.

Ἄφοῦ ἔφαγε καὶ ἤπια, ὅπως μπόρεσε, τράβηξε πάλι τὸ δρόμο του γιὰ τὴν πολιτεία.

Σὰν ἔφτασε στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ, τὸν εἶδαν οἱ στρατιῶτες :

— Τί θέλεις ἐδῶ ;

— Θέλω, λέει, νὰ ἐξηγήσω τὸ αἶνιγμα τοῦ βασιλιᾶ.

— Βρέ, αἰ φύγε ἀποδῶ, πού θὰ ἐξηγήσης ἐσὺ αἶνιγμα τοῦ βασιλιᾶ !

Αὐτὸς ἐπέμενε :

— Τί σᾶς νοιάζει ἐσᾶς ; Ἐγὼ θὰ τὸ ἐξηγήσω.

Ἄκούει ὁ βασιλιᾶς τὸ θόρυβο καὶ διατάζει νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ μπῆ μέσα.

Μόλις τὸν εἶδε, ὁ βασιλιᾶς κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ γέλασε.

— Πέρασαν τόσοι καὶ τόσοι, λέει, κ' ἐσύ, καημένε, ἤρθες νὰ λύσης τὸ αἶνιγμα ;... Φέρτε τὰ δυὸ αὐγά.

Φέρνουν τ' αὐγά.

— Δὲν μᾶς λές τώρα, ποιό εἶναι τῆς ἄσπρης κόττας καὶ ποιό τῆς μαύρης ;

— Θὰ σοῦ πῶ, ἀφέντη βασιλιᾶ, ποιό εἶναι τῆς ἄσπρης κόττας τὸ αὐγὸ καὶ ποιό εἶναι τῆς μαύρης, μὰ πρῶτα θὰ σοῦ πῶ ἐγὼ ἓνα αἶνιγμα κι ἅμα μπορέσης νὰ λύσης τοῦ λόγου σου τὸ αἶνιγμα τὸ δικό μου, τότε κ' ἐγὼ θὰ λύσω τὸ δικό σου.

Γέλασε πάλι ὁ βασιλιᾶς. Τοῦ φάνηκε τόσο ἀστεῖο.

— Ἐχεις ἐσὺ τέτοιο αἶνιγμα, πού νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὸ λύσω ;

— Τέλος πάντων, λέει, ἂν τὸ λύσης, καλὰ. Ἄν δὲν τὸ λύσης, τότε ἐγὼ θὰ λύσω τὸ δικό σου.

— Γιὰ λέγε, τοῦ λέει.

Εἶπε τότε τὸ τσοπανόπουλο :

— Ἡ πιτταροῦλα ἔφαγε τὴν Ὁμορφούλα.

Ἡ Ὁμορφούλα πεθαμένη

τρεῖς ἀραπάδες ἔφαγ' ἢ καημένη.

Ἐφαγα γεννημένο κι' ἀγέννητο,
ψημένο μὲ γράμματα,
ἤπια νερό πού οὔτε στὴ γῆ ἦταν οὔτε στὸν οὐρανό.

Ὁ βασιλιᾶς ν' ἀκούση τέτοιο αἶνιγμα, τὰ ἔχασε.

— Τί ναι αὐτό ; τοῦ λέει. Ποιός σου τό πε αὐτὸ τὸ αἶνιγμα ;

— Κανείς, λέει, δὲ μοῦ τὸ εἶπε. Ἐγὼ τὸ σχεδίασα μὲ τὸ μυαλό μου.

Ὁ βασιλιᾶς ἐκάλεσε τότε τοὺς συμβούλους του, κανείς ὅμως δὲ μπόρεσε νὰ λύση τὸ αἶνιγμα. Ὁ βασιλιᾶς, σὰν τὸν εἶδε τόσο ἔξυπνο, ἀποφάσισε νὰ τοῦ δώση τὴν κόρη του, μόνο ἐζήτησε νὰ τοῦ τὸ ἐξηγήση, νὰ ἰδῆ τί ἐσήμαινε.

— Ἐγὼ ἤμουν ἓνα φτωχὸ τσοπανόπουλο, εἶπε, καὶ ἡ μάνα μου δὲν ἤθελε νὰ μ' ἀφήση νὰ ἔρθω. Σὰν εἶδε ὅμως τὴν ἐπιμονή μου, μοῦ ἔφτιαξε μιὰ πίττα κ' ἔδωκα πρῶτα ἓνα κομμάτι στὴ σκυλίτσα μου. Ἡ σκυλίτσα, μόλις ἔφαγε, ψόφησε, καὶ τὰ κοράκια, πού ἔφαγαν ἀπ' τὴ σκυλίτσα μου, ψόφησαν κι αὐτά. Ὑστερα πεινοῦσα πολύ. Δὲν μποροῦσα νὰ βασταχτῶ ἀπὸ τὴν πείνα. Πῆρα δρόμο γιὰ νὰ ἰδῶ τί θὰ φάω. Βρῆκα ἓνα ἐκκλησάκι κ' ἐκεῖ κοντὰ μιὰ ἀγγελάδα ψόφια. Ἐβγαλα ἀπομέσα τῆς τὸ μοσχαράκι καὶ τὸ ἔφαγα. Γιὰ νὰ τὸ φάω ὅμως, τὸ ἔψησα καίγοντας τὰ χαρτιά τῆς ψαλτικῆς. Καὶ τὸ νερό πού ἤπια δὲν ἦταν οὔτε στὴ γῆ οὔτε στὸν οὐρανό· ἦταν ἀπὸ ἓνα καντήλι πού κρεμόταν στὴν ἐκκλησία.

Ἔτσι τὸ τσοπανόπουλο πῆρε τὴ βασιλοπούλα κ' ἐγιναν γάμοι καὶ χαρὲς καὶ ξεφάντωσες πολλές. Ἦρθε κ' ἡ γριά ἡ μάνα του κ' ἔκατσε στὸ παλάτι κ' ἔτρωγε κοττόπουλα, πού πρὶν στὸ χωριό τῆς ἔτρωγε ψωμί καὶ κρεμμύδι.

37. ΤΑ ΚΟΡΑΚΙΣΤΙΚΑ

ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ ἦταν ἓνα βασιλόπουλο, πού ἤθελε νά παντρευτῆ, ἀλλά ζητοῦσε νά εὔρη μιὰ κοπέλλα, πού νά ξέρη νά μιλῆ κορακίστικα.

Κάθε μέρα ἤρχουνταν προξενιές ἀπό μεγαλουσιάνους βασιλιᾶδες, μὰ δὲν ἔπαιρνε καμμιά, γιατί δὲν ξέρανε τὰ κορακίστικα πού ἤθελε· κι ἀπ' τῆ συλλογῆ του κι ἀπ' τὴν ἀπελπισία του, πῆρε τὸ τουφέκι του, καὶ βγήκε στὸ κυνήγι, γιὰ νὰ τοῦ περάσῃ ἡ κακὴ του καρδιά.

Ἄπο τὸ πρωτὶ ὡς τὸ βράδυ γυρνοῦσε καὶ συλλογιζόταν, ὅχι τὸ κυνήγι του, ἀλλὰ πού δὲν μπορούσε νά βρῆ γυναῖκα κατὰ τὴν ὄρεξή του.

Στὰ ὑστερνά, πρὸς τὸ δεῖλι, ἐκεῖ πού ἤθελε ν' ἀνέβῃ ἓναν ἀνήφορο, βλέπει ἔμπρὸς του ἓνα γέρο καὶ μιὰ κοπέλλα, πού ἔμοιαζε σὰν παιδί του, καὶ ἀνέβαιναν κι αὐτοὶ τὸν ἴδιο τὸν ἀνήφορο.

Αὐτοὶ ἔμπρὸς κι αὐτὸς κατόπι σιγὰ-σιγὰ ἀνέβαιναν. Ἄκουει τὴν κόρη καὶ λέει τοῦ γέρου.

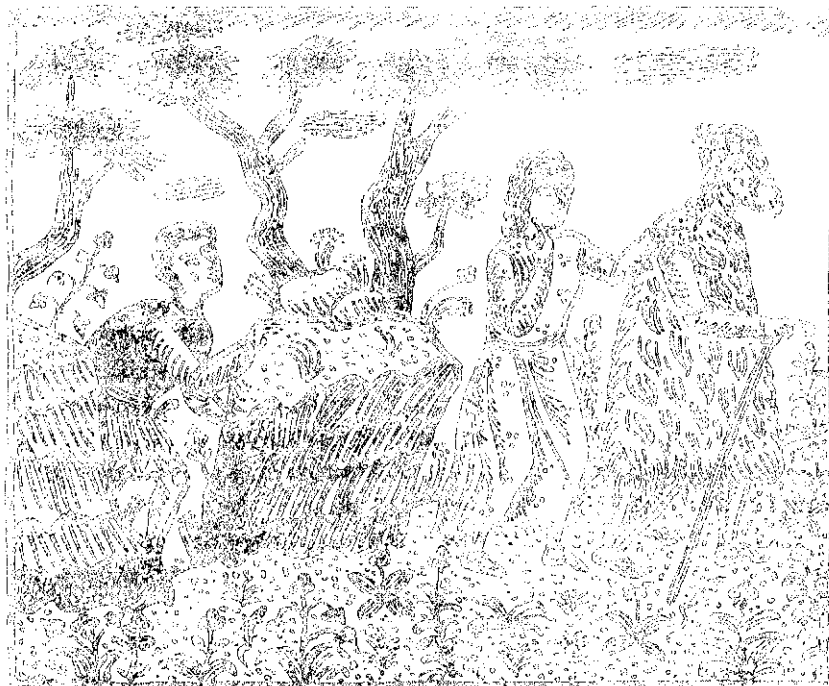
— Πατέρα, βάλε τὰ ποδάρια σου στὸν ὦμο σου, νὰ πᾶμε πὶο γλήγορα.

— Τί λές, παιδί μου, μπορῶ νὰ βάλω τὰ ποδάρια μου στὸν ὦμο μου;

— Καλέ, δὲ λέω τὰ ποδάρια σου, πατέρα, λέω νὰ βγάλῃς τὰ παπούτσια σου, νὰ τὰ βάλῃς στὸν ὦμο σου, γιὰ νὰ εἶσαι

ἐλεύθερος στὰ ποδάρια, καὶ νὰ περπατοῦμε πὶο γλήγορα. Τὸ βασιλόπουλο, πού ἔρχόταν ἀποπίσω, ἄκουσε τὰ λόγια τῆς κόρης κ' εὐχαριστήθηκε.

Ἦστερα ἀπὸ λίγο, λέει πάλι ἡ κόρη στὸν γέρο :

... βλέπει ἔμπρὸς του ἓνα γέρο καὶ μιὰ κοπέλλα

— Πατέρα, βοήθα με νὰ σὲ βοηθῶ, νὰ φτάσωμε πὶο γλήγορα, γιατί εἶναι νύχτα.

— Καλέ, κόρη μου, πῶς νὰ σὲ βοηθήσω ἐγώ, ἓνας γέρος;

— Δὲ σοῦ λέγω αὐτό, πατέρα μου, μόνο σοῦ λέγω νὰ μοῦ μιλᾷς, νὰ σοῦ μιλῶ, νὰ περνᾷ ἡ ὥρα.

Τὸ βασιλόπουλο πάλι, σὰν τ' ἄκουσε κι αὐτό, εὐχαριστήθηκε, κ' ἔβαλε στὴ νοῦ του, ἐπειδὴ ἦταν πιά καὶ νύχτα, νὰ πᾶῃ στὴν καλύβα τους, ὅπου κι ἂν πῆγαιναν.

Σὲ λίγη ὥρα βλέπει μιὰ καλύβα μέσ' στὸ βουνό, πού πῆ-

γανε ὁ γέρος μὲ τὴν κόρη του. Τοὺς ἄφησε καὶ μπῆκαν αὐτοὶ μέσα πρῶτα καὶ ὕστερα πῆγε κι αὐτός, ἐξαφνικὸς κι ἀμίλητος.

— Καλησπέρα τὴν εὐγενία σας, τοὺς εἶπε, ἀλαλα κι ἀμίλητα.

Ἡ κόρη τοῦ ἀπάντησε :

— Εἶχαμε κ' ἐχάσαμε καὶ πάλι θὰ πάρουμε. (Τὸ βασιλόπουλο ἐννοοῦσε, ὅτι δὲν εἶχαν σκύλο νὰ γαυγίσῃ, καὶ ἡ κόρη ὅτι εἶχαν σκύλο καὶ τὸν ἔχασαν καὶ ὅτι πάλιν θὰ πάρουν). Ὅριστε καθήστε, ἀφέντη.

— Θὰ καθήσω καὶ θὰ ξενυχτίσω ἐδῶ, ἂν εἶναι μὲ τὸ θέλημά σας, γιατί βραδιάστηκα κυνηγώντας.

— Μάλιστα, μετὰ χαρᾶς νὰ καθήσης.

Στὸ βάθος τῆς καλύβας κάθονταν ἡ γριά ἡ μάνα καὶ ὕφαινε πανὶ καὶ τριγύρω τῆς ἦταν τὰ μικρόπαιδά της, γυμνά καὶ ξυπόλυτα.

— ὦ! λέει τὸ βασιλόπουλο, γιὰ ἰδὲς πιθάρια ἄχριστα!

Ἀμέσως ἡ κόρη ἀπάντησε :

— Ἐδῶ πηλὸς καὶ χρίζουντα. (Δηλαδή τὸ βασιλόπουλο ἐννοοῦσε, ὅτι τὰ παιδιὰ, ὡσὰν γυμνά καὶ ξυπόλυτα, ἔμοιαζαν σὰν πιθάρια ἄχριστα, καὶ ἡ κόρη ἐννοοῦσε, ὅτι [ἡ μητέρα της ὕφαινει πανί, γιὰ νὰ τὰ ντύσῃ]).

Ἐπειδὴ δὲν εἶχαν φαγὶ περισσό, ὁ γέρος εἶπε νὰ σφάξουν ἓναν πετεινόν, καὶ ὅταν ψήθῃ, καθήσανε στὸ τραπέζι.

Ἐσηκώθη λοιπὸν ἡ κόρη, καὶ ἔκοψε τὸν πετεινόν, κ' ἔδωσε τοῦ πατέρα της τὸ κεφάλι, τῆς μητέρας της τὸ καράβι, τοῦ βασιλόπουλου τὰ φτερούγια καὶ τὰ ψαχνὰ τῶν παιδιῶν.

Ὁ γέρος, σὰν εἶδε αὐτὴν τὴ μοιρασιά τῆς κόρης του, γύρισε καὶ κοίταξε τὴ γυναῖκα του, γιατί ἐντράπηκε νὰ τὸ πῆ ἔμπρὸς στὸ μουσαφίρη. Ὑστερα σὰν πῆγανε νὰ κοιμηθοῦνε, λέγει ὁ γέρος τῆς κόρης του :

— Καλέ, παιδί μου, γικτὶ μοίρασες ἔτσι ἄσχημα τὸν πετεινόν : ὁ μουσαφίρης θὰ κοιμήθῃ πενιασμένος.

— Ἀχ! πατέρα μου κι αὐτὸ δὲν τὸ κατάλαβες ; Στάσου λοιπὸν νὰ σοῦ δώσω νὰ τὸ καταλάβῃς : τὸ κεφάλι τοῦ πετεινοῦ τὸ ἔδωκα ἐσένα, ὡς κεφαλὴ πού εἶσαι τοῦ σπιτιοῦ, τῆς μητέρας τὸ καράβι, ὡς πού εἶναι καράβι τοῦ σπιτιοῦ, τὰ φτερούγια τοῦ μουσαφίρη μας, γιατί αὐριο θὰ κάμῃ φτερά νὰ φύγῃ, τὰ ψαχνὰ

σ' ἐμαῖς τὰ παιδιὰ, γιατί εἵμαστε τ' ἀληθινὰ ψαχνὰ τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ κατάλαβες τώρα, καλέ μου πατέρα ;

Ἐπειδὴ ἡ κάμαρα, πού μιλοῦσε ἡ κόρη μὲ τὸν πατέρα της, ἦταν δίπλα, μὲ ἐκείνην, πού κοιμοῦνταν ὁ μουσαφίρης, τὸ βασιλόπουλο νὰ πῶμε, ἄκουσε ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορία κ' ἔμεινε κατευχαριστημένο κ' ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του, ὅτι τέτοια γυναῖκα ἤθελε νάβρῃ, πού καταλαβαίνει νὰ μιλᾷ τὰ κοραϊστικά.

Σὰν ἐξημέρωσε, τοὺς ἀποχαιρέτησε καὶ σηκώθηκε κ' ἔφυγε. Σὰν πῆγε στὸ παλάτι του, ἐφώνηξε ἓνα δούλο του, καὶ τοῦ ἔδωκε τριάντα ἓνα ψωμιά, ἓνα κεφάλι ὀλάκερο τυρί, ἓνα πετεινὸ ψημένο παραγεμιστό, κ' ἓνα τουλοῦμι κρασί. Τοῦ τὰ ἔβαλε σ' ἓνα σακκὶ καὶ τὸν ὠρμήνεψε γιὰ τὸ βουνόν καὶ τὴν καλύβα πού εἶχε κονέψει τὸ ἴδιο τὸ βασιλόπουλο, νὰ τὰ πάῃ ἐκεῖ καὶ νὰ τὰ δώσῃ σὲ μιὰ κόρη ἴσα μὲ δεκαοχτῶ χρονῶν.

Ὁ δούλος πῆρε τὸ σακκὶ καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ, γιὰ νὰ πάγῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα τ' ἀφέντη του. Μὰ μὲ συμπάθειο, κοκῶνες μου, ξέχασα νὰ σᾶς πῶ κι αὐτό : πρὶν νὰ φύγῃ ὁ δούλος, τοῦ εἶπε τὸ βασιλόπουλο νὰ πῆ κι αὐτὰ τὰ λόγια τῆς κοπέλλας : « Πολλά, πολλὰ χαιρετίσματα ἀπ' τὸν ἀφέντη μου, καὶ μοῦ εἶπε νὰ σοῦ πῶ : ὁ μῆνας σέρνει τριάντα μία, τὸ φεγγάρι εἶναι σωστό, τὸ κουκουκῆσι τῆς αὐγῆς ψημένο παραγεμισμένο, καὶ τοῦ τρέγγου τὸ πετσὶ κόρδα - κόρδα κορδιστή.

Ὁ δούλος ἔφυγε καὶ πῆγαινε κατὰ τὴν καλύβα. Στὸ δρόμο του ἀπάνω τὸν ἤυραν μερικοὶ φίλοι του :

— ὦρα καλή, Μιχάλη, πού πᾶς φορτωμένος καὶ τί φόρτωμα ἔχεις :

— Πάγω σὲ μιὰ καλύβα ἀπάνω στὸ βουνόν, πού μὲ στέλνει ὁ ἀφέντης μου.

— Ἐ, καὶ τί ἔχεις ἐκεῖ μέσα : Ἡ μυρωδιὰ μᾶς χτύπησε.

— Νά, τί ἔχω ψωμιά, τυρί, κρασί καὶ πετεινὸ ψημένο, πού μοῦ ἔδωσε ὁ ἀφέντης μου νὰ τὰ πάω σὲ μιὰ φτωχῆ.

— Μωρέ, κάτσε, κουτέ, νὰ φάμε κομμάτι. Ποῦ θὰ τὸ μάθῃς ἀφεντικό σου ;

— Καὶ σάμπως δὲν καθόμαστε ;

Καθήσανε λοιπὸν στὴν πρασινάδα τοῦ βουνοῦ κι ἀρχίσανε

νά τρώνε. "Όσο τρώγανε, τόσο άνοιγε κ' ή όρεξίς τους, ώστε πού οί καλοί σου ξεπαστρέψανε τά δεκατρία ψωμιά, τó μισό κεφάλι τó τυρί, όλάκερο τόν πετεινό, και κοντά τó μισό κρασί. Άφοϋ λοιπόν φάγανε και ήπιανε καλά, σήκωσε τ' άπομεινάρια ó δοϋλος και πήρε τó δρόμο του για τήν καλύβα.

Σάν έφτασε λοιπόν στην καλύβα, ηύρε τήν κόρη, τής τά 'δωσε και τής είπε τά λόγια, πού τοϋ παράγγειλε ó άφέντης του.

Σάν τά έλαβε ή κόρη, τοϋ είπε :

— Νά πής τ' άφεντικοϋ σου : πολλά πολλά χαιρετίσματα κ' εύχαριστώ για τά όσα μάς έστειλε, μά ó μήνας τραβάει δεκαοχτώ, τó φεγγάρι είναι μισό, τó κουκρουκήσι τής αύγής μηδ' ήταν μηδ' έφάνη και τοϋ τράγου τó πετσι τάντουλα πρós τάντουλα : μά νά χαρή τήν πέρδικα, μη δείρη τή γουρούνα. (Δηλαδή, τά ψωμιά ήταν δεκαοχτώ, τó τυρί μισό, ó ψημένος πετεινός δέ φάνηκε καθόλου, τó κρασί μόλις τó μισό και πιό κάτω, μά για χάρη τής κοπέλλας νά μη δείρη τó δοϋλο, πού δέν τά πήγε σωστά).

Ό δοϋλος σηκώθηκε κ' έφυγε κ' έπήγε στο παλάτι, κ' είπε στο βασιλόπουλο όσα τοϋ είπε ή κόρη, αλλά τó ύστερνó ζέχασε νά τó πή.

Τότες τó βασιλόπουλο τά κατάλαβε όλα και διάταξε έναν άλλο δοϋλο, νά τόν στρώση στο ξύλο.

Σάν άρχισε και τίς έτρωγε ó δοϋλος και πονούσε, φωνάζει.

— Στάσου, άφέντη βασιλόπουλό μου : στάσου νά σοϋ 'πώ άλλο ένα πού μοϋ 'πε ή κοπέλλα και ζέχασα νά σ' τó πώ.

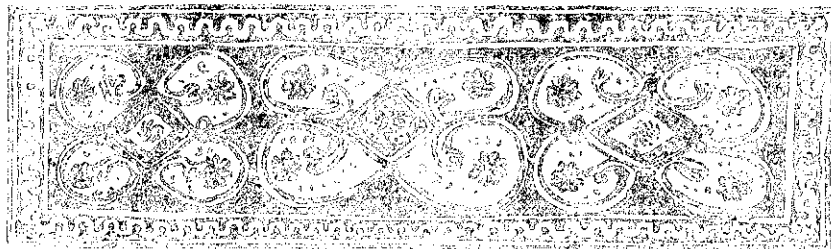
— Λέγε, μπρέ, τί θά 'πής ; γλήγορα !

— Μοϋ είπε, άφέντη μου, εκείνη ή κόρη «μά νά χαρή τήν πέρδικα, μη δείρη τή γουρούνα».

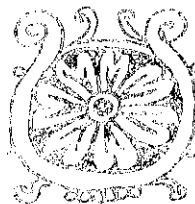
— Άχ ! άνόητε ! τοϋ είπε τότε τó βασιλόπουλο, γιατί δέ μοϋ τó είπες αυτό πριν, νά μη φάς και ξύλο ;

Άς είναι δά. "Υστερα, σέ λίγες μέρες τó βασιλόπουλο τήν πήρε γυναίκα εκείνη τήν κοπέλλα κ' εκάμανε χαρές και πασκαλιές.

Μηδ' έγώ ήμουν εκεί, μηδè σείς νά τó πιστέψετε.

38. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Η ΤΑΝ κάποτε ένας φτωχός άνθρωπος, πού τόν έλεγαν Γιάννη, κ' είχε τή γυναίκα του κ' ένα παιδί δέκα χρονών. Δούλευε ó άνθρωπος κάθε μέρα άπ' τó πρωί ώς τó βράδυ, αλλά δέν έβγαζε τίποτε : μόλις και μετά βίας πρόφταινε τή φαμελιά του από ψωμί.

Μιά μέρα ó Γιάννης λέει στη γυναίκα του :

— Δέν ύποφέρεται αυτή ή ζωή, γυναίκα. Βλέπεις, δουλεύω σά σκυλι άπ' τó πρωί ώς τó βράδυ και δέν μοϋ μένει τίποτες άπ' τή δουλειά. Θα πάρω τά μάτια μου νά φύγω : θα πάω στα ξένα νά βρω μιá καλή δουλειά και νά σοϋ στέλνω νά πορεύεσαι καλά με τó παιδί μας.

— Νά πās στο καλό, άντρα μου, τοϋ λέει ή γυναίκα του, μόνο νά χης τήν έννοια για τó σπίτι, νά μάς στέλνης νά οικονομίσουμε.

Έφυγε λοιπόν ó Γιάννης από τó χωριό και πάει στην Πόλη, μά δέν μπόρεσε νά βρή καμμιá δουλειά καλή, γιατί ήταν άτεχνος και αναγκάστηκε νά μπή δοϋλος σ' έναν άρχοντα.

Αυτό τ' άφεντικό, όσα χρόνια και αν τοϋ δούλεψε ó Γιάννης, δέν τοϋ έδωκε καμμιá πεντάρα : μονάχα ή γυναίκα τοϋ άρχοντα τοϋ έδινε από καμμιá φορά κανένα νόμισμα και τó έστειλε στο χωριό του, στην γυναίκα του.

Πέρασαν δέκα χρόνια και ó Γιάννης βαρέθηκε τήν ξενιτειά

και θέλησε να γυρίση στο χωριό, στην γυναίκα του και στο παιδί του. Τοῦ εἶχε πονέσει για τὴν πατρίδα του.

Ἐτοιμάζει τὰ πράγματά του και λέει τ' ἀφεντικοῦ του, να τοῦ πληρώσῃ τὴ δουλειή του, πού τοῦ χρωστοῦσε.

Βγάζει τ' ἀφεντικό και τοῦ δίνει τρεῖς λίρες και τοῦ λέει :

— Πάρε, Γιάννη, αὐτὲς τὲς τρεῖς λίρες. Τόσο κάνει ἡ δουλειή σου για τὰ δέκα χρόνια πού με δουλεύεις και σύρε στο καλό.

Ὁ καημένος ὁ Γιάννης πῆρε τὲς τρεῖς λίρες, εἶδε πού ἦταν λίγες, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε· μονάχα ἀναστέναξε ἀπομέσα του, χαιρέτησε τ' ἀφεντικό του και ξεκίνησε για τὸ χωριό του.

Ἄμα πῆγε λίγο παραπέρα, τὸν φωνάζει τ' ἀφεντικό και τοῦ λέει :

— Δός μου, Γιάννη, τὴ μιὰ λίρα και θὰ σοῦ πῶ μιὰ συμβουλή.

— Μά, ἀφεντικό, δέ...

— Ὅχι, δός μου τὴν, τοῦ λέει.

Τί να κάνῃ ; τοῦ τὴν δίνει. Τοῦ λέει τ' ἀφεντικό :

— Για ὅ,τι δὲ σε μέλει, μὴ ρωτᾶς.

— Καλά, εἶπε ὁ Γιάννης και κίνησε να φύγῃ.

Δὲν πρόφτασε να βγῆ ὄξω στὴν ἐξώπορτα και τὸν φωνάζει πάλι τ' ἀφεντικό.

— Ἐλα δῶ, ἔλα δῶ ! Δός μου ἄλλη μιὰ λίρα, να σοῦ δώσω ἄλλη μιὰ συμβουλή.

Τοῦ δίνει και μιὰν ἄλλη λίρα.

Τοῦ λέει :

— Ποτὲ να μὴ παραστρατίσῃς ἀπὸ τὸ δρόμο πού πῆρες.

Ξεκινάει πάλι ὁ Γιάννης και συλλογιζόταν κ' ἔλεγε με τὸ νοῦ του : Τί να τὴν κάνω ὁ ἔρμος μιὰ λίρα μονάχα ; Πῶς να πάω στο σπίτι μου με μιὰ λίρα, ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια ξενιτεία !

Δὲν ξεμάκρυνε καλά - καλά ἀπὸ τὸ σπίτι και τοῦ φωνάζει ἀφεντικό και τρίτη φορά :

— Δός μου και τὴν ἄλλη λίρα, να σοῦ δώσω ἄλλη μιὰ συμβουλή.

Τοῦ παίρνει κι αὐτὴ τὴ λίρα και τοῦ λέει :

— Τὸν ἀποπινὸ θυμὸ
φύλαγέ τον τὸ πουργό !

Ἔτσι ἀπένταρος και βαλαντωμένος ἔφυγε ὁ Γιάννης για τὸ χωριό. Στο δρόμο πού πήγαινε, βλέπει ἕναν ἀράπη, πού ἦταν ἀπάνω σ' ἕνα δέντρο και κολνοῦσε στὰ φύλλα τοῦ δέντρου φλουριά. Τοῦ φάνηκε παράξενο, μὰ δὲν εἶπε τίποτε στον ἀράπη, γιατί θυμήθηκε τὴν πρώτη συμβουλή τοῦ ἀφεντικοῦ του και τράβηξε ἴσια τὸ δρόμο του.

— Στάσου ὦρέ, τοῦ φωνάζει ὁ ἀράπης.

Ὁ Γιάννης στάθηκε φοβισμένος, κι ὁ ἀράπης τοῦ λέει :

— Ἐχω ἑκατὸ χρόνια, πού κάθομαι ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ δέντρο και κάνω αὐτὸ πού με εἶδες. Πέρασαν λογιῆς - λογιῆς ἄνθρωποι κι ὅλοι στάθηκαν και με ρώτησαν, γιατί κολνάω τὰ φλουριά στὰ φύλλα κι ὅλους τοὺς ἔφαγα. Μονάχα ἐσὺ δὲν με ρώτησες, μόνο τράβηξες ἴσια τὸ δρόμο σου. Μπράβο ! πολὺ γνωστικός ἄνθρωπος εἶσαι. Μπράβο ! Σοῦ χαρίζω ὅλα αὐτὰ τὰ φλουριά, γιατί σοῦ ἀξίζουν. Πάρ' τα... χαλάλι σου κι αἶντε στο καλό.

Παίρνει ὁ Γιάννης τὰ φλουριά, γεμίζει τὲς τσέπες του, τοὺς κόρφους του και τραβάει τὸ δρόμο του χαρούμενος. Συλλογιόταν στο δρόμο κ' ἔλεγε με τὸ νοῦ του.

— Ἀλήθεια, ἀξίζε και παράξιζε για μιὰ λίρα ἢ πρώτη ὀρμήνεια, πού μοῦ ἔδωκε τ' ἀφεντικό !

Ἦστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες δρόμο ἀνταμώνει κάτι ἀγωγιάτες με καμμιά τριανταριά μουλάρια φορτωμένα. Πήγαιναν τὸν ἴδιο δρόμο. Ὁ Γιάννης τοὺς παρακάλεσε να τὸν βάλουν λίγο καβάλλα, γιατί εἶχε κουραστῆ. Ἔτσι τράβηξαν ὅλοι ἀντάμα τὸ δρόμο.

Σὲ λίγο ἔφτασαν σ' ἕνα χάνι κ' οἱ ἀγωγιάτες μπῆκαν μέσα να πιοῦν κανένα κρασί κ' εἶπαν και τοῦ Γιάννη να μπῆ κι αὐτός. Τότε αὐτὸς θυμήθηκε τὴ δεύτερη ὀρμήνεια τοῦ ἀφεντικοῦ του, πῶς να μὴ παραστρατίζῃ ἀπὸ τὸ δρόμο πού πῆρε, και δὲν πῆγε. Ἐκατσε ὄξω και σταματοῦσε τὰ μουλάρια να μὴ φύγουν. Τότε ἐκεῖ πού ἔπιναν τὸ κρασί οἱ ἀγωγιάτες μέσα

στο χάνι, γίνεται ένας μεγάλος σεισμός, έπεσε τὸ χάνι καὶ καταπλάκωσε ὄλους καὶ χαντζῆ καὶ ἀγωγιάτες.

Ὁ Γιάννης φοβήθηκε ἀπὸ τὸ σεισμό, μὰ δὲν ἔπαθε τίποτα. Ἔκανε μονάχα τὸ σταυρό του κ' εἶπε μὲ τὸ νοῦ του : Ἀξίζει

... Ἐπεσε τὸ χάνι καὶ καταπλάκωσε ὄλους.

μὰ λίρα καὶ ἡ δευτέρα ὀρμήνεια πὸ μού ἔδωκε τ' ἀφεντικό μου.

Πῆρε λοιπὸν τὰ μουλάρια, ἔτσι φορτωμένα πὸ ἦταν, καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του.

Ἀποῦ προχώρησε ἀκόμα μερικὲς ἡμέρες, ἔφτασε στὸ χωριό του. Τραβάει ἴσια γραμμὴ στὸ σπίτι του μαζὶ μὲ τὰ μουλάρια. Χτυπάει τὴν πόρτα, τ' ἀνοίγει ἡ γυναῖκα του, δὲν τὸν γινώρισε. Αὐτὸς δὲν τῆς φανερώθηκε ποιὸς εἶναι, μονάχα τὴν

παρακάλεσε νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ξενουχτήσῃ ἐκεῖ στὴν αὐλὴ αὐτὸς καὶ τὰ μουλάρια του. Τοῦ λέει :

— Ἄν μού ἔλεγεσ γιὰ τὸ σπίτι, δὲν θὰ σ' ἔμπαζα, ἀλλὰ αὐτοῦ μπορεῖς νὰ ξενουχτήσῃς κ' ἐσὺ καὶ τὰ μουλάρια σου, στρατοκόπος εἶσαι. Εἶναι δίπλα κι αὐτὸ τὸ χαγιάτι κι ἂν θέλῃς, στρῶσε νὰ κοιμηθῆς ἀπὸ κάτω.

Σὲ λίγο κεῖ πὸ συγύριζε τὰ μουλάρια, βλέπει ἕναν ἄντρα πὸ πέρασε καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι.

— Ἄ! θὰ ξαναπαντρεύτηκε ἡ γυναῖκα μου, λέει, καὶ μένα μὲ ξέχασε.

Θύμωσε γι' αὐτὸ ὁ Γιάννης καὶ πιάνει τὸ τουφέκι του νὰ μπῆ μέσα νὰ τοὺς σκοτώσῃ, κι αὐτὸν κι αὐτὴν. Μὰ θυμήθηκε τὴν τρίτη ὀρμήνεια τ' ἀφεντικού του : Τὸν ἀποψινὸ θυμὸ, φύλαγέ τον τὸ πουρνό. Ἀφήνει τὸ τουφέκι του καὶ πλαγιάζει, μὰ πὸ νὰ κλείσῃ μάτι!

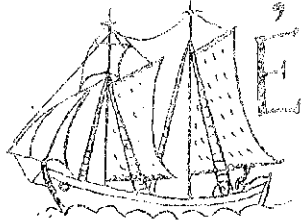
Τὸ πρωτὶ, ἅμα ἔφεξε, σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ βάλῃ κριθάρι στὰ μουλάρια. Εἶχε σηκωθῆ κ' ἡ οἰκογένεια κι ἄκουσε ἐκεῖνον τὸν ἄντρα, πὸ εἶχε μπῆ ἀποβραδὶς στὸ σπίτι, νὰ λήθῃ τῆς γυναίκας του :

— Πάω, μάνα, καὶ τὸ μεσημέρι θὰ σοῦ στείλω φασόλια νὰ μαγερέψῃς.

Τότε αὐτὸς χτυπᾷ μὲ τὰ δύο του χέρια τὸ κεφάλι του, πὸ κόντεψε νὰ σκοτώσῃ τὸ παιδί του, τρέχει καὶ φανερώνεται στὴ γυναῖκα του καὶ στὸ παιδί του. Ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν, ἔνοιξε τὰ φορτώματα πὸ εἶχε στὰ μουλάρια καὶ μὲ τὰ φλουριά πὸ ἔφερε, ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ κ' ἔμεῖς καλύτερα.

39. Τ' ΑΥΓΑ

ΚΕΙΝΗ τὴν ἐποχὴ ἦταν ἓνας καπετάνιος μὲ καράβι. Μιὰ φορὰ ἔφτασε σ' ἓνα λιμάνι καὶ πῆγε σὲ μιὰ ταβέρνα γιὰ νὰ φάη. Μπαίνει μέσα καὶ ρωτᾷ τὸν ταβερνιάρη:

— Ἔχεις τίποτε φαί νὰ φάω;

— Δὲν ἔχω, κακόμοιρε! Μοῦ σώ-

θηκαν τὰ φαγητά. Ἐδῶ δὲ ἔχω τρία τέσσερα αὐγά τηγα-
νισμένα. Σοῦ κάνουν; νὰ σοῦ τὰ βάλω νὰ φᾶς:

Δέχτηκε ὁ καπετάνιος κ' ἔκατσε κ' ἔτρωγε.

Κεῖ πού ἔτρωγε, νὰ κ' ἔρχεται ἓνας ναύτης καὶ τοῦ λέει,
πού τραβοῦσαν τὶς ἀγκυρες τοῦ καραβιοῦ, γιατί ἐπῆρε ἀέρας!

Παρατάει ὁ ἄνθρωπος τὸ φαί καὶ τρέχει ἴσια στὸ καράβι
του. Μπαίνει μέσα, τραβοῦν τὶς ἀγκυρες πάνω καὶ δὲν μπο-
ροῦν νὰ σιγουρέψουν τὸ καράβι. Βόηθησεν ὁ Θεὸς κι ὁ Ἄη Νι-
κόλας καὶ γλύτωσε τὸ καράβι ἀπὸ τὴ φουρτούνα.

Ἔκαμε πέντε - ἕξι χρόνια νὰ ῥθῃ πάλι σ' αὐτὸ τὸ λιμάνι.

Ἄμα ἦρθε σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ὁ καπετάνιος πῆγε νὰ πλη-
ρώσῃ τ' αὐγά πού τὰ εἶχε στὸ νοῦ του. Τὰ θυμόταν πού τὰ
χρωστοῦσε.

Ὁ ταβερνιάρης τοῦ βγάζει λογαριασμὸ ἀλογάριστο.

— Αὐτὰ τ' αὐγά, ἂν τὰ ἐκάθιζα στὴν ὄρνιθα, θὰ ἔβγαζε
τέσσερα πουλιά, δυὸ πετεινοὺς, δυὸ ὄρνιθες.

Τὸν πάει στὸ δικαστήριον, γιατί αὐγὸ τ' αὐγοῦ, πουλι τοῦ
πουλιοῦ, τοῦ ἔπαιρνε τὸ καράβι καὶ τὸ χρέος δὲν ἐγλύτωνε.

Ἐγύριζε ὁ ἄνθρωπος σὰν παλαβός, πού ἔχανε τὸ καράβι
του γιὰ τέσσερα αὐγά! Ἐπῆγε σὲ μιὰν ἄλλη ταβέρνα πού
πήγαιναν ὅλοι οἱ γέροι. Μέσα ἐκεῖ ἦταν ἓνας ψευτοδικηγόρος.

Τὸν εἶδε στενοχωρημένον τὸν ἄνθρωπο, ἔμαθε τὴν ὑπόθεσί
του, πάει κάθεται κοντά του καὶ τοῦ λέει:

— Καπετάνιε, βάλε μου μιὰ κούπα κρασί νὰ πιῶ καὶ μὴ
στενοχωριέσαι. Ἐγὼ θὰ σοῦ κερδίσω τὸ καράβι σου αὔριο.

Διατάζει ὁ καπετάνιος κ' ἔρχεται στὴ στιγμὴ ἡ κούπα ἐμ-
πρὸς στὸν δικηγόρο. Πίνει τὴν κούπα κ' εὐθὺς τοῦ γράφει

Ἐγύριζε ὁ ἄνθρωπος σὰν παλαβός πού ἔχανε τὸ καράβι του.

μιὰν ἀναφορὰ καὶ τὴν πάει στὸ δικαστήριον. Ἡ ἀναφορὰ του
ὠρίζεν αὐτὸν γιὰ δικηγόρο.

Ἐφεξεν ἡ ἄλλη μέρα, πάει ἐννιά, πάει δέκα, ἔντεκα ἡ
ῶρα, κόντευε μεσημέρι. Ὅλοι ἐμαζεύτηκαν ὅσοι εἶχαν δίκη
κι ὁ δικηγόρος μας δὲν ἐφαινότανε.

Ἐκεῖ κατὰ τὶς δώδεκα παρὰ τέταρτο, νὰ τος καὶ ξεπρο-

βάλλει ! Τραγουδοῦσε κ' ἐρχόταν. Λέει ὁ δικαστής :

— Μπράβο σου, καλὲ ἄνθρωπε ! Μᾶς ἔχεις τόσην ὥρα νὰ σὲ περιμένουμε καὶ πεθάνουμε τῆς πείνας !

— "Ὦχ ἀδερφέ, δὲν μ' ἀφήνετε ! Χτὲς ἐπῆρα πέντε ὀκάδες κουκιὰ καὶ τὰ ἔστειλα τῆς γυναίκας μου. Ἐκείνη ἔπιασε καὶ τὰ ἔψησε ὅλα μαζί. Ἐτρώγαμε χτὲς ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ σήμερα τὸ πρῶτ' ἀκόμα καὶ μᾶς ἀπόμειναν καὶ καμπόσα. Πῆγα τὸ λοιπὸν νὰ τὰ σπείρω καὶ δὲν ἐπρόκαμα νὰ ἔρθω στὴν ὥρα μου...

Ἄ τ' ἀβερνιάρης παίρνει τὸ λόγο καὶ τὸν ρωτᾷ :

— Μὰ φυτρώνουν τὰ ψημένα τὰ κουκιὰ ;

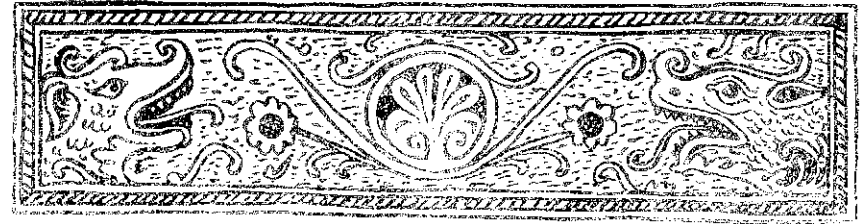
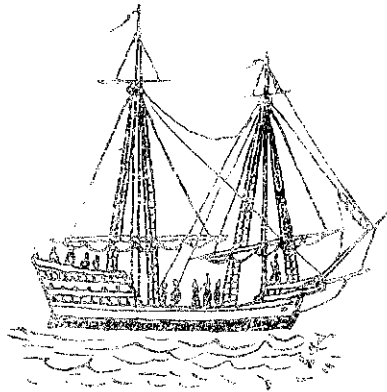
Ἄπαντάει τότε ὁ ψευτοδικηγόρος καὶ λέει :

— Μὰ βγαίνουν κι ἀπ' τὰ ψημένα αὐγὰ πουλιά ;

Δὲν χάνει καιρὸ ὁ δικηγόρος μας, κόβει τὴν κρίση καὶ βγάζει τὴν ἀπόφαση :

— Καπετάνιε, ἔφαγες τέσσερα αὐγὰ : 4 γρόσια καὶ δυὸ τὸ ψωμί, 6 γρόσια. Δῶσ' του τα νὰ πηγαίνη στὴ δουλειά του !

Ἐσυμφώνησε κι ὁ δικαστής μαζί του κι ὁ καπετάνιος ἐκέρδισε τὸ καράβι του. Γιὰ φιλοδώρημα ὁ καπετάνιος ἐπλήρωσε τὸν ταβερνιάρη, γιὰ νὰ κερνᾷ τὸν δικηγόρο, ὥσπου νὰ 'χη τὸ βαρέλι κρασί.

40. Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΕΣΕ ΣΑΡΑΝΤΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΤΣΑΡΟΥΧΙΑ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἓνας κλέφτης, στὸ δρόμο ποῦ πήγαινε, ἀντάμωσε ἓνα διάβολο καὶ τὸν ἐρώτησε ὁ διάβολος :

— Ποῦ πᾶς ;

— Πάω νὰ βρῶ δουλειά νὰ δουλέψω.

Εἶμαι φτωχός.

— Ἐρχεσαι νὰ γίνωμε κουμπάροι ; τοῦ εἶπεν ὁ διάβολος. Ἐγὼ θὰ σὲ κάνω πλούσιο. Πές μου τί δουλειὰ ξέρεις καὶ κάνεις ;

— Ἡ δουλειά μου εἶναι κλέφτης, τοῦ εἶπε.

— Ἄ, ἐσὺ τὴν καλύτερη δουλειὰ κάνεις ! Ἐγὼ εἶμαι ὁ διάβολος καὶ θὰ σὲ βοηθήσω, νὰ μὴ μπορῆ νὰ σὲ πιάση κανεὶς.

Ὁ κλέφτης σαράντα χρόνια ἔκανε κλεψιά καὶ στοὺς σαράντα ἀπάνω πιάστηκε. Τὸν ἔβαλαν φυλακὴ καὶ τὸν καταδίκασαν νὰ τὸν κρεμάσουν.

Τὸν πῆγαν νὰ τὸν κρεμάσουν, τὸν ἔβαλαν στὴν κρεμάλα, τοῦ πέρασαν τὴ θηλειὰ στὸ λαιμό.

Πῆγε τότε ὁ διάβολος, ἔβαλε τὴν πλάτη του καὶ πάτησε ἀπάνω του καὶ τοῦ εἶπε :

— Κουμπάρε, μὴ φοβᾶσαι, ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ. Γιὰ κοίταξε δίπλα, κουμπάρε. Βλέπεις τίποτα ;

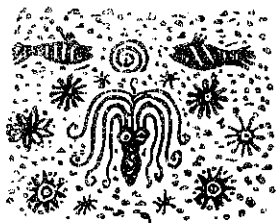
— Βλέπω μιὰ γαϊδούρα φορτωμένη παλιὰ τσαρούχια.

— Δέν μπορούσα νά τά κουβαλήσω κεῖνα τά τσαρούχια.
Ἔχασα σαράντα χρόνια νά σέ κυνηγῶ, γιά νά σέ φέρω σέ τούτη
τήν ὥρα, γιά νά σέ κρεμάσουν.

Μιά γαϊδούρα φορτωμένη παλιά τσαρούχια.

Καί μονομιᾶς τραβήχτηκε ἀποκάτω κι ὁ κλέφτης ἔμεινε
κρεμασμένος.

41. Ο ΚΟΤΣΥΦΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας γέ-
ρος κ' εἶχε δυὸ παιδιά. Αὐτὰ τὰ παι-
διὰ ὁ γέρος τὰ πάντρεψε, τὰ νοικοκύ-
ρεψε· κράτησε μονάχα ἕνα χωράφι
κοντὰ στὸ χωριό. Ὡσπου δύνονταν
ὁ γέρος, τὸ δούλευε· τὸ ἔσκαβε τὸ κα-
λοκαῖρι, τὸ ἔσπερνε τὸ χειμῶνα, ἔκα-
νε τῆς χρονιάς του τὸ σιτάρι. Ἄμα
παραγέρασε καὶ δὲ μπορούσε πιά νά δουλεύη, φώναξεν ἕνα
γείτονα καὶ τοῦ λέει: ἔρχεσαι νά σοῦ δώσω τὸ χωράφι νά τὸ
σπέρνης, νά μοῦ δίνης κ' ἔμένα τὸ μισό;

— Καλά, τοῦ λέει. Τὸ πῆρε τὸ χωράφι αὐτός.

Αὐτὸς εἶχε γίδες, γαϊδούρια, μιὰ γουρούνα. Τὰ ἔδενε κει-
πέρα καὶ βόσκανε.

Καμμιά φορά περνοῦσαν τὰ παιδιά τοῦ γέρου, βλέπανε
μέσα στὸ χωράφι γαϊδούρια, γίδες, γουρούνια. «Ἄχ, λέγανε,
ὁ πατέρας δὲν μᾶς τὸ ἔδωκεν ἑμᾶς, μόνο βλέπομε ξένα μέσα».

Πηγαίνανε τὸ βράδυ καὶ στενοχωροῦσαν τὸν γέρο - πατέρα
τους νά τοὺς τὸ δώσῃ. Τέλος ὁ γέρος τοὺς λέει:

— Θὰ σᾶς τὸ δώσω. Νὰ πᾶτε πρῶτα νά βρῆτε ἕναν κό-
τσυφα μὲ τὴ φωλιά του, νά μοῦ τὴν φέρετε, γιά νά σᾶς τὸ
δώσω τὸ χωράφι.

Κίνησαν λοιπὸν οἱ γιοιοὶ του, ψάχνανε ἐδῶ κ' ἐκεῖ νά βροῦν
τὴ φωλιά αὐτή. Καμμιά φορά τὴν ἤβραν. Τὴν πῆγαν στὸ γέρο.

Ὁ γέρος τοὺς εἶπε:

— Θὰ πᾶτε τώρα νά κάμετε κ' ἕνα κλουβί.

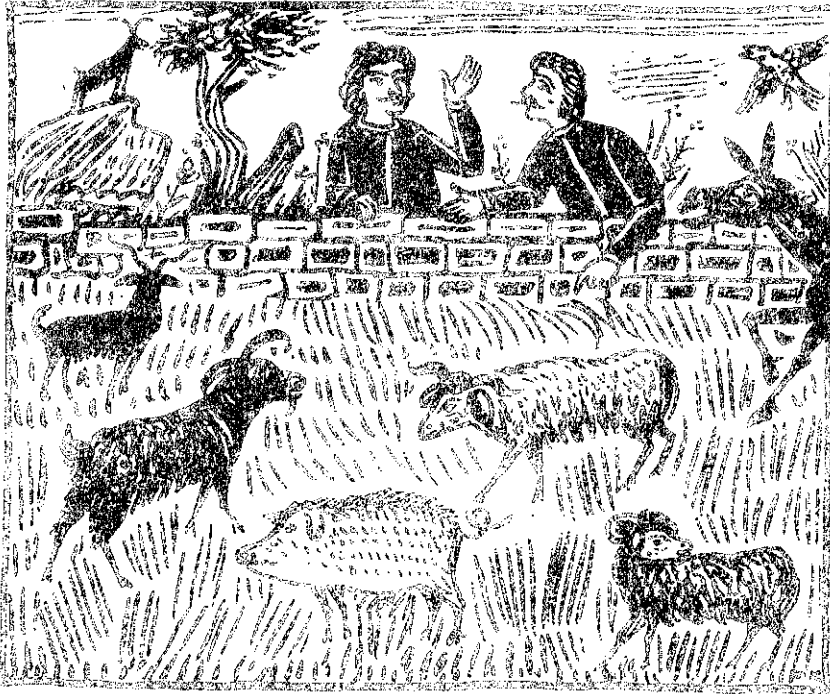
Κάμανε τὸ κλουβί, τὸ πῆγαν στὸ γέρο.

Ὁ γέρος κρέμασε τὸ κλουβί μὲ τὰ πουλιά στὸ παράθυρο.
Κράτησε τὰ πουλάκια κι ἀμόλησε τὴ μάνα.

Ἡ μάνα τὰ λυπότανε τὰ παιδιά τῆς καὶ τοὺς κουβάλαγε

φαί και τὰ ἴκαμε μεγάλα. Τότε ἔπιασε τὴ μάνα, τὴν ἔβαλε
στὸ κλουβὶ κι ἀμόλησε τὰ παιδιὰ της.

Μόλις ἀμόλησε τὰ πουλιά, φρ! φρ! δρόμο. Ποῦ νὰ φέ-
ρουν στὴ μάνα φαί! Μιά, δύο, τρεῖς μέρες, τιποτα. Ψόφη-
σεν ἡ μάνα.

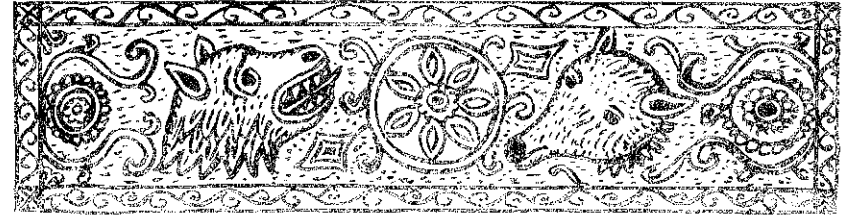
... μόνο βλέπουμε ζενα ζωα μέσα.

Τὸ βράδυ πᾶνε τὰ παιδιὰ.

—Ἔ, ζιντε, πατέρα! Τὴ γνώμη σου τὴν κάμαμε. Δῶσ-
μας τὸ χωράφι.

Λέει ὁ γέρος:

— Πᾶτε νὰ ἰδῆτε τὸν κότσυφα τί ἔπαθε. Κ' ἐμένα τὰ ἴδια
θὰ μοῦ κάμετε. Φύγετε και τὸ χωράφι δὲ σᾶς τὸ δίνω.

42. Ο ΤΣΟΠΑΝΗΣ Κ' ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας τσοπάνης κ' εἶχε τὴ
στάνη του ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ κ' ἔβοσκε τὰ
πρόβατά του. Εἶχε κ' ἓνα σπιτάκι και καθό-
ταν κι ὁ ἴδιος μέσα.

Ἐνα βράδυ, ἐκεῖ πού ἔστρωνε νὰ πέση,
ἀκούει και βροντᾶνε τὴν πόρτα. Ρωτάει:

— Ποιὸς εἶναι;

— Ἀνοιξε.

Ἀνοίγει, βλέπει μιὰ μαυροφόρα. Τῆνε ρωτάει:

— Ποιὰ εἶσαι, κυρά μου; Τί γυρεύεις;

Τοῦ λέει ἐκείνη:

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ Μελάτη (ἡ Βλογιὰ) και ἦρθα νὰ μοῦ δώ-
κης τὸ καλύτερό σου ἀρνί, γιατί ἄλλιῶς θὰ σὲ πάρω και θὰ
πεθάνης. Δῶσε μοῦ το λοιπόν, γιὰ νὰ σ' ἀφήσω.

Τῆς λέει ὁ τσοπάνης:

— Ἐγὼ, καθὼς θυμᾶμαι και καθὼς μοῦ ἔχει εἰπωμένο ἡ
μάνα μου, τὴ μελάτη τὴν ἔχω βγαλμένη, και δὲν εἶναι φόβος
νὰ τὴν ξαναβγάλω, κι ἂν τὴ βγάλω, θὰ τὴ βγάλω ἀλαφριά.
Τράβα λοιπόν στὸ καλό, κι ἀφησέ με ἡσυχον, γιατί δὲ σ'
ἔχω ἀνάγκη.

Παίρνει τὴν ἀποκαή της ἡ Μελάτη και φεύγει ἀπὸ κεῖ
πού ἦτονε φερμένη.

Πᾶει ὁ τσοπάνης νὰ κοιμηθῆ, ὅτι εἶχε κλείσει τὰ μάτια
του, ἀκούει και ξαναβροντᾶνε τὴν πόρτα.

—“Α στο καλό, λέει, ποιός είναι πάλι ; ’Ανοίγει, βλέπει μιὰ μαυροφόρα.

— Τί θέλεις, κυρά μου, τέτοιαν ώρα ; τῆς λέει.

— ’Εγώ, τοῦ λέει ἐκείνη, εἶμαι ἡ Λοιμική κ’ ἡ Διφθερίτη, κ’ ἤρθα νὰ μοῦ δώσης τὸ καλύτερό σου ἀρνί, κι ἂν δέ μοῦ τὸ δώσης, θὰ σέ πάρω καὶ θὰ πεθάνης.

’Αναθυμιέται ἐκεῖνος, τῆς λέει :

— Κυρά μου, ἐγώ, καθὼς μοῦ ἔχει εἰπωμένο ἡ μάνα μου, καὶ καθὼς βάνει ὁ νοῦς μου, τῆ Λοιμική τὴν ἔχω βγαλμένη, σὰν ἤμουνα μικρός, καὶ τώρα δὲν γίνεται νὰ τὴν ξαναβγάλω. Δὲ σ’ ἔχω ἀνάγκη τὸ λοιπόν, κι ἄμε στὴν εὐχή.

Παίρνει τὸ φύσημά της ἡ Λοιμική καὶ φεύγει.

Πάει ὁ τσοπάνης νὰ πέση στὸ στρώμα του, δὲν τὸν καλόειχε ἀκόμα πάρει ὁ ὕπνος, καὶ πάλι ἀκούει νὰ τοῦ βροντᾶνε τὴ πόρτα του.

— Μωρ’ τί εὐχή Θεοῦ ’ναι τοῦτο ; λέει. Δὲν θὰ μ’ ἀφήκουνε ἀπόψε ἤσυχον. ’Ανοίγει τὴν πόρτα, βλέπει μιὰ μαυροφόρα.

— Τί θέλεις, κυρά μου ; τὴ ρωτᾶει.

— ’Εγώ, τοῦ λέει ἐκείνη, εἶμαι ἡ Πανούκλα, κ’ ἤρθα νὰ σέ πάρω. Μὰ νὰ μοῦ δώσης τὸ καλύτερό σου ἀρνί, καὶ τότε δέ σέ παίρνω.

Ξύνει ὁ τσοπάνης τὸ κεφάλι του· δὲν τὴν εἶχε βγαλμένη τὴν πανούκλα.

— ’Ελα, τῆς λέει, νὰ σοῦ τὸ δώσω.

Τὴν πάει στὴ στάνη, τῆς διαλέγει τὸ καλύτερο ἀρνί.

— Πάρ’ το, τῆς λέει.

— ’Οχι, τοῦ λέει ἐκείνη, θὰ μοῦ τὸ φέρης ἐσὺ ὡς τὸ σπίτι μου.

— Καὶ ποῦ εἶναι τὸ σπίτι σου ;

— ’Ελα μαζί μου καὶ θὰ ἰδῆς.

Φορτώνεται ὁ τσοπάνης τὸ ἀρνί στὶς πλάτες του καὶ, μπρὸς ἡ Πανούκλα, πίσω αὐτὸς τραβᾶνε τὸν ἀνήφορο κατὰ τὸ σπίτι της. Τραβᾶνε, τραβᾶνε, περνᾶνε ἐρημιές, ἀνεβαίνουν σὲ βουνά, ποῦ σπίτι καὶ ποῦ καημός. ’Ο ἔρμος ὁ τσοπάνης φοβότανε, μὰ ποῦ κόταγε νὰ εἰπῆ καὶ τίποτα ; Καμμιά φορά,

βλέπουν ἀπὸ μακριὰ ἓνα θεώρατο παλάτι καὶ φωτολόγαγε.

— ’Εντογε τὸ σπίτι μου ! τοῦ λέει ἡ Πανούκλα.

Μπήκανε μέσα, τηράει ὁ τσοπάνης, τί νὰ ἰδῆ ; Νά ’ναι ὀλόκληρο τὸ σπίτι γεμάτο καντήλια καὶ νὰ κρέμονται ἀπ’ τὸ ταβάνι καὶ νὰ φωτᾶνε ἴδια ἀστέρια. “Ἄλλα ἦτανε γεμάτα λάδι ὡς ἀπάνω, κι ἄλλα ὡς τὴ μέση. ” Ἦτονε καὶ καμπόσα πού τρεμοσβήνανε καὶ ἄλλα πού τσιτσιρίζανε γιὰ νὰ σβήσουν.

Μπρὸς ἡ Πανούκλα, πίσω αὐτὸς τραβᾶνε τὸν ἀνήφορο.

’Αφῆκε πιά τὸ θᾶμα του ὁ τσοπάνης. Ρωτᾶει τὴν Πανούκλα :

— Δὲ μοῦ λές, τί εἶναι εὐτοῦνα τὰ καντήλια ;

— Εὐτοῦνα, τοῦ λέει ἡ Πανούκλα, εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. “Ὅσο καίει τὸ καντήλι τοῦ καθενοῦ, τόσο θὰ ζήση. ” Ἄμα σβήση, θὰ πεθάνη.

— Εἶναι καὶ τὸ δικό μου τὸ καντήλι ἐδῶ μέσα ;

— Πώς δὲν εἶναι ἔντογε!

Τηράει ὁ τσοπάνης καὶ βλέπει ἓνα καντῆλι, χείλου - χείλου τὸ λάδι κ' ἔλαμπε πού χαιρόσανε νὰ τὸ βλέψη. Τηράει κ' ἓν ἄλλο δίπλα του καὶ τοῦ εἶχε ἀπομείνει μόνο τὸ νερό, καὶ τσι-τσιρίζε κ' ἦτονε ἔτοιμο νὰ σβήση.

— "Ἄχ, καημένη, τῆς λέει ὁ τσοπάνης, εὐτοῦνο τίνος εἶναι :

— Εὐτοῦνο εἶναι τοῦ ἀδερφοῦ σου, τοῦ λέει ἐκείνη.

— Δὲ βάνεις λιγουλάκι ἀπὸ τὸ δικό μου τὸ λάδι, πού πάει νὰ ξεχειλίση, νὰ τοῦ βάλῃς εὐτουνοῦ τοῦ κακομοίρη πού τοῦ σώθηκε ;

— Τέτοιο πράμα δὲ γένηται, τοῦ λέει ἡ Πανούκλα. "Ὅσο λάδι μπῆ ἀπὸ μιᾶς κι ἀρχῆς. Ὑστερα οὔτε μπαίνει ἄλλο, οὔτε βγαίνει.

— Ἀλήθεια ; λέει ὁ τσοπάνης, οὔτε μπαίνει, οὔτε βγαίνει :

— Ἀλήθεια.

— Τότε λοιπὸν ἀντίο σας, δὲ σ' ἔχω ἀνάγκη.

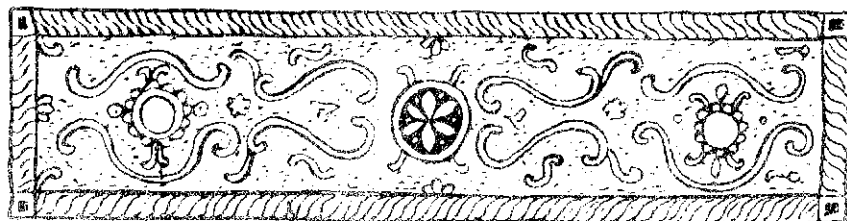
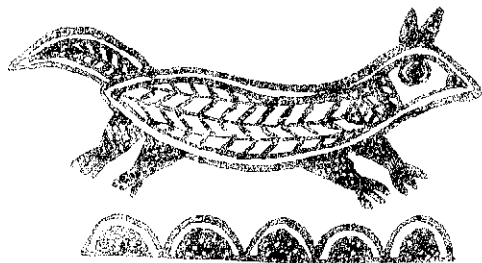
Καὶ κόβει πάλι τὸ ἀρνὶ στὶς πλάτες καὶ τοῦ δίνει δρόμο καὶ κατεβαίνει πιλαλητὰ στὴ στάνη, μπᾶς καὶ τρέξῃ ἀποπίσω του ἡ Πανούκλα καὶ τόνε τσακώσῃ.

Τὶς κονταυγές, σὰν κατέβηκε στὸ χωριό, ἀκούει τὴν καμπάνα καὶ βάρηγε λυπητερά.

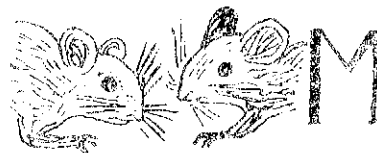
— Μῶρ' ποῖος πέθανε ; ρωτάει.

— Ὁ ἀδερφός σου, τοῦ λένε.

Τότε τὸ κατάλαβε πλιόνε, πὼς ὅσα εἶχε ἰδωμένα ἦτονε οὔλα ἀλήθεια.

43. ΤΑ ΤΡΙΑ ΤΥΧΕΡΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας φτωχὸς ἄνθρωπος κ' εἶχε τρία παιδιὰ. Περιουσία δὲν εἶχε καθόλου, παρὰ μονάχα ἓνα δρεπάνι, ἓναν πετεινὸ κ' ἓναν γάτο.

Σὰν μεγάλωσε τὸ πρῶτο παιδί, πῆρε τὸ δρεπάνι καὶ κίνησε γιὰ τὴν ξενιτειά. Στὸ δρόμο πού πήγαινε βρῖσκει ἓνα χωριὸ μὲ πολλὰ στάρια καὶ κριθάρια, πού τὰ θερίζαν μὲ τίς ψαλίδες. Τότε αὐτὸς βγάξει τὸ δρεπάνι καὶ ἀρχίζει νὰ θερίζῃ γλήγορα - γλήγορα, ὥστε τέλειωσε ἓνα χωράφι σὲ μιὰν ὥρα. Ὁ κόσμος ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ στόμα κ' ἔπεσαν στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς πουλήσῃ τὸ δρεπάνι του. Βγάζουν, τοῦ δίνουν χίλιες λίρες. Τὸ παιδί πῆρε τὰ λεπτὰ καὶ γύρισε στοὺς γονεῖς του πλούσιος.

Μιὰ μέρα πού κάθονταν στὸ τζάκι, εἶπε κι ὁ δεῦτερος :

— Κ' ἐγὼ θὰ πάρω τὸ μερίδιό μου καὶ θὰ πάω στὰ ξένα.

Πῆρε τὸν πετεινὸ, πού ἦταν τὸ μερίδιό του, καὶ φεύγει.

Στὸ δρόμο βρῖσκει ἓναν ἄνθρωπο νὰ κάθεται τὴ νύχτα σὲ μιὰ ράχη καὶ τὸν ρωτάει, γιατί κάθεται στὸ βουνὸ τέτοια ὥρα μοναχὸς καὶ τοῦ εἶπε, πὼς περιμένει νὰ φέξῃ καὶ νὰ τὸ πῆ στὸ χωριό, γιὰ νὰ ξυπνήσουν. Αὐτὸς τότε τοῦ λέει :

— Τί θὰ μοῦ δώσετε, ἂν σᾶς φέρω ἐγὼ τὴ μέρα, χωρὶς νὰ καθήσω τὴ νύχτα στὴ ράχη ;

— Πολλὰ λεπτὰ, τοῦ λέει, πολλά.

Τότε ἔφυγαν γιὰ τὸ χωριό. Ὁ ξένος ἔρριξε λίγο καλαμπόκι στὸν πετεινὸ κ' ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Τὰ χαράματα λάλησε ὁ

πετεινός και τότε ο ξένος φώναξε να ξυπνήσουν, γιατί σε λίγο θα 'ρθη η μέρα. Μαζεύτηκαν τὸ πρωτὸ οἱ χωριανοὶ και τοὺς εἶπε ὅτι στὸν τόπο μας δὲ πηγαίνουμε νὰ φωνάξουμε τὴ μέρα ἐμεῖς, ἀλλὰ τὴν φωνάζουν οἱ πετεινοί. Κι αὐτοὶ τὸν παρακάλεσαν νὰ τοὺς δώσῃ τὸν πετεινό. Τοῦ ἔδωσαν δυὸ χιλιάδες λίρες και πῆραν τὸν πετεινό· κι ὁ ξένος πῆρε τὰ λεπτά και γύρισε στὴν πατρίδα του πλούσιος.

Τὰ ποντίκια τὸν ἐτριγύριζαν ὀλόγυρα.

Ἄφοῦ εἶδε ὁ μικρὸς ἀδερφός, πὼς οἱ ἄλλοι ἐγιναν πλούσιοι, πῆρε κι αὐτὸς τὸ γάτο, ποῦ ἦταν τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ πατέρα του, και κίνησε γιὰ τὴν ξενιτειά.

Στὸ δρόμο ποῦ πῆγαινε βρῖσκει ἕνα μοναστήρι. Ἐκεῖ δὲν εἶχαν καθόλου γάτες και τὰ ποντίκια ἦταν πολλά. Και ὅταν πῆγαινε κανένας ἄνθρωπος, οἱ καλόγεροι τοῦ ἔβαζαν ψωμί νὰ

φάῃ, τοῦ ἔδιναν κ' ἕνα ξύλο στὸ χέρι νὰ χτυπάῃ τὰ ποντίκια. Ἐδωκαν τότε και στὸν ξένο ψωμί, τοῦ ἔδωκαν κ' ἕνα ξύλο. Τὰ ποντίκια τὸν ἐτριγύρισαν ὀλόγυρα νὰ τοῦ ἀρπάξουν τὸ ψωμί. Τότε ὁ ξένος βγάζει τὸ γάτο ἀπὸ τὸν τροβᾶ, κι αὐτὸς στρώνει τὰ ποντίκια στὸ κυνηγητό και δὲν τ' ἄφηγε νὰ βγοῦν ἀπὸ τίς τρύπες τους. Μόλις ἔβγαιναν, τ' ἀρπαζε μὲ τὰ νύχια του και τὰ τραγε. Τότε οἱ καλόγεροι τὸν παρακάλεσαν νὰ τοὺς δώσῃ τὸ γάτο. Τὸν ἔδωκε και πῆρε τρεῖς χιλιάδες λίρες κ' ἐκίνησε νὰ φύγῃ.

Σὰν πῆγε μακριά, ἄκουσεν ἕναν καλόγερο νὰ τοῦ φωνάζῃ :

— Ἄν τελειώσουν τὰ ποντίκια, τί θὰ τρώῃ;

Τοῦ ἀπαντᾷ: ψωμί.

Ἐκεῖνος δὲν ἄκουγε και τὸν ξαναρωτοῦσε :

— Ἄν τελειώσουν τὰ ποντίκια, τί θὰ τρώῃ;

Τότε ὁ ξένος θύμωσε και τοῦ λέει :

— Καλογέρους θὰ τρώῃ, καλογέρους θὰ τρώῃ,...

Τοὺς καλογέρους τοὺς ἐπιασε φόβος μεγάλος.

Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ κάψουν τὸ μοναστήρι, γιὰ νὰ κάψουν τὸ γάτο. Βάζουν φωτιά στὸ μοναστήρι... ἐκάηκε. Ὁ γάτος ὅμως δὲν ἐκάηκε. Πετάχτηκεν ἔξω και γλύτωσε. Και οἱ καλόγεροι ἔφυγαν τρομαγμένοι ἀπὸ κεῖ.

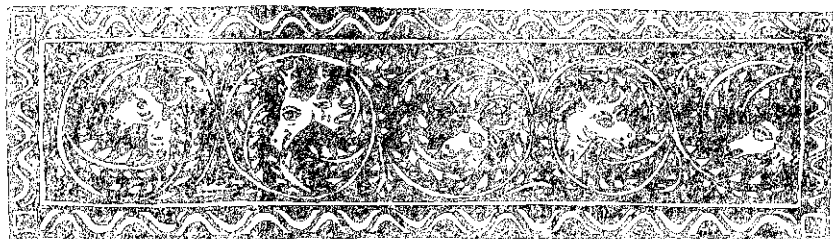
Ἄφοῦ πέρασαν πολλὲς μέρες, στέλνουν ἕναν καλόγερό νὰ κοιτάξῃ, ἂν εἶναι ἐκεῖ ὁ γάτος ἢ ὄχι.

Ὁ γάτος, ἅμα κάηκε τὸ μοναστήρι, ἐπήγαινε και καθόταν σὲ μιὰ καμάρα τῆς ἐκκλησίας, στὸ προσήλιο, ὅπου ζωγραφίζουν και τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου πάνω ἀπὸ τὴ θύρα. Καθόταν ὁ γάτος και λουζόταν μὲ τὸ ποδάρι του.

Σὰν τὸν εἶδεν ὁ καλόγερος, ἔφυγε και πῆγε στοὺς ἄλλους και τοὺς λέει:

— Τὸν βρῆκα, ἔκαμνε τὸ σταυρό του στὸν ἅγιο και ποιὸς ξέρει τί παρακάλια ἔκαμνε, νὰ τὸν σωρῆσῃ ποῦ ἔδιωξε τοὺς καλογέρους. « Ἡ ἐγὼ ἢ αὐτοὶ θὰ ζήσουν ἐδῶ », ἔλεγε. Κ' ἔτσι οἱ καλόγεροι ἔφυγαν κι ἄφησαν τὸ γάτο μοναχὸ στὸ μοναστήρι.

44. Η ΠΟΥΛΟΓΟΥ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ζούσανε ένας γέρος και μιὰ γριά. Ήταν κ' οί δυό τους καλοί άνθρωποι, μὰ ἡ γριά ἦταν μιὰ πολυλογού, πού δὲ γινότανε χειρότερη. Ήταν και λίγο χαζή. "Ὅ,τι και νὰ τῆς ἔλεγε ὁ ἄντρας της, ὅ,τι και νὰ γινότανε στὸ σπίτι της, πῆγαινε και τὸ πρόφταινε στοὺς γειτόνους κ' ἔτσι τὸ μάθαινε ὅλο τὸ χωριό.

Μιὰ μέρα ὁ γέρος πῆγε στὸ δάσος νὰ κόψη ξύλα. Κεῖ πού ἔκοβε ἕνα ξύλο, ἔξαφνα βούλιαξε τὸ χῶμα πού πατοῦσε και τὰ πόδια του χωθήκανε βαθιά μέσα.

Ὁ γέρος ξαφνιαστικη και πάσχιζε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ λάκκο. Γιὰ μιὰ στιγμή νοιώθει κάτι σκληρὸ πρᾶμα κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Σκάβει και τί βρίσκει; ἕνα κιουπάκι γεμᾶτο φλουριά. «Χαρὰ στὴν τύχη μου, εἶπε, μὰ τί νὰ τὴν κάνω, πού θὰ τὸ μάθη ἡ γριά και, σὰν τὸ μάθη αὐτή, θὰ τὸ ξέρη κι ὅλος ὁ κόσμος!»

Κάθησε στὴ ρίζα ἐνὸς δέντρου κι ἄρχισε νὰ συλλογιέται. Συλλογιέται, συλλογιέται, βρίσκει τί νὰ κάνη.

Σηκώνεται και ξαναβάζει τὸ κιουπάκι μὲ τὰ φλουριά στὸν τόπο του, τὸ σκεπάζει καλά-καλά και γυρίζει στὸ χωριό. Ἀγοράζει ἕνα λαγὸ κ' ἕνα μεγάλο ψάρι και γυρίζει πίσω στὸ δάσος. Κρεμάει τὸ ψάρι σ' ἕνα δέντρο κ' ὕστερα πάει στὸ ποτάμι, ὅπου εἶχε ριγμένα τὰ δίχτυα του, και κλείνει τὸ λαγὸ

μέσα στὸ ψαροκάλαθο, και βάζει τὸ ψαροκάλαθο μέσ' στὰ δίχτυα ἀνάμεσα στὶς καλάμιες.

Σὰν τελείωσεν ὅλα αὐτὰ, γύρισε στὸ σπίτι του και εἶπε μὲ σιγανὴ φωνὴ στὴ γυναῖκα του :

- Γυναῖκα, τύχη μεγάλη εἶχα σήμερα.
- Τί, ἄντρα μου, τί σοῦ ἔλαχε; Πές μου νὰ χαρῶ κ' ἐγώ.
- Ναί, μὰ νὰ μὴ πᾶς και τὸ διαλαλήσης σ' ὅλο τὸν κόσμο!

Περίεργο πρᾶμα! Πῶς ἦρθε και φῦτρωσε ἐδῶ τὸ ψάρι;

— "Ὅρκο σοῦ κάνω, πῶς δὲ θὰ τὸ πῶ σὲ κανένα. Μὰ τὸν ἅγιο πού μᾶς βλέπει ἀπ' τὴν εἰκόνα, δὲν θὰ τὸ πῶ.

— Ἀφοῦ μοῦ ὀρκίζεσαι, θὰ σοῦ τὸ πῶ.

— Ἔτσι κ' ἔτσι, γυναῖκα, τῆς εἶπε σιγὰ-σιγὰ στ' αὐτί, βρῆκα ἕνα κιουπάκι γεμᾶτο φλουριά.

— Και γιατί δὲν τὸ φερες στὸ σπίτι :

— Είπα πώς είναι καλύτερα να πάμε μαζί να τὸ βγάλουμε.

Ἡ γριά ἐτοιμάστηκε γλήγορα - γλήγορα, τυλίχτηκε στὴ μαντήλα της καὶ ἀκολούθησε τὸ ἀντρα της στὸ δάσος.

Στὸ δρόμο λέει ὁ γέρος στὴ γριά του :

— Εἴρεϊς, γυναῖκα, τί ἄκουσα ; "Ἄκουσα νὰ λένε πὼς στὸν καιρὸ μας τὰ ψάρια φυτρώνουν στὸ δάσος καὶ τὰ ζῶα τοῦ λόγου ζοῦν στὸ νερό.

— Τί λές, καημένε ; καὶ τὰ πιστεύεις σὺ αὐτά ;

— Σὺ δὲν τὰ πιστεύεις ; "Ἐλα τότε νὰ τὰ ἰδῆς μὲ τὰ μάτια σου νὰ πιστέψης.

Τὴν πῆγε στὸ δέντρο, ὅπου εἶχε κρεμάσει τὸ ψάρι.

— Περιεργο πρᾶμα ! εἶπεν ἡ γριά. Πὼς ἦρθε καὶ φύτρωσε ἐδῶ πέρα τὸ ψάρι ;

Ἵ γέρος καμῶθηκε πὼς δὲν πιστεύει τὰ μάτια του.

— "Ἐ, τί κάθεσαι καὶ χαζεύεις, τοῦ λέει ἡ γριά.

Ἄνεβα καὶ κόψε τὸ ψάρι ἀπ' τὸ δένδρο. Θὰ χουμε ὠραία σούπα τὸ βράδυ.

Ἵ γέρος σκαρφάλωσε στὸ δέντρο καὶ κατέβασε τὸ ψάρι. Ὑστερα πῆραν πάλι τὸ δρόμο, ἔφτασαν στὸ ποτάμι.

— Κάτι βλέπω νὰ χοροπηδᾷ μέσα στὸ ψαροκάλαθό μού, λέει ὁ γέρος καὶ τρέχει πρὸς τὶς καλαμιές.

— "Ἐλα γλήγορα νὰ δῆς ! "Ἐνας λαγὸς μέσα στὸ ψαροκάλαθο.

— Ἀλήθεια σοῦ τὸ ἴπανε λοιπόν. Βγάλε τὸ λαγὸ ἀπομέσα. Θὰ τὸν κάνουμε στιφάδο, λέει ἡ γριά.

Ἵ γέρος πῆρε τὸ λαγὸ καὶ τραβήξανε γιὰ τὸ θησαυρό. Ἐθάψε τὸ κιούπι, τὸ πήρανε κρυφὰ στὸ σπίτι τους.

Ἄπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ ὁ γέρος κ' ἡ γριά ἐπλούτισαν κι ἄρχισαν νὰ ζοῦν ζωὴ χαρισάμενη.

Σὰν πέρασε λίγος καιρὸς, ἡ γριά, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ κρατήση μυστικό, ἄρχισε νὰ προσκαλῆ τὶς γειτόνισσες στὸ σπίτι της καὶ νὰ ξοδεύη πολλὰ στὶς βεγγέρες.

Ἵ γέρος ἀνησύχησε καὶ τὴ μάλωσε.

— Γιατί μὲ μαλώνεις ; τοῦ εἶπεν αὐτὴ. Στὸ κιουπάκι καὶ στὰ φλουριά ἔχω τὰ ἴδια δικαιώματα μὲ σένα.

Σὰν τ' ἄκουσε αὐτά, ὁ γέρος ἔχασε τὴν ὑπομονή του. Κα-

τάλαβε πὼς, ἀν ἐξακολουθήσῃ νὰ ξοδεύῃ ἔτσι ἡ γυναῖκα του, σὲ λίγο διάστημα θὰ γίνουν φτωχοὶ σὰν καὶ πρῶτα κ' ἔκρυψε τὸ κιουπάκι μὲ τὰ φλουριά.

Ἡ γυναῖκα του θύμωσε καὶ πῆγε στὸ δικαστὴ νὰ παραπονεθῆ.

— Κύρ δικαστὴ, εἶπε. Ἄπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ ἀντρας μου βρῆκε ἕνα κιουπάκι μὲ φλουριά, ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Δὲν θέλει πιά νὰ δουλέψῃ καὶ μεθάει. Θέλω νὰ τοῦ πάρετε τὰ φλουριά καὶ νὰ βάλετε μένα νὰ κάνω κουμάντο.

Ἵ δικαστὴς ἔστειλε τὸν κλητῆρα νὰ καλέσῃ τὸ γέρο, φώναξε καὶ τοὺς δημογέροντες τοῦ χωριοῦ νὰ ρθοῦνε στὴ δίκη.

Ἵ κλητῆρας πῆγε στὸ σπίτι τοῦ γέρου καὶ τοῦ εἶπε νὰ τοῦ παραδώσῃ τὸ θησαυρὸ καὶ νὰ παρουσιαστῆ στὴ δίκη.

— Ποιὸ θησαυρὸ καὶ πράσινα ἄλογα, τοῦ λέει ὁ γέρος.

— Μὴν κάνῃς τὸν ἀνήξερο ! Ἡ γυναῖκα σου ἦρθε καὶ παραπονεθῆκε στὸ δικαστὴ, πὼς ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ βρῆκες τὸ κιουπάκι μὲ τὰ φλουριά ἄλλαξες, ἔγινες ἄλλος ἄνθρωπος.

Τί νὰ κάνῃ ὁ γέρος, ἀκολούθησε τὸν κλητῆρα καὶ πῆγε στὸ δικαστῆριο. Οἱ δημογέροντες ἦταν ὅλοι μαζεμένοι ἐκεῖ.

— Νὰ μὲ συμπαθᾶτε, ἀρχόντοι. Γιὰ ποιὸ θησαυρὸ μὲ καλέσατε ; "Ὀνειρο θὰ εἶδε ἡ γυναῖκα μου. Θὰ σᾶς εἶπε κάμποσες κουταμάρες ἀπ' αὐτὲς ποὺ συνηθίζει.

— Τί λές, ἀντρα ; Τὰ θυμᾶμαι ὅλα καὶ θὰ τὰ πῶ μὲ τὴ σειρά. Πήγαμε στὸ δάσος κ' εἶδαμε ἕνα ψάρι ποὺ κρέμονταν ἀπ' τὸ δέντρο...

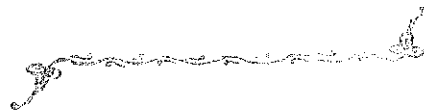
— Ψάρι ἀπ' τὸ δέντρο... εἶπεν ὁ δικαστὴς.

— Ναί, κύρ δικαστὴ. Κατόπι πήγαμε στὸ ποτάμι καὶ βρήκαμε ἕνα λαγὸ μέσα στὸ ψαροκάλαθο...

Οἱ γερόντοι τοῦ χωριοῦ ἔσκασαν στὰ γέλια.

— Ἄντε πήγαινε, κυρά μου, τῆς εἶπεν ὁ δικαστὴς καὶ νὰ μὴ λές κουταμάρες.

Ἐτσι ὁ γέρος κράτησε τὸ θησαυρὸ καὶ κανένας δὲν πίστευε πιά τὰ λόγια τῆς γριάς του.

45. ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΕΝΝΙΑ ΚΟΤΤΕΣ Κ' ΕΝΑΣ ΚΟΚΟΡΑΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένα άντρογυνο και είχε ενενήντα εννια κόττες στη κοττέτσι κ' έναν κόκορα.

“Ένα βράδυ συζητούσαν κ' είπεν ο άντρας :

— Γυναίκα, να πουλήσουμε μερικές κόττες, για να πάρουμε μερικά λεφτά.

Την άλλη μέρα περνᾷ ένας γυρολόγος κ' η γυναίκα βγάζει και του δίνει όλες τις κόττες, μαζί και τὸν κόκορα. Τῆς λέει ὁ γυρολόγος :

— Ξέχασα να πάρω μαζί μου λεφτά και σ' αφήνω τὸν κόκορα ἐνέχυρο.

Ἐκείνη τὸ δέχτηκε. Τότε τῆς ξαναλέει ὁ γυρολόγος :

— Και δὲ μοῦ δίνεις και τὴ γαϊδούρα να τις φορτώσω ; Πῶς να τις πάω τόσες κόττες στὸ σπίτι μου ;

— Πάρ' την και αὐτή, τοῦ λέει.

Ἐπειτα τῆς ζήτησε και τὴ σκύλα, να τις φυλάη στὸ δρόμο.

— Πάρ' την και αὐτή, τοῦ λέει.

Τέλος τῆς ζήτησε και τὸ ὄπλο ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο, μήπως τοῦ παρουσιαστῆ κανένας ἐχθρὸς στὸ δρόμο, για να προφυλαχτῆ.

— Πάρ' το και αὐτό, τοῦ λέει.

Κ' ἔτσι τὰ ἔδωσαν ὅλα.

Τὸ βράδυ ἦρθεν ὁ άντρας τῆς κ' ἐκεῖ ποὺ κάθονταν και συζητούσαν, τοῦ εἶπε πῶς ἔδωκε ὅλες τις κόττες.

— Ἐγώ, τῆς λέει ὁ άντρας τῆς, σοῦ εἶπα να δώσουμε μερικές κόττες.

— Ἐ, ἐγώ τις ἔδωκα ὅλες, ἔδωκα και τὴ γαϊδούρα να τις φορτώση και τὴ σκύλα, να τις φυλάη στὸ δρόμο και τὸ ὄπλο σου. Ἐκεῖνος θύμωσε, μα δὲν εἶπε τίποτε.

Τὸ πρωτῆ ξεκινάει και πάει σ' ἓνα χωριὸ με τὸ σκοπὸ να ξεγελάση και αὐτὸς και μιὰ γυναίκα.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, ἔφτασε σ' ἓνα πηγάδι και βρίσκει μιὰ κοπέλλα, ποὺ ἔπαιρνε νερό.

— Πόθεν ἔρχεσαι ; τοῦ λέει ἡ κοπέλλα.

— Ἀπὸ τὸν Κάτω Κόσμο, τῆς ἀπαντᾷ ἐκεῖνος.

— Μήπως εἶδες τὸν Τάκη τῆς κυρᾶς μου ;

— Ναί, τῆς λέει. Μαζὶ ἤμασταν ἐκεῖ. Καλὰ εἶναι, μονάχα ποὺ δὲν ἔχει λεφτά, παπούτσια και φορέματα.

Τρέχει ἡ κοπέλλα, πάει τὰ λέει τῆς κυρᾶς τῆς. Ἡ κυρά τῆς, σὰν ἔμαθε πῶς ὁ άνθρωπος αὐτὸς ἔρχεται ἀπὸ τὸν Κάτω Κόσμο και φέρνει μαντάτα για τὸ παιδί τῆς, ἐπῆρε τὸν ἄνθρωπο μέσα στὸ σπίτι, τὸν περιποιήθηκε και τοῦ ἔδωκε λεφτά για τὸν Τάκη, ροῦχα, παπούτσια και ἄλλα πράγματα.

Σὰν ἔφυγεν αὐτὸς ἀπὸ τὸ σπίτι, ἔρχεται ὁ άντρας τῆς γυναίκας, ποὺ ἦταν ἀξιωματικός, και τοῦ λέει πῶς ἔστειλε στὸ γυιό τῆς στὸν Κάτω Κόσμο ροῦχα, παπούτσια και μερικά λεφτά.

Αὐτὸς κατάλαβε, πῶς κάποιος κατεργάρης τὴ γέλασε τὴ γυναίκα του, ἀνεβαίνει γρήγορα-γρήγορα τ' ἄλογό του και τρέχει να πιάση τὸν κλέφτη. Τὸν προφταίνει κοντὰ σ' ἓνα μύλο. Ὁ κλέφτης κατάλαβε, πῶς αὐτὸν κυνηγάει ὁ ἀξιωματικός, και μπαίνει μέσα στὸν μύλο και λέει στὸ μυλωνᾶ, να πάη να κρυφτῆ, γιατί τὸν κυνηγοῦν. Φεύγει ὁ μυλωνᾶς και ἀνεβαίνει σ' ἓναν πλάτανο να κρυφτῆ.

Ὁ κλέφτης μέσα στὸ μύλο ἔγινεν ὄλο ἀλεύρια.

Ὁ ἀξιωματικός, σὰν ἔφτασε στὸ μύλο, ξεκαβαλλάει και φωνάζει τὸ μυλωνᾶ να τοῦ βαστήξῃ τὸ ἄλογο και ἀμέσως τρέχει να πιάση αὐτὸν ποὺ ἦταν πάνω στὸν πλάτανο. Για ν' ἀνέβῃ στὸ δέντρο, βγάζει τις μπότες του και ἀρχίζει να σκαρφαλώνει στὸν πλάτανο.

Τότε ο κλέφτης φοράει τīs μπότες, καβαλλάει τὸ ἄλογο καὶ δρόμο.

Ὁ ἀξιωματικός, σὰν τὴν ἔπαθε, γύρισε στὸ σπίτι του κ' εἶπε τῆς γυναίκας του :

Φωνάζει τοῦ μωλιῶνᾶ νὰ τοῦ βαστήξῃ τὸ ἄλογο.

— Ἐσύ, γυναίκα, ἔδωσες γιὰ τὸ Τάκη λεπτά, ροῦχα καὶ παπούτσι, μὰ ἐγὼ ἔδωσα τīs μπότες καὶ τὸ ἄλογό μου, γιὰ νὰ περπατᾷ ὁ Τάκης μας καβάλλα.

46. ΒΡΕΜΕΝΑ ἼΝΑΙ Ἡ ΞΕΡΑ;

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας τεμπέλης, ἀπὸ τοὺς πῖο μεγάλους τεμπέληδες τοῦ κόσμου. Ὁ ἀθεόφοβος ἐφοβόταν τὴ δουλειά, ὅσο δὲν ἐφοβόταν τὸ διάβολο. Ἄν τοῦ ἔδινες ψωμί, ἔτρωγε, ἂν δὲν τοῦ ἔδινες, μποροῦσε νὰ φοφήσῃ ἀπὸ τὴν πείνα.

Μιὰ μέρα ἦταν βασιλεμένος ὁ ἥλιος κι αὐτὸς δὲν εἶχε βάλει τίποτα στὸ στόμα του.

Τὴν ἄλλη μέρα, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀναγκάσῃ ἡ πείνα νὰ δουλέψῃ, ἐσκέφτηκε νὰ κάμῃ τὸν πεθαμένο στὰ ψέματα. « Πῖο καλὰ νὰ με θάψουν, εἶπε μέσα του, παρὰ νὰ μοῦ δώσουν δουλειά ».

Τὸν εἶδαν οἱ γειτόνοι ξαπλωμένο στὸ στρῶμα του καὶ κοκκαλωμένο, τὸν ἐθάρρεψαν γιὰ νεκρὸν κ' ἐφώναξαν τοὺς παπᾶδες νὰ τὸν πάρουν.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε τὸ λείψανο τοῦ τεμπέλη, μιὰ γυναίκα εἶδε τὸν πεθαμένο, τὸν λυπήθηκε καὶ εἶπε ἀπὸ τὸ παράθυρό της : « Ὁ κακόμοιρος ! Ἄπὸ τὴν πείνα του θὰ πέθανε ! Ποῦ νὰ τὸ ξερα ἐχτὲς νὰ τοῦ στείλω καμπόσα παξιμάδια πῶχω ! ».

Ὁ τεμπέλης ἀπὸ τὸ κιβοῦρι του ἀπομέσα, σὰν ἄκουσε τὰ λόγια τῆς γυναίκας ποὺ τὸν λυπήθηκε, ἀνοιξε τὰ μάτια του κ' ἐρώτησε :

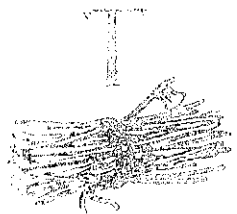
— Βρεμένα ἴναι ἡ ξερά ; ».

— Ξερά, τοῦ λέει ἡ γυναίκα.

— Ἐ ! τότε ψάλλετε, παπᾶδες, ψάλλετε, λέει ὁ τεμπέλης καὶ σφαλνάει τὰ μάτια του.

Ὁ γρουσουζης ἐπροτίμησε νὰ θαφτῆ ζωντανός, παρὰ νὰ κάμῃ τὸν κόπο νὰ μουσκέψῃ τὰ παξιμάδια.

47. Η ΠΑΠΑΔΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΞΥΛΑ

ΤΑ ΞΥΛΑ, ὅσο τὰ ἔκοβεν ὁ παπᾶς, ἐρχότανε οἱ γειτόνοι «λίγα ξύλα, παπαδιά», ἡ παπαδιά βίρα τοὺς ἔδινε. Ὁ παπᾶς τῆς ἔλεγε :

— Παπαδιά, μὴ δίνῃς ξύλα, γιατί εἶναι ζόρικο τὸ κόψιμο καὶ τὸ κουβάλημά τους...

— Ἔ, τί, τοῦ ἔλεγεν ἡ παπαδιά, ὡς καὶ τὰ ξύλα!

Κ' ἔδινε συνέχεια σ' ὅποιον τῆς ζητοῦσε.

Ἄμα σώθηκαν :

— Νὰ πᾶς ἐσύ τώρα, παπαδιά, νὰ φέρῃς ξύλα, τῆς λέει ὁ παπᾶς.

— Ἔ, καλά, δὲν πάω ;

Πῆγεν ἡ παπαδιά, σκοτώθηκε ἴσαμε πού νὰ τὰ κόψῃ καὶ νὰ τὰ κουβαλήσῃ.

Ἔρχονται οἱ γειτόνοι :

— Λίγα ξύλα, παπαδιά...

— Ἄ, ὄχι, τοὺς λέει. Τώρα εἶναι τῆς παπαδιάς τὰ ξύλα. Τὰ ξύλα, ὅσο τὰ 'κοβε ὁ παπᾶς, δὲν ἦταν τίποτα.

ISBN set 960-05-0191-2

ISBN 960-05-0193-9

9 789600 501933